

ستاد مبارزه با مواد مخدر
معاونت کاهش تقاضا و توسعه مشارکتهای مردمی
اداره کل فرهنگی و پیشگیری

طرح اقدام یاریگران زندگی در حوزه پیشگیری

بیت‌کالی

تهیه و تنظیم: سید سعید کاتبی – مریم نوروزی خرم‌دشتی مشاوران تخصصی: دکتر امیر حسین یآوری – محمد مهدی اسماعیلی

فهرست مطالب صفحه

۱۱.....	فصل اول- سند سیاستی
۱۲.....	بخش اول: کلیات
۱۲.....	۱- مقدمه
۱۴.....	۲- قوانین بالادستی در زمینه پیشگیری
۱۴.....	۱-۲- سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر ابلاغی ۱۳۸۵/۹/۵ توسط مقام معظم رهبری
۱۵.....	۲-۲- قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
۱۵.....	۲-۳- سیاست‌های کلی جمعیت ابلاغی ۱۳۹۳/۲/۳۰ توسط مقام معظم رهبری
۱۵.....	۲-۴- سیاست‌های کلی برنامه‌ی ششم توسعه ابلاغی ۱۳۹۴/۴/۹ توسط مقام معظم رهبری
۱۶.....	۲-۵- نقشه جامع علمی کشور مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی
۱۶.....	۲-۶- نقشه مهندسی فرهنگی کشور مصوب ۱۳۹۰/۷/۱۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی
۱۷.....	۲-۷- مصوبات جلسات ستاد مبارزه با مواد مخدر در برنامه پنجم و ششم توسعه
۲۰.....	۳- معرفی طرح
۲۱.....	بخش دوم: چارچوب
۲۱.....	۱- سیاست‌ها
۲۲.....	۲- راهبردها
۲۳.....	۳- اهداف
۲۴.....	بخش سوم: مسئله‌شناسی تحلیلی
۲۴.....	۱- آمارهای ملی و استانی
۲۵.....	۱-۱- جمعیت عمومی کشور

- ۲-۱- آمار آسیب‌های اجتماعی ۲۶
- ۳-۱- آمار مربوط به کودکان ۲۷
- ۴-۱- وضعیت شیوع مصرف مواد در سطح جامعه ۲۸
- ۵-۱- رشته‌های ریسمان یاریگران زندگی در جمعیت عمومی ۳۱
- ۶-۱- آمار مربوط به آموزش و پرورش ۳۲
- ۱-۶-۱- آمار ملی ۳۲
- ۳-۶-۱- وضعیت شیوع مصرف مواد مخدر و روانگردان‌ها ۳۴
- ۴-۶-۱- رشته‌های ریسمان یاریگران زندگی در وزارت آموزش و پرورش ۳۵
- ۷-۱- جامعه دانشجویان ۳۶
- ۱-۷-۱- آمار ملی ۳۶
- ۳-۷-۱- وضعیت شیوع مصرف مواد مخدر و روانگردانها در مراکز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۳۸
- ۴-۷-۱- شیوع مصرف در مراکز تابع وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۴۱
- ۵-۷-۱- رشته‌های ریسمان یاریگران زندگی در محیط‌های دانشجویی ۴۲
- ۸-۱- آمار محیط‌های کاری ۴۳
- ۱-۸-۱- آمار کلی ۴۳
- ۲-۸-۱- وضعیت شیوع مصرف در محیط‌های کاری ۴۵
- ۳-۸-۱- رشته‌های ریسمان یاریگران زندگی در محیط‌های کاری ۴۷
- ۲- وضعیت سکونت‌گاه‌های غیر رسمی ۴۸
- ۲-۱- آمار سکونت‌گاه‌های غیر رسمی ۵۰
- ۲-۲- رشته‌های ریسمان یاریگران زندگی در محلات پرخطر ۵۲
- بخش چهارم - تعاریف حوزه پیشگیری ۵۳
- ۱- پیشگیری ۵۳
- ۲- اعتیاد ۵۴
- ۳- عوامل گرایش به اعتیاد ۵۵
- ۳-۱- ویژگی‌های دوران نوجوانی ۵۵
- ۳-۲- استعداد ارثی ۵۵

- ۳-۳- صفات شخصیتی ۵۵
- ۳-۴- اختلالات روانی ۵۶
- ۳-۵- نگرش مثبت به مواد ۵۶
- ۳-۶- موقعیت‌های مخاطره آمیز فردی ۵۶
- ۳-۷- عوامل مخاطره آمیز بین فردی و محیطی ۵۷
- ۳-۷-۱- خانواده ۵۷
- ۳-۷-۲- دوستان ۵۷
- ۳-۷-۳- مدرسه ۵۷
- ۳-۷-۴- محل سکونت ۵۸
- ۴- عوامل بازدارنده از اعتیاد ۵۸
- ۴-۱- عوامل شخصیتی ۵۸
- ۴-۱-۱- مهارت‌ها ۵۸
- ۴-۱-۲- باورها و ارزش‌ها ۵۸
- ۴-۱-۳- موفقیت‌ها ۵۹
- ۴-۲- عوامل محیطی و اجتماعی محافظت کننده ۵۹
- ۴-۲-۱- خانواده سالم و همبسته ۵۹
- ۴-۲-۲- هشیاری و حمایت خانواده، مدرسه و اطرافیان ۵۹
- ۴-۲-۳- ضدا ارزش بودن مصرف مواد ۵۹
- ۴-۲-۴- دسترسی به خدمات ۵۹
- ۴-۳- مهارت‌های زندگی ۶۰
- ۴-۳-۱- تاریخچه مهارت‌های زندگی ۶۰
- ۴-۳-۲- تعاریف ده مهارت اصلی و پایه ۶۱
- ۴-۲-۴- مهمترین مهارت‌ها از منظر پیشگیری ۶۵
- ۵- سطوح پیشگیری ۷۱
- ۶- انواع مدل‌های پیشگیری ۷۳
- ۶-۱- پیشگیری اولیه یا نخستین ۷۴

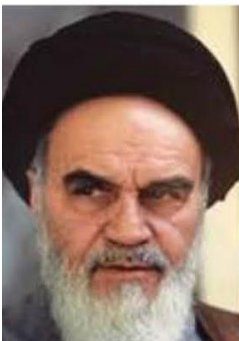
- ۶-۲- پیشگیری ثانویه یا دومین ۷۴
- ۶-۳- پیشگیری ثالث یا سومین ۷۴
- ۶-۴- پیشگیری کوتاه مدت یا خُرد ۷۵
- ۶-۵- پیشگیری اجتماعی ۷۵
- ۶-۶- پیشگیری رشد مدار یا زودرس ۷۶
- ۶-۷- پیشگیری بلند مدت یا کلان ۷۶
- ۶-۸- پیشگیری انفعالی ۷۷
- ۶-۹- پیشگیری فعال ۷۷
- ۶-۱۰- پیشگیری کنشی یا غیر کیفی ۷۷
- ۶-۱۱- پیشگیری واکنشی یا کیفی ۷۸
- ۶-۱۲- پیشگیری قضایی ۷۹
- ۶-۱۳- پیشگیری انتظامی ۷۹
- ۶-۱۴- پیشگیری عام ۸۰
- ۶-۱۵- پیشگیری خاص ۸۰
- ۶-۱۶- پیشگیری وضعی ۸۱
- ۶-۱۷- پیشگیری از جرم از طریق طراحی محیطی ۸۱
- ۶-۱۸- رشته‌های ریسمان یاریگران زندگی از جهت مدل‌های پیشگیری ۸۳
- ۷- مدل فرآیند پیشگیری ۸۴
- بخش پنجم: ارکان طرح یاریگران زندگی ۸۵
- ۱- ماتریس پیشگیری ۸۶
- ۲- نگرش سیستمی به چرخه پیشگیری ۸۸
- ۳- بهره‌گیری از ابزارهای نوین فرهنگی و رسانه‌های ۸۹
- فصل دوم- برنامه اقدام ۹۷
- بخش ششم- اقدامات و مداخلات پیشگیرانه ۹۸
- ۱- ارزش‌آفرینی ۹۸
- ۲- دانش‌افزایی ۹۹

- ۳- مهارت آموزی ۱۰۰
- بخش هفتم- ابزارها در حوزه پیشگیری ۱۰۳
- ۱- رسانه ۱۰۳
- ۲- خوشه‌بندی مخاطب ۱۰۹
- ۳- تقویم پیشگیری ۱۱۰
- بخش هشتم- دستگاه‌های مسئول ۱۱۱
- الف- دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر ۱۱۱
- ب- دستگاه‌های دولتی عضو ستاد ۱۱۲
- وزارت آموزش و پرورش ۱۱۲
- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۱۱۳
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۱۱۴
- سازمان بهزیستی کشور ۱۱۵
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۱۱۶
- جمعیت هلال احمر ۱۱۷
- وزارت ورزش و جوانان ۱۱۸
- وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی ۱۱۹
- معاونت علمی و فناوری ۱۲۰
- ج- نهادهای عمومی عضو ستاد ۱۲۱
- سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی ۱۲۱
- بنیاد شهید و امور ایثارگران ۱۲۲
- سازمان صدا و سیما ۱۲۳
- دانشگاه آزاد اسلامی ۱۲۴
- اتاق اصناف ایران ۱۲۵
- سازمان بسیج مستضعفان ۱۲۶
- شهرداری‌ها ۱۲۷
- د- دبیرخانه شوراهای هماهنگی استان‌ها ۱۲۸

- ۱۲۸..... آذربایجان شرقی*
۱۲۹..... آذربایجان غربی*
۱۳۰..... اردبیل*
۱۳۱..... اصفهان*
۱۳۲..... البرز*
۱۳۳..... ایلام*
۱۳۴..... بوشهر*
۱۳۵..... تهران*
۱۳۶..... تهران شرق*
۱۳۷..... تهران غرب*
۱۳۸..... چهارمحال و بختیاری*
۱۳۹..... خراسان جنوبی*
۱۴۰..... خراسان شمالی*
۱۴۱..... خراسان رضوی*
۱۴۲..... خوزستان*
۱۴۳..... زنجان*
۱۴۴..... سمنان*
۱۴۶..... فارس*
۱۴۷..... قزوین*
۱۴۸..... قم*
۱۴۹..... کردستان*
۱۵۰..... کرمان*
۱۵۱..... کرمانشاه*
۱۵۲..... کهگیلویه و بویراحمد*
۱۵۳..... گلستان*
۱۵۴..... گیلان*

- لرستان* ۱۵۵
- مازندران* ۱۵۶
- مرکزی* ۱۵۷
- هرمزگان* ۱۵۸
- همدان* ۱۵۹
- یزد* ۱۶۰
- کیش* ۱۶۱
- بخش نهم- منابع و اعتبارات ۱۶۲
- بخش دهم- نظارت ارزیابی ۱۶۲
- پیوست ۱- اطلاعات عمومی جمعیت ۱۶۳
- ۱-۱-۲- جمعیت شهرنشین کشور به تفکیک استانی ۱۶۴
- ۱-۱-۳- جمعیت روستایی کشور به تفکیک استانی ۱۶۵
- پیوست ۲- وضعیت آمار به تفکیک استان‌ها ۱۶۷
- ۱- استان آذربایجان شرقی ۱۶۷
- ۲- استان آذربایجان غربی ۱۶۸
- ۳- استان اردبیل ۱۶۹
- ۴- استان اصفهان ۱۷۰
- ۵- استان البرز ۱۷۱
- ۶- استان ایلام ۱۷۲
- ۷- استان بوشهر ۱۷۳
- ۸- استان تهران ۱۷۴
- ۹- استان چهارمحال و بختیاری ۱۷۵
- ۱۰- استان خراسان جنوبی ۱۷۶
- ۱۱- استان خراسان رضوی ۱۷۷
- ۱۲- استان خراسان شمالی ۱۷۸
- ۱۳- استان خوزستان ۱۷۹

- ۱۴- استان زنجان ۱۸۰
- ۱۵- استان سمنان ۱۸۱
- ۱۶- استان سیستان و بلوچستان ۱۸۲
- ۱۷- استان فارس ۱۸۳
- ۱۸- استان قزوین ۱۸۴
- ۱۹- استان قم ۱۸۵
- ۲۰- استان کردستان ۱۸۶
- ۲۱- استان کرمان ۱۸۷
- ۲۲- استان کرمانشاه ۱۸۸
- ۲۳- استان کهگیلویه و بویر احمد ۱۸۹
- ۲۴- استان گلستان ۱۹۰
- ۲۵- استان گیلان ۱۹۱
- ۲۶- استان لرستان ۱۹۲
- ۲۷- استان مازندران ۱۹۳
- ۲۸- استان مرکزی ۱۹۴
- ۲۹- استان هرمزگان ۱۹۵
- ۳۰- استان همدان ۱۹۶
- ۳۱- استان یزد ۱۹۷
- پیوست ۳- اطلاعات تکمیلی حوزه دانش آموزی ۱۹۸
- پیوست ۴- اطلاعات تکمیلی حوزه دانشجویی ۲۰۴
- پیوست ۵- صفحات اینستاگرام با بیشترین دنبال کننده ۲۰۵
- پیوست ۶- بازی‌های رایانه‌ای ایرانی با بیشترین تعداد نصب ۲۰۸
- پیوست ۷- الگوی نقشه راه استانی ۲۱۲

**(مبارزه با مواد مخدر) یک امری است لازم، این هم از آن اموری است
که باز می‌گردد به حفظ حیثیت یک ملت و اسلام.**

**به مسئله آسیب‌های اجتماعی در سطح کشور، جوری نگاه کنیم که اگر
این آسیب‌ها در داخل خانواده خود ما بود، آن جور نگاه می‌کردیم.**

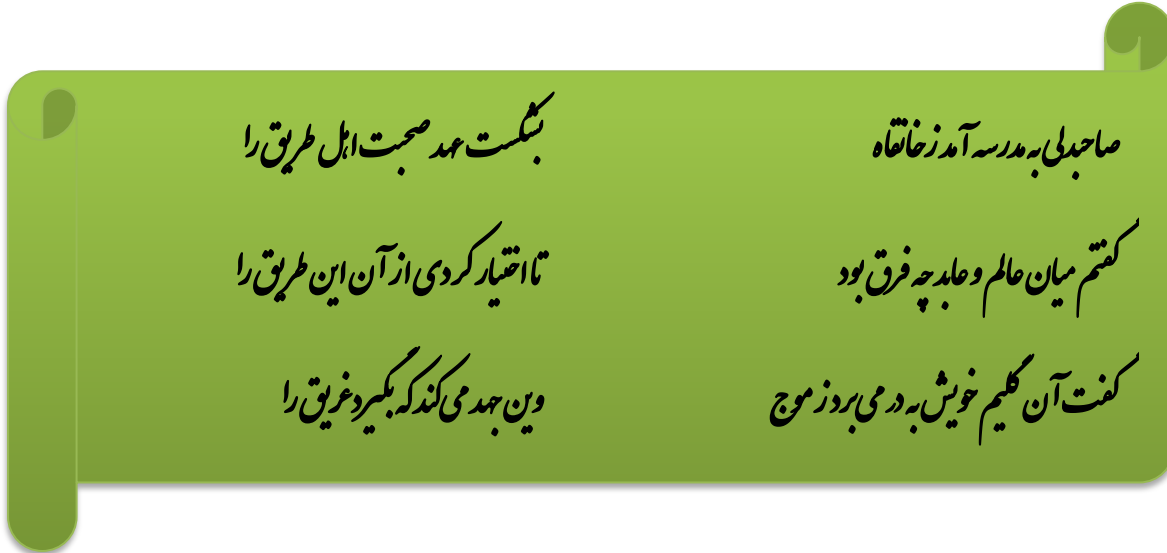
نجات یک معتاد، احیای انسان و اقدامی انقلابی است.

فصل اول - سندسپاستی

بخش اول: کلیات

۱- مقدمه

همیاری و کارجمعی در فرهنگ ما صبغه تاریخی دارد. در ایران باستان مردم برای غلبه بر کمبودها و رفع نیازهای خود در همه زمینه‌های اقتصادی همچون حفر قنات، احداث بندها و از جمله دفاع از جامعه و سرزمین همکاری داشتند. در ادامه، نه تنها این فرهنگ تعاون کمرنگ نشد، بلکه مکملی شد بر همیاری و همکاری مردم با هم برای رفع نیازهای ایشان. انسان فطرتاً اجتماعی است و در جهت آسایش و آرامش و امنیت جسمی، ذهنی و روانی خود نیازمند به دیگران است. انجام برخی کارها به صورت فردی امکان‌پذیر نیست و لازم است تا به صورت گروهی صورت بگیرد و حتی گاهی نیز هر چند امکان انجام کار به صورت فردی وجود دارد، اما مستلزم تحمل هزینه فراوان و فشار زیاد است که از لحاظ کیفیت اجرا نیز قابل مقایسه با صورت جمعی آن نیست. فرهنگ مفهومی است که ارتباط مستقیم با کار گروهی و مشارکت اجتماعی دارد و در واقع چتر حمایتی و هدایتی در جامعه در جهت رفع نیازها و دستیابی به اهداف است که یکی از این اهداف همان کار و شغل است که در نهایت جهت رفع نیازهای مادی و غیرمادی انسان تعریف می‌شود.

نکته حایز اهمیت اینکه اولین قدم همیاری و مشارکت در محیط خانواده برداشته می‌شود هر چقدر اعضای یک خانواده در انجام جزیی‌ترین امور خانواده با یکدیگر همکاری داشته باشند در آینده نیز با چنین روحیه‌ای وارد جامعه می‌شود و در زندگی اجتماعی خود از فردی‌گرایی و تکروی دوری می‌کند. عوامل اجتماعی مختلفی همچون خانواده، مدرسه، گروه دوستان و همسالان، رسانه و کل جامعه در امر اجتماعی شدن افراد مؤثر است و این عوامل باید با هم پیوند داشته باشند. باید بپذیریم

توانایی ما محدود است و این موضوع در درون جامعه نیز درونی شود و فرهنگ همیاری ترویج شود.

از سویی دیگر آسیب اجتماعی اعتیاد از سوی رهبر معظم انقلاب به عنوان مهمترین و اولویت‌دارترین آسیب اجتماعی کشور معرفی شده و ریاست جمهوری نیز تاکنون تاکیدات ویژه‌ای را در قالب مصوبات ستاد به منظور کنترل و کاهش آسیب اجتماعی اعتیاد به دستگاه‌های اجرایی عضو و مرتبط ستاد ابلاغ نموده اند. اعتقاد بر این است که با کنترل و مهار اعتیاد، می‌توان از وقوع بخش مهمی از آسیب‌های اجتماعی در کشور جلوگیری نمود.

ستاد مبارزه با مواد مخدر در اجرای اسناد قانونی مبارزه با مواد مخدر و با توجه به اتخاذ استراتژی متوازن و به کارگیری رویکرد اجتماعی در امر مبارزه با مواد مخدر و روانگردان‌ها، ضمن اشراف کامل بر تمامی ابعاد تقنینی، اجرایی و قضایی، تلاش نموده است تا ضمن محور قرار دادن اصل پیشگیری و با آگاهی بخشی و ایجاد حساسیت اجتماعی در محیط‌ها و گروه‌های مختلف هدف، مانع از ورود افراد و اقشار سالم جامعه به چرخه مخرب و ویرانگر اعتیاد گردیده و به موازات آن، راهکارهای علمی مدون و اجتماع محوری را به منظور نجات جان قربانیان و آسیب دیدگان از مواد مخدر، تدوین و به اجرا گذارد. این مهم حاصل تجربه‌ی راهبردهای یکپارچه و متنوعی است که طی حدود ۳۰ سال از تاسیس تاکنون به اجرا در آمده است. مهمترین راهبرد ستاد در اوایل تاسیس، سازمان مستقلی متشکل از کلیه دست‌اندرکاران انتظامی، امنیتی، نظامی، تقنینی و غیره بود. سپس ستاد در پی تامین ساز و کارهای صرف مقابله‌ای و در پی آن مبادرت به واگذاری اقدامات اجرایی به دستگاه‌های دولتی بر آمد. در این حین عمدتاً به درمان و به تدریج به سوی پیشگیری و در این اواخر بیشتر به اشتغال پس از درمان (به عنوان تکمیل کننده دوره درمان) اصلاح مسیر داده است.

نکته مهم اینجاست که مقرر است تمامی موارد پیش گفته با محوریت دستگاه‌های اجرایی عضو و مرتبط با ستاد و در قالب مشارکت فعال مردم، گروه‌های اجتماعی مرجع، اصناف، تشکل‌های غیر دولتی و سازمان‌های مردم نهاد در قالب طرحی جامع تحت عنوان "یاربگران زندگی" و با شعار "یاربگر هم باشیم" عملیاتی و اجرایی گردد.

۲- قوانین بالادستی در زمینه پیشگیری

ربانی

رؤسای محترم قرائی سده‌گانه‌ی همسران سیدی ایران در (تعمیر)
به هم رفت سیاست‌های کلی در باب باور و خرد و نماند در بدین ترتیب
در این کشور با این باور است که دست‌اندرکاران، باید بزرگوار و
تجدید فطرت‌گرا و از این جهت بزرگوار است، به دست‌اندرکاران و باز هم
مشغول به بر روی هم تمرکز کنیم. لذا از بیان محترم انتظار می‌رود که
بر کدام هم که استیضاح خود را هم با کردن این سیاست‌ها با رعایت
دوره‌ای و بدون فوت وقت به سر حدی می‌رسانند.

با احترام
۱۵/۷/۱۰

۱-۲- سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر ابلاغی ۱۳۸۵/۹/۵ توسط مقام معظم رهبری

- ۴- اتخاذ راهکارهای پیشگیرانه در مقابله با تهدیدات و آسیب‌های ناشی از مواد مخدر و روانگردان با بهره‌گیری از امکانات دولتی و غیردولتی با تأکید بر تقویت باورهای دینی مردم و اقدامات فرهنگی، هنری، ورزشی، آموزشی و تبلیغاتی در محیط خانواده، کار، آموزش و تربیت و مراکز فرهنگی و عمومی.
- ۹- اتخاذ تدابیر لازم برای حضور و مشارکت جدی آحاد مردم و خانواده‌ها و حمایت از تشکلهای مردمی در زمینه‌های پیشگیری، کاهش آسیب و درمان معتادان.

۲-۲- قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۸۰- دولت مکلف است طبق قوانین مربوطه و مصوبات شورای اجتماعی به منظور پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی، نسبت به تهیه طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی با اولویت اعتیاد، طلاق، حاشیه‌نشینی، کودکان کار و مفسد اخلاقی مشتمل بر محورهای ذیل اقدام کند به‌گونه‌ای که آسیب‌های اجتماعی در انتهای برنامه به بیست و پنج درصد ((۲۵٪)) میزان کنونی کاهش یابد:

الف- پیشگیری

- ۱- پیشگیری اولیه از بروز آسیب‌های اجتماعی از طریق: اصلاح برنامه‌ها و متون درسی دوره آموزش عمومی و پیش‌بینی آموزش‌های اجتماعی و ارتقای مهارت‌های زندگی
- ۲- تهیه و تدوین پیوست‌های اجتماعی در طراحی کلیه برنامه‌های کلان توسعه‌ای، ملی و بومی با توجه به آثار محیطی آنها و به‌منظور کنترل آثار یادشده و پیشگیری از ناهنجاری‌ها و آسیب‌های اجتماعی با تصویب شورای اجتماعی کشور. آیین‌نامه اجرائی این‌بند به پیشنهاد وزارت کشور (سازمان امور اجتماعی) به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- ۳- تدوین سالانه اطلس آسیب‌های اجتماعی و سرمایه اجتماعی بر اساس شاخص‌های سلامت اجتماعی در کشور توسط سازمان امور اجتماعی و ارائه آن به مراجع ذی‌ربط
- ۴- «تدوین نظام جامع رصد آسیب‌های اجتماعی و معلولیت‌ها» تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه طبق قوانین مربوطه و تصویب شورای اجتماعی و اجرای آن از ابتدای سال دوم اجرای قانون برنامه

۲-۳- سیاست‌های کلی جمعیت ابلاغی ۱۳۹۳/۲/۳۰ توسط مقام معظم رهبری

- ۶- ارتقاء امید به زندگی، تأمین سلامت و تغذیه سالم جمعیت و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، بویژه اعتیاد، سوانح، آلودگی‌های زیست محیطی و بیماری‌ها.

۲-۴- سیاست‌های کلی برنامه‌ی ششم توسعه ابلاغی ۱۳۹۴/۴/۹ توسط مقام معظم رهبری

- امور دفاعی و امنیتی

۵۷- مبارزه‌ی همه‌جانبه با مواد مخدر و روان‌گردان‌ها در چارچوب سیاست‌های کلی ابلاغی و مدیریت مصرف با هدف کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد تا پایان برنامه

۲-۵- نقشه جامع علمی کشور مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی

- اولویتهای علم و فناوری کشور

در سلامت: علوم میان رشته ای بین علوم پایه با علوم بایینی- مقابله با انواع اعتیاد- ایمنی غذایی- امنیت غذایی

۲-۶- نقشه مهندسی فرهنگی کشور مصوب ۱۳۹۰/۷/۱۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی

- راهبرد کلان ۶

انسجام بخشی و تقویت مشارکت فراگیر و نظام‌مند نهاد خانواده، نظام تعلیم و تربیت، سازمان‌های اجتماعی و اداری و سایر نهادهای مرتبط در گسترش نظم و انضباط، قانونگرایی و احساس امنیت عمومی و ظرفیت سازی و فرهنگ سازی برای رفع موانع فرهنگی، ساختاری و رفتاری

- راهبردهای ملی

۷- کاهش تقاضا به مواد مخدر، روان‌گردان‌ها، دخانیات، نوشیدنی‌ها و اغذیه حرام با تکیه بر اقدامات فرهنگی و ایجابی حمایتی بویژه برای خانواده‌های در معرض آسیب و آسیب‌دیده.

اقدامات ملی

۱۷- طراحی و تدوین برنامه جامع فرهنگی و اطلاع‌رسانی در القاء مضرات و آسیب‌های فردی و اجتماعی مصرف مواد مخدر، روان‌گردان‌ها، دخانیات، نوشیدنی‌ها و اغذیه حرام از طریق مراجع تخصصی و حرفه‌ای و مراکز فرهنگی و تربیتی مرتبط

۱۸- برنامه‌ریزی برای ارتقاء مهارت و توانمندسازی خانواده‌های در معرض آسیب و یا آسیب دیده در حوزه اعتیاد به مواد مخدر، روان‌گردان‌ها، دخانیات، نوشیدنی‌ها و اغذیه حرام و گسترش اقدامات پیشگیرانه و درمانی با بهره‌گیری از آموزه‌های دینی و فرهنگی

۷-۲- مصوبات جلسات ستاد مبارزه با مواد مخدر در برنامه پنجم و ششم توسعه

ردیف	شماره جلسه	تاریخ جلسه	خلاصه مصوبات
۱	۱۲۷	۱۷ اردیبهشت ۹۱	۱- به منظور تحقق مفاد سند جامع و در اجرای بند ۶ مصوبات جلسه ۱۲۶ ستاد، استناداران و روسای شوراهای هماهنگی و روسای دستگاه‌های اجرایی؛ موظفند علاوه بر اعتبارات ستاد، بخشی از اعتبارات مورد نیاز برای اجرای سند فوق را از محل اعتبارات سالانه ملی مندرج در قوانین بودجه سنواتی کل کشور تأمین و پرداخت نمایند.
۲	۱۲۸	۳۱ خرداد ۹۳	۶- به منظور ایجاد تسهیلات در اجرای سند جامع، اصلاحیه این سند به تصویب مقرر گردید اعتبارات مورد نیاز از سوی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور پیش بینی گردد. ۸- به منظور ارتقاء سلامت شاغلین، وزارت تعاون، وزارت بهداشت و سازمان بهزیستی موظفند نسبت به اجرای برنامه‌های پیشگیری اولیه از اعتیاد اقدام نمایند. ۹- شهرداری‌ها در شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر، موظفند علاوه بر برنامه‌های مصوب، حداقل ۱۰ درصد از بودجه فرهنگی و اجتماعی خود را در چارچوب برنامه‌های ابلاغی از سوی دبیرخانه ستاد به امور پیشگیری از اعتیاد، درمان و کاهش آسیب معتادان و حمایت‌های اجتماعی از معتادان بهبودیافته اختصاص دهند. همچنین گزارش عملکرد اجرای این بند را هر سه ماه یکبار به وزارت کشور و دبیرخانه ستاد ارائه نمایند.
۳	۱۳۰	۱۶ شهریور ۹۴	۶- در اجرای بند «۴» سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر و مفاد سند جامع، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است با همکاری سازمان تبلیغات اسلامی و به منظور پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، سالانه نسبت به اختصاص حداقل ۲۰ درصد از محتوای آموزشی در بیش از ۱۵۰۰۰ کانون فرهنگی مساجد و حداقل ۱۰ درصد از محتوای محصولات فرهنگی و هنری اعم از رسانه‌های نوشتاری، سینما، تئاتر و ...، به موضوع پیشگیری از اعتیاد اقدام نماید. دستورالعمل این بند ظرف مدت سه ماه توسط دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر و با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تبلیغات اسلامی تهیه و از سوی دبیرکل ستاد مبارزه با مواد مخدر ابلاغ خواهد شد. ۷- در اجرای بند «۴» سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر و مفاد سند جامع، سازمان بسیج مستضعفین مکلف است به منظور پیشگیری از مصرف مواد، علاوه بر اعتبارات ابلاغی از سوی ستاد، نسبت به تأمین و پرداخت بقیه اعتبارات از محل اعتبارات خود اقدام نماید. همچنین در دو شهر دارای اولویت نسبت به اجرای آزمایشی برنامه جامع مبارزه همه جانبه با مواد مخدر و روانگردان‌ها با

<p>هماهنگی دبیرخانه ستاد اقدام نماید.</p> <p>۸- وزارت ورزش و جوانان مکلف است در اجرای سند جامع به ویژه پر کردن اوقات فراغت نوجوانان و جوانان، نسبت به ارائه تخفیف ویژه برای استفاده حداقل ۲۰ درصد دانش آموزان و دانشجویان از مراکز ورزشی دولتی و غیردولتی اقدام لازم به عمل آورد. دستورالعمل این بند ظرف مدت ۸ ماه توسط دبیرخانه ستاد و با همکاری وزارت ورزش تهیه و از سوی دبیرکل ستاد ابلاغ خواهد شد.</p>			
<p>۳- به پیشنهاد وزارت ورزش مقرر گردید در اجرای سند جامع با رویکرد اجتماعی در سال ۱۳۹۵ به منظور پرکردن اوقات فراغت نوجوانان و جوانان، نسبت به ایجاد زیرساخت‌های ورزشی مناسب در مراکز و مناطق بحرانی و پرخطر و همچنین ارائه تقویم ورزشی برای برقراری مسابقات مستمر با هدف شکوفایی استعدادها و نوجوانان و جوانان و هدایت آنان به میادین ورزشی اقدام لازم از سوی آن وزارت صورت گیرد.</p> <p>۴- صدا و سیما ضمن اجرای بند «۵» مصوبات جلسه قبل ستاد، مکلف است در راستای حل مسائل اعتیاد کشور نسبت به انعکاس فعالیت‌ها و اقدامات گسترده انجام شده از سوی دستگاه‌های اجرایی عضو و مرتبط ستاد در حوزه‌های مختلف مبارزه همه جانبه با موادمخدر، روانگردان‌ها و پیش سازها اقدام نماید.</p>	۲۸ اردیبهشت ۹۵	۱۳۱	۴
<p>۱- در اجرای بند ۴ سیاست‌های کلی مبارزه با موادمخدر و مفاد سند جامع ، وزارت آموزش و پرورش موظف است نسبت به اجرای طرح توانمندسازی پیشگیری اولیه از اعتیاد برای آگاه سازی و توانمندسازی دانش آموزان، کادر آموزشی و والدین پایه‌های اول و دوم دوره متوسطه در مراکز استان‌های سراسر کشور اقدام نماید.</p>	۴ مرداد ۹۵	۱۳۲	۵
<p>۳- به منظور اتخاذ سیاست‌های اجرایی لازم برای تولید و پخش برنامه‌های هدفمند در فضای مجازی ، «کمیته مدیریت و کنترل فضای مجازی در حوزه مبارزه با موادمخدر و روانگردان‌ها» تشکیل گردد.</p>	۱۷ اسفند ۹۵	۱۳۳	۶
<p>۳- در راستای اجرای طرح ملی، طرح یاریگران زندگی در حوزه‌های پیشگیری از اعتیاد، درمان و کاهش آسیب و صیانت و حمایت اجتماعی از بهبودیافتگان مشتمل بر کلیات طرح، اهداف و راهبردهای اجرایی، تقسیم کار تخصصی به تفکیک محیط‌ها، کانون‌ها و جامعه هدف به تصویب رسید و مقرر گردید دبیرخانه ستاد با هماهنگی و همکاری مسئولان دستگاه‌های اجرایی ذی ربط نسبت به تهیه و تدوین دستورالعمل اجرایی طرح مشتمل بر اقدامات مهم و اساسی (طرح اقدام) به تفکیک هر یک از دستگاه‌های اجرایی عضو و مرتبط اقدام و مراتب حداکثر ظرف یک ماه برای اجرا به دستگاه‌های اجرایی ذی ربط ابلاغ گردد.</p> <p>۱۵- سازمان صدا و سیما موظف است با همکاری دبیرخانه ستاد نسبت به تولید</p>	۸ مرداد ۹۸	۱۳۶	۷

<p>و پخش کلیپ‌های آموزشی در زمینه پیشگیری از اعتیاد به صورت رایگان اقدام نماید. ضمناً با توجه به نقش تاثیرگذار فضای مجازی در آگاه سازی اجتماعی و انعکاس سیاست‌ها و برنامه‌های آموزش پیشگیرانه مقرر گردید دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی ربط تمهیدات لازم را برای بهره‌گیری حداکثری از فضای مجازی و رسانه‌های اجتماعی فراهم آورده و این مهم را در دستور کار ویژه قرار دهد.</p>			
<p>۵- در اجرای بند سوم مصوبات جلسه ۱۳۶ ستاد و به منظور تقویت طرح کانون یاریگران زندگی در سطح مدارس، نسبت به پیش بینی زنگ یاریگران زندگی در مدارس کشور در سال تحصیلی ۱۳۹۹ توسط وزارت آموزش و پرورش با همکاری دبیرخانه ستاد اقدام لازم به عمل آید. در ضمن با تلاش مضاعف از سوی وزارت آموزش و پرورش، نسبت به ارتقاء سطح کمی و کیفی طرح یاریگران زندگی در مدارس اقدام لازم معمول تا ضمن بازدارندگی درونی در دانش آموزان، شاهد توقف بروز و شیوع مصرف مواد در نوجوانان کشور باشیم.</p>	<p>۱۲ خرداد ۹۹</p>	<p>۱۳۷</p>	<p>۸</p>

۳- معرفی طرح

"طرح یاری‌گران، طرحی راهبردی و بنیادی است که در ستاد مبارزه با مواد مخدر آغاز شده است و شعار یاری‌گر هم باشیم، شعار ستاد در حوزه درمان، مقابله و پیشگیری است. تا مردم سر صحنه نیابند مشکل حل نخواهد شد. بایستی در این طرح تمامی مردم، نهادها و سازمان‌های دست‌اندرکار فعال شوند و طرح یاری‌گران هم پنج ساله است که باید گسترش پیدا کند تا بتوانیم با این ابرآسیب برخورد کنیم."^۱

طرح یاری‌گران زندگی با هدف افزایش احساس مسئولیت فردی و جمعی در میان گروه‌های مختلف اجتماعی به منظور پیشگیری از وقوع اعتیاد در محیط‌های هدف و نیز نحوه یاری‌رسانی به افراد و قربانیان ناشی از سوء مصرف مواد مخدر تدوین گردیده است. این طرح به منظور گسترش و توسعه مشارکت تمامی ذینفعان جامعه در محیط‌ها و کانون‌های مختلف اجتماعی و در عرصه‌هایی هم چون پیشگیری از اعتیاد، درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان و نیز حمایت و سیانت اجتماعی از بهبود یافتگان تهیه و تنظیم گردیده است.

با اجرای این طرح، هر فرد و خانواده با آشنایی و اشراف کامل بر معضلات، خطرات و آسیب‌های ناشی از مصرف مواد مخدر و اعتیاد، یاری‌گر زندگی افراد و خانواده‌های (سالم یا در معرض خطر) دیگری نیز خواهد شد و با شکل‌گیری این زنجیره پویای آموزشی و حمایتی می‌توان امیدوارانه به تحقق آینده و جامعه‌ای عاری از مواد مخدر و اعتیاد فکر کرد.

یاری‌گران، طرحی راهبردی است که در ستاد مبارزه با مواد مخدر و با ابعاد گسترده‌ای آغاز شده است.

تا مردم سر صحنه نیابند مشکل حل خواهد شد.

بایستی در این طرح تمامی مردم، نهادها و سازمان‌های دست‌اندرکار فعال شوند.

۱- دکتر مومنی، دبیر کل محترم ستاد مبارزه با مواد مخدر

بخش دوم: چارچوب

۱- سیاست‌ها

مهمترین سیاست‌های مورد نظر در طرح یاریگران زندگی عبارتست از:

استفاده از کلیه ظرفیت‌های جامعه و تعامل فعال با آن‌ها

جلب بیشترین مشارکت و حمایت از دستگاه‌های عضو ستاد

بهره‌برداری حداکثری از ابزارهای نوین آموزش و اطلاع‌رسانی

اولویت دادن راهبرد پیشگیری بر سایر راهبردهای مبارزه با مواد مخدر

فراهم سازی و تسهیل مشارکت بخش خصوصی در قالب مسئولیت اجتماعی

تقویت و توسعه‌ی حمایت و مراقبت‌های اجتماعی در همه سطوح پیشگیری از اعتیاد

تقویت نظارت بر اجرای برنامه‌ها با بهره‌گیری از ظرفیت دستگاه‌ها، خانواده‌ها و رسانه‌های محلی

۲- راهبردها

در نگاهی کلی می‌توان مهمترین راهبردهای این طرح را به شرح ذیل برشمرد:

- گفت‌وگو سازی اجتماعی در محیط‌ها، کانون‌ها و جامعه هدف طرح و افزایش مسئولیت‌پذیری و حساسیت اجتماعی در مقابل تهدید اعتیاد و مواد مخدر
- بهره‌گیری گسترده از دانش روز، فناوری‌های نوین و فضای مجازی در طراحی، تولید و اجرای برنامه‌ها، محتوا و محصولات تولیدی
- ارتقاء دانش، آگاهی و مسئولیت‌پذیری مدنی و اجتماعی در راستای حمایت از برنامه‌ها و مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی
- نظارت، پایش و ارزیابی مستمر برنامه‌ها و اقدامات و ارتقاء سیستم مستندسازی و گزارش‌دهی
- حمایت یابی اجتماعی (دولتی و غیر دولتی) در راستای اهداف طرح و تقویت محیط‌های اجتماعی سالم
- به‌کارگیری آموزش موثر توسط همسالان و هم‌چنین خودآموزی
- تمرکز بر کانون‌های اجتماعی مهم و اولویت‌دار، به‌ویژه دانش‌آموزان و خانواده
- تقویت هم‌افزایی سازمان‌های مردم‌نهاد
- به‌کارگیری سیستم تبادل تجربه میان دستگاه‌های مختلف

۳- اهداف

اهداف طرح یاریگران زندگی، در اصل منطبق بر اهداف طرح ملی مبارزه همه جانبه با مواد مخدر، روان‌گردان‌ها و پیش‌سازها با رویکرد اجتماعی در برنامه ششم توسعه است که در حوزه‌های تخصصی مختلف و با هدف ایجاد حس مسئولیت در میان مردم و گروه‌های مختلف اجتماعی به منظور پیشگیری از وقوع اعتیاد در محیط‌های هدف و نیز نحوه یاری رسانی به افراد و قربانیان ناشی از سوء مصرف مواد مخدر تدوین گردیده است و اهم آنها عبارتند از:

ایجاد حساسیت عمومی در جامعه

بهره‌گیری از ظرفیت‌های موثر و بی‌بدیل رسانه‌های نوین

آگاه‌سازی و افزایش رفتارهای سالم در جمعیت عمومی کشور

مصون‌سازی محیط‌های اجتماعی از تهدید مواد مخدر و اعتیاد

آموزش مهارت‌های مهم زندگی به مخاطبان کودک، نوجوان و جوان

گسترش فعالیت‌های داوطلبانه و مشارکت‌های مردمی و اجتماع محور

تقویت حس مسئولیت‌پذیری و هویت‌بخشی به کودکان، نوجوانان و جوانان

بخش سوم: مسئله شناسی تحلیلی

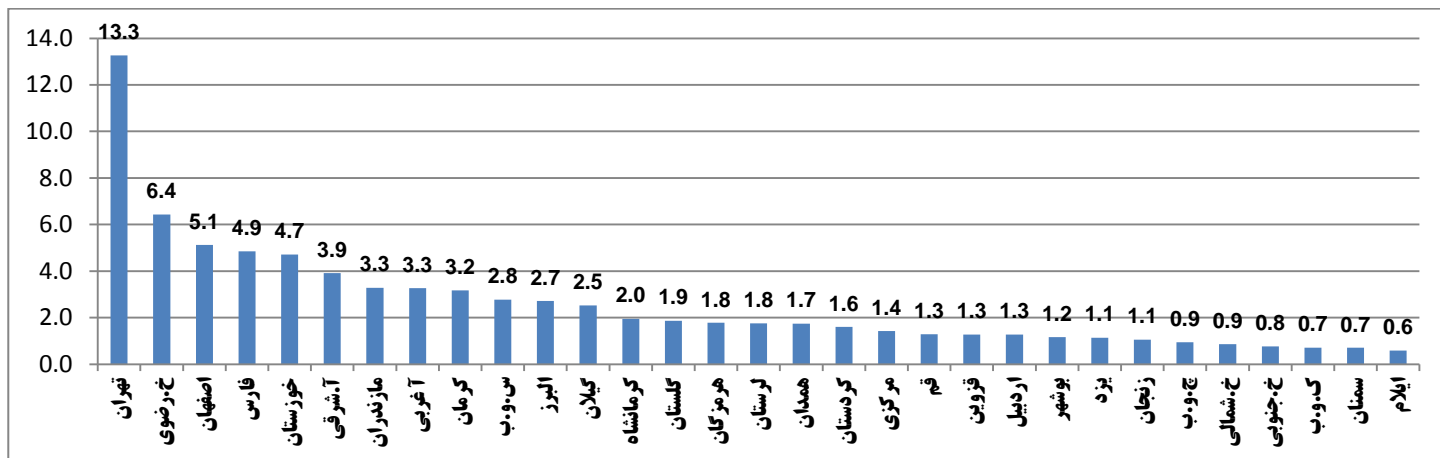
۱- آمارهای ملی و استانی

بدون در دست داشتن آمار کافی، دقیق و به‌هنگام، سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، تعیین اهداف، راهکارها و فعالیت‌ها و در نهایت ارزیابی نتایج مربوطه امکان‌پذیر نمی‌باشد. آمار و اطلاعات یعنی برنامه‌ریزی، داده‌های آماری بنیادی‌ترین اصل برای برنامه‌ریزی است و برنامه‌ریزی اساسی‌ترین شاخص برای مدیریت قلمداد می‌شود. سه حلقه آمار و اطلاعات، برنامه‌ریزی و مدیریت از حلقه‌های توسعه به شمار می‌رود. به طوریکه عصر ارتباطات و اطلاعات وقتی معنا می‌یابد که جمع‌آوری اطلاعات و داده‌ها به روز باشد و یکی از نکاتی که در برنامه‌ریزی هر سازمانی می‌توان بدان به عنوان شاخص‌ترین اصل از آن یاد نمود این است که توسعه بدون برنامه‌ریزی و برنامه‌ریزی بدون آمار و اطلاعات قابل تحقق نبوده و این سه ملزوم و لازمه یکدیگرند و این مهم وقتی قابل تحقق است که نگاه ما به آمار و اطلاعات نگاه جامعی باشد.

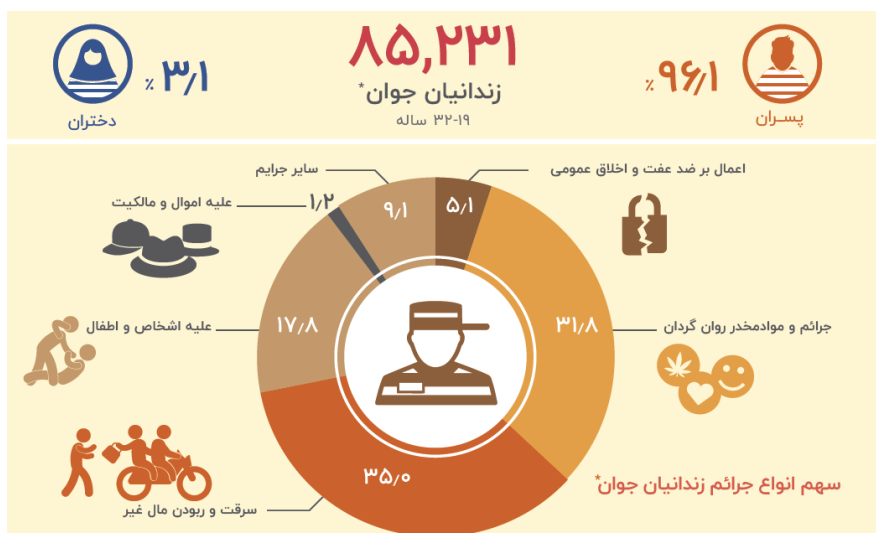
تجسم اینکه آمار و اطلاعات یکسری اعداد و ارقام بی‌شماری هستند که تنها برای پرکردن صفحات آنها را گردآوری می‌کنند تجسم غلطی است. که در نگاه بخش کوچکی از مدیران ما به شدت مشهود است. امروزه دانایی بشر منوط به داده‌ها و اطلاعاتی است که ماهیت سمت و سوی حرکت بشر را بطور کامل تغییر می‌دهند. اصلاً بدون کوچکترین تردیدی می‌توان اذعان کرد در دنیای امروزی یکی از شاخص‌های ارزیابی توسعه کشورها داشتن نظام و فرآیند کمی و کیفی فعالیت‌های آماری است. تفسیر، پردازش و تحلیل داده‌ها به عنوان پایه‌های آمار و اطلاعات از طریق تکنیک‌های آماری صورت می‌گیرد. ضرورت این امر در سازمان‌های فرهنگی بر کسی پوشیده نیست، چرا که ماهیت آمار و اطلاعات به گونه‌ای است که نه تنها موجب تسهیل امر برنامه‌ریزی فرهنگی می‌شود بلکه مدیران بهتر می‌توانند پاسخگوی نیازها و تقاضاهای مخاطبین خود باشند. در این فصل و به صورت چکیده، آمار مربوط به شش گروه جمعیت عمومی، کودکان، نوجوانان، جوانان، شاغلین و ساکنین در سکونت‌گاه‌ها از حیث اطلاعات عمومی و وضعیت اعتیاد و در دو قالب ارائه خواهد شد. در متن سند، چکیده‌ای از مهمترین اطلاعات مورد نیاز با عنوان "تک فریم" بیان شده و تشریح اطلاعات در سطح استانی در ضمیمه سند طرح می‌شوند. از سویی دیگر، در فرآیند تحلیل و ترکیب اطلاعات تولید شده در سرشماری‌های ملی و استانی با نتایج حاصل از پژوهش‌ها و تحقیقات مختلف در حوزه‌ی اعتیاد، استنتاج و برداشت‌هایی به دست آمده که شاکله‌ی مفهوم یاریگران زندگی هستند. در سند پیش رو، هر یک از این دریافت‌ها و حقایق، به رشته‌ای تشبیه شده‌اند که ریسمان یاریگران زندگی را شکل می‌دهند.

۱-۱- جمعیت عمومی کشور^۲

جمعیت کشور به تفکیک استانی مطابق نمودار زیر می‌باشد:

توزیع تعداد زندانیان در سال ۱۳۹۷

هرم سنی جمعیت کشور ۱۳۹۵

۲- براساس سرشماری سال ۱۳۹۵ و برگرفته از درگاه مرکز آمار ایران- (به واحد میلیون نفر)

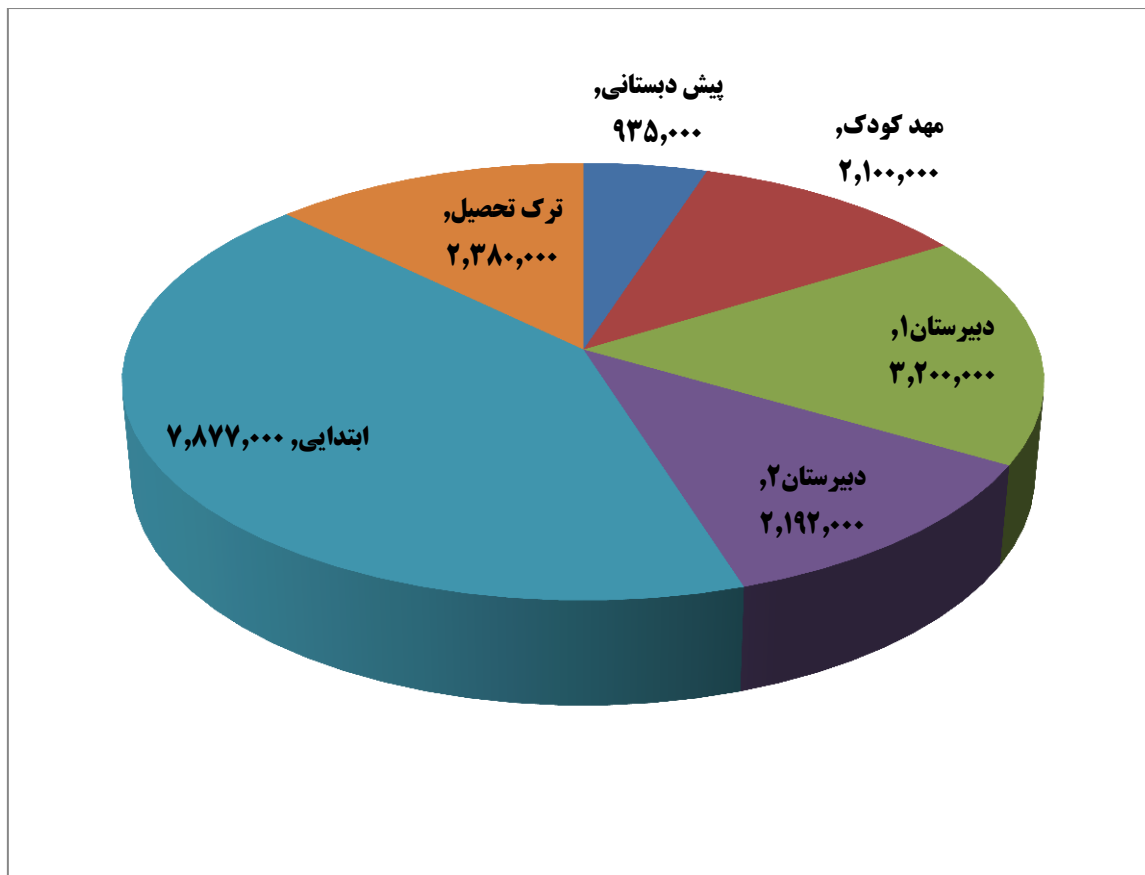
۲-۱- آمار آسیب‌های اجتماعی

رتبه بندی استانهای کشور از حیث آسیب‌های مختلف به صورت خلاصه در جدول ذیل ارائه شده است:

رتبه کشوری	شیوع مصرف خانوار	شیوع مصرف دانشجویان	مصرف اپیونید کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف حشیش کارکنان	جمعیت سگونت‌گاه غیررسمی	میزان طلاق	تعداد زندانیان	تحصیل کرده بیکار
۱	خوزستان	چ.و.ب	س.و.ب	فارس	بوشهر	خ.رضوی	خ.رضوی	خ.جنوبی	کرمانشاه
۲	گلستان	س.و.ب	خ.شمالی	س.و.ب	س.و.ب	تهران	کرمانشاه	کرمان	چ.و.ب
۳	چ.و.ب	ک.و.ب	کرمان	لرستان	خوزستان	خوزستان	گیلان	هرمزگان	خوزستان
۴	خ.شمالی	قزوین	کرمانشاه	هرمزگان	آ.شرقی	آ.شرقی	البرز	فارس	گیلان
۵	فارس	مرکزی	لرستان	خ.رضوی	فارس	اصفهان	کردستان	سمنان	ک.و.ب
۶	کرمان	تهران	خ.جنوبی	خوزستان	ایلام	کرمانشاه	همدان	قم	لرستان
۷	س.و.ب	سمنان	گلستان	آ.شرقی	خ.رضوی	آ.غربی	قم	همدان	اردبیل
۸	کرمانشاه	خ.رضوی	آ.شرقی	بوشهر	لرستان	کردستان	مرکزی	مرکزی	کردستان
۹	مرکزی	خ.شمالی	چ.و.ب	قزوین	گیلان	س.و.ب	مازندران	خ.رضوی	ایلام
۱۰	لرستان	کرمان	مرکزی	ایلام	قزوین	فارس	تهران	ک.و.ب	فارس
۱۱	هرمزگان	فارس	گیلان	گیلان	سمنان	مازندران	زنجان	قزوین	مازندران
۱۲	زنجان	زنجان	فارس	چ.و.ب	خ.جنوبی	لرستان	ک.و.ب	گیلان	گلستان
۱۳	خ.جنوبی	کرمانشاه	خوزستان	کرمان	گلستان	کرمان	قزوین	یزد	آ.شرقی
۱۴	کردستان	مازندران	خ.رضوی	گلستان	البرز	همدان	خ.شمالی	س.و.ب	زنجان
۱۵	تهران	اصفهان	هرمزگان	سمنان	چ.و.ب	مرکزی	اردبیل	آ.غربی	همدان
۱۶	سمنان	گیلان	ک.و.ب	خ.جنوبی	ک.و.ب	یزد	آ.غربی	اصفهان	البرز
۱۷	گیلان	قم	قزوین	خ.شمالی	هرمزگان	البرز	لرستان	لرستان	آ.غربی
۱۸	قزوین	گلستان	البرز	مرکزی	قم	اردبیل	آ.شرقی	البرز	کرمان
۱۹	خ.رضوی	همدان	بوشهر	اصفهان	کردستان	گیلان	اصفهان	کرمانشاه	خ.شمالی
۲۰	آ.غربی	یزد	قم	تهران	کرمان	قزوین	گلستان	تهران	خ.جنوبی
۲۱	اصفهان	خوزستان	همدان	البرز	مرکزی	گلستان	خوزستان	گلستان	اصفهان
۲۲	همدان	البرز	تهران	کردستان	خ.شمالی	قم	هرمزگان	مازندران	مرکزی
۲۳	ک.و.ب	هرمزگان	سمنان	آ.غربی	اصفهان	خ.شمالی	بوشهر	بوشهر	بوشهر
۲۴	مازندران	بوشهر	اصفهان	ک.و.ب	مازندران	زنجان	فارس	خ.شمالی	هرمزگان
۲۵	بوشهر	خ.جنوبی	زنجان	قم	تهران	هرمزگان	خ.جنوبی	ایلام	قزوین
۲۶	ایلام	ایلام	یزد	مازندران	یزد	ک.و.ب	کرمان	خوزستان	تهران
۲۷	قم	اردبیل	اردبیل	آ.غربی	خ.جنوبی	سمنان	سمنان	اردبیل	خ.رضوی
۲۸	آ.شرقی	آ.غربی	مازندران	یزد	اردبیل	ایلام	چ.و.ب	زنجان	یزد
۲۹	اردبیل	آ.شرقی	آ.غربی	زنجان	زنجان	بوشهر	یزد	چ.و.ب	س.و.ب
۳۰	یزد	لرستان	کردستان	کرمانشاه		چ.و.ب	ایلام	کردستان	سمنان
۳۱	البرز	کردستان	ایلام			سمنان	س.و.ب	آ.شرقی	قم

۳-۱- آمار مربوط به کودکان

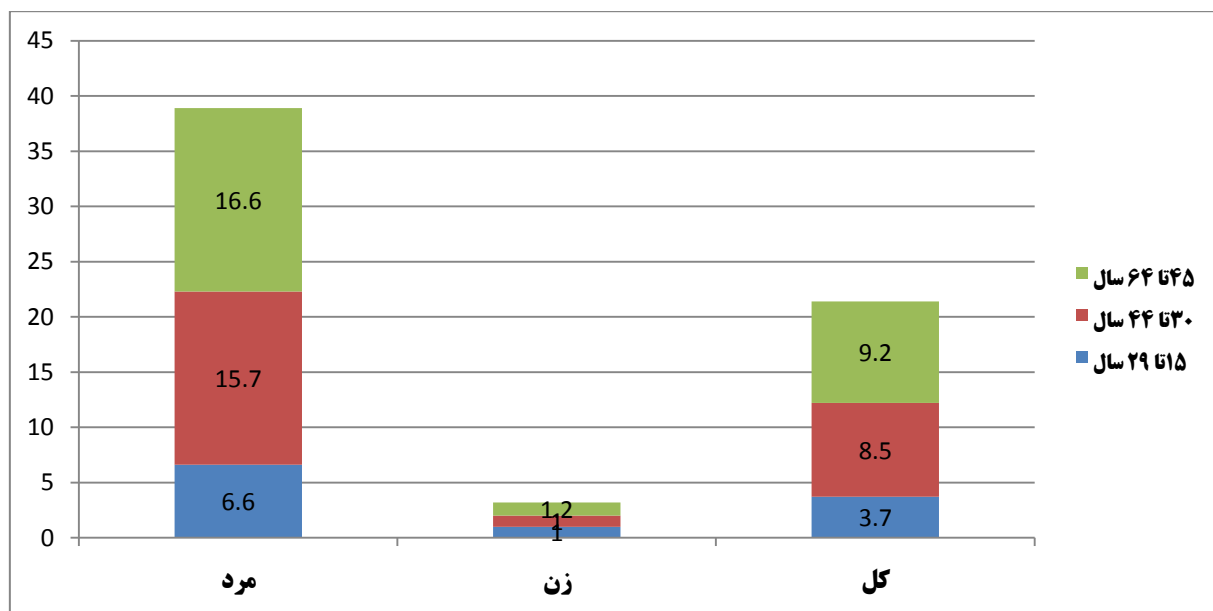
توزیع کلی تعداد کودک و نوجوان مطابق نمودار زیر است:

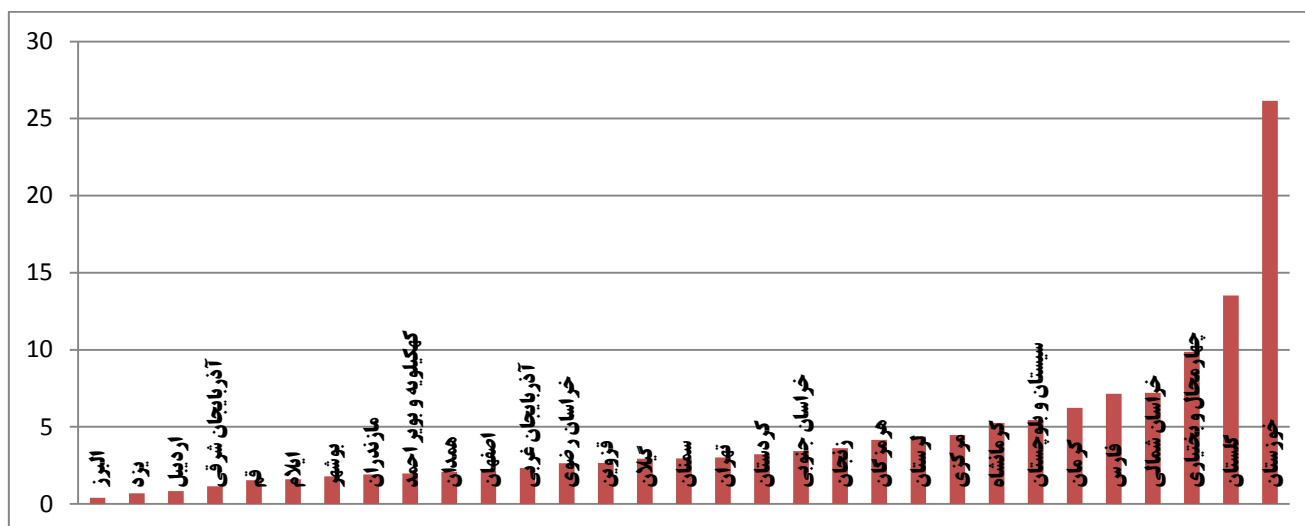
۴-۱- وضعیت شیوع مصرف مواد در سطح جامعه

نمونه مورد مطالعه در پژوهش اول^۳ معادل ۵۷۴۴۵۰ نفر بود و خلاصه آن به شرح زیر می‌باشد.

وضعیت میزان شیوع مصرف مواد در طول عمر و بر حسب جنس و سن مطابق نمودار زیر می‌باشد.

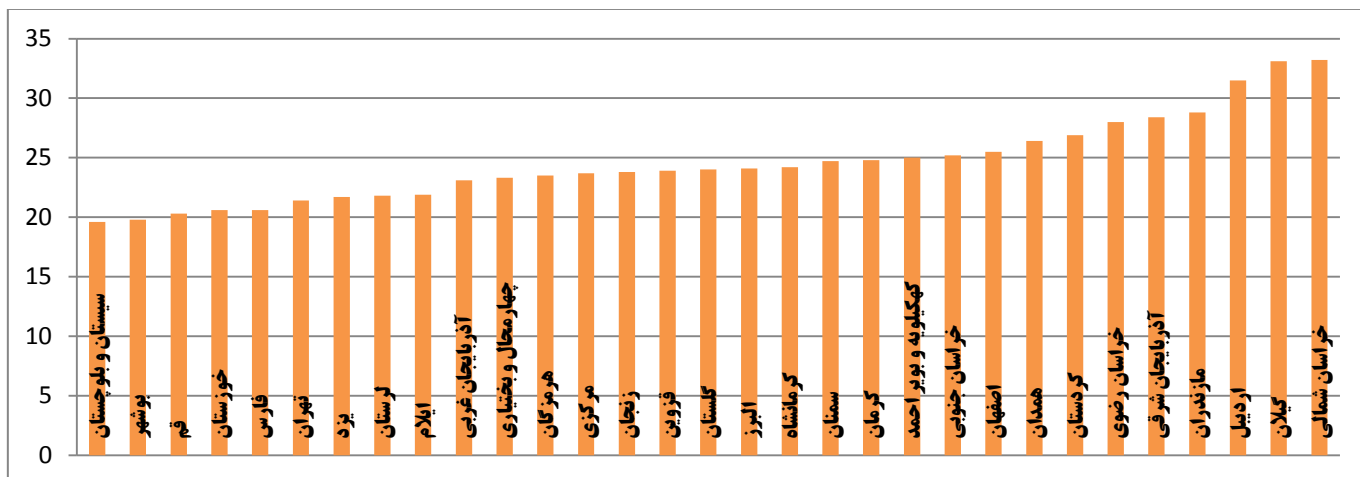

نمودار زیر، نشانگر میزان شیوع مصرف مواد به تفکیک استانها است.

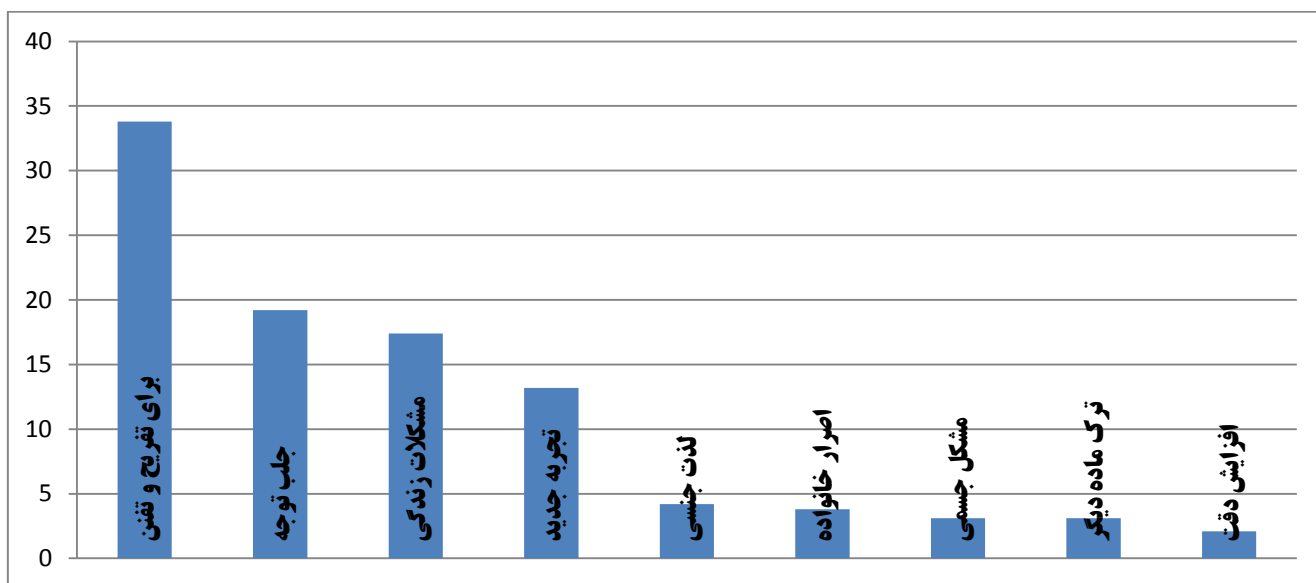

۳ - برگرفته از خلاصه پژوهش "ارزیابی سریع وضعیت اختلال مصرف مواد" که در سال ۹۷ و توسط دفتر تحقیقات ستاد مبارزه با مواد مخدر منتشر شده است.

و همچنین میانگین سن شروع مصرف مواد به تفکیک استان‌ها در نمودار زیر قابل مشاهده است

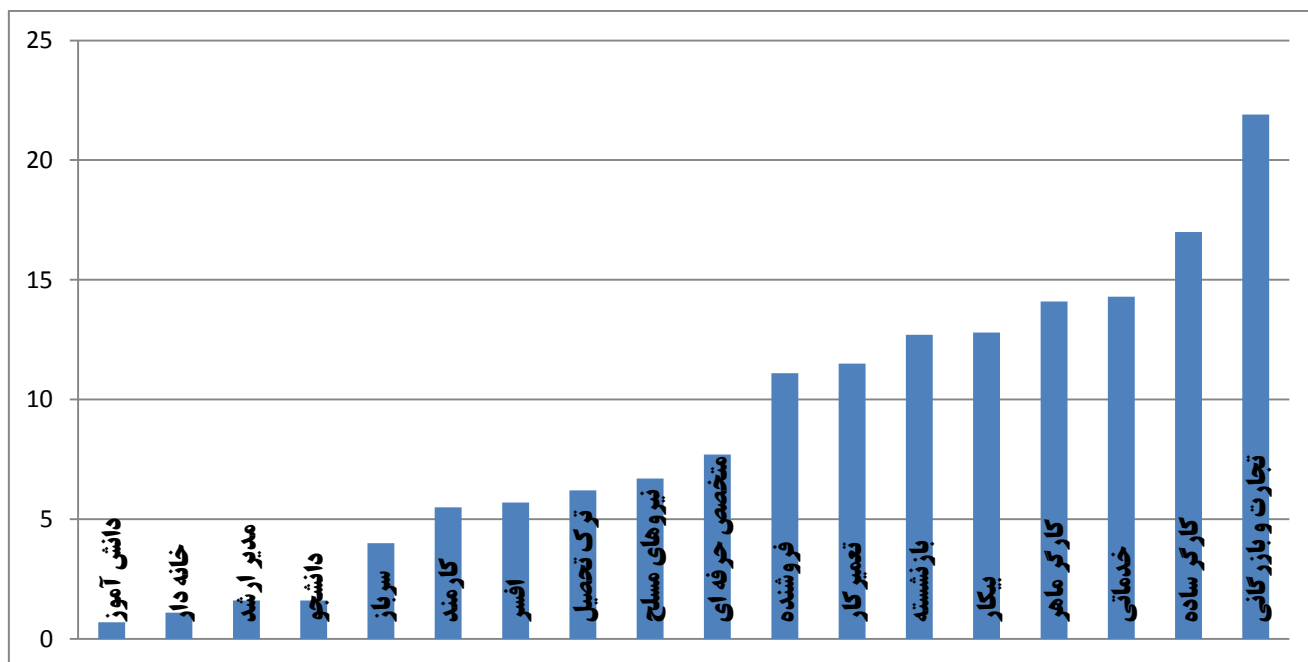

مهمترین انگیزه‌های شروع مصرف مواد عبارتند از^۴:

میزان شیوع مصرف مواد در طول عمر و بر اساس وضعیت اشتغال نیز به شرح نمودار زیر است:

۴ - برگرفته از خلاصه پژوهش "ارزیابی سریع وضعیت اختلال مصرف مواد" که در سال ۹۷ و توسط دفتر تحقیقات ستاد مبارزه با مواد مخدر منتشر شده است.

در پژوهش دوم^۵، حدود ۲۱۰۰۰ نفر از افراد دارای مصرف مواد انتخاب شده و خلاصه آن به این شرح است.

- بیشترین افراد دچار اختلال مصرف مواد در سنین ۲۵ تا ۴۵ سالگی قرار دارند.
- تریاک شایع‌ترین ماده مصرفی در طول عمر و مواد اپیوئیدی هنوز ماده غالب مصرفی در کشور می‌باشند.
- مصرف روزانه مواد افیونی سنتی حدود ۲ تا ۳ گرم، مواد افیونی صنعتی حدود ۱,۵ گرم، کانابینوئیدها حدود ۲ تا ۳ نخ (گل و ماریجوانا) و حدود ۴ گرم (حشیش) و شیشه حدود ۱,۲ گرم روزانه می‌باشد.
- سه درصد از مشارکت‌کنندگان تجربه مصرف هر روزه مشروب داشتند.
- تعداد افراد با مصرف هر روزه حدود ۲,۰۰۰,۰۰۰ نفر برآورد می‌شود که ۳,۳٪ از جمعیت ۱۵ تا ۷۴ ساله کشور را تشکیل می‌دهد.
- از سال ۷۷ (۶,۵۹٪) تا این تحقیق^۶ (۷,۵۱٪)، سهم زنان در افراد دچار اختلال مصرف افزایش مختصری داشته است.

۵ - برگرفته از خلاصه پژوهش "پیمایش ملی خانوار در مورد شیوع مصرف مواد مخدر در جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال" که در سال ۹۴ توسط دفتر تحقیقات ستاد مبارزه با مواد مخدر منتشر شده است.

۶ - "پیمایش ملی خانوار در مورد شیوع مصرف مواد مخدر در جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال"

۵-۱- رشته‌های ریسمان یاریگران زندگی در جمعیت عمومی

رشته ۱: تمرکز اقدامات پیشگیرانه در شش استان خوزستان، گلستان، چهار محال بختیاری، خراسان شمالی، فارس و کرمان که بعضاً میزان شیوع مصرف در آنها، ده‌ها برابر سایر استانها است.

رشته دوم: اجرای برنامه‌های مهارت و معرفت آموزی به حوالی سن ۲۰ سالگی که بیشترین احتمال آغاز اعتیاد را دارد.

رشته سوم: توسعه، تجهیز و تسهیل استفاده از مراکز تفریحی در شش استان فوق‌الذکر (ویژه سنین ۲۰ تا ۳۰ سال). نیاز به تفریح مهمترین علت گرایش به مواد مخدر بوده است.

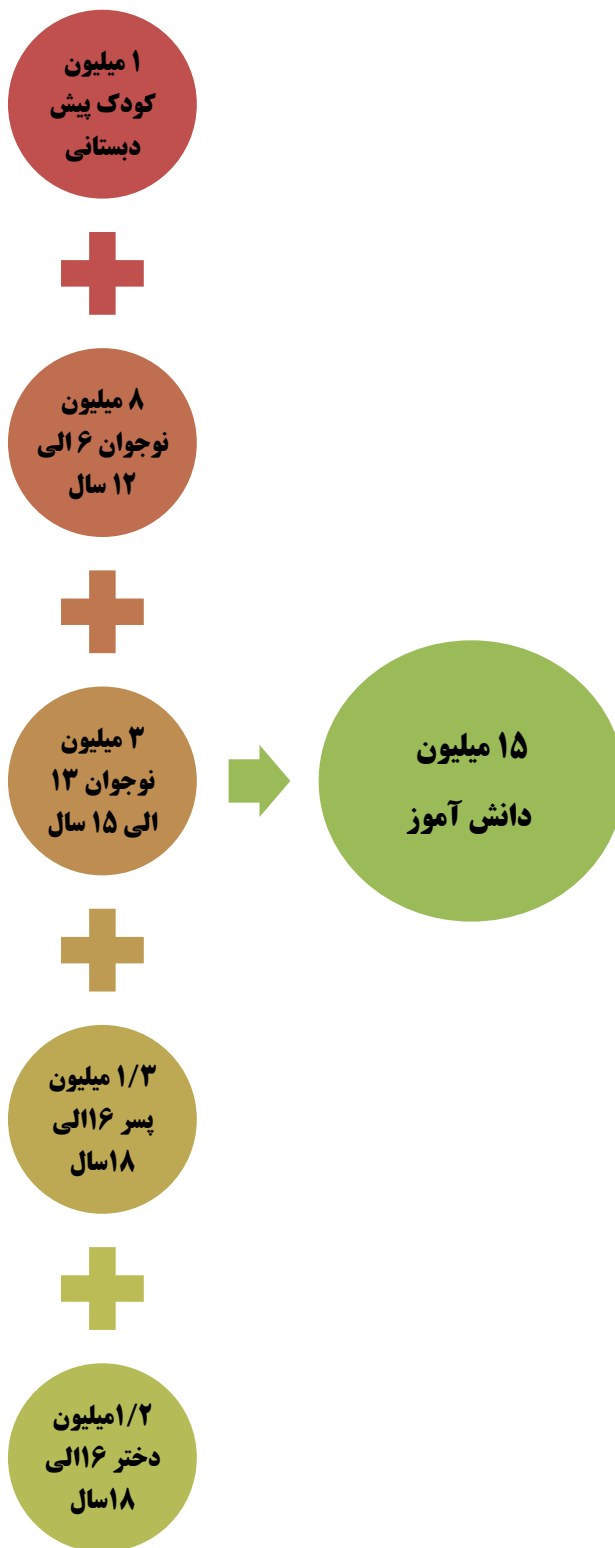
رشته چهارم: با توجه به نسبت بالای اعتیاد در پسران نسبت به دختران و همچنین سن آغاز اعتیاد، مهمترین مراکز مهارت آموزی، مراکز آموزشی سربازی می‌باشد.

رشته پنجم: توجه ویژه به پرسنل شاغل در حوزه‌ی تجارت و بازرگانی، کارگران ساده، مشاغل خدماتی و کارگران ماهر که بعضاً ده برابر بیش از دانشجویان درگیر اعتیاد هستند.

۶-۱- آمار مربوط به آموزش و پرورش^۷

۶-۱-۱- آمار ملی

توزیع تعداد دانش‌آموزان کشور بر حسب مقطع تحصیلی مطابق شکل زیر است.

۷- اطلاعات این بخش بر اساس اعلام معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت آموزش و پرورش (نامه شماره ۵۰۰/۵۶۲۰۲ مورخ ۹۹/۰۴/۲۱) می‌باشد.

آمار کلی آموزش و پرورش غیر از تعداد دانش‌آموزان مطابق شکل زیر است.

۳-۶-۱- وضعیت شیوع مصرف موادمخدر و روانگردان‌ها^۸

- دانش‌آموزان هنرستان نسبت به متوسطه، شیوع مصرف مواد بالاتری را به خود اختصاص داده بودند.
- درصد شیوع تریاک و هروئین در بین دانش‌آموزان دوره متوسطه کشور به ترتیب ۰/۶۵ و ۰/۱ درصد و بین دانش‌آموزان هنرستان به ترتیب ۰/۶ و ۰/۱۳ درصد است.
- ۰/۱۹ درصد دانش‌آموزان دوره متوسطه شیشه، ۰/۲۴ درصد حشیش و ۰/۵۷ درصد گل یا ماری‌جوانا و ۳/۵۳ درصد دانش‌آموزان دوره متوسطه در کشور الکل مصرف می‌کرده‌اند.
- ۰/۱۵٪ دانش‌آموزان هنرستان شیشه، ۰/۳۶٪ حشیش، ۰/۹۶٪ گل یا ماری‌جوانا و ۵/۴۴٪ الکل مصرف می‌کرده‌اند.
- کمترین سن شروع مصرف تریاک در دانش‌آموزان دختر در استان‌های کرمان، گیلان، کردستان، گلستان و چهارمحال و بختیاری و در پسران، استان‌های بوشهر، گیلان، چهارمحال و بختیاری، خراسان جنوبی و مازندران بود.
- استان‌های تهران، البرز، خراسان جنوبی، قزوین، قم و همدان بالاترین شیوع مصرف را دارند.

۸- "شیوع مصرف موادمخدر و روانگردان‌ها در دانش‌آموزان متوسطه دوم و هنرستان‌ها" که در سال ۹۴ توسط دفتر تحقیقات ستاد مبارزه با مواد مخدر منتشر شده است.

۴-۶-۱- رشته‌های ریسمان یاربگاران زندگی در وزارت آموزش و پرورش

رشته اول: به جای طراحی برنامه برای ۱۵ میلیون دانش آموز، اقدامات معطوف به ۱۱۴ هزار مدیر مدرسه باشد.

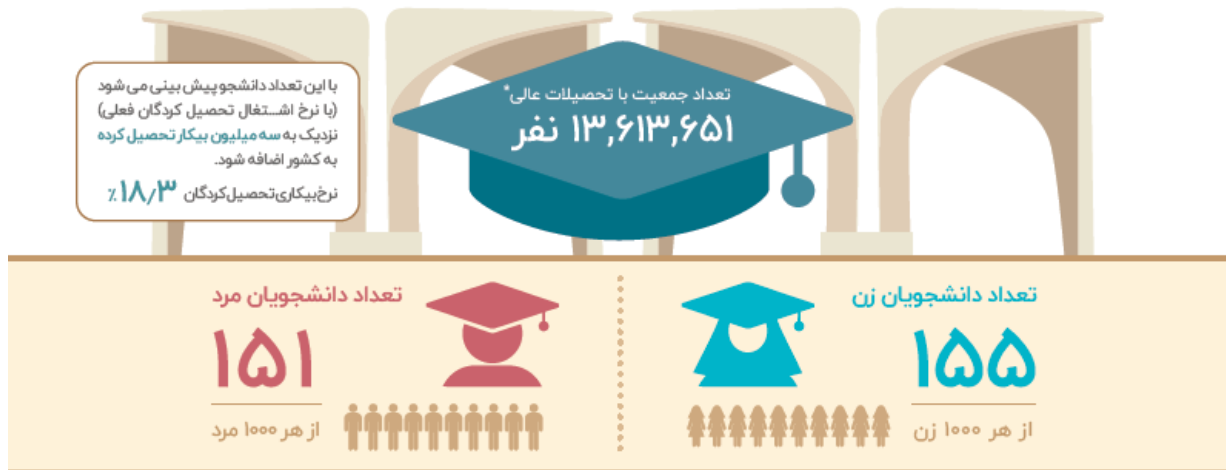
رشته دوم: تمرکز اقدامات برای ۱۷ هزار مدیر مدرسه در ۶ استان با بیشترین میزان مصرف باشد و در قالب طرح بوم. در واقع تقلیل مخاطبین برنامه‌ها به یک هزارم.

رشته سوم: از طریق افزایش غنای کتب درسی از جهت مفاهیم حوزه پیشگیری، میتوان کل دانش آموزان را تحت پوشش قرارداد.

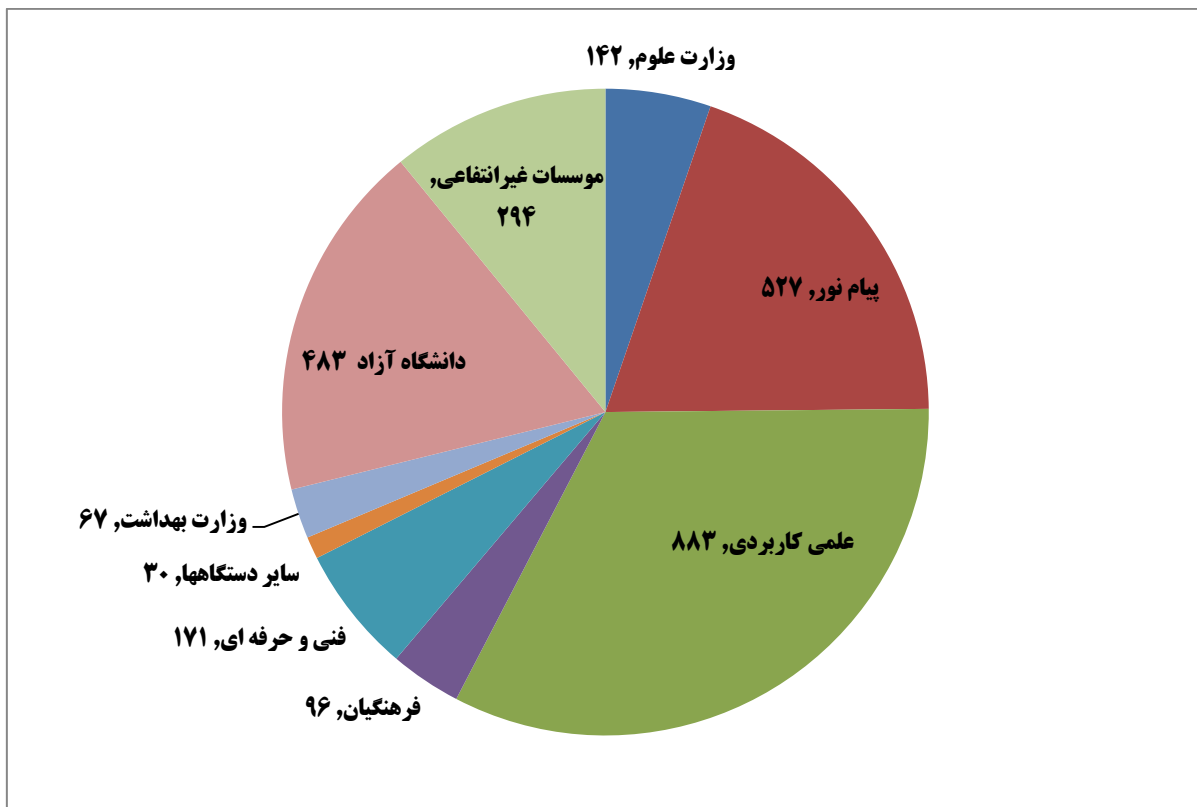
۱-۷-جامعه دانشجویان^۹

۱-۷-۱-آمار ملی

در نگاهی کلی، وضعیت آمار دانشجویی به این شرح است:

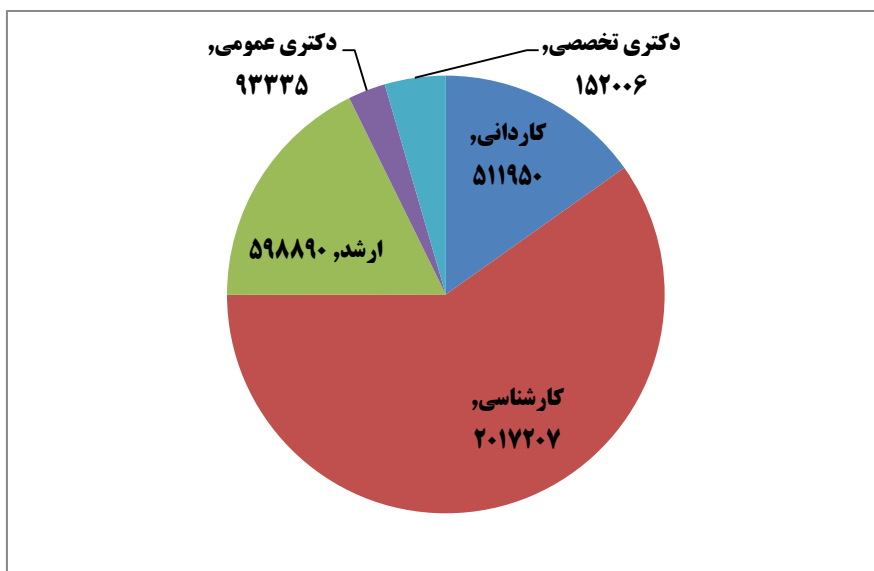

حدود ۲۷۰۰ موسسه‌ی آموزش عالی در کشور وجود دارد که به تفکیک دستگاه ، مطابق نمودار زیر خواهند بود.

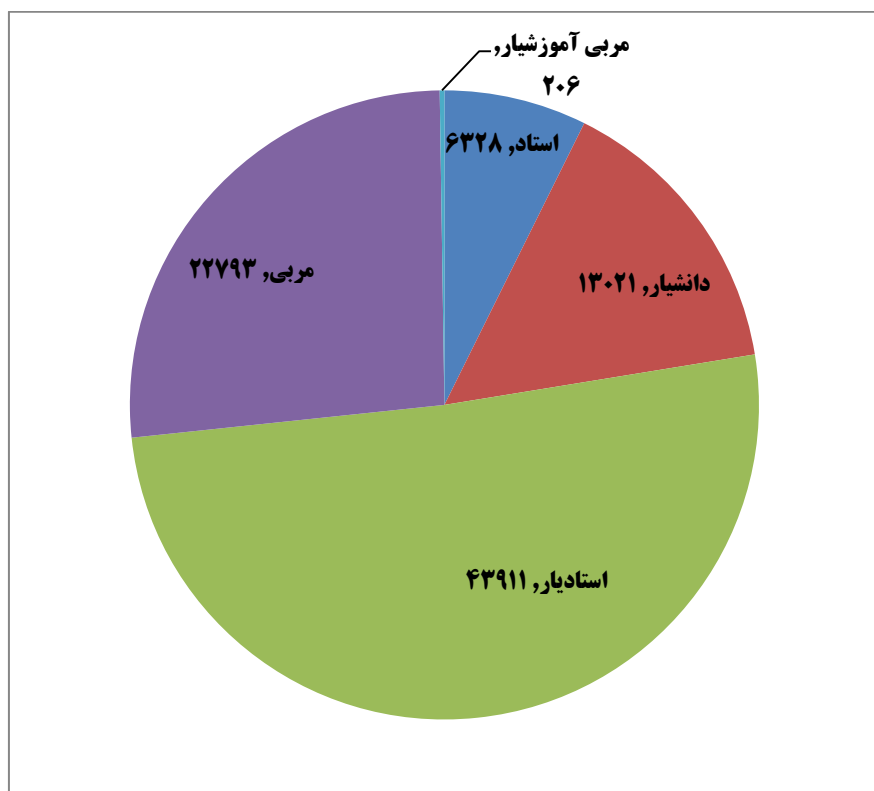
تعداد دانشجویان کل کشور نزدیک به ۳۳۷۰۰۰۰ نفر و به تفکیک مقطع تحصیلی، مطابق نمودار زیر می‌باشند.

۹- اعلام رئیس محترم سازمان امور دانشجویان وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری (نامه شماره ۴/۲۸۴۷۲ مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۲۷ (ثبت ستاد ۲۷۲۵۳۱۱)

و نهایتاً قریب به ۸۶۰۰۰ نفر به عنوان کادر آموزشی در مراکز آموزش عالی مشغول به فعالیت هستند که از حیث رتبه اداری-

علمی، مطابق نمودار ذیل می‌باشند:

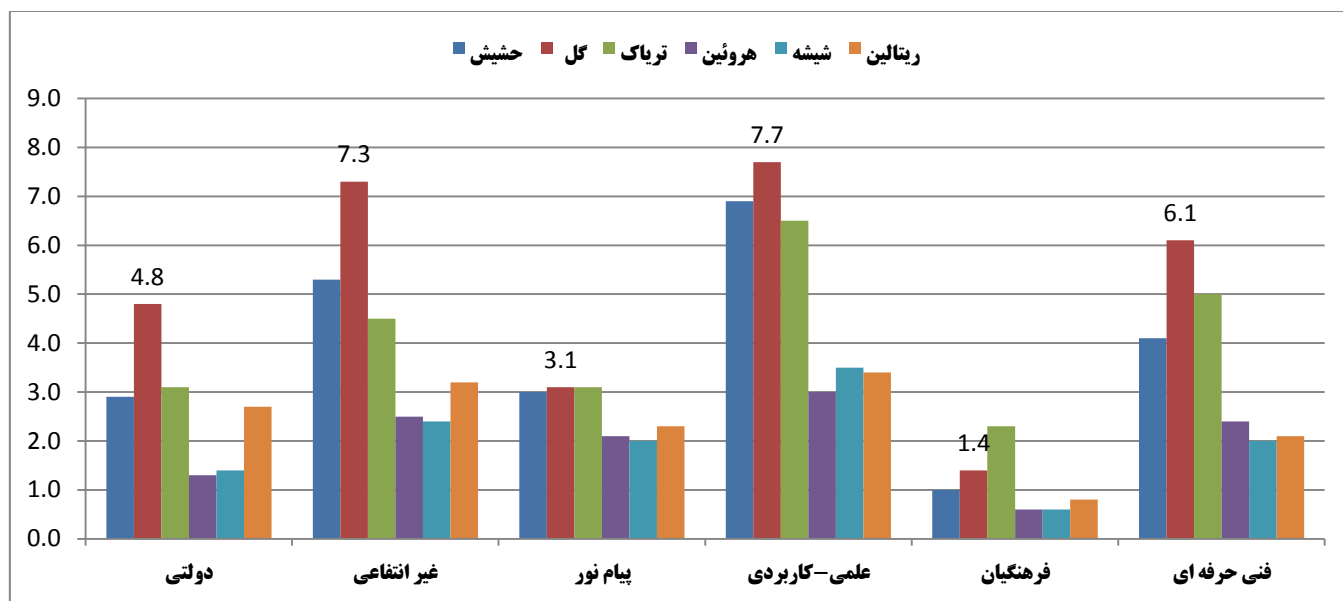

۳-۷-۱- وضعیت شیوع مصرف مواد مخدر و روانگردانها در مراکز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری^{۱۰}

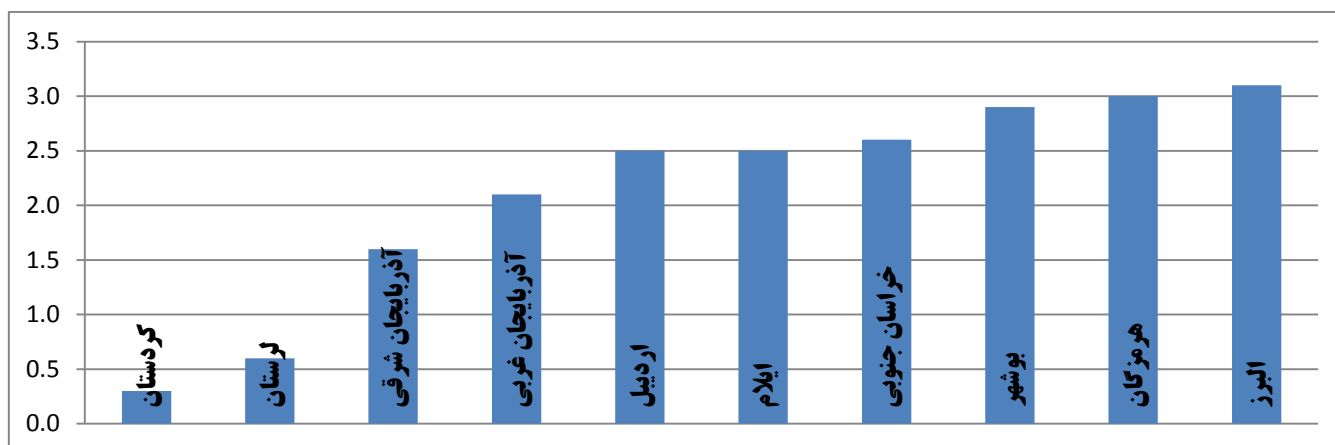
- برای این پژوهش، تعداد ۶۰۳۳۳ نفر از دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم، در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۶ انتخاب شدند.
- بیشترین میزان مصرف در سال گذشته گل ۳/۳ درصد، ماری جوانا ۲/۸، کپسول‌های عطاری ۲/۷، حشیش ۲/۵، ترامادول ۲/۲ و تریاک ۲ درصد است.
- میزان مصرف مواد (مخدرها، محرک‌ها، توهم‌زاها و کانابیس) در دانشجویان برابر با ۴/۷ درصد است که این میزان در پسران ۷/۶ و در دختران ۲/۱ درصد (بیش از سه و نیم برابر) گزارش شده است.
- شش متغیر عدم پایبندی به مذهب، عصبانیت و پرخاشگری، مصرف مواد در دوستان، باور به رواج مصرف مواد در دانشجویان، باور به رواج مصرف مواد در جامعه و مصرف مواد در خانواده قدرتمندترین متغیرها در پیش بینی مصرف مواد هستند.
- کاهش زمینه‌های خشم و ناکامی، مدیریت خشم، اقدامات رسانه‌ای ضد مصرف کانابیس، توجه بیشتر به دانشگاه جامع علمی کاربردی و موسسات آموزش عالی غیرانتفاعی، تقویت کانون‌های دانشجویی و تقویت ارتباط دانشگاه با خانواده توصیه می‌شود.
- تجربه مصرف اغلب مواد در دانشجویان کاردانی/کارشناسی بیشتر از دانشجویان تحصیلات تکمیلی است.
- مصرف داروهای غیرتجویزی در تحصیلات تکمیلی بیشتر از دانشجویان مقطع کاردانی/کارشناسی است.
- درصد مصرف مواد در سنین بین ۲۴ تا ۲۹ سال بیشتر است.
- مصرف همه مواد در دانشجویانی که در منزل مجردی سکونت دارند به ۲ تا ۳ برابر دو گروه دیگر می‌رسد.
- تجربه مصرف در گروه هنر بیش از دیگر گروه‌های آموزشی است و رتبه بعدی به دانشجویان رشته‌های فنی و مهندسی اختصاص دارد.
- بیشترین درصد سن شروع مصرف سنگین بالای ۱۷ تا ۱۸ سال بوده است. مصرف داروهایی مثل ترامادول در سنین ۲۱ سال و بالاتر ذکر شده است.

۱۰ - خلاصه پژوهش "شیوع شناسی مصرف مواد در دانشجویان وزارت علوم" که در سال ۹۷ توسط دفتر تحقیقات ستاد مبارزه با مواد مخدر منتشر شده است.

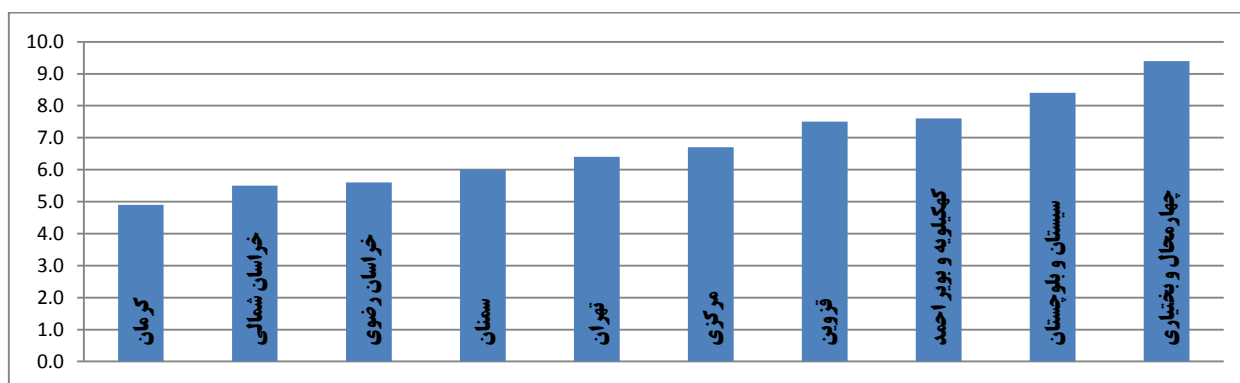
میزان شیوع مصرف به تفکیک مواد مختلف و در دانشگاه‌های وزارت علوم، به شرح نمودار زیر است:

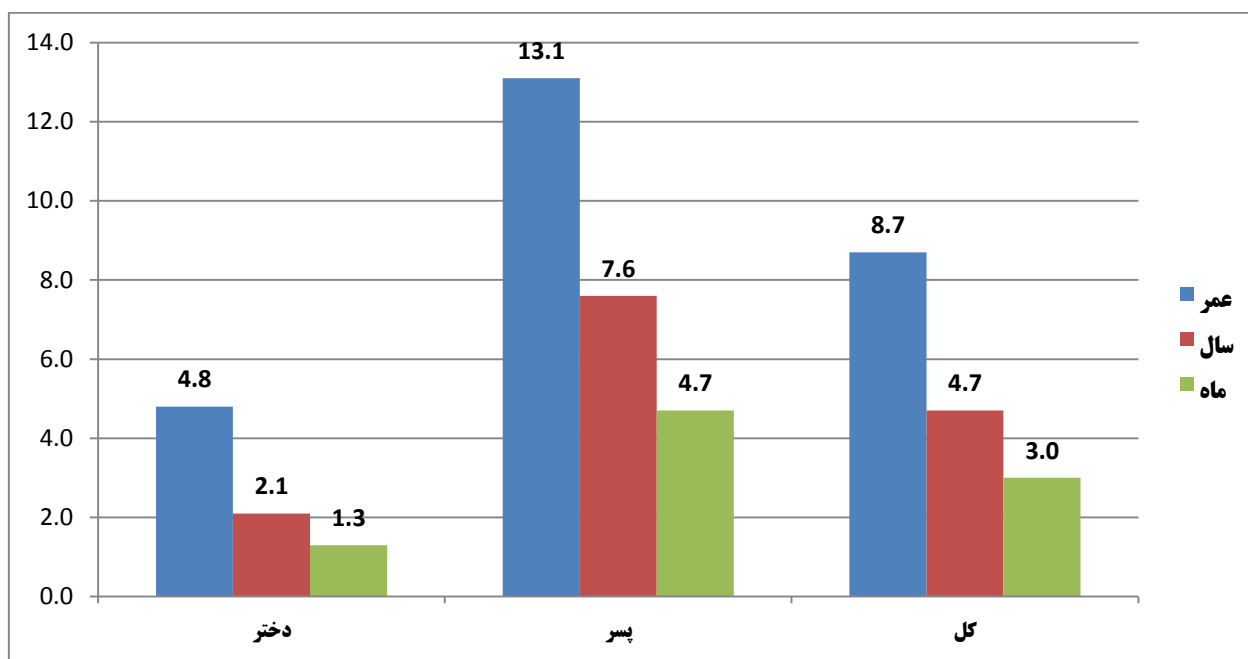
همچنین میزان شیوع استانی مصرف سال گذشته مواد (مخدرها، محرک‌ها، توهم‌زاها و کانابیس) در ده استان زیر، کمترین میزان را دارد.

و بیشترین میزان شیوع استانی مصرف سال گذشته مواد (مخدرها، محرک‌ها، توهم‌زاها و کانابیس) نیز در ده استان زیر می‌باشد:

- در دانشجویان مذکر، اولین تجربه مصرف قبل از ورود به دانشگاه عنوان شده است.
- در دانشجویان مونث، مصرف اغلب مواد بعد از ورود به دانشگاه بیشتر از دانشجویان مذکر است.
- عوامل موثر: ۸۸ درصد هیجان و لذت - ۸۳ درصد کنجکاو - ۷۷ درصد اضطراب
- ۳۳ درصد امتحان کردن برای یک بار را بدون عیب می‌دانند.
- ۳۰ درصد دانشجویان معتقدند، مصرف مواد در دانشگاه خیلی زیاد و ۸۴ درصد معتقدند که مصرف مواد به میزان زیادی در کشور رواج دارد.
- موثرترین عوامل مصرف: عدم پایبندی به مذهب - عزت نفس پائین - عصبانیت و پرخاشگری - مصرف مواد در دوستان - تصور رواج زیاد مصرف مواد در بین دانشجویان - تصور رواج زیاد مصرف مواد در جامعه - وجود مصرف مواد در خانواده
- نمودار زیر بیانگر خلاصه درصد شیوع مصرف مواد به تفکیک دختر و پسر و همچنین مصرف در طول عمر، در سال گذشته و یا در ماه گذشته می‌باشد.

۴-۷-۱ - شیوع مصرف در مراکز تابع وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی^{۱۱}

- جمعیت مورد مطالعه ۳۵۲۰ دانشجو که ۱۲۸۰ نفر مرد، ۲۰۹۵ نفر زن و ۱۴۵ نفر اعلام نکردند.
- درصد مصرف یک سال گذشته عبارت‌اند از تریاک ۱/۱، حشیش ۰/۸ و شیشه ۰/۷ بود.
- شیوع مصرف یک ساله مواد سنگین در کل ۱/۵، در پسران (۲/۷) و در دختران (۰/۸) بود. (در پسران نزدیک به سه و نیم برابر بیشتر)
- درصد بالایی از افراد پس از ورود به دانشگاه مواد مصرفی را ترک کرده‌اند؛ به عنوان مثال بیش از ۶۵٪ سیگاری‌ها، بیش از ۵۵٪ از مصرف‌کنندگان تریاک و ۲۵٪ از مصرف‌کنندگان حشیش.
- عوامل موثر در مصرف حشیش: افسردگی و اضطراب، عصبانیت و پرخاشگری، نگرش مثبت به مواد در فرد، عدم صمیمیت در خانواده و مصرف مواد در دوستان.
- عوامل موثر در مصرف تریاک، نگرش مثبت به مواد در فرد، باور به رواج مصرف مواد در دانشجویان، مصرف مواد در دوستان و تعداد افراد مصرف‌کننده مواد در خانواده و در شیشه، باور به رواج مصرف مواد در دانشجویان، افسردگی و اضطراب، عدم صمیمیت در خانواده، مصرف مواد در دوستان و عصبانیت و پرخاشگری
- پنج عامل مصرف مواد توسط دوستان، باور به رواج مصرف مواد در دانشجویان و نگرش مثبت به مواد در خود فرد، عدم صمیمیت در خانواده و عصبانیت و پرخاشگری بیش از سایر عوامل در پیش‌بینی مصرف نقش دارد.
- بیشترین مصرف حشیش در استان‌های: استان‌های آذربایجان غربی و شرقی، اردبیل، تهران، استان‌های شمالی، کردستان، کرمانشاه، ایلام و همدان، لرستان، چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد.
- بیشترین مصرف تریاک در استان‌های: کرمان و سیستان و بلوچستان، تهران، کردستان، کرمانشاه، ایلام و همدان، لرستان، چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد، بوشهر و هرمزگان
- بیشترین مصرف ریتالین در استان‌های: لرستان، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، کرمان و سیستان و بلوچستان، کردستان، کرمانشاه، ایلام و همدان، بوشهر و هرمزگان، گیلان و مازندران و تهران.

۱۱- خلاصه پژوهش " شیوع شناسی مصرف مواد در میان دانشجویان دانشگاه‌های تابع وزارت بهداشت " که در سال ۹۲ توسط دفتر تحقیقات ستاد مبارزه با مواد مخدر منتشر شده است.

۵-۷-۱- رشته‌های ریسمان یاریگران زندگی در محیط‌های دانشجویی

رشته اول: تعداد مراکز آموزشی و دانشجویان علمی کاربردی، پیام نور و دانشگاه آزاد بسیار بیشتر از سایر موارد بوده و توجه ویژه‌ای را طلب می‌کند.

رشته دوم: تقویت اقدامات در مقطع کاردانی رشته‌های هنر در پنج استان (چهارمحال و بختیاری، سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و بویراحمد، قزوین و مرکزی) با بالاترین میزان شیوع مصرف.

رشته سوم: تمرکز به آموزه‌های مربوط به آسیب‌زا بودن مصرف حشیش به جای مشتقات تریاک.

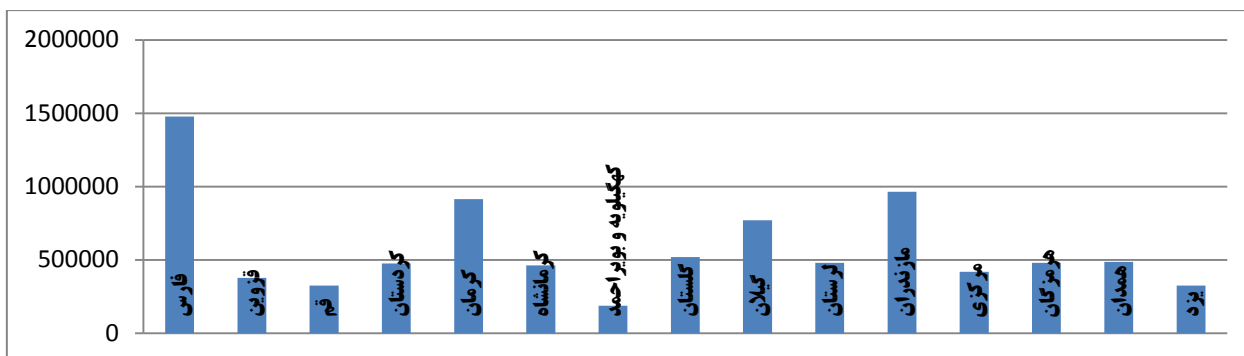
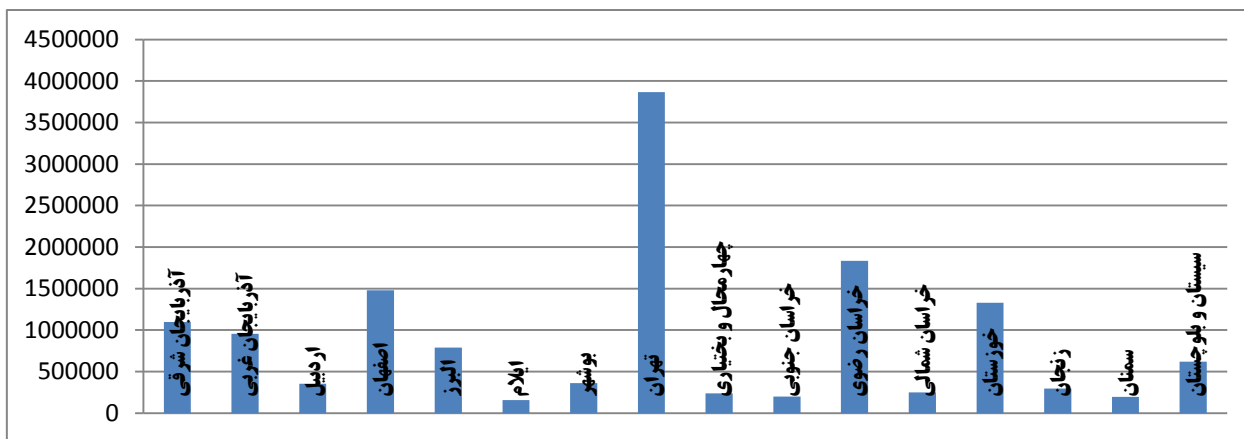
رشته چهارم: توسعه‌ی کارگاه‌های مهارت آموزی در زمینه کنترل هیجان‌ات و ارتقای عزت نفس

رشته پنجم: تدوین برنامه‌های ویژه برای حساس‌سازی ۷ هزار کادر آموزشی به جای هدف‌گذاری بر روی ۳/۵ میلیون دانشجو

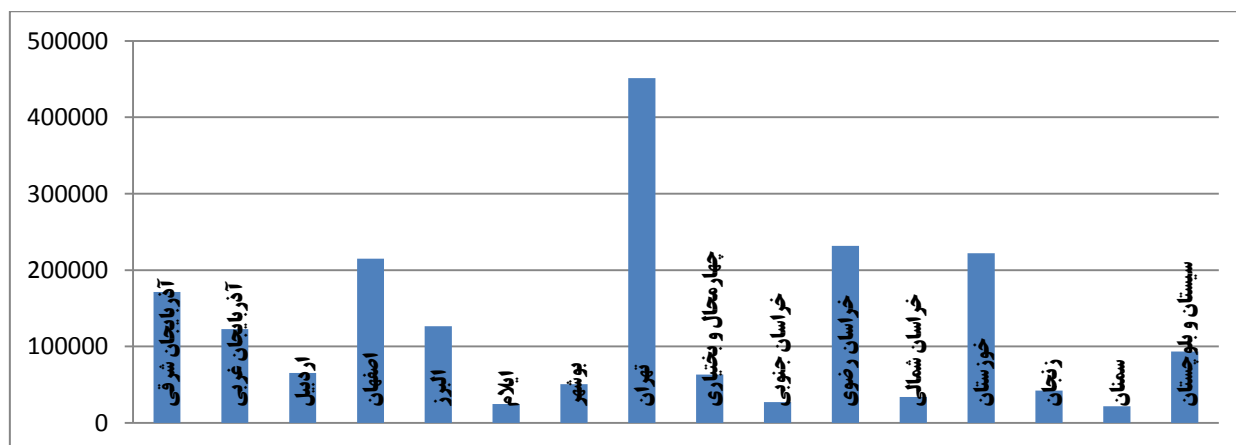
۸-۱- آمار محیط‌های کاری^{۱۲}

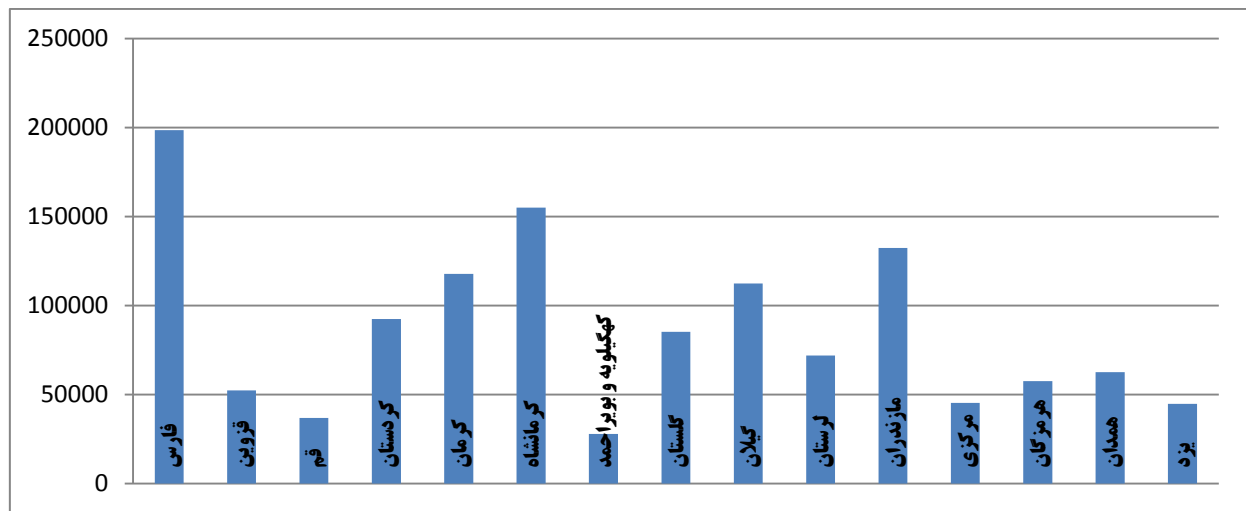
۸-۱-۱- آمار کلی

تعداد افراد شاغل در جمعیت فعال به تفکیک استان عبارتند از:

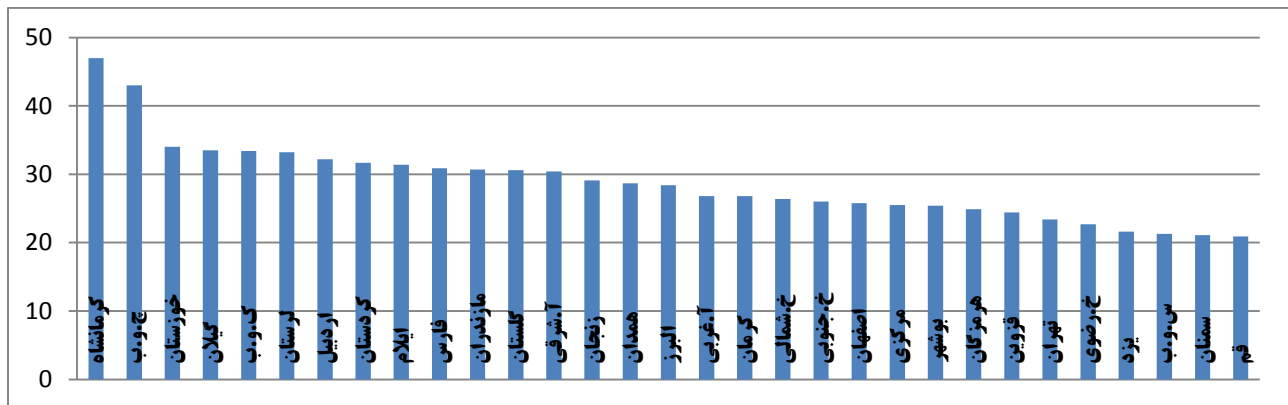

تعداد افراد بیکار در جمعیت شاغل نیز به تفکیک استان عبارتند از:

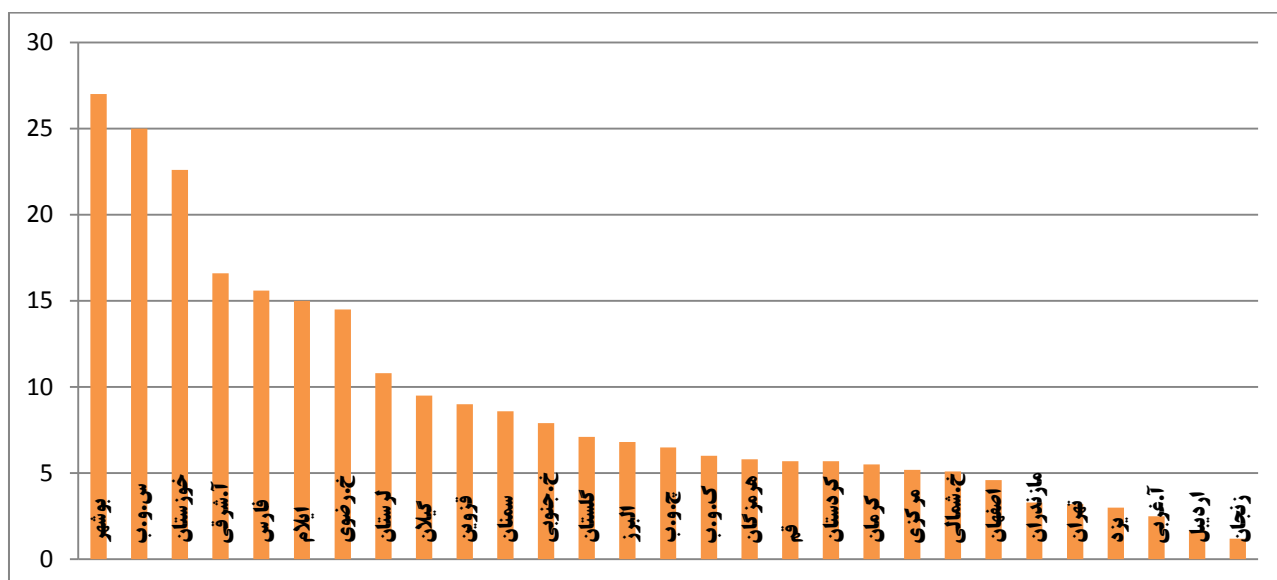
و همچنین تعداد افراد دارای تحصیلات تکمیلی و بیکار به تفکیک استان این چنین است:

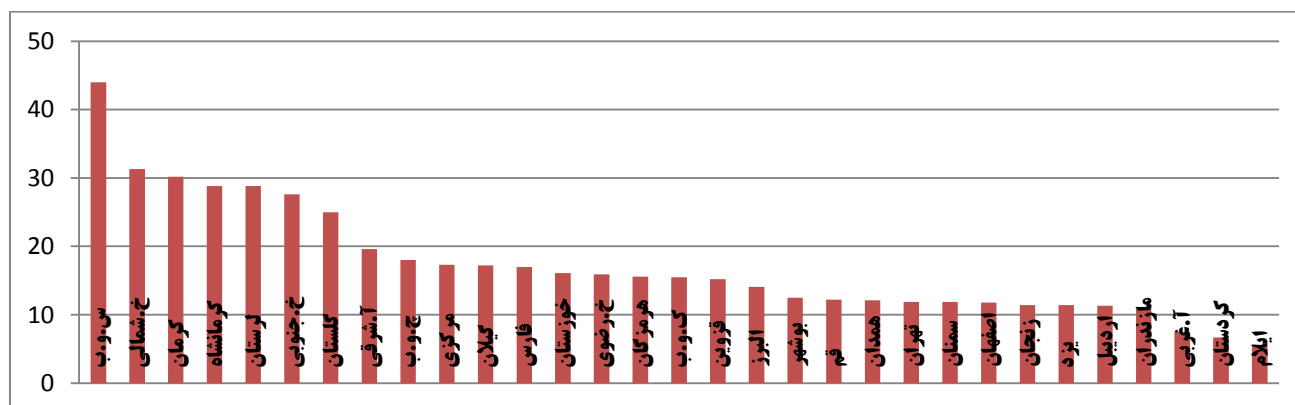
استان‌های کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری بیشترین تعداد تحصیل کرده بیکار را دارند.

۲-۸-۱- وضعیت شیوع مصرف در محیط‌های کاری^{۱۳}

- تحقیق شامل ۱۲۰۷۷ نفر مرد (۹۲٪) و ۱۰۵۱ نفر زن (۸٪) می‌باشد.
- بطور بدبینانه ۱۰۵۳ نفر (۸٪) (۱۰۱۲ مرد و ۴۱ زن) مصرف کننده حشیش، گراس یا علف، گل و ماری‌جوانا می‌باشند.
- ترتیب شیوع مصرف حشیش در استان‌های کشور به این شرح می‌باشد:

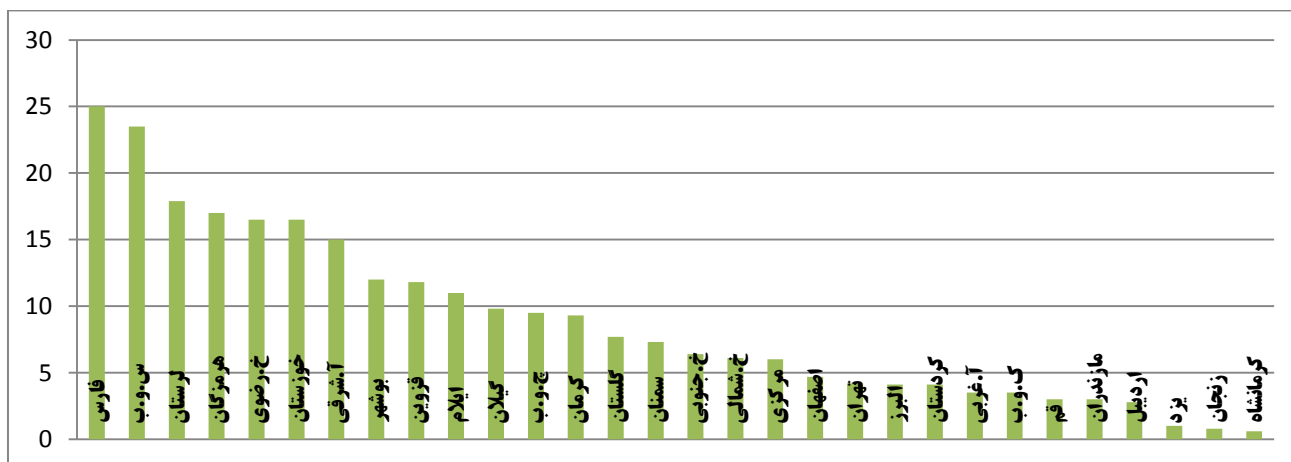
- به طور بدبینانه تعداد ۳۱۸۹ نفر (۲۴/۳٪) (۳۰۰۷ مرد و ۱۸۲ زن) مصرف کنندگان اپیوئیدها بوده‌اند.
- ترتیب شیوع مصرف مواد اپیودی در بین کارکنان استان‌های کشور به شرح زیر می‌باشد:

- به طور بدبینانه تعداد ۱۲۳۹ نفر (۹/۴٪) (۱۱۹۰ مرد و ۴۹ زن) مصرف کنندگان شیشه بوده‌اند.

۱۳- خلاصه پژوهش " شیوع مصرف مواد در بین کارکنان " که در سال ۹۳ توسط دفتر تحقیقات ستاد مبارزه با مواد مخدر منتشر شده است.

• ترتیب شیوع مصرف شیشه در بین کارکنان استان‌های کشور به شرح زیر می‌باشد:

۳-۸-۱- رشته‌های ریسمان یاربکران زندگی در محیط‌های کاری

رشته اول: تمرکز بر استان‌های بوشهر، سیستان و بلوچستان و خوزستان در پیشگیری از مصرف
حشیش

رشته دوم: تمرکز بر استان‌های خراسان شمالی، کرمان و سیستان و بلوچستان در پیشگیری از
مصرف مشتقات تریاک

رشته سوم: تمرکز بر استان‌های فارس، سیستان و بلوچستان و ایلام در پیشگیری از مصرف
شیشه.

رشته چهارم: اشتغال و اعتیاد رابطه‌ی معناداری با یکدیگر ندارند.

۲- وضعیت سکونت‌گاه‌های غیر رسمی^{۱۴}

در متون اقتصاد سیاسی و اقتصاد سیاسی شهری قبل از انقلاب اسلامی در ایران و حتی تا مدتها پس از آن، به پیروی از ادبیات مربوطه در آمریکای لاتین، رشد اسکان غیررسمی در ایران در اصل به سلطه امپریالیسم و تبدیل شهرهای بزرگ به سرپل خروج مازاد اقتصادی از کشورهای پیرامونی به مرکزی نسبت داده می‌شد. از آن زمره این گفتمان رایج بود که پدیده "بزرگسری"^{۱۵} شهر تهران، به عنوان سرپل اصلی خروج مازاد اقتصادی از ایران، باعث گسترش اسکان غیررسمی در پیرامون آن گشته است. اما با وجود این که انقلاب سلطه سیاسی امپریالیسم را برانداخت، اما به تدریج اسکان غیررسمی تمام شهرهای بزرگ و کوچک را فراگرفت و بخصوص رشد آن از رشد جمعیت اسکان رسمی در شهرهای بزرگ فراتر رفت. بطوری که سهم اسکان غیررسمی از کمتر از ۵ درصد در نیمه نخست دهه ۱۳۵۰ به حدود ۲۱ درصد شهرنشینی ایران در نیمه نخست دهه ۱۳۹۰ رسید. ازین رو مشخص گشت که این مساله در اصل ناشی از کژکارکردی و کاستی‌های سازوکار بازار و برنامه در ایران است.

بی تردید دلیل نخستین شکل‌گیری سکونت‌گاه‌های غیررسمی و نیز پهنه‌های نابسامان و ناکارآی شهری و روستایی، ناموزونی ذاتی توسعه در دامن نظام سرمایه داری و پس از آن ناکارآمدی و کاستی‌های برنامه‌های توسعه است. تجربه تاریخی حاکی از آن است که پهنه‌های نابسامان و ناکارآی شهری و روستایی (به واژگان رایج: بافت‌های فرسوده، فرودست و سکونت‌گاه‌های غیررسمی) در ابتدای مدرن و صنعتی شدن، در همه‌ی کشورها بطور اجتناب‌ناپذیری شکل گرفته‌اند. در کشورهای توسعه یافته تر کنونی این شکل‌گیری در قرن نوزدهم میلادی یا در ابتدای صنعتی شدن رخ داد. اما با بالا گرفتن مبارزات طبقاتی و اجتماعی از یکسو و انباشت سرمایه از دیگرسو، جوامع مذکور دارای اراده، دانش و مازاد اقتصادی لازم برای سیاست‌گذاری اجتماعی گشتند، تا به تدریج مسائل مسکن و شهری در این کشورها به حداقل برسد. همچنین بسیاری از کشورهای پیرامونی نیز در دهه‌های اخیر توانسته‌اند رشد شتابان اسکان غیررسمی را متوقف نمایند و مسیر حل مساله را بیابند. پس باید گفت بقا و گسترش شتابان اسکان غیررسمی در کشورهایی چون ایران، در اساس ناشی از کاستی‌های نهادی و سازمانی، یا نهادهای ناقص و نهادهای کژکارکرد است که در نهایت بازدارنده توسعه‌ی کل جامعه و در نتیجه مانع تحقق حق جامعه به توسعه و حق شهروندان به شهر گشته‌اند. از آنجا که فضا تجلی روابط اقتصادی و اجتماعی و سیاسی است، کاستی‌ها و کژکارکردی‌های نهادی در حوزه‌های مذکور، به تدریج کژاندازی فضایی و ایجاد انواع تله‌های فضایی و از آن جمله تله فضایی فقر می‌انجامد. تله فضایی به شرایط جغرافیایی معینی گفته

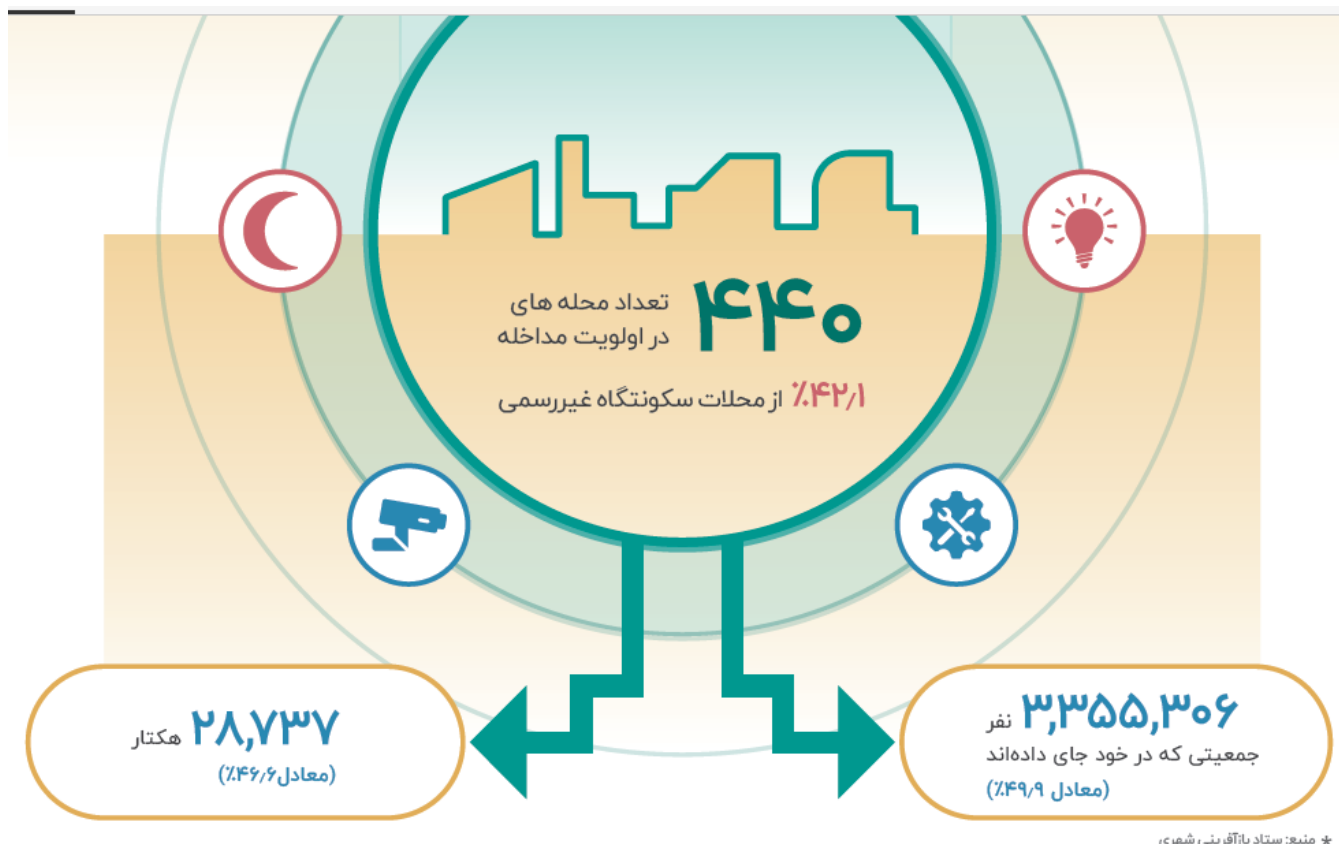
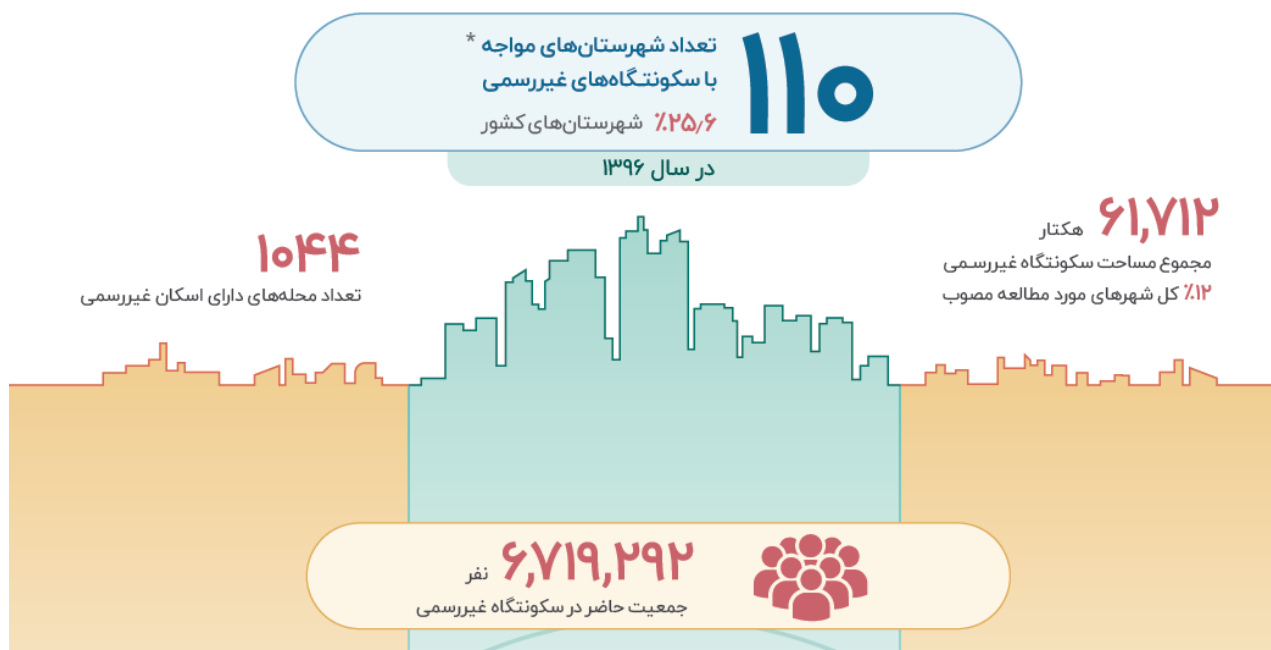
۱۴- دکتر کمال اطهاری؛ استاد دانشگاه و پژوهشگر اقتصاد شهری، مسکن و اسکان غیر رسمی

می‌شود که روابط اجتماعی و/یا اقتصادی و/یا سیاسی ویژه‌ای را باز تولید می‌کند. تله فضایی فقر مکانی است که انباشت سرمایه‌های لازم برای توسعه در آن به دلایل مدیریتی، کالبدی، طبیعی، مالی، اجتماعی، نمادین و انسانی ضعیف است و در آن فقر بازتولید می‌گردد. تله‌های فضایی فقر شامل مناطقی چون سیستان و بلوچستان، سکونت‌گاه‌های غیررسمی، بافت‌های فرسوده و روستاهای دورافتاده می‌شود. تله‌های فضایی فقر بخت‌های زندگی متعارف را از ساکنان خود دریغ می‌کنند و تله‌های طبقاتی را سخت‌تر می‌سازند. ازینرو در آنها آسیب‌ها و مسائل اجتماعی و نابهنجاری تشدید می‌گردد و این عوامل خود تله فضایی را محکم‌تر می‌کنند. این پدیده برای بقا و توسعه جامعه به عنوان مجموعه‌ای هم پیوند از جماعات و طبقات، بسیار خطرناک است.

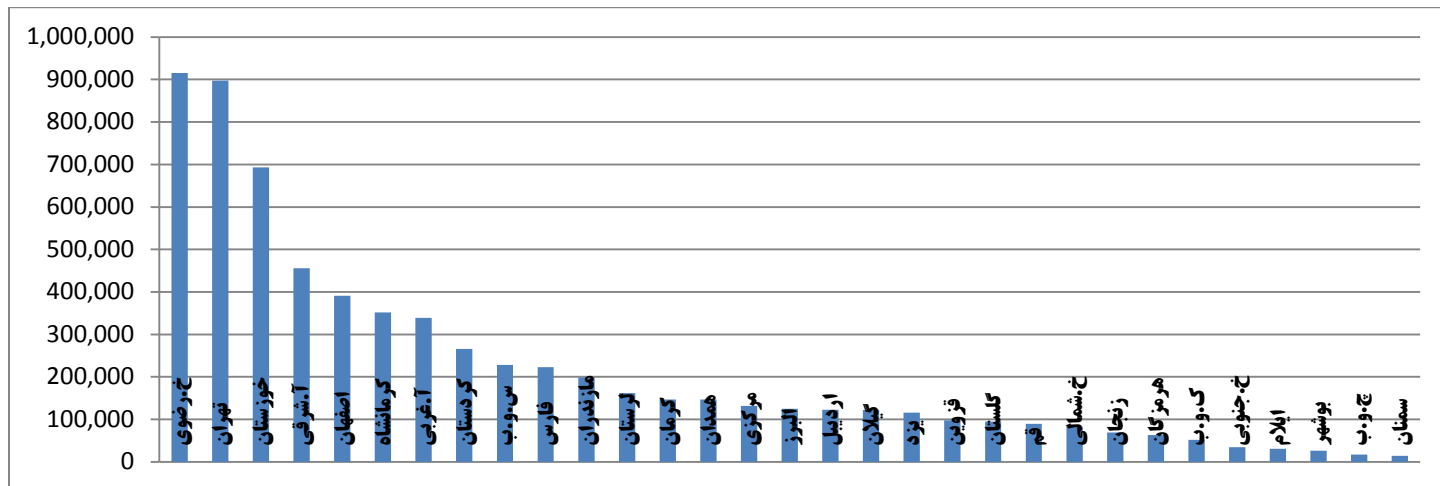
۱-۲- آمار سکونت‌گاه‌های غیر رسمی

در ادامه آماری پیرامون موضوع سکونت‌گاه‌های غیر رسمی ارائه می‌گردد^{۱۶}:

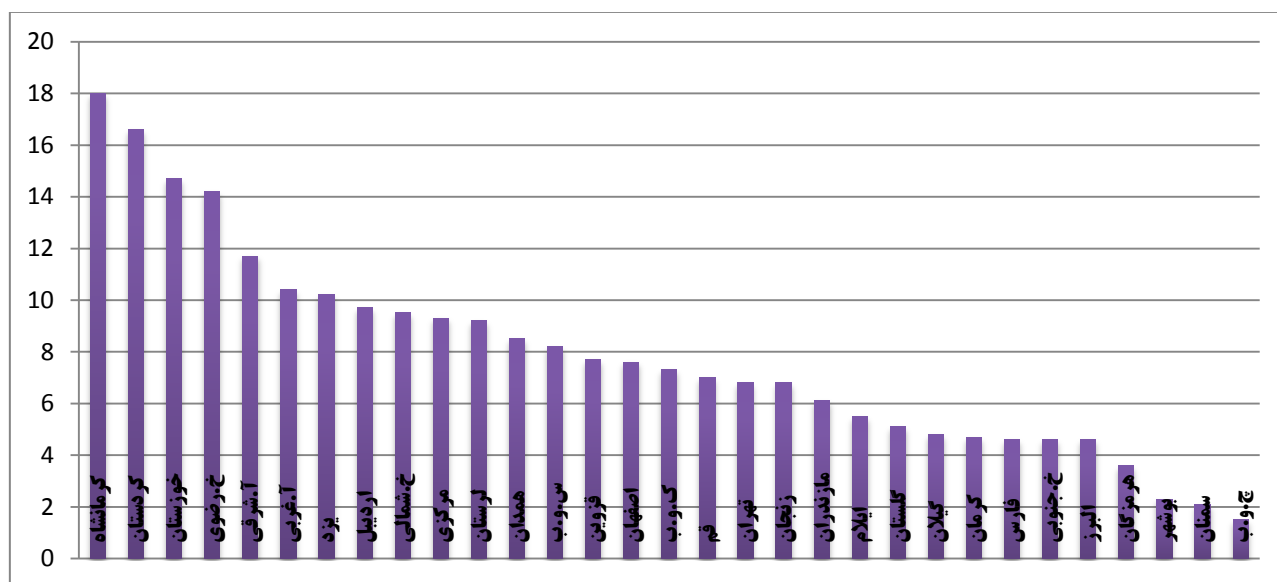

۱۶- سازمان اجتماعی وزارت کشور

جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیر رسمی و به تفکیک استانی:

درصد جمعیت حاشیه نشین نسبت به جمعیت استان و به تفکیک استانی

۲-۲- رشته‌های ریسمان یاریگران زندگی در محلات پرخطر

رشته اول: آموزش، ساماندهی و پشتیبانی از سمنهای خاص برای فعالیت در سکونتگاه‌های غیر رسمی

رشته دوم: شناسایی مراکز دلسوز و فعال و موثر در این سکونتگاه‌ها. مثل مساجد، فرهنگسراها، پایگاه‌های بسیج، ورزشگاه‌ها و ایجاد مجتمع‌های ائتلافی

رشته سوم: تمرکز بر سکونتگاه‌های غیر رسمی در استان‌های خراسان شمالی، تهران، خوزستان و کرمانشاه.

رشته چهارم: هم‌افزایی، هماهنگی و جهت‌دهی فعالیت‌های دستگاه‌های همکار در این مناطق. از جمله هلال احمر، بهزیستی، ستاد، بنیاد کرامت، بنیاد برکت، سازمان بسیج

بخش چهارم - تعاریف حوزه پیشگیری

۱- پیشگیری^{۱۷}

هدف اصلی برنامه‌های پیشگیری از مصرف مواد کمک به افراد جامعه، به ویژه جوانان، در پرهیز از شروع به مصرف مواد؛ و در صورت مصرف، اجتناب از رسیدن به مرحله اختلالات وابستگی است؛ اما اهداف کلی‌تر این برنامه‌ها بسیار گسترده‌تر بوده و شامل رشد سالم و ایمن کودکان و نوجوانان و شکوفایی استعداد و توانایی آنها در جهت تبدیل شدن به افرادی سودمند برای جوامع و کشورشان است. برنامه‌های پیشگیری موفق، تاثیر به سزایی در تعامل مثبت کودکان، نوجوانان و بزرگسالان در خانواده، مدرسه، محل کار و جامعه دارد. دانش پیشگیری در بیست سال اخیر پیشرفت عظیمی داشته و در نتیجه، دست‌اندرکاران و سیاست‌گذاران به درک عمیقتری از علل آسیب‌پذیری افراد در گرایش به سوی مواد (عوامل خطر) رسیده‌اند. شواهد علمی نشان می‌دهد که عوامل خطری چون فرایندهای ژنتیکی و بیولوژیکی، ویژگی‌های شخصیتی، اختلالات روانی، بی‌توجهی و آزار در خانواده، سستی ارتباط با مدرسه و جامعه محلی و رشد کودک در جوامع حاشیه‌ای و محروم بیش از عدم آگاهی نسبت به مواد مخدر و عواقب آن اهمیت دارد.

برعکس، سلامت روحی-روانی، ارتباط نزدیک با والدین دلسوز و تاثیرگذار و همچنین، مدارس و جوامع نظام‌مند و دارای منابع کافی از جمله عواملی هستند که باعث کاهش آسیب‌پذیری افراد در برابر مصرف مواد و رفتارهای منفی می‌شود (عوامل محافظ) شایان تاکید است که عوامل خطر فوق‌الذکر اکثرا خارج از کنترل فرد بوده (هیچکس به میل خود مورد بی‌توجهی والدین قرار نمی‌گیرد) و با رفتارهای پرخطر و مشکلات سلامتی همچون ترک تحصیل، پرخاشگری، غیبت از مدرسه، خشونت، رفتار جنسی پرخطر، افسردگی و خودکشی در ارتباط است. بنابراین، جای تعجب نیست که شواهد علمی نشان می‌دهد بسیاری از مداخلات پیشگیری از مصرف مواد باعث جلوگیری از رفتارهای پرخطر دیگر می‌شود.

نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که سن افراد در آسیب‌پذیری، یا برعکس، در مقاومت آنها در برابر شروع به مصرف مواد موثر است. دانشمندان مشخص کرده‌اند که دوران نوزادی، کودکی و اوایل نوجوانی، هر کدام، عوامل خطر و محافظ مربوط به خود را دارند، به خصوص در مورد رفتار والدین و دلبستگی به مدرسه. در سنین بالاتر، مدرسه، محل کار و تفریح و وسایل ارتباط جمعی، همگی عواملی هستند که میزان آسیب‌پذیری یا مقاومت افراد در برابر مصرف مواد و رفتارهای پرخطر دیگر را تعیین می‌کند.

۱۷- استانداردهای بین‌المللی پیشگیری از مصرف مواد منتشر شده توسط UNODC

لازم به ذکر نیست که زندگی در جوامع حاشیه‌ای فقیر، فقدان حمایت، یا وجود حمایت ناچیز خانواده و محدودیت امکان تحصیل در مدرسه موجب افزایش خطر برای نوجوانان خواهد شد. جنگ و بلایای طبیعی نیز از عوامل تشدید آسیب‌پذیری نزد کودکان، بزرگسالان و جوامع به شمار می‌رود. بنابراین، پیشگیری تنها بخشی از تلاش‌های گسترده‌ای است که برای کاهش آسیب‌پذیری و افزایش مقاومت کودکان و جوانان صورت می‌گیرد.

۲- اعتیاد^{۱۸}

عادت کردن، خو گرفتن و خود را وقف عادت‌های نکوهیده کردن، اعتیاد تلقی می‌شود. به عبارت دیگر، ابتلای اسارت آمیز به ماده مخدر که از نظر جسمی یا اجتماعی زیان آور شمرده شود، اعتیاد نام دارد. اصطلاح اعتیاد به سهولت قابل تعریف نیست و عواقب آن به صور مختلف نظیر تحمل و وابستگی بدنی هویدا می‌شود. در طب جدید به جای کلمه اعتیاد، وابستگی به مواد به کار می‌رود که همان مفهوم را دارد ولی دقیق‌تر و صحیح‌تر است. مفهوم این کلمه آن است که انسان با استعمال نوعی ماده شیمیایی از نظر جسمی و روانی به آن وابستگی پیدا می‌کند. به طوری که بر اثر دستیابی و مصرف دارو احساس آرامش و لذت به او دست می‌دهد، اما با نرسیدن دارو، خماری، دردهای جسمانی و احساس ناراحتی را تجربه می‌کند. مراحل مصرف مواد و تبدیل شدن به اعتیاد عبارتند از:

- اولین مصرف
- مصرف آزمایشی
- مصرف نامنظم
- مصرف آسیب‌رسان
- سوءمصرف
- وابستگی
- اعتیاد

۱۸- راهنمای پیشگیری از سوء مصرف مواد برای دست‌اندرکاران رسانه‌های گروهی

۳- عوامل گرایش به اعتیاد

۳-۱- ویژگی‌های دوران نوجوانی

مخاطره آمیزترین دوران زندگی از نظر شروع مصرف مواد، دوران نوجوانی است. نوجوانی دوره انتقال از کودکی به بزرگسالی و کسب هویت فردی و اجتماعی است. در این دوره میل به استقلال و مخالفت با والدین به اوج خود می‌رسد و نوجوانان برای اثبات بلوغ و فردیت خود، ارزش‌های خانواده را زیر سؤال می‌برند و سعی در ایجاد و تحمیل ارزش‌های خود را دارد. مجموعه‌ی این عوامل همراه با حس کنجکاوی نیاز به تحرک، تنوع و هیجان، فرد را مستعد مصرف مواد می‌نماید.

۳-۲- استعداد ارثی

شواهد مختلف دال بر استعداد ارثی اعتیاد به الکی و مواد وجود دارد. برخی از عوامل مخاطره آمیز دیگر نیز تحت نفوذ عوامل ژنتیکی هستند، مانند برخی اختلالات شخصیتی و عملکرد تحصیلی ضعیف ناشی از اختلالات یادگیری.

۳-۳- صفات شخصیتی

عوامل مختلف شخصیتی با مصرف مواد ارتباط دارند. از این میان، برخی از صفات بیشتر از بقیه، پیش‌بینی کننده اعتیاد هستند و به طور کلی، فردی را تصویر می‌کنند که با ارزش‌ها یا ساختارهای اجتماعی مانند خانواده، مدرسه و مذهب پیوند ندارد و یا از عهده انطباق، کنترل بیا ابراز احساسات دردناکی مثل احساس گناه، خشم، اضطراب بر نمی‌آید. این صفات عبارتند از:

- عدم پذیرش ارزش‌های سنتی و رایج
- مقاومت در برابر منابع قدرت
- نیاز شدید به استقلال
- صفات ضد اجتماعی و پرخاشگری
- احساس فقدان کنترل بر زندگی خود
- اعتماد به نفس پائین
- ضعف مقاومت در برابر پیشنهادهای خلاف دیگران
- فقدان مهارت‌های انطباق با اجتماع

۳-۴- اختلالات روانی

در حدود ۷۰ درصد موارد، اعتیاد با دیگر اختلالات روانی همراه است. شایع‌ترین تشخیص‌ها عبارتند از:

- افسردگی اساسی
- اختلال شخصیت ضد اجتماعی
- ترس بیمارگونه
- کج خلقی

۳-۵- نگرش مثبت به مواد

افرادی که نگرش‌ها و باورهای مثبت و یا خنثی به مواد مخدر دارند، احتمال مصرف و اعتیادشان بیش از کسانی است که

نگرش‌های منفی دارند. این نگرش‌های مثبت معمولاً عبارتند از:

- کسب بزرگی و تشخیص
- رفع دردهای جسمی و خستگی
- کسب آرامش روانی
- توانایی مصرف مواد بدون ابتلا به اعتیاد

۳-۶- موقعیت‌های مخاطره آمیز فردی

بعضی از نوجوانان و جوانان در موقعیت‌ها یا شرایطی قرار دارند که آنان را در معرض خطر مصرف مواد قرار می‌دهد.

مهمترین این موقعیت‌ها عبارت‌اند از:

- در معرض خشونت قرار گرفتن در کودکی و نوجوانی
- در معرض توجه بیش از حد والدین قرار گرفتن
- ترک تحصیل
- بی‌سرپرستی یا بی‌خانمانی
- فرار از خانه

- معلولیت جسمی

- ابتلا به بیماری‌ها یا دردهای مزمن

- حوادثی مانند از دست دادن نزدیکان یا بلایای طبیعی

در این حالات، فرد برای کاهش درد و رنج و انطباق با آن از مواد استفاده می‌کند.

۳-۷- عوامل مخاطره آمیز بین فردی و محیطی

۳-۷-۱- خانواده

خانواده اولین محیط رشد شخصیت، تشکیل باورها و الگوی رفتاری فرد است. خانواده همانطور که ممکن است محل حفظ و رشد افراد و کمک به حل استرس و آسیب باشد، می‌تواند منبعی برای تنش، مشکل و اختلال باشد. ناآگاهی والدین، ارتباط ضعیف والد و کودک، توجه زیاد به کودک و ناتوان بارآوردن او، فقدان انضباط در خانواده، خانواده متشنج یا آشفته و از هم گسیخته، احتمال ارتکاب به انواع بزهکاری مانند سوءمصرف مواد را افزایش می‌دهد. همچنین والدینی که مصرف کننده مواد هستند باعث می‌شوند فرزندان با الگوبرداری از رفتار آنان، مصرف مواد را یک رفتار بهنجار تلقی و رفتار مشابهی داشته باشند.

۳-۷-۲- دوستان

تقریباً در ۶۰ درصد مواد، اولین مصرف مواد به دنبال تعارف دوستان رخ می‌دهد. ارتباط و دوستی با همسالان مبتلا به سوءمصرف مواد، عامل مستعد کننده قوی برای ابتلای نوجوانان به اعتیاد است. مصرف کنندگان مواد، برای گرفتن تایید دوستان، سعی می‌کنند آنان را وادار به همراهی با خود نمایند. "گروه همسالان"، به خصوص، در شروع مصرف سیگار و حشیش بسیار موثر هستند. بعضی از دوستی‌ها، صرفاً حول محور مصرف مواد شکل می‌گیرد. نوجوانان نیازمند تعلق به گروه هستند و اغلب پیوستن به گروه‌هایی که مواد مصرف می‌کنند، بسیار آسان است. هر چه پیوند فرد با خانواده، مدرسه و اجتماعات سالم کمتر باشد، احتمال پیوند او با این گروه‌ها بیشتر خواهد بود.

۳-۷-۳- مدرسه

از آنجا که مدرسه بعد از خانواده، مهمترین نهاد آموزشی و تربیتی است، می‌تواند از محیط‌های زمینه ساز مصرف مواد در

نوجوانان باشد. بی‌توجهی به مصرف مواد و عدم وجود محدودیت یا فقدان مقررات جدی منع مصرف در مدرسه، استرس‌های شدید تحصیلی و محیطی، فقدان حمایت معلمان و مسئولان و طرد شدن از طرف آنان از عوامل موثر اعتیاد است.

۳-۷-۴- محل سکونت

وجود عوامل متعدد در محیط مسکونی می‌تواند موجب گرایش افراد به مصرف مواد شود. مانند:

- فقدان ارزشهای مذهبی و اخلاقی
- شیوع خشونت و اعمال خلاف
- وفور مشاغل کاذب
- آشفتگی و ضعف همبستگی میان افراد محل
- حاشیه نشینی

۴- عوامل بازدارنده از اعتیاد

۴-۱- عوامل شخصیتی

۴-۱-۱- مهارت‌ها

داشتن اعتماد به نفس بالا و مهارت‌های اجتماعی همراه با کاهش استرس‌های محیطی ناشی از ارتباط با دیگران، باعث توانایی مقاومت در مقابل خواسته‌های خلاف دیگران و اصرار دوستان برای مصرف می‌شود. همچنین، مهارت‌های انطباقی موجب می‌شود که فرد هنگام برخورد با استرس، برای حل مشکلات و تطابق با آنها از شیوه‌های مناسب استفاده نماید.

۴-۱-۲- باورها و ارزش‌ها

اعتقادات و باورهای راسخ دینی و مذهبی، فرد را در مقابل مصرف مواد محافظت می‌کند. نگرش منفی به مواد، شامل باور به اعتیادآور بودن و آثار تخریبی آن، احتمال مصرف مواد را کاهش می‌دهد.

۴-۱-۳- موفقیت‌ها

موفقیت‌های تحصیلی، شغلی و اجتماعی با افزایش اعتماد به نفس، ایجاد ثبات و هدفمندی در مسیر زندگی و کسب حمایت‌های لازم، فرد را از خطر مواد مخدر حفاظت می‌نماید.

۴-۲- عوامل محیطی و اجتماعی محافظت کننده

۴-۲-۱- خانواده سالم و همبسته

پیوند و تعامل مثبت بین فرد و والدین از سنین کودکی موجب ارضای نیازهای عاطفی- روانی وی می‌شود. این افراد، با تجربه روابط منطقی و قابل پیش بینی، کمتر دچار انحرافات شخصیتی می‌شوند و مهارت‌های گوناگون را که لازمه برقراری روابط سالم بین فردی و اجتماعی است می‌آموزند و با داشتن حس تعلق و وابستگی، کمتر احساس تنهایی و انزوا می‌نمایند و به دامن اعتیاد کشیده نمی‌شوند.

۴-۲-۲- هشیاری و حمایت خانواده، مدرسه و اطرافیان

هشیاری و آگاهی والدین از خطر مصرف مواد مخدر و احتمال اعتیاد فرزندان، کنترل و مراقبت کافی و تامین حمایت و راهنمایی لازم خانواده، مدرسه، اطرافیان و دوستان سالم و صمیمی، به هنگام نیاز، احتمال مصرف مواد و یا سوءمصرف و اعتیاد را کاهش می‌دهد.

۴-۲-۳- ضدارزش بودن مصرف مواد

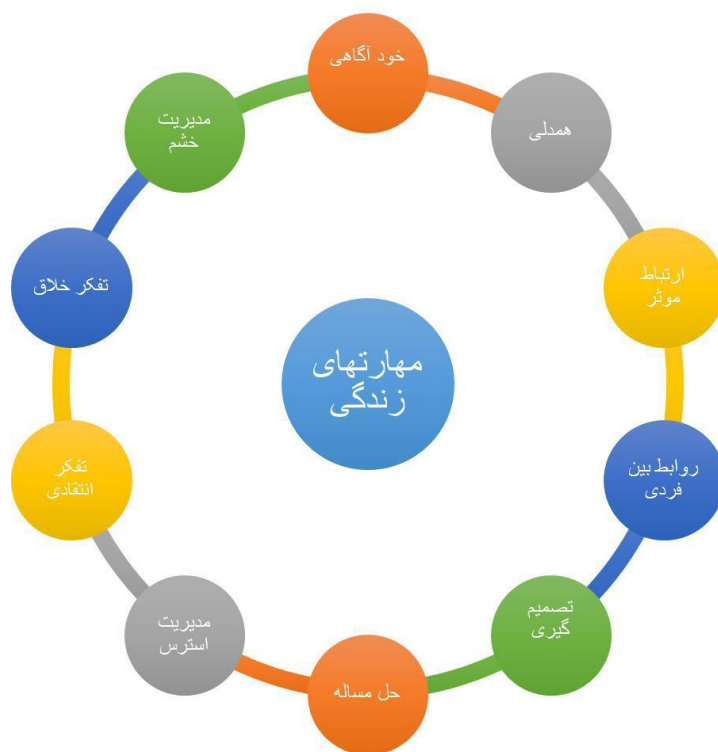
در محیط‌ها و جوامعی که به وضوح هرگونه مصرف مواد نهدی می‌شود و اعتبار و موقعیت فردی، خانوادگی، شغلی و اجتماعی افراد مصرف کننده تنزل می‌یابد، افراد نگرش منفی پیدا می‌کنند و به تبع شیوع اعتیاد به مواد کاهش می‌یابد.

۴-۲-۴- دسترسی به خدمات

دسترسی به خدمات حمایتی (هنگام بروز مشکلاتی مانند بی سرپرستی و از دست دادن شغل)، خدمات مشاوره‌ای (هنگام بروز مشکلات عاطفی یا اتخاذ تصمیمات مهم) و خدمات درمانی (برای بیماران که تمایل به ترک اعتیاد دارند) موجب می‌شود

تا عوامل مخاطره آمیزی که فرد ممکن است در طول زندگی با آنها روبه رو شود، تشدید و یا مزمن نشود.

۴-۳- مهارت‌های زندگی

۴-۳-۱- تاریخچه مهارت‌های زندگی

آموزش مهارت‌های زندگی در سال ۱۹۷۹ برای دانش آموزان کلاس هفتم تا نهم تدوین و با استقبال فراوان متخصصان بهداشت روان مواجه گردید. این برنامه آموزشی به نوجوانان یاد می‌داد که چگونه با استفاده از مهارت‌های رفتار جرات‌مندانه، تصمیم‌گیری و تفکر نقاد در مقابل وسوسه یا پیشنهاد سوء مصرف مواد از سوی همسالان مقاومت کنند. مطالعات بعدی نشان داده آموزش مهارت‌های زندگی در صورتی به نتایج مورد نظر ختم می‌شود که همه مهارت‌ها به فرد آموخته شود. پژوهش‌ها حاکی از آن بودند که این برنامه در پیشگیری اولیه چندین نوع مواد مخدر از جمله سیگار موفق بوده است.

مرور مطالعات انجام شده نشان می‌دهد که برنامه‌های پیشگیری مبتنی بر آموزش مهارت‌های زندگی، بسیار مؤثرتر از گرایش‌های سنتی است. مثلاً پری و کلدرا (۱۹۹۲)، به نقل از برماس و همکاران، (۱۳۸۶) دریافتند که گرایش‌های جامع در پیشگیری از سوء مصرف مواد شامل آموزش مهارت‌های زندگی برای ارتقای توانایی‌های اجتماعی در به تعویق انداختن شروع

مصرف الکل و ماری جوانا بسیار مؤثرتر از گرایش‌های مبتنی بر ارائه دانش و اطلاعات و گرایش‌های مبتنی بر رهبری همسالان بوده اند. در پژوهشی که اثر آموزش مهارت‌های زندگی را در زمینه خود آگاهی بررسی نمود، نشان داد به دنبال این آموزش دانش آموزان صداقت بیشتر، نوع دوستی بیشتر و پرخاشگری کمتری نشان می‌دهند. برنامه بهداشت روان در مدارس در ایران در سال ۱۳۷۸ توسط دکتر بینا و همکاران در منطقه دماوند بر روی ۲۸۰ نفر دانش آموز پسر و دختر مقاطع راهنمایی در دو سطح دانش آموزان و معلمین انجام شد که مهمترین بخش آن آموزش مهارت‌های زندگی به دانش آموزان بود، پرسشنامه‌های قبل و بعد از مداخله نشانگر افزایش آگاهی دانش آموزان و معلمان نسبت به مقوله بهداشت روان و تغییر نگرش آنها به مسئله بهداشت روان و بهبود نمرات سلامت روان بود.

۴-۳-۲- تعاریف ده مهارت اصلی و پایه

مهارت خودآگاهی

خودآگاهی، توانایی شناخت خود و آگاهی از خصوصیات، ویژگیهای مثبت و منفی، توانایی‌ها و ناتوانی‌ها است. افرادی که خودآگاهی قوی دارند از نقش احساسات در شکل‌گیری رفتار، آگاهی داشته و تلاش دارند که با تکیه بر نقاط قوت و پذیرش و رفع نقاط منفی، زندگی را پیش ببرند. هدف اصلی مهارت خودآگاهی این است که فرد با تعمق به تمامی ویژگی‌های خود نگرسته و خود تصمیم بگیرد که چگونه باشد.

شرط هر نوع تغییر در فرد، نیاز به تغییر است. از جمله عوامل مهم در ایجاد نیاز به تغییر داشتن مهارت خودآگاهی است. بهترین روش برای قوی کردن خودآگاهی آن است که یاد بگیریم از نقاط قوت، ویژگی‌های مثبت و توانایی‌های خود استفاده کرده و نقاط ضعف یا ویژگیهای منفی خود را بهبود داده و یا بپذیریم (ناصری، ۱۳۸۵).

مهارت خودآگاهی به انسان کمک می‌کند تا بتواند احساسات خود را شناسایی کند و آنها را کنترل نماید. ناتوانی در کنترل احساسات می‌تواند به بزهکاری، اعتیاد، خشونت و بدرفتاری کودکان و نوجوانان بی‌انجامد. با این مهارت فرد می‌تواند از نیازهای خود آگاه شده و از مسیرهای سالم به رفع نیازهای خود بپردازد. اهداف واقع بینانه ای برای زندگی خود تعیین کرده، به این ترتیب از دنبال کردن اهداف بسیار ایده آل، تخیلی و کمال‌گرایانه دوری می‌گزیند. مهارت خودآگاهی و تسلط بر آن می‌تواند از ابتلای دانش آموزان به بیماری‌های روانی و آسیب‌های اجتماعی مانند: اعتیاد، بزهکاری، بی بند و باری و خشونت بکاهد (طارمیان، ۱۳۷۸).

مهارت همدلی

همدلی یا هم‌حسی به معنی تلاش برای فهم موقعیت زندگی دیگران است و درک و پذیرش دیگران، یعنی همان افرادی که با ما تفاوت بسیار دارند. بهبود روابط اجتماعی، مثلاً در موقعیت‌های فرهنگی و قومی، از مهارت‌های زندگی امروز است و بدون آن هر لحظه ممکن است کینه‌ها و خصومت‌های افراد، نسبت به یکدیگر تشدید شود. از آنجا که زندگی جمعی، به ویژه در عصر حاضر، به همیاری و مشارکت نیاز دارد، لازم است با تقویت همدلی در نوجوانان، آنان را به سوی تجربه رفتارهای جمعی مفید هدایت کنیم. همدلی به راستی یک مهارت است و عده‌ای اساساً از این مهارت بی‌بهره و از مزایای بی‌شمار فردی و اجتماعی آن بی‌خبرند. هرگاه عضوی از اعضای جامعه، انتظار داشته باشد که دیگران او را با تمام ویژگی‌ها و خصلت‌ها بپذیرند، خودش هم باید توان فهم عقاید، باورها و احساس دیگران را داشته باشد. همدلی ابعاد بی‌شماری دارد، اما تنها به یک نکته‌ی دیگر در مورد آن اشاره می‌کنیم که عبارت است: از ناسازگاری‌های نوجوانان با والدین و سایر اعضای خانواده. پژوهش‌های روانشناسان گویای این حقیقت است که دلایل ریشه‌ای این مسأله را باید در فضای ذهنی متفاوت والدین و فرزندان جستجو کرد. هر یک از این افراد، پدیده‌ها را از دیدگاه ویژه‌ی خود می‌بینند. در این زمینه نیز همدلی کلید درک و سپس حل تدریجی اختلافات نوجوانان و والدین آنها است. در واقع فقدان همدلی موجب می‌شود نوجوانان به روش‌های انحرافی بیان خویشتن متوسل شوند که گاهی در تضاد با ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی قرار می‌گیرند.

مهارت مقابله با هیجان‌ها

این توانایی فرد را قادر می‌سازد تا هیجان‌ها را در خود و دیگران تشخیص داده، نحوه‌ی تأثیر هیجان‌ها بر رفتار را بداند و بتواند واکنش مناسبی به هیجان‌های مختلف نشان دهد. اکثر اوقات ما حالات و احساسات خود را تحت دو واژه‌ی خوب یا بد توصیف می‌کنیم. بیشتر اوقات از حالات روحی خود به طور دقیق و درست خبر نداریم. کلمات زیادی وجود دارد که احساسات را توصیف می‌کند به عنوان مثال غمگینی، اندوهگینی، رنجیدگی، ناراحتی، بی‌حوصلگی، کسلی، خستگی، افسردگی، آزرده‌گی، بی‌تفاوتی، بی‌علاقگی، شرمندگی، خجالت زدگی، شادی، حسرت، تعجب و... که ما بیشتر با دو کلمه‌ی خوب و بد احساسات خود را توصیف می‌کنیم. اگر با حالات هیجانی مثل: غم، خشم یا اضطراب درست برخورد نشود این هیجان‌ها تأثیر منفی بر سلامت جسمی و روانی داشته و برای سلامت، پیامدهای منفی به دنبال خواهد داشت (پرتو، ۱۳۹۴).

مهارت مقابله با استرس

هنگامی که صحبت از دوران کودکی و نوجوانی می‌شود، دوره‌ای پر از خوشی و خوشحالی به ذهن می‌آید. ولی واقعیت این

است که بسیاری از کودکان و نوجوانان بنا به دلایل مختلف، خوشحالی زیادی را تجربه نمی‌کنند. نه تنها در کشورهای فقیر بلکه حتی در کشورهای پیشرفته‌ی جهان نیز کودکان، به خصوص نوجوانان، در شرایط مناسبی زندگی نمی‌کنند. دوره‌ی نوجوانی دوره‌های است که مشکلات سلامت روان افزایش می‌یابد. نکته‌ی مهم آن است که این موضوع در تمام طبقات اجتماعی و اقتصادی صادق است. یعنی، نوجوانان خانواده‌های مرفه و متشخص نیز همان مشکلاتی را تجربه می‌کنند که نوجوانان خانواده‌های فقیر تجربه می‌کنند.

یکی از مهارت‌های زندگی، مهارت مقابله با استرس است. ناتوانی کودکان و نوجوانان در برخورد صحیح با استرس‌ها باعث می‌شود تا به آسیب‌های جسمانی و روانی، اجتماعی متعددی مبتلا شوند. استرس یعنی دوباره سازگار شدن فرد با شرایط و موقعیت‌های جدید. هر موقع که تغییری در زندگی روی می‌دهد ما با یک استرس روبرو هستیم.

مهارت تصمیم‌گیری

بدون تردید تصمیم‌گیری یکی از مهمترین مهارت‌های زندگی است، زیرا فرد همواره باید یک راه را از میان راه‌های گوناگون انتخاب کند. اما اگر شخص برای اخذ تصمیم مهارت کافی نداشته باشد، قادر به تصمیم‌گیری نخواهد بود و در نتیجه، یا تعارضات و تنش‌های ناشی از آن را تحمل خواهد کرد یا با تصمیم‌گیری غیرمنطقی و نادرست، به افسردگی، اضطراب و سیر ناراحتی‌ها دچار خواهد شد. اهم موارد تصمیم‌گیری در جامعه، مربوط به انتخاب شغل، انتخاب رشته تحصیلی، انتخاب همسر و چند اتفاق عمومی دیگر است.

در حالی که قلمرو این مهارت بسیار وسیع است و از جزئی‌ترین رفتارها تا کلی‌ترین و مهم‌ترین آنها را شامل می‌شود. به همین دلیل مهارت تصمیم‌گیری، در تأمین بهداشت روان بسیار اساسی است. این مهارت برای نوجوانان و جوانان اهمیت مضاعفی دارد، زیرا آنان با راه‌ها و انتخاب‌های بی شماری مواجه‌اند و هرچه ارتباطات اجتماعی آنان گسترش یابد، تعداد گزینه‌ها نیز افزایش می‌یابد.

مهارت حل مسأله

زندگی را می‌توان پیاپی مواجه شدن با مسائل و تلاش برای حل آنها دانست. حل موفقیت آمیز مسائل زندگی به اعتماد به نفس بیشتر و آرامش خود منجر می‌شود. در حالی که حل ناقص یا گره‌های ناگشوده بهداشت روان شخص را به طور جدی تهدید خواهد کرد. حل مسأله فرد را قادر می‌سازد به طور سازنده با مشکلات زندگی خود مواجه شود. مواجه سازنده با مشکلات، مهارت

فوق العاده ارزشمندی است که آموزش آن برای نوجوانان کاملاً لازم و ضروری است.

حل مسأله، مستلزم چندین فعالیت است به طوری که ابتدا باید مسأله را با دقت و صحت تعریف کرد و سپس راه حل‌های متفاوت را در کنار هم قرار داد و در نهایت، راه حل مناسب را از میان راه حل‌های ممکن انتخاب و اجرا کرد. جزئیات این مبحث بیانگر آن است که یکی از اختلالات عمده شناخت بیماران روانی، ناتوانی آنان در حل مسأله است.

مهارت‌های ارتباطات اجتماعی و بین فردی

شاید بتوان گفت که ارتباط، یکی از قدیمی‌ترین و در عین حال عالی‌ترین دستاورد بشر بوده است. ارتباط در گذشته و برای انسان اولیه، علاوه بر کارهایی که در جهت حفظ حیات و یاری گرفتن از دیگران داشته، زمینه‌ساز فعالیت‌های اجتماعی و سرآغازی برای زندگی اجتماعی نیز بوده است: ارتباط اساساً میان دو یا چند نفر اتفاق می‌افتد که به وسیله آن دانش، عقاید یا تجارب خود را در زمینه اتفاقات گذشته، احتمالات آینده، موضوعات خاص را به یکدیگر منتقل می‌کنند. زمانی می‌توانیم بگوییم ارتباط مؤثری برقرار کرده‌ایم که بتوانیم نظرات، عقاید، خواسته‌ها و نیازهای خود را به طور صحیح بیان کنیم و هنگام نیاز از دیگران درخواست کمک و راهنمایی کنیم.

برقراری ارتباط به دلایل مختلفی مانند: درد دل، بررسی مسایل شغلی و مسایل فردی، بیان انتظارات زناشویی و یا توقعات والدین از فرزندان، طرح اختلاف عقیده و موارد مشابه صورت می‌گیرد.

اما در هر حال هیچ نوع ارتباطی جز به دلیل احساس نیاز شدید انسان برای تعامل اجتماعی به وقوع نمی‌پیوندد، زیرا برقراری ارتباط با دیگران بسیاری از نیازهای او را برطرف می‌کند. اعتقاد بر این است که نیازهای آدمی بر اساس یک سلسله مراتب می‌باشد. در کلیه سطوح این سلسله مراتب، ارتباط با دیگران یکی از ابزار اصلی و اولیه‌ی رفع نیازهای انسان است.

مهارت تفکر خلاق

سازمان جهانی بهداشت، تفکر را یک مهارت می‌داند که هم به حل مسأله و هم به تصمیم‌گیری‌های مناسب کمک می‌کند. پاول تورنس به عنوان یکی از پیشگامان مطالعه تفکر خلاق معتقد است که خلاقیت عبارت است: از توانایی به وجود آوردن یک موضوع بدیع و نو به حدی که کاملاً بی نظیر باشد.

در تعریفی دیگر که مورد توافق اکثر متخصصان است، خلاقیت به این شرح تعریف شده است: خلاقیت، توانایی فرد به تولید ایده‌ها، نظریه‌ها، بینش‌ها یا اشیاء جدید و بدیع و بازسازی مجدد در علوم و سایر زمینه‌هاست که توسط متخصصان، اصیل و از نظر علمی، زیبایی‌شناسی، تکنولوژی و اجتماعی با ارزش تلقی گردد.

مهارت تفکر نقادانه

در مهارت نقادانه یا انتقادی با بررسی افکار و عقاید خود و دیگران می‌توانیم به درک روشن تری از مسائل و واقعیت‌ها برسیم. در واقع واقعیت را از شایعه و دروغ می‌توانیم تشخیص بدهیم و آن وقت می‌توانیم تصمیمات بهتری بگیریم. تفکر انتقادی یا نقادانه، توانایی تحلیل اطلاعات و تجارب است. آموزش این مهارت، فرد را قادر می‌سازد تا در برخورد با ارزش‌ها، فشار گروه و رسانه‌های گروهی مقاومت کند و از آسیب‌های ناشی از آن در امان بماند.

ارتباط مؤثر

این توانایی به فرد کمک می‌کند تا بتواند کلامی و غیر کلامی و مناسب با فرهنگ، جامعه و موقعیت، خود را بیان کند بدین معنی که فرد بتواند نظرها، عقاید، خواسته‌ها، نیازها و هیجان‌های خود را ابراز و به هنگام نیاز بتواند از دیگران درخواست کمک و راهنمایی نماید. مهارت تقاضای کمک و راهنمایی از دیگران، در مواقع ضروری، از عوامل مهم یک رابطه سالم است.

۴-۲-۴- مهمترین مهارت‌ها از منظر پیشگیری

از میان مهارت‌های مذکور، می‌توان موارد زیر را اثربخش‌ترین و کاراترین مهارت‌ها برای پیشگیری از گرایش به مصرف مواد مخدر دانست:

• چگونه تصمیم‌های درست بگیریم

این مهارت در همه اقصای سنی جامعه و به خصوص نوجوانان اهمیت فراوانی دارد. در واقع، نوجوانی شامل جنگیدن برای مستقل شدن از والدین، احساس نیاز به پذیرفته شدن از جانب همسالان و جستجو برای هویت فردی می‌باشد. این دوره اغلب زمان چالش برانگیزی برای نوجوانان است چرا که در مدرسه تحت تأثیر دار و دسته‌های اجتماعی هستند و والدینشان را بیش از حد مراقبت کننده می‌بینند و درباره خود درونی شان گیج و سردرگم هستند. ارتکاب بزه‌هایی مانند سیگار کشیدن سوء مصرف مواد رانندگی پرخطر و بسیاری از الگوهای رفتاری غیرسالم که در تمام طول عمر ادامه می‌یابند، از دوران نوجوانی آغاز می‌شود. تغییر دادن رفتارهای غیر سالم در نوجوانان می‌تواند با کاهش بار بیماری جراحی رنج و هزینه‌های اقتصادی تأثیرات گسترده بر جامعه داشته باشد. به منظور ایجاد تاب‌آوری در نوجوانان برای غلبه بر این چالش‌ها تلاش‌های ما باید بر آموزش تصمیم‌گیری و حل مسئله متمرکز باشد. زیرا نوجوانان نیز چون همه افراد دیگر هر روز و هر زمان درگیر موضوع تصمیم‌گیری هستند. ما هر روز تصمیم‌های بزرگ و کوچکی می‌گیریم. تصمیم‌گیری یکی از مهارت‌های مهم است که به کودکان در هر سنی آموخته می‌شود چرا

که والدین می‌خواهند فرزندانی پرورش دهند که به بزرگسالانی مستقل مسئول و شاد تبدیل شوند. افرادی که قادر به ارزشیابی موقعیت‌ها و تصمیم‌گیری هستند، اغلب زندگی موفق‌تری دارند. آموزش مهارت‌های تصمیم‌گیری باید از سنین پایین و با دادن حق انتخاب‌های کوچک بین دو چیز به کودک آغاز شود، اما وقتی کودکان به نوجوانی می‌رسند در مسیر تحول استقلال، نیاز به کسب مهارت‌های بیشتری در تصمیم‌گیری دارند عوامل مختلف وجود دارند که بر فرآیندهای تصمیم‌گیری نوجوانان تأثیر می‌گذارند؛ از جمله فشار همسالان و فقدان تجربه.

اصول تصمیم‌گیری و حل مسئله

تصمیم‌گیری به معنای فرآیندی است که طی آن یک گزینه از میان گزینه‌های مختلف انتخاب می‌شود در حل مسئله هم موقعیت‌های وجود دارد که ممکن است ما با راه حل‌های مختلفی مواجه باشیم و لازم است تصمیم بگیریم که موثرترین کار و راه حل مشکل کدام است. ما باید بهترین گزینه را انتخاب کنیم و این یک تصمیم حیاتی است و بنابراین وارد فرآیند تصمیم‌گیری می‌شویم. اینجا به نظر می‌رسد که حل مسئله و تصمیم‌گیری در هم ادغام شده‌اند.

این مدل از تصمیم‌گیری مبتنی بر هدف و برنامه‌ریزی است با این وجود جنبه‌های شناختی تصمیم‌گیری در رفتار خطر کردن نوجوانان بسیار مهم هستند و تصمیمات مرتبط با خطر کردن در نوجوانان نیازمند ملاحظات بیشتری است. تمام نوجوانان به مهارت‌های پیش نیاز برای تصمیم‌گیری مجهز نیستند. این مهارت‌ها به عواملی همچون سن جنسیت هوش طبقه اجتماعی اقتصادی ساختارها خانوادگی خود و محیط اجتماعی فرهنگی بستگی دارند. علاوه بر این انطباق و متابعت در رابطه با همسالان و والدین و همچنین نگرش نوجوانان درباره ادراک از خطر نیز از ملاحظات مطرح در این زمینه است. روشی که نوجوانان برای استفاده از اطلاعات در تصمیم‌گیری‌هایشان اتخاذ می‌کنند و ارزش ذهنی که به پیامدهای تصمیمات‌شان نسبت می‌دهند تحت تأثیر عوامل بافتاری و تحولی قرار دارد. تصمیم‌گیری مستلزم مهارت‌های چندگانه است که عبارتند از:

- ۱- شناسایی گزینه‌های موجود
- ۲- شناسایی پیامدهای احتمالی هر گزینه
- ۳- ارزشیابی میزان قابل پذیرش بودن هر یک از پیامدها
- ۴- ارزیابی احتمال بروز هر پیامد
- ۵- انتخاب کردن یک گزینه و برنامه‌ریزی برای به عمل درآوردن آن
- ۶- ارزشیابی تصمیم اتخاذ شده

• تفکر نقاد پیش‌نیاز تصمیم‌گیری درست و منطقی

تفکر نقاد به معنای پردازش هدفمند و منظم اطلاعات است که به فرد امکان می‌دهد تا موضوعات را بهتر درک کنند و منطقی‌تر تصمیم بگیرند. تفکر نقادانه با تفکر معمول روزانه متفاوت است چرا که تفکر معمول به صورت خودکار اتفاق می‌افتد اما تفکر نقادانه مستلزم استفاده آگاهانه از ابزارهای عقلانی مانند استدلال برای رسیدن به نتایج دقیق‌تر است. تفکر نقادانه یک مولفه کلیدی برای انتخاب آگاهانه است. امروز و در شرایطی که افراد در معرض کانال‌های مختلف اطلاعات و تبلیغات هستند، نیاز به ابزاری دارند که با استفاده از آن درست یا غلط بودن این اطلاعات را ارزیابی نمایند. تفکر نقادانه این توانایی را به نوجوان می‌دهد تا از میان اطلاعات و پیشنهادات فراوانی که پیش روی شما قرار می‌گیرد، پیشنهادهای سالم را از ناسالم تشخیص دهید. همچنین به آنها در جمع‌آوری اطلاعات اساسی برای بهره‌گیری صحیح کمک می‌کند. مهارت تفکر نقادانه به فرد امکان می‌دهد تا نه تنها واقعیت‌ها را جستجو کند و خودش را محدود به حدس و گمان نکند، بلکه این توانایی را داشته باشد تا قبل از انجام هر کاری درباره پیامدهای آن فکر کند و اعمال و رفتارهایش را پیش‌بینی کند و به این ترتیب کم‌کم مرتکب خطا و دچار مشکل شود. مهارت‌های تفکر نقادانه از آسیب‌های اجتماعی مانند بزهکاری، اعتیاد فرار از منزل یا مدرسه خشونت و غیره پیشگیری می‌کند.

مهارت‌های تفکر نقادانه عبارتند از:

- ۱- مشاهده کردن
 - ۲- کنجکاو بودن و سوالات مرتبط پرسیدن و پیدا کردن منابع مورد نیاز
 - ۳- به چالش کشیدن و بررسی باورها فرضیات و عقاید در مقابل حقایق
 - ۴- بازشناسی و تعریف کردن مشکل ارزیابی اعتماد جملات و بحث‌ها
 - ۵- گرفتن تصمیمات عاقلانه و پیدا کردن راه‌حل‌های معتبر
- دو عاملی که می‌تواند مانع تفکر نقادانه شود عبارتند از عمل کردن بر اساس تکانه (که فرصت فکر کردن را از ما می‌گیرد و اغلب به تصمیمات نادرست منجر می‌شود) و پیشداوری (گاهی تصور می‌کنیم جواب درست را می‌دانیم اما در اشتباه هستیم).

• جرات ورزی و مهارت امتناع

افراد یک جامعه، همیشه به شیوه‌ای رفتار نمی‌کند که به نفعشان باشد. ممکن است تصمیماتی بگیرند که آنها را در معرض خطر قرار دهد و نسبت به صدمه روانی و جسمانی آسیب‌پذیرشان سازد. برخی از رفتارهای پرخطر می‌تواند تاثیرات پایداری بر

زندگی فرد داشته باشد و برخی دیگر ممکن است قابل اصلاح باشند و افراد اغلب بدون آگاهی کامل از پیامدها خطر می‌کنند. استفاده از مواد می‌تواند پیامدهای کوتاه‌مدت و بلندمدتی را برای فرد ایجاد کند که افزایش احتمال رفتارهای پرخطر بیشتر یکی از آنهاست. یکی از دلایل انجام رفتار پرخطر این است که فاقد مهارت‌های زندگی هستند. مهارت‌های زندگی در افراد، به مهارت‌ها و شایستگی‌های اشاره دارد که برای ایجاد رفتارهای مثبت مورد نیاز است که به افراد کمک می‌کند تا با چالش‌های زندگی روزمره برخورد موثرتری داشته باشند. اوایل نوجوانی دوره حساس و فرصتی بی‌بدیل برای ایجاد این مهارت‌ها و عادت‌های مثبت در فرد است. چرا که در این سن توانایی تفکر انتزاعی، درک پیامد و حل مسئله در حال رشد و تحول است.

موقعیت‌های پرخطر اجتماعی برای مصرف مواد عبارتند از:

۱- ارتباط با همسالان مصرف‌کننده

۲- فشار همسالان و محبوبیت

۳- قلدری کردن

۴- وابستگی به دار و دسته‌ها فشار

فشار همسالان اغلب به شکل مجموعه‌ای از رفتارهای رایج نشان داده می‌شود که شامل طرد، تمسخر، استدلال و انحصارطلبی می‌باشد.

مهارت امتناع (نه گفتن)

خطر کردن و امتناع جراتمندانه به عنوان تعیین‌کننده‌ای مهم در مصرف مواد شناخته شده‌اند. برخی از نوجوانان به علت کم‌رویی و پاسخ‌های توأم با ترس و تردید خود نسبت به سایرین به مشکل بر می‌خورند و برخی دیگر خودشان را به شیوه خصمانه و پرخاشگرانه ابراز می‌کنند که هم برای خودشان و هم برای سایرین مشکل‌ساز است. بسیاری از نوجوانان در معرض خطر به آموزش در زمینه جرات‌مندی به طور کلی و شیوه‌های مقاومت کردن در مقابل فشار همسالان به طور خاص نیاز دارند. جرات‌مندی به افراد کمک می‌کند تا به شیوه موثرتری با دیگران ارتباط برقرار کنند و در برگیرنده بیان نظرات مثبت، بیان نظرات منفی و توانایی برای شروع، تداوم و خاتمه گفتگو است. جرات‌مند بودن مستلزم بیان عقاید افکار و احساسات به شیوه مستقیم و صریح در زمان مناسب است و به معنای تحمیل باور و دیدگاه‌های خود به دیگران نیست.

جرات‌مند بودن یعنی فرد با توجه به آنچه که می‌خواهد بتواند بله یا خیر بگویند. مثلاً "نه من سیگار نمی‌کشم" یا "بله با تو درس می‌خوانم به این شرط که موقع درس خواندن سیگار نکشیم". برخی از مردم جرات‌مندی را با پرخاشگری اشتباه می‌گیرند

و تصور می‌کنند که جرات‌مند بودن به معنای اتخاذ یک موضع مخالف پافشاری بر آن و بحث کردن بدون سازش نیست. استفاده از رفتارهای پرخاشگرانه مانند تهدیدهای کلامی و فیزیکی می‌تواند در کوتاه‌مدت شما را به خواسته‌هایتان برساند اما ارتباط شما آسیب خواهد دید از سوی دیگر رفتار منفعلانه نیز ارتباطات را نابود می‌کند. چرا که نیازها خواسته‌ها و احساسات شما به نفع دیگران برای اجتناب از مجادله بحث، نادیده گرفته می‌شود. آسان‌ترین راه برای مقاومت در برابر مقابل فشار همسالان این است که فرد بر سر موضوع خودش بماند. فقدان عزت نفس می‌تواند مانع این کار شود به همین دلیل آموزش راهبردهایی به افراد برای داشتن اعتماد به نفس و ماندن بر سر مواضع خود بسیار مهم است. افراد باید خودشان را بشناسند مهارت‌های نه گفتن را یاد بگیرند و جرات‌مندی را تمرین کنند. تحقیقات روانشناسان نشان می‌دهد بسیاری از افرادی که دچار مشکلات مختلف مانند مصرف مواد و فرار از خانه می‌شوند در نه گفتن مشکل دارند با این وجود این مهارت اکتسابی است مانند بسیاری از مهارت‌ها فراگیری آن نیاز به زمان دارد. پاسخ نه گفتن شامل سه گام است گام اول تصمیم‌گیری گام دوم بیان دلایل گام سوم همدلی کردن می‌باشد.

• مقابله با هیجان‌های ناخوشایند

گام اول برای کنترل واکنش‌های هیجانی، شناختن هیجان است. افراد ممکن است با هیجان آشفته ساز دست و پنجه نرم کنند اما نداند در بدنشان چه اتفاقی در حال رخ دادن است و هیجان خودشان را مانند یک موج سنگین بازیابی کند و دست به انجام کارهای گوناگون برای کاهش این حالت مبهم درونشان بزنند. اما مشکل کار اینجاست که زمانی متوجه هیجان‌ها می‌شود که کار از کار گذشته است. در نتیجه مرحله اول فرایند تنظیم هیجانی شناسایی و آشنایی با دامنه وسیع و طبیعی هیجان‌هایی است که افراد ممکن است تجربه کنند. در اینجا با برخی از هیجان‌های ناخوشایند آشنا می‌شویم.

✓ افسردگی: ناراحتی به خاطر از دست دادن و یا سرزنش افراطی از نرسیدن به اهداف.

✓ تنهایی: احساس درک نشدن تنها ماندن بی ارتباطی.

✓ بی‌ارزشی: تصویرسازی منفی از خود دوست نداشتند و به ارزش ساختن خود.

✓ اضطراب: نگرانی درباره مقابله با مشکلات فعلی و زمان حال.

✓ استرس: احساس زیر فشار رفتن توسط درخواست‌های افراطی محیطی.

✓ پرخاشگری: احساس جنگ برای به دست آوردن کنترل آنچه رخ داده است تظاهر ناکامی به وجود آمده.

✓ **سردرگمی:** احساس پرت شدن حواس و ناتوانی در تمرکز به مسائل پیچیده.

• مدیریت استرس

استرس یا تنیدگی بخش جدانشدنی از زندگی انسان‌هاست و همه افراد در طول زندگی استرس‌های کوچک و بزرگ را تجربه می‌کنند. استرس‌ها از نظر اندازه و شدت مساوی نیستند و واکنش انسان‌ها نیز در برابر استرس‌های کوچک مانند ایستادن در صف یا استرس‌های بزرگ مانند از دست دادن مادر یا داشتن پدر معتاد متفاوت است. حتی افراد در سنین مختلف ممکن است در برابر استرس‌ها واکنش‌های متفاوت نشان دهند. افراد تحت شرایط استرس‌زا ممکن است واکنش‌های شدید از خود نشان دهند به طوری که باعث عصبانیت، غمگینی، ترس یا اضطراب گردد. واکنش‌ها ممکن است از نوع رفتاری باشد؛ مانند زمانی که فرد برای مقابله در برابر فشارهای زندگی مهارت کافی ندارد و به این ترتیب مصرف سیگار و یا مواد رو ما می‌آورد. برخی بر این باورند که تمامی استرس‌ها برای انسان بد است. در حالی که چنین نیست و در بعضی از موقعیت‌ها استرس به انسان کمک می‌کند تا پیشرفت کند. مثلاً داشتن استرس کم در زمان امتحان کمک می‌کند که فرد برای موفقیت در امتحان درسش را خوب بخواند.

کسانی که به خوبی استرس را مدیریت می‌کنند زندگی بهتری دارند ولی کسانی که روش‌های مدیریت استرس را نمی‌دانند ممکن است حتی در برابر فشارهای کوچک زندگی نتوانند مقاومت کرده و به راحتی از پا در می‌آیند. با یادگیری بعضی مهارت‌ها می‌توان هم از شدت استرس کاست و هم از بروز احساسات یا رفتارهای ناخوشایند جلوگیری نمود.

افراد به شیوه‌های مختلف در برابر استرس واکنش نشان می‌دهند. در یک شرایط استرس‌زا، راهکارهای مقابله‌ای انتخاب شده توسط افراد با هم متفاوت است. مدیریت استرس به معنای تلاش‌های است که فرد برای کاهش استرس انجام می‌دهد تا از این طریق وضعیت تعادل و آرامش برسد.

• مدیریت خشم

انسانها در طول زندگی با احساسات مختلف درگیر می‌شوند. بعضی از این احساسات خوشایند هستند و به انسان انرژی می‌دهند مثل شادی و برخی دیگر احساسات ناخوشایند هستند مثل خشم و غم. داشتن احساسات ناخوشایند در دراز مدت می‌تواند مخرب باشد. ولی آنچه مسلم است همه انسان‌ها هم احساسات خوشایند و هم احساسات ناخوشایند دارند و با آنها زندگی می‌کنند. خشم هم مثل شادی یا غمگینی، یک احساس کاملاً طبیعی است و هر انسانی گاهی اوقات در موقعیت‌های از زندگی آن را تجربه می‌کند و ممکن است بارها و بارها خشم می‌شود. اگرچه خشم احساس ناخوشایندی است ولی نباید تصور کرد که احساس

بدی است یا کسی که خشمگین می‌شود آدم خوبی نیست. حتی در مواقعی خشم مفید است و به فرد انرژی می‌دهد تا در مقابل حملات و برخوردهای فیزیکی از خود دفاع کند. اگرچه خشم جزئی از زندگی است اما می‌تواند یک فرد را از مسیر زندگی سالم خارج کند و از رسیدن به اهداف باز دارد. به این جهت هر کس باید راه‌های مناسب مدیریت خشم خود را یاد بگیرد و بیاموزد که از پرخاشگری پرهیز کند. افرادی که به طور مکرر خشمگین می‌شوند و نمی‌توانند خشم خود را به روش مناسبی ابراز کنند، نارضایتی بیشتری از زندگی دارند و کیفیت زندگی آنها پایین‌تر است. یکی از موقعیت‌هایی که موجب خشم می‌شود، روابط بین فردی است ارتباطات ضعیف می‌تواند یک منبع خشم باشد و حیت موجب بروز پرخاشگری گردد.

۵- سطوح پیشگیری^{۱۹}

پیشگیری از اعتیاد به معنای پیشگیری اولیه از فرایندی که منجر به اعتیاد، شامل موارد ذیل می‌باشد:

- گرایش به مصرف
- مصرف آزمایشی
- مصرف گاهگاهی
- سوء مصرف،
- وابستگی

به عبارت دیگر پیشگیری از اعتیاد به معنای آن است که از تبدیل کسانی که هرگز مصرف نکرده‌اند به کسانی که گرایش به مصرف دارند و از تبدیل این افراد به مصرف‌کنندگان آزمایشی و از تبدیل این افراد به مصرف‌کنندگان گاهگاهی و از تبدیل این افراد به سوء مصرف‌کنندگان و از تبدیل این افراد به معتادان یا افراد وابسته به مواد، جلوگیری شود. بقیه این فرایند از وابستگی به بعد، شامل الگوهای پرخطر (مثل تزریق)، تشدید افت کارکردهای اجتماعی و خانوادگی (بی‌خانمانی) و مرگ، موضوع این طرح نیست.

در گذشته برنامه‌های پیشگیری را به سه سطح اولیه، ثانویه و ثالثیه تقسیم می‌کردند. این تقسیم‌بندی تا حدی مغشوش و گیج‌کننده بود، از این رو از ۱۹۹۴ تقسیم‌بندی جدیدتری مطرح شد که طبق آن، برنامه‌های پیشگیری از اعتیاد را می‌توان بر اساس سطح درگیری جامعه هدف با مصرف مواد به سه نوع تقسیم کرد: «همگانی^{۲۰}»، «انتخابی^{۲۱}» و «موردی^{۲۲}»

۱۹- سند جامع پیشگیری از اعتیاد

پیشگیری همگانی، جمعیت عمومی – مثلاً همه مردم یک کشور یا محله یا همه دانش‌آموزان یا همه نوجوانان – را بدون هیچ گونه غربالگری دربرمی‌گیرد و اطلاعات و مهارت‌های لازم را به همه آنها ارائه می‌کند.

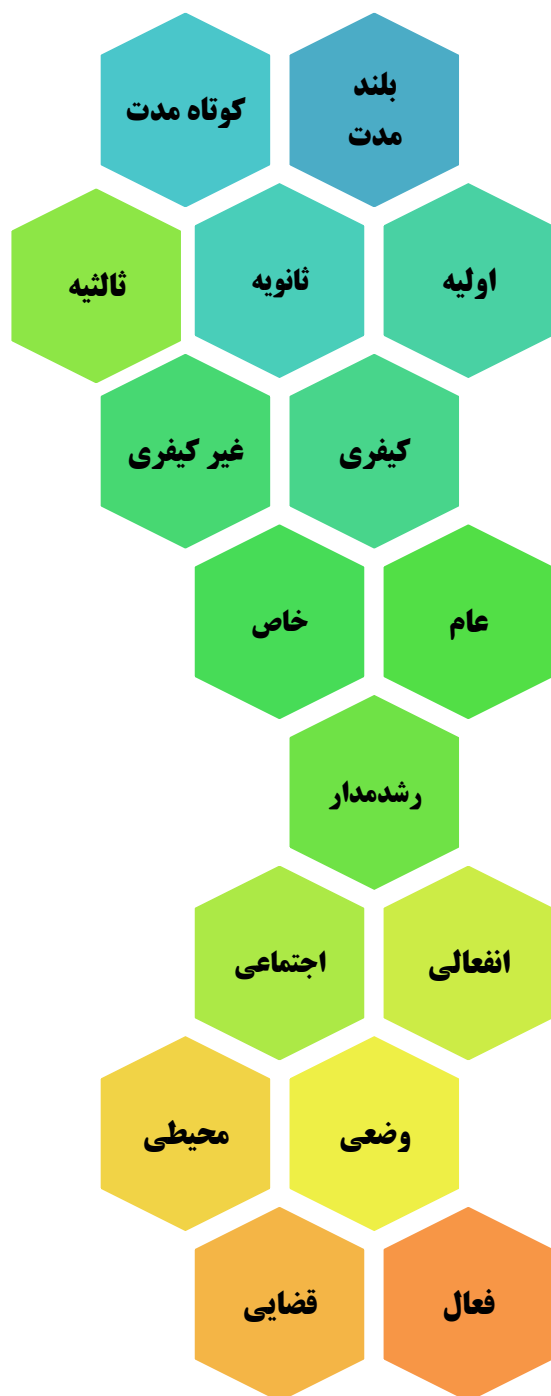
پیشگیری انتخابی صرفاً در گروه‌های پرخطر مثلاً دانش‌آموزانی که مشکلات درسی، ناراحتی روانی، محیط متشنج خانوادگی یا شبکه دوستان ناباب دارند، اجرا می‌شوند. پیشگیری انتخابی کل یک زیرگروه پرخطر را هدف می‌گیرد و به درجه خطر متفاوت هر یک از اعضای آن زیر گروه کاری ندارد و آن را به طور خاص و بیش از صرف عضویت فرد در آن زیرگروه نمی‌سنجد: یکی از اعضا ممکن است صرفنظر از عضویت در آن زیرگروه از جهت سایر عوامل خطر به هیچ وجه در معرض خطر نباشد و دیگری ممکن است حتی دچار سوءمصرف مواد هم شده باشد.

پیشگیری موردی، بر آن دسته افرادی متمرکز است که گرچه هنوز ملاک‌های تشخیص اعتیاد در آنها وجود ندارد، ولی اولین نشانه‌های نگران‌کننده آن مثل افت نمره‌ها و مصرف سیگار و الکل و سایر مواد دروازه‌ای و ارتکاب سایر رفتارهای مشکل‌زای مرتبط با اعتیاد در آنها رخ داده است. این مداخلات بر عوامل خطر فردی، نه محیطی، مثل اختلال سلوک و فاصله گرفتن از والدین و مدرسه و همتایان مثبت متمرکزند.

۶- انواع مدل‌های پیشگیری

در این بخش از سند پیش‌رو، یک تقسیم‌بندی اجمالی از

انواع مدل‌های پیشگیری تقدیم می‌گردد.^{۲۳}

تاکنون در زمینه دسته بندی پیشگیری از اعتیاد، گونه‌های متعددی از سوی جرم شناسان مطرح شده است. به طور مثال، شماری از جرم شناسان با الهام از دانش پزشکی، الگوی سه گانه پیشگیری یعنی: نخستین، دومین و سومین از اعتیاد را بیان کرده اند و برخی دیگر تقسیم بندی پیشگیری از اعتیاد را به دو گونه کنشی و واکنشی ارائه کرده‌اند که امروزه تقسیم بندی اخیر

۲۳- برگرفته از سایت سازمان قضایی نیروهای مسلح

بیشتر مد نظر جرم شناسان است. البته تقسیم بندی‌های دیگری نیز صورت گرفته است که در ادامه به آنها اشاره می‌شود. به هر حال، این متنوع بودن روش‌های پیشگیری بیانگر آن است که اعتیاد از محدوده صرف حقوقی، قضایی و پلیسی خارج شده و مقابله مؤثر با آن از یک سو همکاری و مشارکت نهادهای دولتی و تشکل‌های مردمی را می‌طلبد و از سوی دیگر، مستلزم ایجاد تحول و نوآوری در استراتژی‌ها، ابزارها و نهادهای سنتی و متداول مقابله با جرم است.

۶-۱- پیشگیری اولیه یا نخستین^{۲۴}

پیشگیری نخستین یعنی مصون کردن افراد از رهگذر مبارزه با همه زمینه‌های آسیب‌های اجتماعی که در چارچوب توسعه اجتماعی قرار می‌گیرند. در این مرحله از پیشگیری، تلاش بر این است که افراد جامعه به سوی آسیب‌های اجتماعی گرایش پیدا نکنند. هدف در این سطح از پیشگیری، بهبود شرایط زندگی به منظور عدم گرایش به مصرف مواد مخدر در افراد و همچنین تولید ارزش‌هایی است که روابط سالم را بهبود بخشد. در پیشگیری اولیه، بیشتر توجه به رویداد گرایش به مصرف مواد مخدر معطوف است.

۶-۲- پیشگیری ثانویه یا دومین^{۲۵}

پیشگیری دومین یعنی به کارگیری شیوه‌هایی برای حمایت از افراد در آستانه خطر. مانند: معتادان، ولگردان و کودکان بی سرپرست و خیابانی. در این نوع پیشگیری، هدف آن است که با به کارگیری تدابیر مناسب و زود هنگام، از وقوع جرم توسط افرادی که در شرایط بحرانی به سر می‌برند و احتمال بزهکاری از سوی آنها وجود دارد پیشگیری شود. به طور مثال، در پیشگیری از اعتیاد، تمرکز تلاش‌ها بر روی افرادی است که به صورت تفریحی مبادرت به مصرف مواد می‌کنند و هنوز به درجه اعتیاد نرسیده‌اند. همچنین کودکانی که در خانواده‌های از هم گسیخته و محله‌های فقیرنشین در وضعیت نامناسبی زندگی می‌کنند، یا جوانانی که خشونت را در خانه‌هایشان تجربه کرده‌اند احتمال بزهکاری و مجرم شدن آنها بیشتر از سایرین می‌باشد.

۶-۳- پیشگیری ثالث یا سومین^{۲۶}

این نوع پیشگیری شامل برنامه‌هایی از قبیل: مشاوره برای زنان و بچه‌ها، مداخلات کیفری و گروه‌های گوناگون می‌باشد. تلاش‌های پیشگیرانه در این مرحله برای جلوگیری از رفتارهای مجرمانه است تا مجرمان اصلاح و با محیط اجتماعی

۲۴ - Primary Prevention
۲۵ - Secondary Prevention
۲۶ - Tertiary Prevention

خود سازگار شوند و به ارتکاب مجدد جرم گرایش پیدا نکنند. پیشگیری سومین در نتیجه عملیات شناسایی و تشخیص یا عملیات پلیسی برای دستگیری مجرم، زندانی شدن مجرم یا محکومیت و اصلاح رفتاری زندانی به کار می‌رود. این تقسیم بندی توسط کاپلان صورت گرفته است.

۶-۴- پیشگیری کوتاه مدت یا خرد^{۲۷}

پیشگیری کوتاه مدت به مجموعه راه کارهایی گفته می‌شود که در مدت زمان کمتری انجام می‌شوند. مانند: فراهم کردن روشنایی بیشتر خیابان‌ها، کوچه‌ها و اماکن عمومی، تدوین قوانین جزایی متناسب و بازدارنده، ایجاد مؤسسات مددکاری، فراهم کردن فضاهای مناسب برای گذراندن اوقات فراغت، حمایت از کودکانی که مورد اذیت و آزار و بد رفتاری خانواده قرار می‌گیرند، بستن محله‌ها و اماکن جرم‌زا، ممانعت از پخش برنامه‌های خشونت‌زا در تلویزیون و مجهز کردن پلیس و نیروهای انتظامی، تا فرصت‌های وقوع انحراف یا جرم را کاهش دهد. در برخورد با مسائل اجتماعی و فرهنگی نمی‌توان به خاطر برنامه‌ریزی‌های اصولی و دراز مدت، از اقدامات پیشگیرانه مقطعی و کوتاه مدت غافل ماند. این پیشگیری شامل «پیشگیری اجتماع مدار» یا «پیشگیری اجتماعی» و «پیشگیری زود رس» است.

۶-۵- پیشگیری اجتماعی^{۲۸}

این نوع پیشگیری شامل آن دسته از تدابیر و اقدام‌هایی است که با مداخله در فرآیند رشد افراد، بهبود شرایط زندگی آنها و سالم سازی محیط اجتماعی و طبیعی، به دنبال حذف یا کاهش علل جرم‌زا و در نتیجه پیشگیری از بزهکاری است. به اعتقاد گسن، این نوع پیشگیری به این دلیل پیشگیری اجتماعی گفته می‌شود که حاصل تجربیات پیشگیری مددکاران اجتماعی بدون مداخله بحث‌های پلیس و دادگستری و معطوف به مبارزه ناسازگاری جوانان بزهکار و محیط رشد آنان است. یکی از اهداف این نوع پیشگیری، کاهش یا از بین بردن علل جرم‌زا در محیط اجتماعی است؛ و اصولاً برای تغییر شرایطی که به وقوع بزهکاری در اجتماعات محلی و مسکونی کمک می‌کند، طراحی شده است. تأسیس مکان‌های تفریحی و پارک‌ها برای تفریح، تأسیس مراکز آموزشی، پرورشی، فرهنگی، ایجاد درآمد زایی و اشتغال زایی در محله‌ها، تقویت باورهای دینی از طریق فعال کردن مؤثر و مناسب مراکز مذهبی محلی، تشکیل پلیس محلی، گسترش تجهیزات و تدابیری چون باشگاه‌های ورزشی جوانان و پروژه‌های مبتنی بر فعالیت‌ها در جهت منصرف کردن مجرمان بالفعل و بالقوه از خطاهای آینده از مصادیق این نوع پیشگیری می‌باشد.

۲۷ - Short Term Prevention

۲۸ - Social Prevention

هدف دیگر در پیشگیری اجتماعی، هماهنگ سازی اعضای جامعه با قواعد اجتماعی بوده و محور اقدامات این پیشگیری نیز «فرد» می‌باشد.

۶-۶- پیشگیری رشد مدار^{۲۹} یا زودرس^{۳۰}

این نوع پیشگیری سعی دارد چنانچه یک کودک به هر دلیلی از خود مظاهر بزهکاری را بروز داد، با مداخله زودرس در وی و محیط پیرامون او، از مزمن شدن بزهکاری او در آینده جلوگیری کند. پیشگیری زودرس، یعنی مداخله روان شناختی - اجتماعی زودرس در فرآیند رشد کودکان، برای جلوگیری از عوامل خطر سازی که احتمال پذیرش و تقلید رفتار مجرمانه پایدار را از سوی آنها در آینده افزایش می‌دهد. عوامل خطر در این پیشگیری مجموعه‌ای از شرایط فردی و اجتماعی است که پدیداری، پیوستگی و پایداری رفتارهای مجرمانه آینده را در کودکان و نوجوانان به همراه دارد. ویژگی‌های این نوع پیشگیری عبارتند از: تربیت مدار بودن، فرد مدار بودن، عام بودن و ره یافت‌های آن شامل: شناسایی عوامل خطر فردی و اجتماعی و به دنبال آن به کارگیری عوامل حمایتی از طریق مداخلات روان شناختی - اجتماعی زود هنگام در سطوح مدرسه، خانواده و محیط اجتماعی می‌باشد و بر این اندیشه استوار است که مداخله زود هنگام نسبت به کسانی که به دلیل وضعیت‌های خاص در معرض آسیب‌های اجتماعی هستند می‌تواند جلوی بزهکاری و تداوم گرایش‌های بزهکارانه آنها را بگیرد.

۶-۷- پیشگیری بلند مدت یا کلان^{۳۱}

پیشگیری بلند مدت به ساز و کارهایی گفته می‌شود که در یک فرآیند زمانی مدت دار صورت می‌گیرد تا در آینده فرصت‌های وقوع جرم را کاهش دهد. از قبیل: فراهم کردن بسترهای مناسب برای دسترسی افراد به موقعیت‌های مناسب آموزش و پرورش، تدوین و اجرای سیاست‌های کلی برای ایجاد اشتغال اعضای جامعه، تشکیل کلاس‌های آموزش خانواده برای بالا بردن مهارت‌های زندگی، تقویت نقش پیشگیرانه مدارس از طریق ارتقای محتوا و کیفیت برنامه‌های آموزشی و تربیتی، تلاش برای کاهش شکاف اقتصادی در بین اقشار مختلف جامعه و دستیابی به عدالت اجتماعی. کلانتری‌ها و پاسگاه‌های انتظامی برای پیشگیری از جرایم گوناگون از قبیل: سرقت، مزاحمت‌های خیابانی، شرارت و کلاه برداری لازم است از این نوع برنامه‌ریزی‌ها بهره برداری کنند. این پیشگیری برای حذف و یا خنثی کردن عوامل جرم زا، ناظر به سیاست‌هایی است که به صورت ساختار - فرآیند و با تمرکز بر

۲۹ - Developmental Prevention

۳۰ - Early Prevention

۳۱ - High Term Prevention

عوامل فردی و عمومی بزهکاری در سطح وسیع و فراگیر اتخاذ می‌شوند و شامل سیاست‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و حقوقی است.

۶-۸- پیشگیری انفعالی^{۳۲}

در پیشگیری انفعالی، برخی از اقدامات معمول و رایج پیشگیرانه، از نوع هشدار و بازدارنده مانند هشدارهای پلیسی صورت نمی‌گیرد؛ بلکه در یک انتظار انفعالی برای تأثیر این اقدامات باقی می‌مانند. در این نوع از پیشگیری، عوامل اجتماعی (پیشگیری اجتماعی) هیچ‌گونه تأثیری ندارند و در این بین، کوچک‌ترین نقشی از خود ایفا نمی‌کنند. نقش نهادهای بازدارنده از جرایم مثل: پلیس و مراجع قضایی نیز در این میان بسیار کم رنگ است.

۶-۹- پیشگیری فعال^{۳۳}

در این نوع از پیشگیری، نیروی پلیس محور اصلی پیشگیری است که برای اجتناب و دوری از وقوع جرایم وارد عمل می‌شود و در سطح اجتماعی نیز فعال است. یعنی پلیس برنامه‌ریزی و هدایت اوقات فراغت گروهی از جوانان را به عهده می‌گیرد که در معرض جرم یا انحراف در زمان و مکان خاصی قرار دارند. در این میان، نقش نهادهای بازدارنده از جرم یا انحراف در زمان و مکان خاصی قرار دارند. در این میان، نقش نهادهای بازدارنده از جرم نیز بسیار مشهود است. در پیشگیری فعال، برنامه‌ریزی‌های بلند مدت برای جلوگیری از بزهکاری و کاهش آن مد نظر قرار دارد. مسئولان دولتی نیز هر یک به فراخور وظیفه اجتماعی خود، نقش عمده‌ای دارند و اقدام‌های مستقلی را انجام می‌دهند.

۶-۱۰- پیشگیری کنشی یا غیر کیفری^{۳۴}

پیشگیری غیر کیفری عبارت است از: «جلوگیری از به فعل در آمدن اندیشه مجرمانه با تغییر دادن اوضاع و احوال خاصی که یک سلسله جرایم مشابه در آن به وقوع پیوسته یا ممکن است در آن اوضاع و احوال ارتکاب یابد». به عبارتی دیگر، پیشگیری غیر کیفری درصدد است تا عوامل و ریشه‌های زمینه‌ساز بروز جرایم و بزهکاری را از راه توجه به مسئله کنترل اجتماعی و تأثیر بر افکار مجرمانه از بین ببرد؛ به طوری که انسان‌هایی پرورش یابند که از جرم به دور باشند. در این نوع پیشگیری، توجه به عواملی محیطی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی که باعث سوق دادن فرد به سوی بزهکاری می‌شوند دارای اهمیت فراوان است. پیشگیری

۳۲ - Shame Prevention

۳۳ - Active Prevention

۳۴ - Non Penal Prevention

غیر کیفری، در حقیقت درمان ریشه‌ای قبل از وقوع جرم است؛ که در آن راه کارها خارج از چارچوب دستگاه عدالت مورد بررسی قرار می‌گیرند. این پیشگیری که در مقابل پیشگیری کیفری قرار دارد را گاهی «پیشگیری جدید» نیز می‌نامند. این پیشگیری، مصداق ضرب المثل معروف: «علاج واقعه را قبل از وقوع باید کرد»، می‌باشد. در واقع، پیشگیری کنشی یا غیر کیفری اقدام مناسب غیر کیفری است که از طریق کاهش یا از بین بردن عوامل جرم زا و نامناسب نشان دادن موقعیت‌های آسیب‌های اجتماعی درصدد جلوگیری از وقوع بزه و جرم می‌باشد. بنابراین ویژگی‌های پیشگیری کنشی عبارتند از:

- اثرگذاری علیه عوامل یا فرآیندهایی که در بروز بزهکاری نقش تعیین کننده‌ای دارند؛

- جمعی بودن؛ به این معنا که تمام جمعیت یا گروه معینی را هدف قرار دهد و

- عدم قهرآمیز بودن و سزا دهی اقدامات.

به این ترتیب، پیشگیری غیر کیفری شامل پیشگیری از طریق حذف و خنثی کردن عوامل بزه زا و پیشگیری از طریق حذف و یا تغییر موقعیت‌های بزه زاست. پیشگیری کنشی که از حیث ماهوی اقدامی پیشینی است با مداخله در فرآیند گذار از اندیشه به فعل مجرمانه اعمال می‌شود.

۶-۱۱- پیشگیری واکنشی یا کیفری^{۳۵}

پیشگیری واکنشی که از نظر ماهوی اقدامی پسینی است، پس از ارتکاب رفتار مجرمانه با استفاده از ابزارهای کیفری از رهگذر نظام عدالت کیفری اعمال می‌شود. این پیشگیری بر اساس اثری که بر جامعه و یا فرد بزهکار می‌گذارد، به دو گونه «پیشگیری واکنشی عام» و «پیشگیری واکنشی خاص» تقسیم می‌شود. پیشگیری واکنشی عام یک پیشگیری واکنشی جمع مدار یا گروه مدار است که با مخاطب قرار دادن شهروندان از طریق رعب انگیزی و عبرت آموزی جمعی، به دنبال پیشگیری از بزهکاری نخستین افراد است. پیشگیری واکنشی خاص یک پیشگیری واکنشی مجرم مدار است که با اعمال کیفر بر فرد بزهکار و با رعب انگیزی و عبرت آموزی فردی، درصدد پیشگیری از بزهکاری دوباره افراد است. به طور کلی، پیشگیری واکنشی یا کیفری، ناظر به اقدام کیفری قبل و بعد از وقوع جرم است که با بهره گرفتن از ساز و کارهای نظام عدالت کیفری درصدد کاهش نرخ بزهکاری است. رهیافت پیشگیری واکنشی، ارباب انگیزی فردی، جمعی و عبرت آموزی می‌باشد تا از بزهکاری نخستین و بزهکاری دوباره افراد جلوگیری کند. این نوع پیشگیری اگر چه به تنهایی پاسخ گوی نیازهای اجتماعی و امنیتی جامعه نمی‌باشد، اما با ادغام در زمینه‌های پیشگیرانه غیر کیفری از جرم و استفاده از هر دو عنصر در کنار هم می‌توان عامل مهمی در زمینه کاهش جرم در

اجتماع را فراهم کرد. پیشگیری کیفری از این جهت که دارای مضرات و معایب بسیاری است و برجسم و روان مجرمان تأثیرگذار بوده و زندگی آینده آنان را در جامعه با مشکلات مواجه می‌کند، باید به عنوان آخرین چاره علیه بزهکاری مورد استفاده قرار گیرد. در مجموع اهدافی که از اعمال پیشگیری کیفری مد نظر است عبارتند از: اصلاح بزهکار، حمایت از جامعه، ارباب بزهکار و پیشگیری عمومی با ارباب دیگران.

۱۲-۶- پیشگیری قضایی^{۳۶}

پیشگیری قضایی یکی از انواع پیشگیری از جرم است که مبتنی بر تلاش دولت و نهادهای مسئول در زمینه کاهش جرایم و از میان بردن ریشه‌های آن می‌باشد. این سیاست از آن جهت در قالب پیشگیری قضایی بررسی می‌شود که دستگاه حاکم یا دولت به عنوان اولین نهاد در مقابل جرم و بزهکار قرار می‌گیرد و از طریق اعمال قانون و سیاست‌های تقنینی در مقابل بزهکار، به اصلاح وی می‌پردازد. در سیاست تقنینی، یکی از راه‌کارهای پیشگیری از جرم، جرم‌انگاری است. این روش عبارت است از: «فرآیندی که طی آن اعمالی را که در تضاد با منافع خود می‌بینند، ممنوع اعلام کرده و مجازات‌هایی را برای آن در نظر می‌گیرد». اما این ایجاد محدودیت در زندگی افراد نباید بدون ضابطه و خارج از اهداف و مصلحت اجتماعی باشد. استفاده از پیشگیری قضایی در راستای کاهش جرایم یکی از عناصر مهم در نظام کیفری می‌باشد که وجود آن در نظام کیفری امری لازم و ضروری است؛ زیرا پیشگیری قضایی در دستگاه اجرایی و قانونی باعث ارباب و وحشت مجرمان به خصوص مجرمان بالقوه می‌شود و تا حد زیادی از آسیب‌های اجتماعی و تکرار جرایم جلوگیری می‌کند. تدوین لوایح مناسب در راستای تصحیح سیاست جنایی و اصلاح قوانین با نگرش عالمانه و ناشی از آموزش‌های دینی مانند: بزه پوشی، جرم زدایی، کیفر زدایی و معایب کیفرها به منظور تدوین حقوقی می‌تواند بخشی از اقدامات دستگاه قضایی را در راستای پیشگیری از جرم و بزه شامل شود.

۱۳-۶- پیشگیری انتظامی^{۳۷}

وجود نقاط ضعف و تزلزل در هر جامعه‌ای، احساس امنیت خاطر را از سوی مردم خدشه دار می‌سازد. از آن جایی که گروهی از افراد ناسالم جامعه، رفتاری خلاف روال عادی و در تعارض با ارزش‌های اجتماعی دارند و به فراخور اندیشه و نیت خود، شرایط ضعف، تزلزل و بی‌ثباتی در بخش‌هایی از جامعه را فراهم می‌آورند، به همین دلیل به منظور جلوگیری از ناامنی و همچنین افزایش ضریب امنیت اجتماعی، دولت‌ها و نهادهای مسئول درصدد کنترل و کاهش جرایم از طریق اجرای برنامه‌های پیشگیری از

^{۳۶} - Judicial Prevention

^{۳۷} - Disciplinary Prevention

جرایم برآمدند. پلیس و دستگاه انتظامی یکی از متولیان در راستای امنیت عمومی است که عمده وظیفه آن پیشگیری انتظامی می‌باشد. پیشگیری انتظامی عبارت است از: «مهار و کنترل جرم از طریق اقدامات پلیسی نظیر: افزایش گشت‌های انتظامی و حضور ملموس و مؤثر پلیس در سطح شهر در جهت جلوگیری از اعمال مجرمانه و کاهش تکرار جرم در چارچوب قانون. همچنین، بررسی روند بزهکاری و علل وقوع آن به منظور اتخاذ تدابیر مقابله با مجرم و انجام اقدامات فوری در امر مبارزه با بزهکاری و جرایم و همکاری با ارگان‌های مسئول در زمینه کاهش جرایم». پیشگیری انتظامی از آن جهت حائز اهمیت است که حافظ نظم و امنیت اجتماعی است. در پیشگیری انتظامی، دولت و نهادهای مسئول مهم‌ترین نقش را در برقراری و حفظ امنیت دارند و حوزه کاری آنها در چارچوب قانون است.

۶-۱۴- پیشگیری عام ۳۸

پیشگیری از بزهکاری در معنای عام شامل آن دسته از تدابیر و اقدام‌هایی است که از آسیب‌های اجتماعی جلوگیری می‌کند. به این ترتیب، هر اقدام واکنشی (کیفری) یا کنشی (غیر کیفری) مطابق این تعریف در گستره پیشگیری از بزهکاری قرار می‌گیرد. پیشگیری عام، پیشگیری جرم مدارانه است و محور آن بر نقش بازدارندگی، ارباب انگیزی و عبرت آموزی کیفری بر عموم مردم استوار می‌باشد. در این نوع پیشگیری تلاش می‌شود تا با وضع قوانین، تعیین کیفر و اجرای آن در مورد مجرمان، از ارتکاب اولیه جرایم توسط افراد جامعه جلوگیری شود. در پیشگیری عام، ایجاد ترس و ارباب، تهدید و کیفر و نگرانی از دست دادن اعتبار برای همه کسانی که به صورت بالقوه آمادگی آسیب‌های اجتماعی دارند مطرح می‌باشد. این سطح از پیشگیری، عموم افراد جامعه را افرادی در نظر می‌گیرد که به صورت بالقوه آمادگی برای آسیب‌های اجتماعی دارند؛ بنابراین کوشش می‌شود تا از طریق ارائه آگاهی عمومی از آسیب‌های اجتماعی در افراد جلوگیری شود.

۶-۱۵- پیشگیری خاص ۳۹

اثری که مجازات در بازدارندگی مجرم از دست زدن مجدد به آسیب‌های اجتماعی دارد، پیشگیری خاص نامیده می‌شود. در این نوع پیشگیری سعی می‌شود با تحمیل مجازات بر مجرم و تنبیه او و رنج و سختی حاصل از مجازات، از ارتکاب مجدد همان جرم یا جرایم دیگر اجتناب شود. بنابراین جلوگیری از تکرار جرم و ایجاد ترس در کسانی که قبلاً مرتکب جرم شده‌اند، مهم‌ترین هدف پیشگیری خاص می‌باشد که در قالب اقداماتی برای تربیت، اصلاح و بازسازی مجرمان صورت می‌گیرد. این نوع پیشگیری

۳۸ - Common Prevention

۳۹ - Special Prevention

معمولاً در کوتاه مدت مثل: مبارزه با اعتیاد و جمع آوری کودکان بدون سرپرست از سطح خیابان‌ها مفید است. بنابراین پیشگیری خاص در برگیرنده «مجموعه تدابیر و اقدام‌های کنشی با هدف مقابله با بزهکاری از رهگذر کاهش یا از بین بردن علل جرم‌زا و تأثیرگذاری بر فرصت‌های پیش‌جنائی است؛ به گونه‌ای که بتوان با استفاده از ساز و کارهای کنشی، بر شخصیت افراد و موقعیت‌های پیش از آسیب‌های اجتماعی تأثیر گذاشت»

۶-۱۶- پیشگیری وضعی^{۴۰}

پیشگیری وضعی در برگیرنده مجموعه اقدامات و تدابیر غیر کیفری است که از طریق از بین بردن یا کاهش فرصت‌های مناسب برای وقوع جرم و نامناسب جلوه دادن شرایط و موقعیت پیش‌جنایی، از آسیب‌های اجتماعی جلوگیری می‌کند. راهبردهای این شیوه، بخشی بر تغییرات محیطی، بخشی بر کنترل بزهکاران و بخشی نیز بر حفاظت از بزه دیدگان تمرکز یافته است. پیشگیری وضعی به عنوان یک نظریه علمی برای کاهش بزهکاری نخستین بار در دهه ۱۹۸۰ میلادی توسط کلارک، کورنیش و هی هیور مطرح شد. آنان در آثار خود همواره به اتخاذ تدابیر مناسب و به کارگیری اقدامات لازم به منظور کاهش فرصت‌ها و موقعیت‌هایی که موجب رفتار بزهکارانه می‌شود و همچنین تغییر رابطه بین بزهکار و بزه دیده تأکید کرده‌اند. این روش، شیوه‌ای از پیشگیری است که با تغییر وضعیت فرد در معرض بزهکاری و بزه دیدگی و یا تغییر شرایط محیطی مانند: زمان و مکان در صدد است از آسیب‌های اجتماعی توسط فرد مصمم به انجام جرم جلوگیری کند. در این روش، گاهی فرد در معرض بزه دیدگی مدنظر قرار گرفته و با حمایت از او یا آن چه در معرض وقوع جرم است، از تحقق عمل مجرمانه جلوگیری می‌شود. در مواردی نیز با تغییر شرایط محیطی اعم از: مکان و زمان، امکان تحقق جرم سلب یا وقوع آن دشوارتر می‌شود. پیشگیری وضعی شامل: از بین بردن کامل برخی از خطرات، کاهش بعضی از خطرات با کاستن از دامنه خسارت وارده، تقلیل برخی از خطرات به وسیله انجام اقدامات امنیتی مانند: نصب دوربین‌های مدار بسته یا افزایش تعداد افراد پلیس برای ترساندن و بازداشتن از آسیب‌های اجتماعی، انتقال برخی از خطرات به کمک وسایلی مثل: تسهیل بیمه و نظایر آن و پذیرفتن برخی از خطرات که اجتناب ناپذیر بوده و یا رفع آنها هزینه‌های غیر قابل تحملی را تحمیل می‌کند، می‌باشد.

۶-۱۷- پیشگیری از جرم از طریق طراحی محیطی^{۴۱}

اصول پیشگیری از جرم از طریق طراحی محیطی، خصوصیات فیزیکی محیط ساخته شده را که مناسب جرم هستند مورد توجه

۴۰ - Situational Prevention

۴۱ - Crime Prevention Through Environment Design = CPTED

قرار می‌دهد و بر این اصل استوار است که طراحی و نوع محیطی فیزیکی پیرامون انسان بر رفتار وی تأثیر مستقیم می‌گذارد و رفتار انسان نیز به دنبال آن بر موقعیت‌های جرم زا و ترس از جرم اثر می‌گذارد و کیفیت زندگی را تحت الشعاع قرار می‌دهد. بنابراین با استفاده از (CPTED) می‌توان ارتباط بین محیط پیرامون و فرصت آسیب‌های اجتماعی را درک کرد و فرصت‌های آسیب‌های اجتماعی را از طریق طراحی محیط مناسب و اتخاذ تصمیم‌های صحیح مربوط به طراحی محیطی کاهش داد. این رویکرد نیز همانند رویکرد پلیس جامعه محور، حل مسئله و اساس پیشگیری از وقوع جرم را از طریق همکاری تنگاتنگ با شهروندان می‌داند. (CPTED) مستلزم به خدمت گرفتن نیروی کار و صرف هزینه گزاف برای پیشگیری از وقوع جرم نیست؛ بلکه در بطن آن راهبردهایی نهفته است که می‌توان با بهره‌گیری از آنها محیط فیزیکی پیرامون خود را به گونه‌ای مدیریت کرد که ضمن افزایش کیفیت زندگی و احساس امنیت شهروندان، میزان وقوع جرم نیز کاهش اساسی پیدا کند. به طور کلی می‌توان گفت که پیشگیری از جرم از طریق طراحی محیطی برای ایجاد رفتار مطلوب، افزایش کارآمدی و کاهش بروز رفتارهای ضد اجتماعی و انجام اقدام‌های مقتضی برای از بین بردن خطر وقوع جرایم است. از دیگر آثار مثبت این رویکرد می‌توان به تقویت حس تعلق به محیط در ساکنان و حتی افزایش قیمت زمین و خانه اشاره کرد. این دیدگاه از لحاظ مبانی نظری تا حدودی شبیه پیشگیری وضعی است؛ ولی قلمرو و کاربرد آن محدودتر است. این نظریه هدف و تمرکز خود را بر محیط ساخته شده و جرایم مرتبط با آن در مناطق مسکونی مانند: خراب کاری و سرقت قرار می‌دهد. به عبارت دیگر، اگر محیط به نحوی طراحی شود که بتواند موجب بهبود نظارت افراد شده، تعلق ساکنان را به قلمرو خود بالا برده و تصویری مثبت از فضا ایجاد کند، فرصت‌های مجرمانه کاهش خواهد یافت و مجرمان از آسیب‌های اجتماعی باز خواهند ماند. زیرا در معادله عقلانی مجرم، میزان تلاش و خطر آسیب‌های اجتماعی بیشتر از منافع حاصل از جرم خواهد بود. این دیدگاه نسبت به سایر انواع پیشگیری این مزیت را دارد که: «تغییر وضعیت بسیار ساده‌تر از تغییر شخصیت افراد است». این نظریه توسط سی. ری. جفری^{۴۲} ابداع و تنظیم شده است. در کشور انگلستان، این رویکرد منجر به این شده است که در نیروهای پلیس پست‌های تخصصی از افسران رابط به وجود آید که در زمینه طراحی ساختمان‌ها و اماکن عمومی به منظور کاهش کشش آنها برای جرم و بی‌نظمی، مشاوره می‌دهند.

۶-۱۸- رشته‌های ریسمان یاربکران زندگی از جهت مدل‌های پیشگیری

رشته اول: بهره‌گیری از اصول و مفاهیم پیشگیری "کوتاه مدت" در سکونتگاه‌های غیررسمی

رشته دوم: بهره‌گیری از اصول و مفاهیم پیشگیری همگانی با انتشار محتوا در رسانه‌های عمومی و درج محتوای مناسب در کتب درسی

رشته سوم: اعمال پیشگیری رشد مدار در مهد کودک‌ها و مراکز پیش‌دبستانی، و دبستان شش استان خوزستان، گلستان، چهارمحال بختیاری، خراسان شمالی، فارس و کرمان.

رشته چهارم: استفاده از روش‌های مذکور در پیشگیری محیطی برای محلات پرخطر و سکونتگاه‌های غیررسمی

۷- مدل فرآیند پیشگیری

مدل پیشنهادی برای اقدامات فرهنگی و پیشگیری به این شرح می‌باشد:

۱- انتخاب گروه مخاطب از حیث جنسیت، سن،

خاستگاه اجتماعی، سطح پیشگیری و ...

۲- جمع آوری آمار از حیث تعداد، توزیع استانی،

رسانه‌های تاثیر گذار، روش‌های اثرگذار، اقدامات

مشابه سایر کشورها، ملاحظات استاندارد بین

المللی پیشگیری و ...

۳- انتخاب مفاهیم مورد نظر جهت انتقال به گروه

مخاطب. مفاهیمی مانند اهمیت کسب مهارت

خودآگاهی، اهمیت توجه به تربیت فرزند و ...

۴- انتخاب دستگاه موثر در گروه مخاطب

۵- تعیین ابزار مناسب مانند کارگاه، بازی رایانه‌ای،

مسابقه و ...

۶- تعریف پروژه با زمان، هزینه و اهداف معین

بخش پنجم: ارکان طرح یاریگران زندگی

طرح یاریگران زندگی بر چهار رکن مبتنی است:

- ۱- فراگیری پیشگیری در هر سه سطح همگانی، منتخب و موردی و تعیین جایگاه هر یک از دستگاه‌ها در ماتریس پیشگیری
- ۲- توجه به سیستم پیشگیری از حیث تاثیر متقابل آموزش به والدین، مدیران مدارس، کودکان و همچنین خروجی آحاد جامعه از یک دستگاه و ورود به دستگاه دیگر
- ۳- تاکید بر اولویت بندی گروه‌های مخاطب و محلات و شهرها از حیث شیوع اعتیاد
- ۴- رویکرد به ابزارها و رسانه‌های نوین در زمینه ارزش آفرینی و مهارت آموزی

۱- ماتریس پیشگیری

برای تفکیک و تعیین دقیق نقش هر یک از دستگاه‌های عضو ستاد مبارزه با مواد مخدر در امر پیشگیری از گرایش به مصرف مواد مخدر، نیاز به نقشه‌ای برای آمایش این دستگاه‌ها می‌باشد. به این منظور، مخاطبان برنامه‌های پیشگیری از گرایش به مصرف مواد مخدر را از حیث سنی به چهار گروه کودک، نوجوان، جوان و بزرگسال تقسیم کرده و از جهت سطح پیشگیری هم در سه سطح همگانی (عموم جامعه)، منتخب (کسانی که در محلات پر خطر زندگی می‌کنند) و موردی (خانواده‌های زندانیان و افراد معتاد) در نظر می‌گیریم. نتیجه این کار، با ماتریس پیشگیری خواهد بود که هر سلول آن نمایانگر جایگاه دستگاه مربوطه در این تقسیم بندی می‌باشد.

موردی	منتخب	عمومی	دسته بندی مخاطبین	
س. بهزیستی	س. بهزیستی	س. صدا و سیما و. ارشاد	مهد کودک	کودکان
سمنها	س. فرهنگی هنری شهرداری	س. صدا و سیما و. ارشاد	غیر مهد کودک	
سمنها	و. بهداشت و س. بهزیستی	و. بهداشت و س. بهزیستی	فرزندان معتادان	
سمنها	مع. اجتماعی شهرداری	مع. اجتماعی شهرداری	بازمانده از تحصیل	
سمنها	مع. اجتماعی ناجا	مع. اجتماعی شهرداری	در سکونت‌گاه غیر رسمی	
س. زندانها	س. زندانها	صداسیما-ارشاد	فرزندان زندانیان	
سمنها	مع. اجتماعی شهرداری	س. فرهنگی هنری شهرداری	ساکن محلات پر خطر	
مع. پیشگیری از جرم قوه قضائیه	س. فرهنگی هنری شهرداری	س. صداسیما و سمنها	فرزندان طلاق	
سمن‌ها	شهرداری-سمن‌ها	شهرداری	شاغل	
آپ	آپ	آپ	پیش دبستانی	
آپ-سمن‌ها-کیمته امداد	آپ-شهرداری	آپ-صداسیما-ارشاد	دانش آموز	نوجوانان
سمنها	جمعیت هلال احمر	و. بهداشت و س. بهزیستی	خانواده معتادان	
سمنها	س. زندانها	س. زندانها	خانواده زندانیان	
سمنها	مع. اجتماعی شهرداری	مع. اجتماعی شهرداری	بازمانده از تحصیل	
سمنها	مع. اجتماعی ناجا	مع. اجتماعی شهرداری	در سکونت‌گاه غیر رسمی	
مع. پیشگیری از جرم قوه قضائیه	س. فرهنگی هنری شهرداری	س. صداسیما و سمنها	خانواده طلاق	
-	-	مدارس سمیاد	نخبگان علمی	
سمنها	مع. اجتماعی شهرداری	س. فرهنگی هنری شهرداری	ساکن محلات پر خطر	
-	-	آپ	نخبگان ورزشی	
بهزیستی- قوه قضائیه	بهزیستی- شهرداری	صداسیما- ارشاد	بازمانده از تحصیل	
و. علوم-و. بهداشت-دانشگاه آزاد	و. علوم-و. بهداشت-دانشگاه آزاد	و. علوم-و. بهداشت-دانشگاه آزاد	دانشجو	جوانان
سمنها	جمعیت هلال احمر	و. بهداشت و س. بهزیستی	خانواده معتادان	
مع. پیشگیری از جرم قوه قضائیه	س. فرهنگی هنری شهرداری	س. صداسیما و سمنها	خانواده طلاق	
و. علوم	و. علوم	و. علوم	نخبگان علمی	
و. کار	و. کار	و. کار	کارگر ماهر	
حراست مرکزی	حراست مرکزی	س. آموزش مدیریت	کارمند	
سمنها	مع. اجتماعی شهرداری	مع. اجتماعی شهرداری	کارگر فصلی	

سمنها	و. ورزش	و. ورزش	نخبگان ورزشی	بزرگسال
سمنها	و. ارشاد	و. ارشاد	هنرمندان	
و. ارشاد	و. ارشاد	و. ارشاد	چهره‌های مجازی	
سمنها	س. فرهنگی هنری شهرداری	س. فرهنگی هنری شهرداری	تحصیل کرده بیکار	
ستادکل ن م	ستادکل ن م	ستادکل ن م	سرباز	
قوه قضائیه-هلال احمر	شهرداری- بسیج- و. ورزش	ارشاد- بسیج- هلال احمر- و.	بیکار	
دستگاه مربوطه	دستگاه مربوطه	آموزش مدیریت-صداسیما-ارشاد	کارمند	
ستادکل ن م	ستادکل ن م	ستادکل ن م	نظامی	
جمعیت هلال احمر	آپ- بهزیستی	س. صداسیما و. و. ارشاد	مادران کودکان	
جمعیت هلال احمر	آپ- س. فرهنگی هنری شهرداری	س. صداسیما و. و. ارشاد	مادران نوجوانان	
جمعیت هلال احمر	آپ- س. فرهنگی هنری شهرداری	س. صداسیما و. و. ارشاد	مادران جوانان	
جمعیت هلال احمر	آپ- س. فرهنگی هنری شهرداری	س. صداسیما و. و. ارشاد	پدران کودکان	
جمعیت هلال احمر	آپ- س. فرهنگی هنری شهرداری	س. صداسیما و. و. ارشاد	پدران نوجوانان	
جمعیت هلال احمر	آپ- س. فرهنگی هنری شهرداری	س. صداسیما و. و. ارشاد	پدران جوانان	
س. زندانها	س. زندانها	س. زندانها	مادران در خانواده زندانیان	
سمنها	و. بهداشت - بهزیستی	و. بهداشت - بهزیستی	مادران در خانواده معنادران	
سمنها	مع. اجتماعی شهرداری	مع. اجتماعی شهرداری	مادران در سکونت‌گاه‌های غیر رسمی	
سمنها	مع. اجتماعی شهرداری	مع. اجتماعی شهرداری	پدران در سکونت‌گاه‌های غیر رسمی	
سمنها	مع. اجتماعی ناجا	مع. اجتماعی ناجا	مادران در مناطق پرخطر	
سمنها	مع. اجتماعی ناجا	مع. اجتماعی ناجا	پدران در مناطق پرخطر	
و. ارشاد	و. ارشاد	و. ارشاد	مشاهیر هنرمندان	
س. زندانها	س. زندانها	س. زندانها	زندانیان	
و. ورزش	و. ورزش	و. ورزش	قهرمانان ورزشکار	
و. کار	و. کار	و. کار	صاحبان کارگاه	
و. کار	و. کار	و. کار	صاحبان اصناف	
مع. پیشگیری قوه قضائیه	مع. پیشگیری قوه قضائیه	مع. پیشگیری قوه قضائیه	مالکین خانه مجردی	
و. کار	و. کار	و. کار	کارگر	
اصناف	اصناف	اصناف	شغل آزاد	
قوه قضائیه-هلال احمر	شهرداری- بسیج - و. ورزش	صداسیما-اصناف-ارشاد	بیکار	
قوه قضائیه-هلال احمر	شهرداری- و. ورزش	صداسیما-ارشاد	خانه دار	

۲- نگرش سیستمی به چرخه پیشگیری

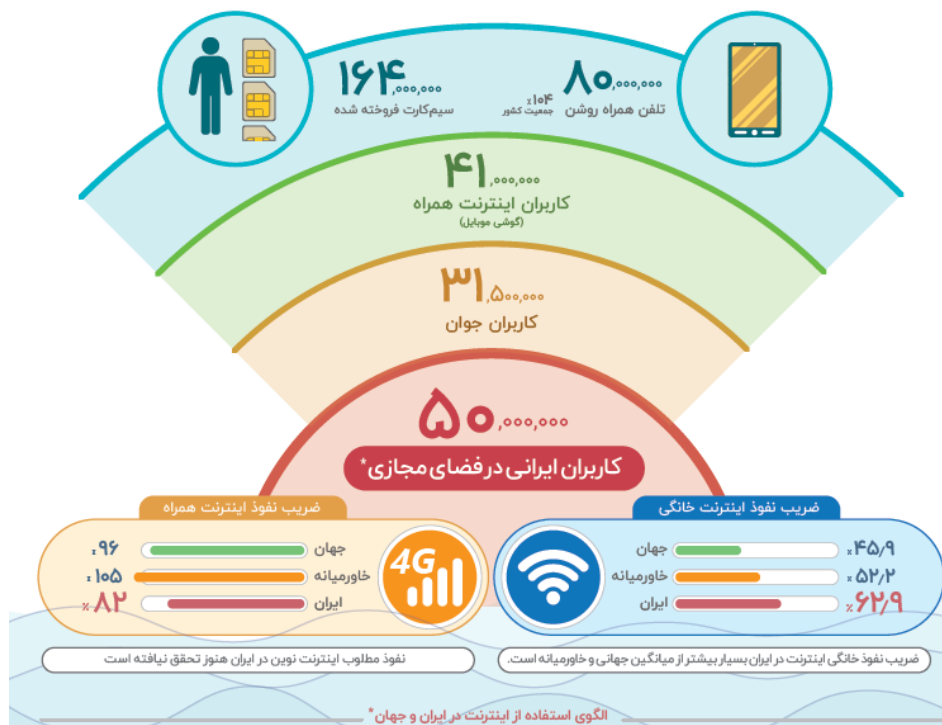
بر اساس مطالب گفته شده می‌توان فرآیند پیشگیری را از حیث مفاهیم مربوط به دانش و مهارت پیشگیری از گرایش به مصرف مواد مخدر در قالب چرخه زیر خلاصه نمود. در واقع این ده مفهوم را با مدل ارائه شده در صفحه ۷۱ و با استفاده از دستگاه‌های همکار جانمایی شده در ماتریس پیشگیری، به جامعه مخاطب منتقل نموده و افراد و اعضای جامعه نیز در انتقال مفاهیم به یکدیگر، نقش خواهند داشت.

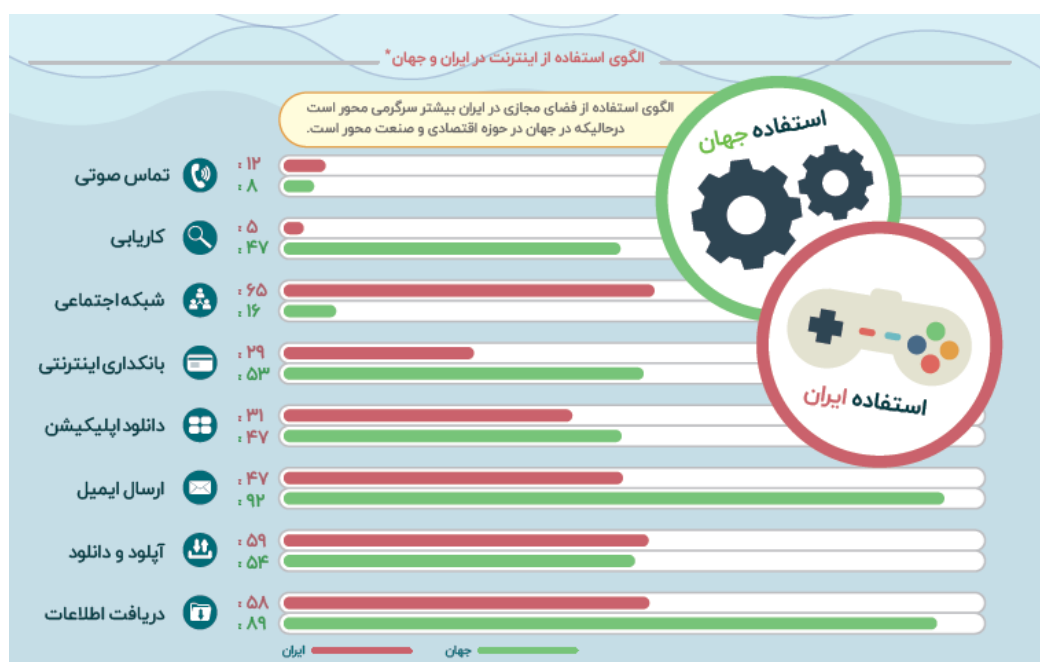
- ۱- مهارت بیان صحیح احساسات و خواسته‌های خود به دوستان و اقوام
- ۲- مهارت کنترل و مقابله با هیجانات
- ۳- مهارت همدلی با خانواده، دوستان و اقوام
- ۴- مهارت خودآگاهی و آشنایی با نقاط ضعف و قوت خود
- ۵- توانایی برقراری ارتباط سالم با دیگران
- مهارت اتخاذ تصمیم درست
- ۶- مهارت مشاوره گرفتن در مورد باورهای غلط
- ۷- توانایی حل مسئله
- ۸- مهارت تفکر انتقادی
- ۹- توانایی صبر و تاب آوری
- ۱۰- مهارت خودآگاهی و توانایی به تاخیر انداختن لذت

۳- بهره‌گیری از ابزارهای نوین فرهنگی و رسانه‌های

در ابتدا آمار^{۴۳} در حوزه رسانه‌های نوین ارائه می‌شود:

توزیع این ۵۰ میلیون کاربر ایرانی فضای مجازی از جهت نحوه‌ی استفاده از این حوزه مطابق شکل زیر است. بیشترین مصرف اینترنت در کشور مربوط به حضور در شبکه‌های اجتماعی می‌باشد.

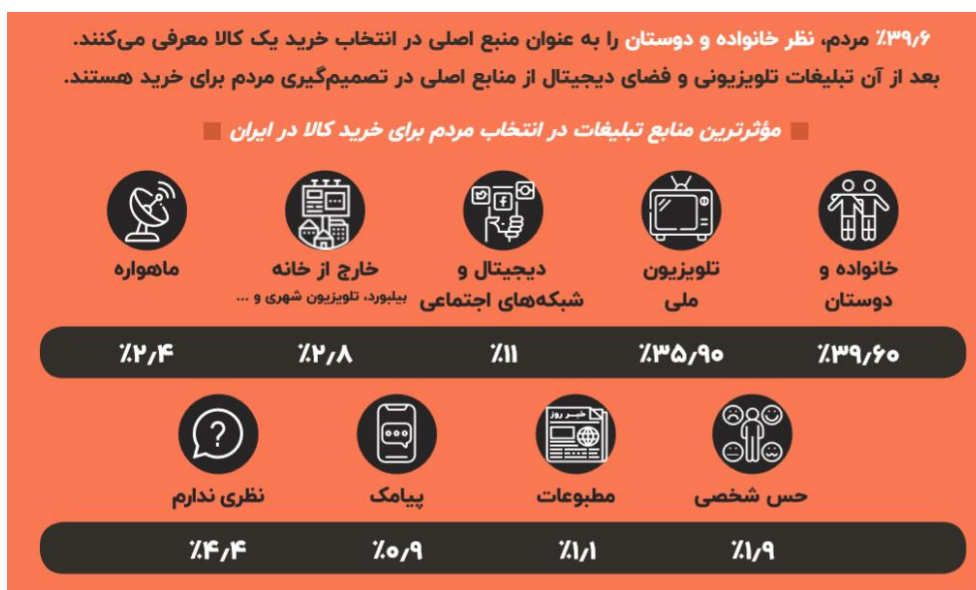
۴۳- سازمان امور اجتماعی وزارت کشور

حال با ارائه برخی آمار^{۴۴}، به بررسی وضعیت حوزه‌ی رسانه‌های دیجیتال در کشور پرداخته خواهد شد:

مهمترین شرکت‌های فعال در زمینه اجرای برنامه‌های تبلیغاتی و اطلاع‌رسانی در رسانه‌های نوین به این شرح می‌باشند.

شکل زیر بیانگر موثرترین منابع تبلیغات در انتخاب مردم برای خرید کالا در ایران می‌باشد که خانواده و دوستان، بیشترین سهم را دارند.

از نظر ارائه دهندگان خدمات تبلیغاتی، محبوبترین قالب‌ها برای تبلیغات مطابق شکل زیر هستند:

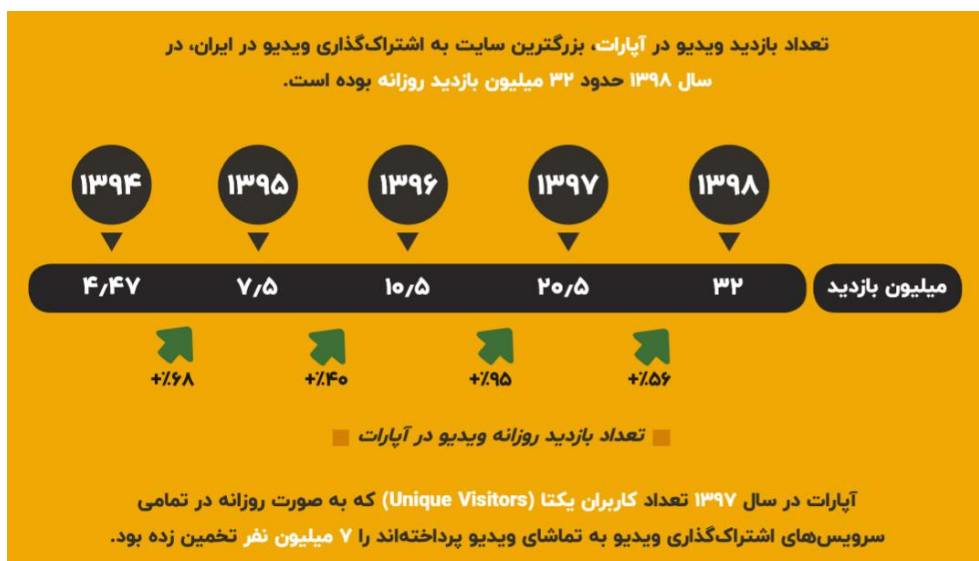
۴۴- گزارش صنعت تبلیغات در ایران سال ۱۳۹۹ شرکت تکراسا

شکل زیر بیانگر رشد تعداد بینندگان ویدئو در بستر اینترنت در سنوات گذشته می‌باشد:

و این رشد تعداد بیننده، به صورت خاص در سایت آپارات به این شرح است:

بیشترین تعداد بازدید از فیلم‌ها از نظر ساعات شبانه روز و ایام هفته این شکل است:

نکته بسیار مهم در تولید محتوا برای فضای مجازی، زمان آن می‌باشد.

توزیع تعداد مخاطبان ایرانی در شبکه‌های اجتماعی مختلف مطابق شکل زیر است:

از نظر ارائه دهندگان خدمات تبلیغاتی، محبوب‌ترین شبکه‌های اجتماعی به ترتیب عبارتند از:

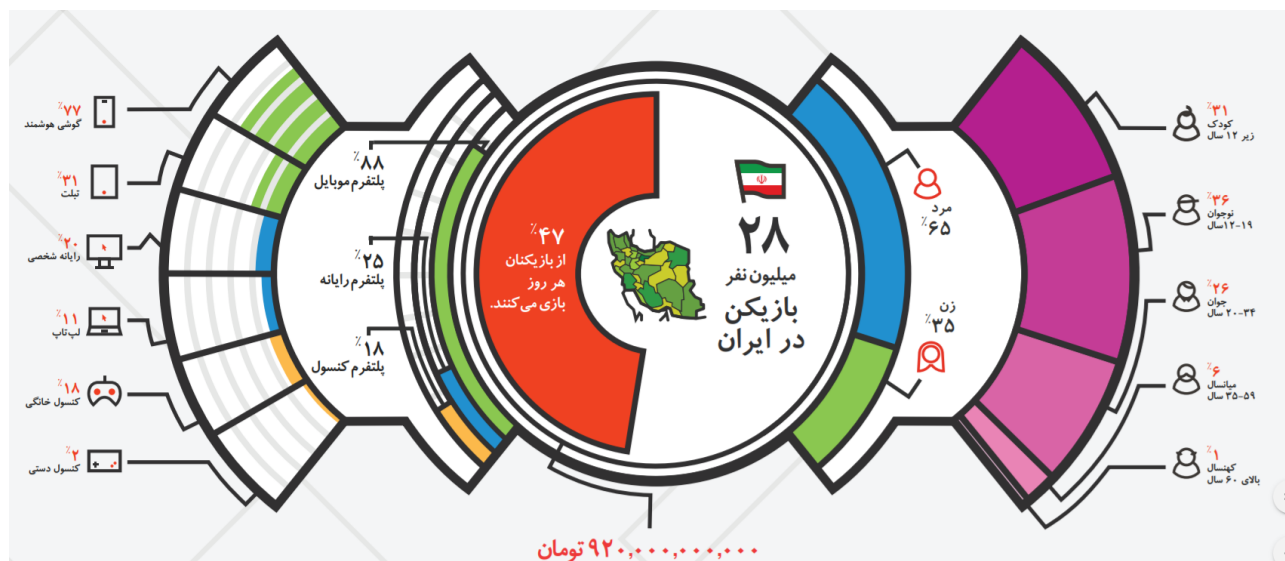
هزینه اجرای تبلیغات در صفحات اینستاگرام اینچنین است:

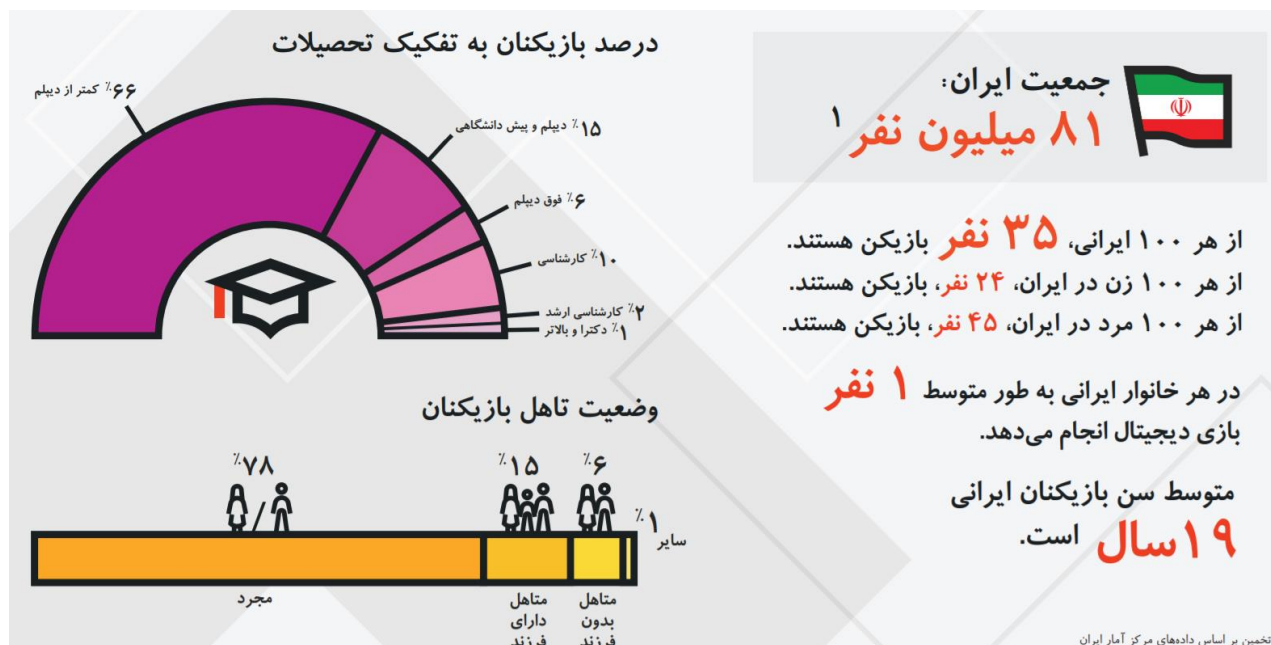
و میانگین هزینه تبلیغاتی در کانالهای تلگرام عبارتست از:

آمارها در مورد بازی‌های رایانه‌ای نیز به این نحو می‌باشد: ^{۴۵}

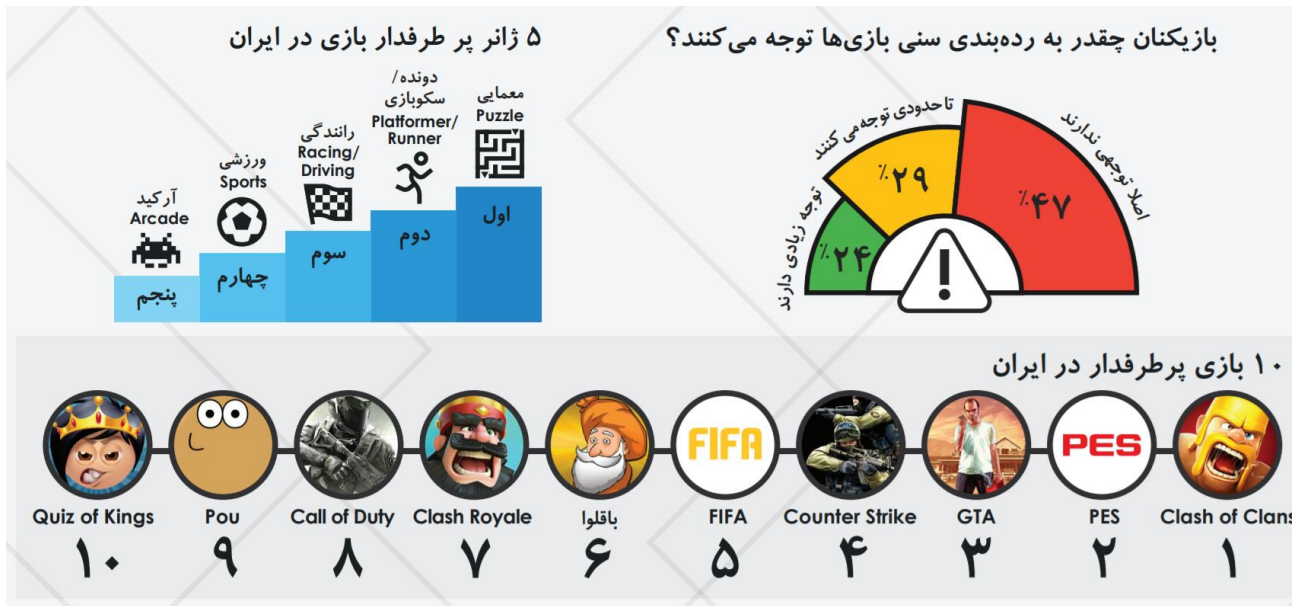

و توزیع سنی بازیکنان مجازی:

۴۵- برگرفته از گزارش نمای باز سال ۱۳۹۶ که گزارش جدید آن در شهریور ۹۹ منتشر خواهد شد.

بازی‌های مورد علاقه بازیکنان ایرانی عبارتند از:

بسترها و ابزارهای نوین در حوزه انتقال مفاهیم از جنس دانش و مهارت و بر بستر فضای مجازی عبارتند از:

شاخه اصلی	زیرشاخه	بسترها	مخاطبین	دستگاه متولی
فضای مجازی	سایتها	خبری	دانشجویان	وزارت ارشاد
		اجتماعی	دانشجویان	وزارت ارشاد
		تلویزیون‌های اینترنتی ^{۴۶}	خانواده	وزارت ارشاد
		آموزشگاه مجازی	خانواده	وزارت ارشاد
	شبکه‌های اجتماعی	اینستاگرام	خانواده	ندارد
		توییتر	نخبگان	ندارد
		تلگرام	خانواده	ندارد
		سامانه شاد	دانش آموزان	وزارت آ.پ
		سایر	خانواده	ندارد
	بازیهای رایانه ای	تحت ویندوز	کودک و نوجوان	بنیاد ملی بازیهای رایانه ای
		تحت اندروید	کودک و نوجوان	بنیاد ملی بازیهای رایانه ای
		کنسولها	کودک و نوجوان	ندارد
		واقعیت مجازی ^{۴۷}	کودک و نوجوان	ندارد
		واقعیت افزوده ^{۴۸}	کودک و نوجوان	ندارد
	شبکه مخابرات	پیامک	خانواده	وزارت ارتباطات
ussd		خانواده	وزارت ارتباطات	
اپلیکیشن‌ها	آموزشگاه مجازی	خانواده	وزارت ارشاد	
	آموزش با استفاده از بازی ^{۴۹}	کودک و نوجوان	ندارد	
	اینترنت اشیاء	خانواده	ندارد	
	پادکست	نخبگان	ندارد	

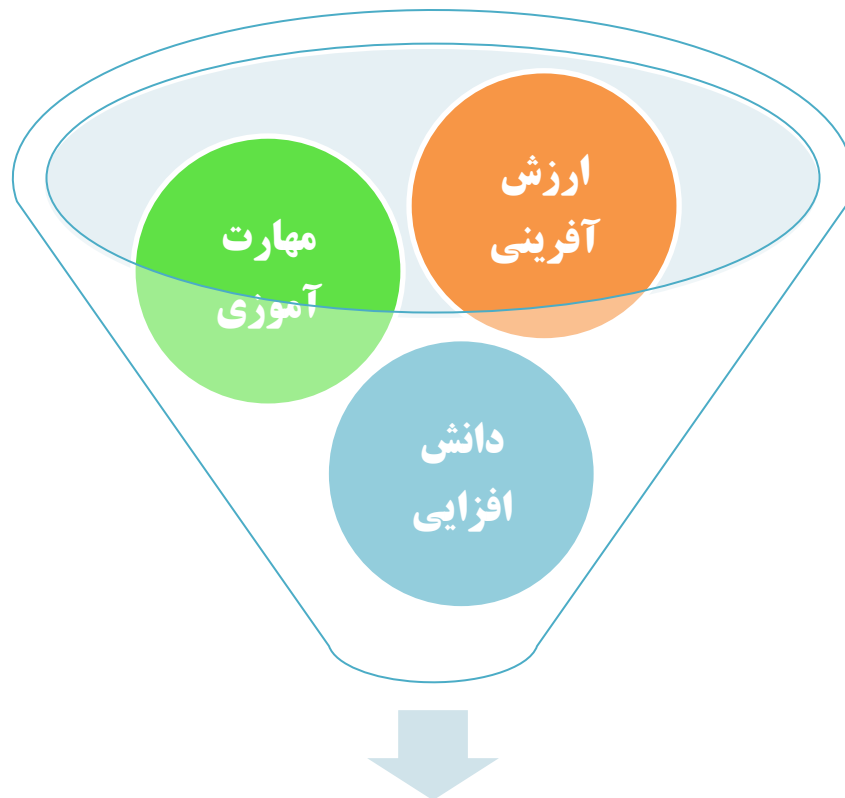
۴۶ -VOD

۴۷ - Virtual Reality

۴۸ - Augmented Reality

۴۹ -Edutainment

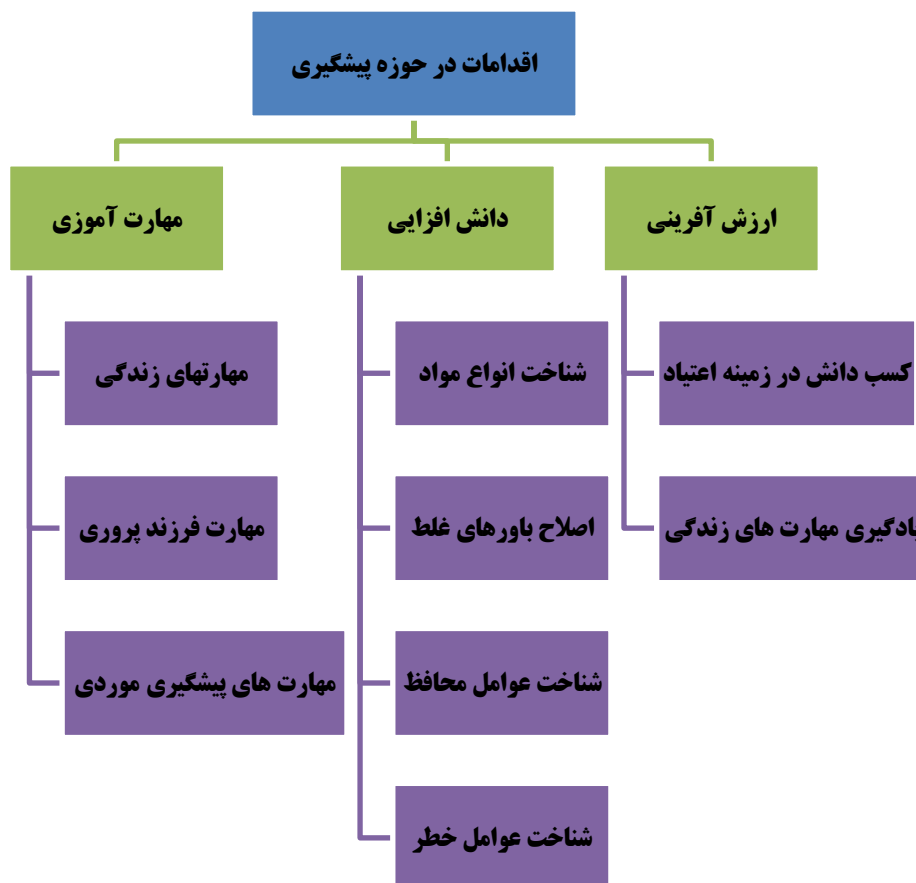
فصل دوم - برنامه اقدام

پیشگیری از گرایش به مصرف مواد مخدر

بخش ششم - اقدامات و مداخلات پیشگیرانه

در یک نگرش کلی و بر اساس حصر استقرائی، می‌توان تمام اقدامات مربوط به حوزه‌ی پیشگیری را در قالب نمودار زیر دسته‌بندی نمود.

حال به صورت خلاصه، توصیف هر یک از اقدامات فوق ارائه می‌شود.

۱- ارزش آفرینی

اولین گروه اقدامات در این زمینه، معطوف به ارزش آفرینی می‌باشد و به صورت خلاصه عبارت‌اند از ایجاد انگیزه و گرایش به انجام اقداماتی که منجر به پیشگیری از گرایش به مصرف مواد مخدر می‌شوند.

واژه ارزش^{۵۰}، در اصطلاح عقیده یا باور نسبتاً پایداری است که فرد با تکیه بر آن، یک شیوه رفتاری خاص را، (ممکن است شخصی یا اجتماعی باشد)، به یک شیوه رفتاری خاص، که نقطه مقابل حالت برگزیده قرار دارد، ترجیح می‌دهد. ارزش‌ها، عقاید و باورهای ریشه‌داری هستند که یک فرد، یک گروه و یا یک جامعه درباره رفتار، اعمال و تفکرات دارد، به گونه‌ای که اعمال

^{۵۰}-Value

پسندیده را از ناپسند جدا می‌سازد و داوری دربارهٔ خوب و بد را میسر می‌نماید. به عبارت دیگر ارزش نمایان‌گر عقاید و باورهای است که از نظر فردی یا اجتماعی، رفتار مطلوب و برتر شمرده می‌شود و افراد یا گروه‌های اجتماعی هنگام سؤال درباره خوبی‌ها، برتری‌ها و کمال مطلوب به آنها رجوع می‌کنند. مهم‌ترین ارزش‌های مدنظر جهت تبلیغات و تقویت در سطح جامعه و از طریق رسانه‌های همگانی عبارت‌اند از:

✓ فرهنگ یاریگری

✓ کسب اطلاعات در زمینه اعتیاد (شناخت انواع مواد مخدر و علائم و نشانه‌های مصرف آن توسط والدین، کادر آموزشی مدارس و دانشگاه‌ها، کارفرمایان و مراجع اثرگذار اجتماعی)

✓ اهمیت یادگیری مهارت‌های پیشگیری از اعتیاد

۲- دانش‌افزایی

یکی از اصلی‌ترین اقدامات در حوزه پیشگیری عبارت‌اند از ارائه داده‌های درست و دقیق و متقابلاً تصحیح اطلاعات و دانش اشتباه نزد افکار عمومی جامعه. این فرایند از طریق اطلاع‌رسانی و دانش‌افزایی بر بستر رسانه‌ها ممکن خواهد بود. این اقدامات در چهار حوزه قابل تعریف هستند.

- معرفی انواع مواد مخدر و عوارض و تبعات مصرف آنها
- آموزش این موضوع که عوامل و عللی (ژنتیک، روانی، خانوادگی، اجتماعی و محیطی) وجود دارند که به احتمال زیاد موجب تشدید گرایش به مصرف مواد مخدر خواهد شد. (عوامل خطر)
- همچنین اطلاع‌رسانی در خصوص مهارت‌هایی که به احتمال زیاد، موجب مصونیت نسبی افراد در مواجهه با مصرف مواد خواهد شد. (عوامل محافظ)

• اصلاح اطلاعات نادرست و اعتقادات اشتباه

مهم‌ترین باورهای غلط در حوزه اعتیاد به مواد مخدر عبارت‌اند از:

✓ هیچ کس با یک بار مصرف مواد معتاد نخواهد شد

✓ اعتیاد مربوط به یک قشر خاص، سن خاص یا جنسیت خاص است

✓ افراد با قدرت اراده می‌توانند مصرف مواد را کنترل کنند

- ✓ از روی ظاهر و قیافه افراد می‌توان اعتیاد او را تشخیص داد
- ✓ مصرف تفننی و تفریحی مواد آسیب‌زا نیست
- ✓ مصرف داروهای انرژی‌زا و نشاط‌آور خارجی بی‌خطر است
- ✓ کیفیت مواد هر چه بهتر باشد عوارض کمتری خواهد داشت
- ✓ مصرف گُل اعتیاد آور نیست

- ✓ مصرف بعضی مواد مانند شیشه برای کاهش وزن بی‌خطر است
- ✓ مصرف بعضی مواد مانند شیشه برای افزایش میل جنسی، بی‌خطر است
- ✓ مصرف بعضی داروهای مسکن قانونی مانند ترامادول، اعتیادآور نیست

هماهنگونه که مشخص است، اقدامات در حیطه‌ی "ارزش‌آفرینی" و "دانش‌افزایی" عمدتاً بر بستر رسانه‌ها قابل اجرا می‌باشد. در بخش آینده شرحی مختصر راجع به مبحث رسانه ارائه می‌گردد.

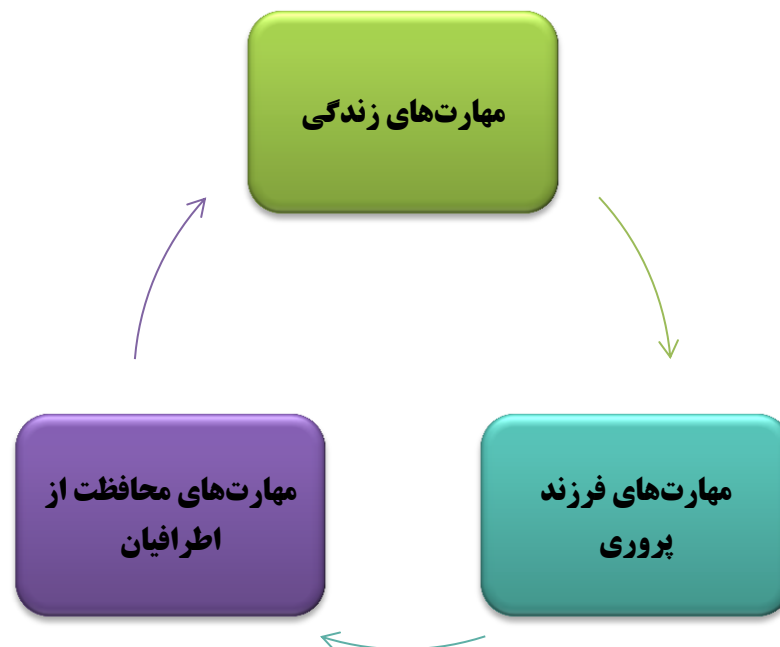
۳- مهارت آموزی

مهارت در فرهنگ دهخدا به معنی زیرکی و رسایی در کار و استادی و زبردستی است. فرهنگ فارسی معین هم مهارت را ماهر بودن در کاری، زبردست بودن، استادی و زبردستی تعریف کرده است. مهارت‌ها در شغل‌ها و حرفه‌های مختلف متفاوت‌اند، پس نمی‌توان برای آن‌ها تعریف واحدی در نظر گرفت؛ اما یک روانشناس^{۵۱} مهارت را به گونه‌ای تعریف کرده است که همه مشخصه‌های مهم آن را شامل می‌شود. طبق این تعریف، مهارت قابلیت است که با اطمینان معین و صرف حداقل انرژی یا زمان کاری به نتیجه برسد.

نکاتی که از این تعریف برداشت می‌کنیم: اول اینکه کار باید به هدف مورد نظر خود برسد؛ برای مثال اگر فرد در معرض پیشنهاد مصرف مواد مخدر توسط گروه همسالان قرار گرفت، باید با مهارت خود از قبول پیشنهاد اجتناب کند. نکته دوم، ماهر بودن یعنی اجراکننده با اطمینان قبلی به هدف برسد. برای مثال اگر نوجوانی چندین مرتبه در فضای مصرف مواد مخدر حضور داشت، هر بار قابلیت اجتناب را داشته باشد. نکته سوم، انجام دادن مهارت با کمترین میزان انرژی است. وقتی یک کار را با کمترین میزان انرژی و ماهرانه انجام می‌دهیم؛ میزان انرژی، روانی و ذهنی کاهش می‌یابد. نکته چهارم، انجام دادن مهارت در

۵۱- به نام ای. آر. گاتری (Edwin Ray Guthrie)

کمترین زمان. در صورتی که اجراکننده برای انجام مهارت از حداقل زمان استفاده کند؛ با سرعت بالا به نتایج مطلوب خود می‌رسد. مهارت‌های فردی ذاتی نیستند به همین خاطر به صورت اکتسابی می‌توان آنها را فراگرفت و گسترده تر کرد. در واقع مهارت‌آموزی^{۵۲} و به معنای فعالیت‌های آموزشی برای فراگیری تخصص‌ها است. مهارت‌آموزی، عادت دادن افراد به انجام دادن کارها از طریق تمرین، تکرار، کارورزی و به‌دست آوردن شناخت و آگاهی از طریق عمل است که فرد را برای مواجهه با شرایط جدید آماده می‌کند. مهارت‌آموزی می‌تواند شامل ایجاد روابط بین فردی مناسب، انجام فعالیت‌های اجتماعی و تصمیم‌گیری صحیح باشد؛ همچنین به ارتقاء سطح سلامت رفتاری جامعه کمک می‌کند و به عنوان یک ابزار، در جهت پیشگیری از آسیب‌های روانی و اجتماعی استفاده می‌شود. هدف اصلی مهارت‌آموزی این است که فرد را توانمندتر کند. مهارت‌های مورد نظر در حوزه اعتیاد. مهم‌ترین مهارت‌های مدنظر در حوزه پیشگیری از گرایش به مصرف مواد مخدر عبارت‌اند از:

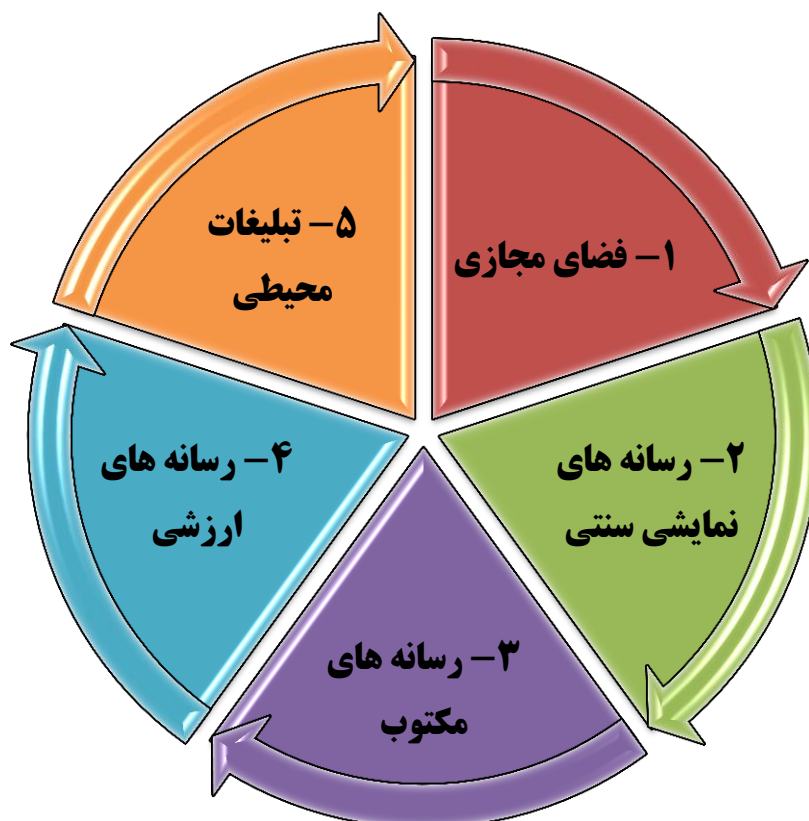
مهارت‌های مذکور در سند سیاستی شرح داده شده‌اند. مهم‌ترین بسترهای انجام مهارت آموزی عبارت‌اند از:

بخش هفتم - ابزارها در حوزه پیشگیری

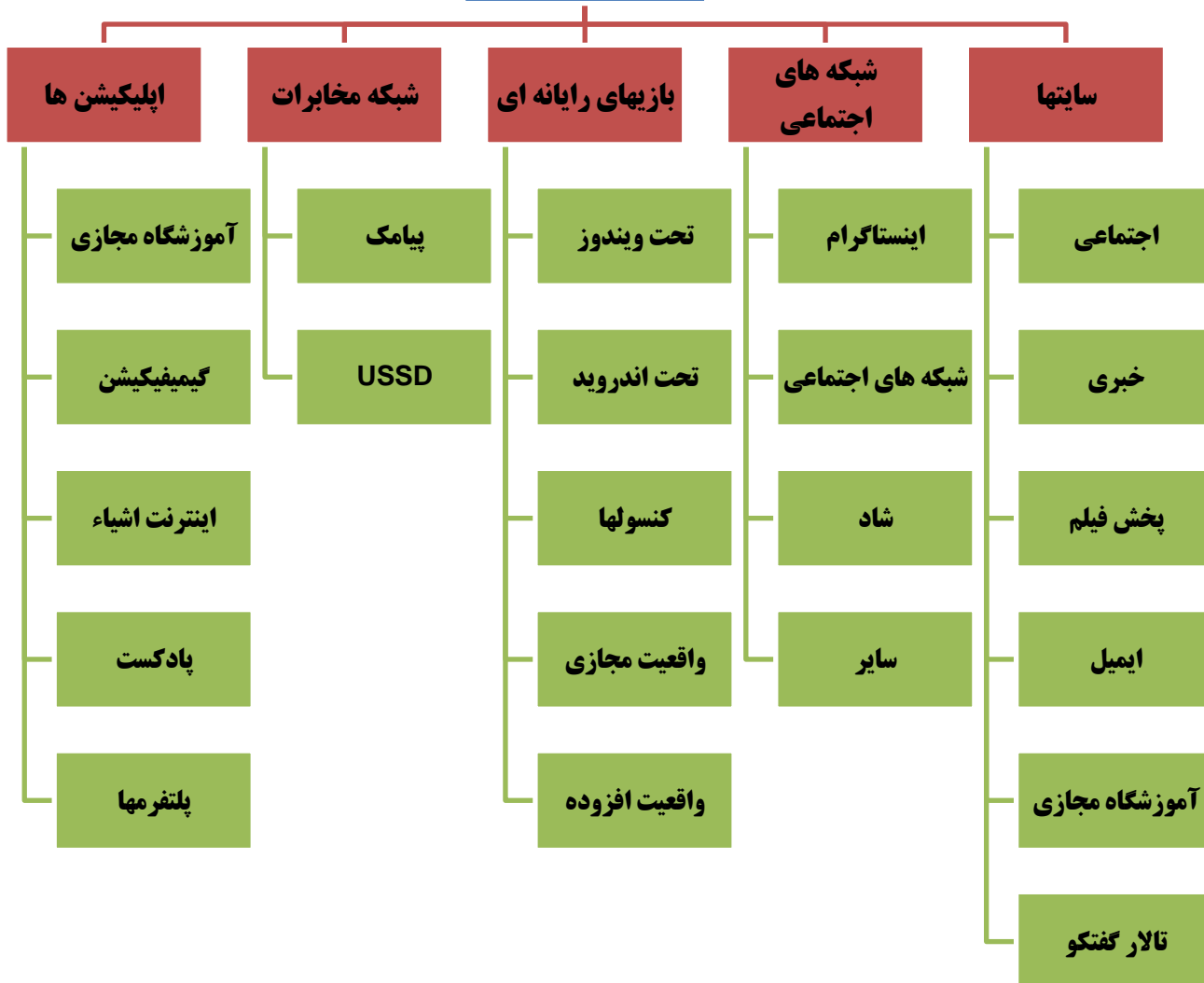
۱- رسانه

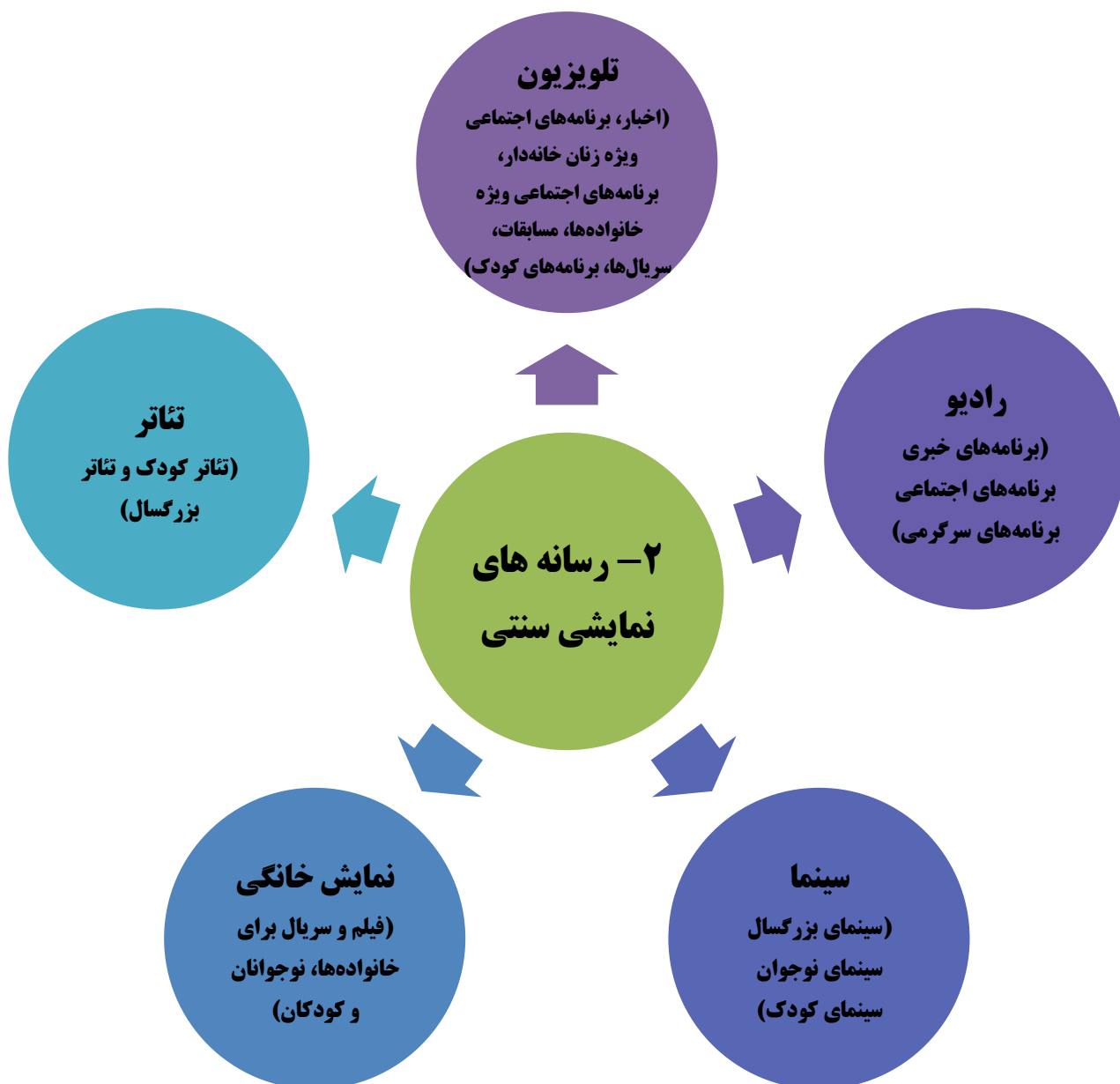
در قدم اول به یک تقسیم‌بندی از ساحت رسانه نیاز می‌باشد تا بتوان مسئولیت اجرا در هر بخش را به دستگاهی متناظر نموده و از طرفی دیگر، هیچکدام از بسترها، مغفول نماند. در نگاهی کلی می‌توان چرخه‌ی رسانه را به پنج بخش زیر تقسیم نمود:

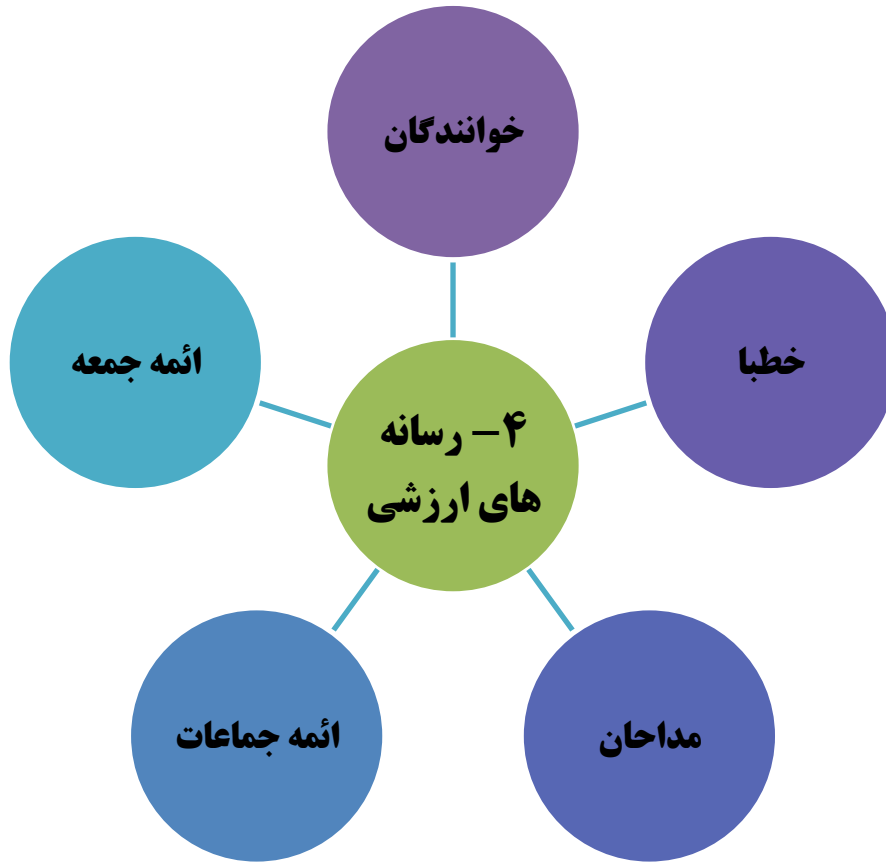
در ادامه، هر یک از اجزای پنجگانه چرخه رسانه، معرفی می‌گردند:

۱- فضای مجازی

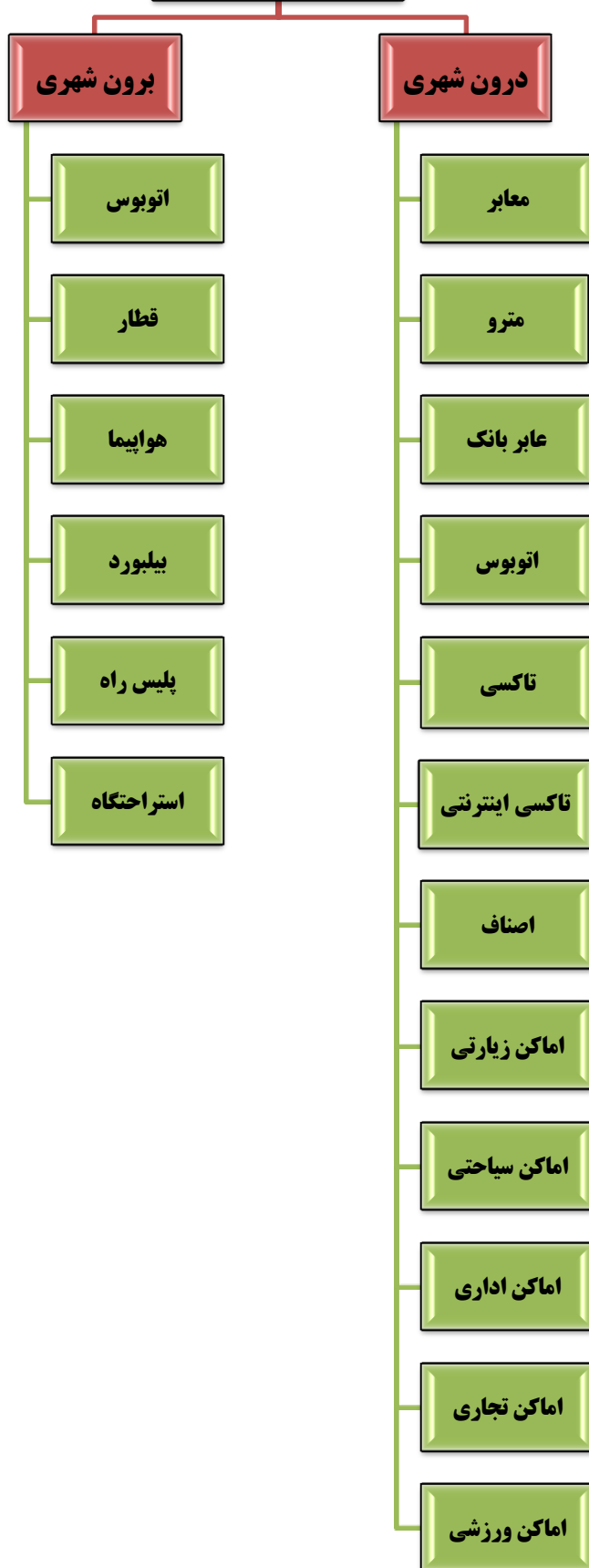

۵- تبلیغات محیطی

۲- خوشه‌بندی مخاطب

مخاطبین اقدامات پیشگیری از اعتیاد را میتوان در چهار دسته اصلی کودک، نوجوان، ریهال جوان و بزرگسال و به شرح ذیل دسته

بندی نمود

کودک: شهرنشین-روستایی-مهد کودک- غیر مهد کودک- فرزندان معتادان-
بازمانده از تحصیل- در سکونت‌گاه غیر رسمی- فرزندان زندانیان- ساکن محلات
پرخطر- فرزندان طلاق- شاغل- پیش دبستانی

نوجوان: شهرنشین-روستایی-خانواده معتادان- خانواده زندانیان- بازمانده از
تحصیل- در سکونت‌گاه غیر رسمی- خانواده طلاق- نخبگان علمی- ساکن محلات
پرخطر- نخبگان ورزشی- بازمانده از تحصیل

جوان: دانشجو- خانواده معتادان- خانواده طلاق- نخبگان علمی- کارگر ماهر-
کارمند- کارگر فصلی- نخبگان ورزشی- هنرمندان- چهره‌های مجازی- تحصیل
کرده بیکار- سرباز- بیکار

بزرگسال: کارمند- نظامی- مادران کودکان- مادران نوجوانان- مادران جوانان-
پدران کودکان- پدران نوجوانان- پدران جوانان- مادران در خانواده زندانیان-
مادران در خانواده معتادان- مادران در سکونت‌گاه‌های غیر رسمی- پدران در
سکونت‌گاه‌های غیر رسمی- مادران در مناطق پرخطر- پدران در مناطق پرخطر-
مشاهیر هنرمندان- زندانیان- قهرمانان ورزشکار- صاحبان کارگاه- صاحبان اصناف-
مالکین خانه مجردی- کارگر- شغل آزاد- بیکار- خانه دار

۳- تقویم پیشگیری

اهم مناسبت‌های طول سال که مرتبط با اقدامات پیشگیری هستند و همچنین مخاطبین و دستگاه‌های مرتبط با هریک از آنها، به شرح جدول زیر آرایه شده است.

ماه	مناسبت	ویژگی	دستگاه مربوطه	مخاطب	اقدام
فروردین	تعطیلات نوروز	افزایش خرید و مسافرت	ناجا شهرداری بهزیستی هلال احمر اصناف	خانواده	تبلیغات در واحدهای تجاری حضور در تلویزیون تبلیغات در پایانه‌ها تبلیغات برون شهری
اردیبهشت	مراسمات شبهای قدر	جلسات مذهبی	شهرداری سازمان تبلیغات	خانواده	هماهنگی خطبا و وعظ هماهنگی مادحین تبلیغات محیطی
	نماز عید سعید فطر	مراسم مذهبی	شهرداری ائمه جمعه	خانواده	هماهنگی خطبا و وعظ هماهنگی مادحین تبلیغات محیطی
خرداد	تعطیلات نیمه خرداد	افزایش مسافرتها	شهرداری - ناجا میراث فرهنگی	خانواده	تبلیغات در پایانه‌ها تبلیغات برون شهری
تیر	سالروز جهانی	ایام ویژه	ارشاد - صداسیما بهزیستی - شهرداری	خانواده	پوشش خبری
مرداد	مراسمات دهه محرم	مراسم مذهبی	شهرداری سازمان تبلیغات	خانواده	هماهنگی خطبا و وعظ هماهنگی مادحین
شهریور	نیمه شهریور	افزایش مسافرتها	شهرداری - ناجا میراث فرهنگی	خانواده	تبلیغات در پایانه‌ها تبلیغات برون شهری
مهر	آغاز سال تحصیلی	خرید لوازم التحریر و آیین بازگشایی مدارس	آموزش و پرورش	دانش آموزان	زنگ یاریگران
	راهپیمایی اربعین	زائرین میلیونی در پایانه‌های مرزی	شورای استانی ناجا	خانواده	تبلیغات محیطی
آذر	جشنواره‌های هنری	حضور هنرمندان	ارشاد صداسیما	خانواده	پوشش خبری
بهمن	راهپیمایی ۲۲ بهمن	حضور گسترده مردم	شهرداری‌ها	خانواده	تبلیغات محیطی
اسفند	اختتامیه جایزه ملی یاریگران زندگی	حضور هنرمندان	ارشاد صداسیما	خانواده	پوشش خبری

بخش هشتم – دستگاه‌های مسئول

دستگاه‌های مسئول، برای نیل به اهداف و اجرای برنامه‌های مورد نظر که در صفحات قبل، شرح آنها بیان گردید، لازم است اقدامات ذیل را به انجام برسانند:

**شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی
به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰
الف – دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر**

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- حمایت از راه‌اندازی آموزشگاه‌های مهارت زندگی برای گسترش در سطح بخش خصوصی

۲- برگزاری دومین جشنواره یاریگران زندگی در دو بخش بین‌المللی و ملی برای عموم مردم

۳- برگزاری رویداد جایزه ملی یاریگران زندگی به صورت منطقه‌ای

۴- حمایت از تولید یک سریال ۵۰ قسمتی با موضوع پیشگیری از اعتیاد

۵- راه‌اندازی آموزشگاه مجازی یاریگران زندگی و مرکز مشاوره هوشمند

۶- توسعه شبکه دستگاه‌های همکار ستاد در بخش پیشگیری*

*- سازمان فرهنگی هنری و معاونت خدمات اجتماعی شهرداری تهران، زیرمجموعه‌های قرارگاه قرب، بنیاد مستضعفان، وزارت راه و شهرسازی، وزارت صمت، وزارت نفت، وزارت نیرو، معاونت پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه، معاونت اجتماعی نیروی انتظامی، معاونت فرهنگی و تبلیغات دفاعی ستاد کل نیروهای مسلح، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، تولیت آستان قدس رضوی، حرم حضرت معصومه و مسجد مقدس جمکران، وزارت ارتباطات

ب- دستگاه‌های دولتی عضو ستاد

<p>شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰</p>	 جمهوری اسلامی ایران وزارت آموزش و پرورش
---	---

موقعیت در اطلس پیشگیری

استان‌های مهم	سطح اقدام	سطح پیشگیری	نوع اقدام	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	گروه هدف
تهران، البرز، خراسان جنوبی	☐ ملی	☒ عمومی	☒ ارزش آفرینی	۱- بازگشایی مدارس	مدیران مدارس
قزوین، قم	☒ منطقه‌ای	☒ منتخب	☒ دانش افزایی	۲- هفته مبارزه با	
همدان	☒ استانی	☒ موردی	☒ مهارت آموزی	آسیب‌های اجتماعی	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری کارگاه برای ۱۷۰۰ مدیر مدرسه در ۶ استان هدف.

۲- طراحی دوره ذیل طرح "بوم" برای ۴ هزار مدیر دبیرستان در ۶ استان هدف با موضوع مهارت "نه گفتن".

۳- برگزاری کارگاه آموزش پیشگیری منتخب و همگانی برای هزار مدیر دبیرستان در ۶ استان هدف.

۴- توسعه حوزه اجرای طرح یاریگران زندگی

۵- اجرای طرح یاریگران زندگی در مهدهای کودک

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

موقعیت در اطلس پیشگیری

سطح اقدام	سطح پیشگیری	نوع اقدام	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	گروه هدف
☒ ملی	☒ عمومی	☒ ارزش آفرینی	۱- جشنواره‌های حقیقت، فیلم کوتاه تهران، فیلم فجر	عموم جامعه
☐ منطقه‌ای	☐ منتخب	☒ دانش افزایی	۲- سالروز جهانی	
☐ استانی	☐ موردی	☒ مهارت آموزی		

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- اجرای طرح یاریگران زندگی در فضای مجازی

۲- اجرای طرح یاریگران زندگی در بازی‌های رایانه‌ای

۳- همکاری در برگزاری دومین دوره جشنواره یاریگران زندگی

۴- تولید و توزیع محصولات فرهنگی و هنری

۵- بهره‌گیری از ظرفیت جشنواره‌های معتبر فرهنگی و هنری

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

گروه هدف	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	نوع اقدام	سطح پیشگیری	سطح اقدام	استان‌های مهم
دانشجویان	۱- روز دانشجو	☒ ارزش آفرینی	☒ عمومی	☒ ملی	چ.و.ب، س.و.ب، ک.و.ب، قزوین، مرکزی، تهران، سمنان، خ.شمالی، خ.رضوی، کرمان
		☒ دانش افزایی	☒ منتخب	☐ منطقه‌ای	
		☒ مهارت آموزی	☒ موردی	☒ استانی	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- اجرای گسترش کانون‌های همیاران سلامت روان و پیشگیری

۲- برگزاری بخش دانشجویی جشنواره یاریگران زندگی

۳- برگزاری کارگاه ویژه اساتید در ۱۰ استان هدف

۴- برگزاری جشنواره یاریگران زندگی برای تقدیر از کانون‌های همیاران سلامت روان برتر

۵- همکاری در تهیه بانک رسانه ای در زمینه فیلم سینمایی، بازی رایانه ای و کتاب

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

استان‌های مهم	سطح اقدام	سطح پیشگیری	نوع اقدام	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	گروه هدف
خوزستان، گلستان چ.وب، خ.شمالی فارس، کرمان س.و.ب، کرمانشاه مرکزی، لرستان	☐ ملی ☐ منطقه‌ای ☒ استانی	☐ عمومی ☒ منتخب ☒ موردی	☐ ارزش آفرینی ☒ دانش افزایی ☒ مهارت آموزی	۱- ایام نوروز ۲- سالروز جهانی	مناطق حاشیه نشین

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- اجرای طرح ویژه برای کودکان بازمانده از تحصیل در ۱۰ استان هدف

۲- برگزاری کارگاه ویژه زنان خانه دار در ۵ سکونتگاه پر خطر و ۱۰ استان هدف

۳- برگزاری کارگاه ویژه اساتید در ۱۰ استان هدف

۴- هوشمندسازی مرکز خط ملی اعتیاد

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

گروه هدف	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	نوع اقدام	سطح پیشگیری	سطح اقدام	استان‌های مهم
دانشجویان	۱- سالروز جهانی	☒ ارزش آفرینی	☒ عمومی	☐ ملی	چ.و.ب، س.و.ب، ک.و.ب، قزوین، مرکزی، تهران، سمنان، خ.شمالی، خ.رضوی، کرمان
	۲- روز پزشک	☒ دانش افزایی	☒ منتخب	☐ منطقه‌ای	
		☒ مهارت آموزی	☒ موردی	☒ استانی	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری کارگاه ویژه دانشجویان ۱۰ استان هدف با موضوع تاب آوری و مهارت مدیریت هیجانات

۲- تقویت کانون‌های دانشجویی پیشگیری از اعتیاد در دانشگاه‌های علوم پزشکی ۱۰ استان هدف

۳- آموزش فرزندپروری ۱۲-۱۷ سال برای خانواده‌های در معرض خطر ۱۰ استان هدف

۴- اجرای بخش دانشجویی جشنواره یاریگران زندگی

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

جمعیت هلال احمر

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

استان‌های مهم	سطح اقدام	سطح پیشگیری	نوع اقدام	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	گروه هدف
خوزستان، گلستان چ.وب، خ.شمالی فارس، کرمان س.و.ب، کرمانشاه مرکزی، لرستان	☒ ملی ☐ منطقه‌ای ☒ استانی	☐ عمومی ☒ منتخب ☒ موردی	☐ ارزش آفرینی ☒ دانش افزایی ☒ مهارت آموزی	۱- ایام نوروز ۲- سالروز جهانی	جوانان

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- حمایت از اپلیکیشن پیمان

۲- اجرای طرح ملی پیمان در مناطق پرخطر ۱۰ استان هدف

۳- همکاری در برگزاری دومین جشنواره یاریگران زندگی

۴- برگزاری کارگاه‌های آموزش مهارت "گفتن نه" ویژه مناطق پرخطر ۱۰ استان هدف

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

گروه هدف	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	نوع اقدام	سطح پیشگیری	سطح اقدام	استان‌های مهم
جوانان	۱- مسابقات حساس	☐ ارزش آفرینی	☐ عمومی	☒ ملی	خوزستان، گلستان
	۲- سالروز جهانی	☒ دانش افزایی	☒ منتخب	☐ منطقه‌ای	چ.وب، خ.شمالی فارس، کرمان
		☒ مهارت آموزی	☒ موردی	☒ استانی	س.و.ب، کرمانشاه مرکزی، لرستان

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- اتمام راه اندازی خانه های ورزش روستایی در ۱۰ استان هدف

۲- برگزاری مسابقات ورزشی همگانی در ۵ محله پرخطر در ۱۰ استان هدف

۳- برگزاری ۱۰ مسابقه فوتبال نمادین در ۱۰ استان هدف با حضور ورزشکاران پیش کسوت

۴- برگزاری کلاسهای ورزشی ویژه دختران دبیرستانی در ۵ محله پرخطر در ۱۰ استان هدف

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

گروه هدف	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	نوع اقدام	سطح پیشگیری	سطح اقدام	استان‌های مهم
جوانان	۱- روز کارگر	☒ ارزش آفرینی	☒ عمومی	☐ ملی	س.و.ب، خ.شمالی
	۲- سالروز جهانی	☒ دانش افزایی	☒ منتخب	☐ منطقه‌ای	کرمان، کرمانشاه
		☒ مهارت آموزی	☒ موردی	☒ استانی	لرستان، خ.جنوبی گلستان، آ.شرقی چ.و.ب، مرکزی

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- درج شعارهای مربوط به پیشگیری همگانی بر روی دفترچه های بیمه

۲- برگزاری کارگاه آموزشی برای ۵۰۰ نفر از مدیران کارگاه های تولیدی در ۱۰ استان هدف

۳- برگزاری کارگاه برای ۲۰۰۰ نفر از هنرجویان در مراکز حرفه آموزی در ۱۰ استان هدف

**شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی
به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰**

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

استان‌های مهم	سطح اقدام	سطح پیشگیری	نوع اقدام	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	گروه هدف
—	☒ ملی ☐ منطقه‌ای ☐ استانی	☒ عمومی ☐ منتخب ☐ موردی	☐ ارزش آفرینی ☐ دانش افزایی ☒ مهارت آموزی	۱- سالروز جهانی	جوانان بزرگسالان

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- حمایت از راه اندازی مرکز شتاب دهنده ویژه مبارزه با مواد مخدر

۲- حمایت از راه اندازی مرکز هوشمند و مکانیزه مهارت آموزی به عنوان الگویی ملی

ج- نهادهای عمومی عضو ستاد

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی
به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

استان‌های مهم	سطح اقدام	سطح پیشگیری	نوع اقدام	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	گروه هدف
خوزستان، گلستان چ.وب، خ.شمالی فارس، کرمان س.و.ب، کرمانشاه مرکزی، لرستان	☐ ملی ☐ منطقه‌ای ☒ استانی	☐ عمومی ☒ منتخب ☒ موردی	☐ ارزش آفرینی ☒ دانش افزایی ☒ مهارت آموزی	۱- سالروز جهانی	جوانان بزرگسالان

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- آموزش مهارت تاب آوری و حل مسئله ویژه خانواده‌های زندانیان ۱۰ استان هدف

۲- آموزش مهارت فرزندپروری و مهارت جراتمندی برای کارکنان و خانواده آنان

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

استان‌های مهم	سطح اقدام	سطح پیشگیری	نوع اقدام	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	گروه هدف
خوزستان، گلستان چ.وب، خ.شمالی فارس، کرمان س.و.ب، کرمانشاه مرکزی، لرستان	☒ ملی ☐ منطقه‌ای ☒ استانی	☐ عمومی ☒ منتخب ☒ موردی	☐ ارزش آفرینی ☒ دانش افزایی ☒ مهارت آموزی	۱- سالروز جهانی ۲- روز جانباز ۳- روز همسران ایثارگران	جوانان بزرگسالان

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- راه اندازی آموزشگاه مجازی ویژه خانواده های ایثارگران

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تقاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

سازمان صدا و سیما

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

گروه هدف	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	نوع اقدام	سطح پیشگیری	سطح اقدام	استان‌های مهم
کودکان	۱- ایام نوروز	☒ ارزش‌آفرینی	☒ عمومی	☒ ملی	-
نوجوانان	۲- سالروز جهانی	☒ دانش‌افزایی	☐ منتخب	☐ منطقه‌ای	
بزرگسالان	۳- ماه رمضان	☐ مهارت‌آموزی	☐ موردی	☐ استانی	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- تولید برنامه ویژه زنان خانه دار

۲- تولید برنامه ویژه کودکان

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

استان‌های مهم	سطح اقدام	سطح پیشگیری	نوع اقدام	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	گروه هدف
چ.و.ب، س.و.ب، ک.و.ب، قزوین، مرکزی، تهران، سمنان، خ.شمالی، خ.رضوی، کرمان	☒ ملی	☒ عمومی	☒ ارزش آفرینی	۱- بازگشایی دانشگاه‌ها	دانشجویان
	☐ منطقه‌ای	☒ منتخب	☒ دانش افزایی	۲- روز دانشجو	
	☒ استانی	☒ موردی	☒ مهارت آموزی		

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- تقویت کانون‌های همیاران سلامت روان و پیشگیری در ۱۰ استان هدف

۲- برگزاری بخش دانشجویی جشنواره یاریگران زندگی

۳- برگزاری کارگاه ویژه اساتید در ۱۰ استان هدف

۴- برگزاری دوره‌های آموزشی پیشگیری اولیه از اعتیاد ویژه دانشجویان فعال در ۱۰ استان هدف

۵- تاسیس آموزشگاه مجازی برای دانشجویان و خانواده‌ها

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

استان‌های مهم	سطح اقدام	سطح پیشگیری	نوع اقدام	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	گروه هدف
س.و.ب، خ.شمالی کرمان، کرمانشاه لرستان، خ.جنوبی گلستان، آ.شرقی چ.و.ب، مرکزی	☐ ملی ☐ منطقه‌ای ☒ استانی	☐ عمومی ☒ منتخب ☒ موردی	☒ ارزش آفرینی ☒ دانش افزایی ☒ مهارت آموزی	۱- اسفند ماه ۲- ایام رمضان	مشاغل آزاد

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- حمایت از برگزاری دوره‌های ضمن خدمت به کارگران و نیروهای خدماتی

۲- انتشار اقلام تبلیغاتی در واحدهای تجاری و تولیدی

۳- انتشار اقلام تبلیغاتی همراه کالاها

۴- برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای کارفرمایان

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

استان‌های مهم	سطح اقدام	سطح پیشگیری	نوع اقدام	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	گروه هدف
خوزستان، گلستان	☐ ملی	☒ عمومی	☐ ارزش آفرینی	۱- هفته بسیج	کودکان
چ.و.ب، خ.شمالی	☐ منطقه‌ای	☒ منتخب	☐ دانش افزایی	۲- سالروز جهانی	نوجوانان
فارس، کرمان	☒ استانی	☐ موردی	☒ مهارت آموزی		بزرگسالان
س.و.ب، کرمانشاه					
مرکزی، لرستان					

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- حمایت از برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای نیروهای بسیج در ۱۰ استان هدف

۲- برگزاری دوره‌های آموزشی غیر حضوری برای خانواده‌های بسیج مبتنی بر فناوریهای نوین

۳- برگزاری اقدامات ویژه در ۱۰ محله از ۱۰ استان هدف

۴- راه اندازی آموزشگاه مجازی مهارت‌های زندگی

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

جدول موقعیت در اطلس پیشگیری

گروه هدف	مناسبت مربوطه در تقویم پیشگیری	نوع اقدام	سطح پیشگیری	سطح اقدام	استان‌های مهم
کودکان	۱- سالروز جهانی	☐ ارزش آفرینی	☒ عمومی	☐ ملی	خوزستان - گلستان
نوجوانان	۲- ایام نوروز	☐ دانش افزایی	☒ منتخب	☐ منطقه‌ای	چ.وب - خ.شمالی فارس - کرمان
بزرگسالان	۳- رمضان	☒ مهارت آموزی	☐ موردی	☒ استانی	س.و.ب - کرمانشاه مرکزی - لرستان

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری پوشش‌های تبلیغاتی یاریگران زندگی در ۱۰ استان هدف

۲- حمایت از برگزاری کارگاه‌های آموزشی در ۱۰ محله پر خطر ۱۰ استان هدف

۳- برگزاری دوره‌های آموزشی برای پرسنل و نیروهای خدماتی شهرداری

۴- همکاری در برگزاری جشنواره‌های فرهنگی هنری در سطح شهر

۵- راه اندازی مرکز آموزش مهارت‌های زندگی

۶- راه اندازی آموزشگاه مجازی مهارت‌های زندگی

د- دبیرخانه شوراهای هماهنگی استان‌ها

آذربایجان شرقی*

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی
به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف ایبوپد کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۱۳	۳۱	۱۸	۴	۴	۷	۸	۲۹	۲۸	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۶۷ این سند

**- مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر تبریز) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

***- از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در تبریز و دو شهر دیگر

آزمایان غربی*

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی
به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

شروع مصرف خانوار	شروع مصرف دانشجویان	مصرف اپیوئید کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف حشیش کارکنان	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	میزان طلاق	تعداد زندانیان	تحصیل کرده بیکار
۲۰	۲۸	۲۹	۲۳	۲۷	۷	۱۶	۱۵	۱۷
رتبه کشوری								

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۶۸ این سند

**- مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر ارومیه) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

***- از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ در ارومیه و دو شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

اردیبل*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۷	۲۶	۱۵	۱۸	۲۸	۲۷	۲۷	۲۷	۲۹	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۶۹ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر اردبیل) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ در اردبیل و دو شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

اصفهان*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۲۱	۱۶	۱۹	۵	۲۳	۱۹	۲۴	۱۶	۲۱	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۷۰ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر اصفهان) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ در اصفهان و دو شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

البرز*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

شروع مصرف خانوار	شروع مصرف دانشجویان	مصرف اپیوئید کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف حشیش کارکنان	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	میزان طلاق	تعداد زندانیان	تحصیل کرده بیکار	رتبه کشوری
۳۱	۲۲	۱۸	۲۱	۱۴	۱۷	۱۴	۱۸	۱۶	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۷۱ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر کرج) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در شهرهای کرج، هشتگرد و ملارد

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

ایلام*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۹	۲۵	۳۰	۲۸	۶	۱۰	۳۱	۲۶	۲۶	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۷۲ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر ایلام) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در ایلام و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

بوشهر*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۲۳	۲۳	۲۳	۲۹	۱	۸	۱۹	۲۴	۲۵	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۷۳ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر بوشهر) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و بوشهر و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

تهران*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۲۶	۲۰	۱۰	۲	۲۵	۲۰	۲۲	۶	۱۵	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

۸- تنظیم تفاهم نامه با تولیت حرم امامزاده صالح تجریش و مدیریت مصلاي تهران

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۷۴ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر تهران) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ در سطح شهر تهران

تهران شرق*

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پوشش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در ورامین

۸- تنظیم تفاهم نامه با تولیت حرم امامزاده جعفر (ع)

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۷۵ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر ورامین) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در ۳ شهر منتخب

تهران غرب*

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در کرج

۸- اجرای طرحی خاص مسیر جاده چالوس

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۷۶ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر کرج) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در ۳ شهرستان

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

چارچمال و مختیاری*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۲	۲۹	۲۸	۳۰	۱۵	۱۲	۹	۱	۳	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۷۷ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر شهر کرد) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در شهر کرد و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

خراسان جنوبی*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۲۰	۱	۲۵	۲۷	۱۲	۱۶	۶	۲۵	۱۳	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۷۸ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارات)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر بیرجند) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در بیرجند و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

خراسان شمالی*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۱۹	۲۴	۱۴	۲۳	۲۲	۱۷	۲	۹	۴	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۷۹ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر بجنورد) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در بجنورد و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

* خراسان رضوی

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۲۷	۹	۱	۱	۷	۵	۱۴	۸	۱۹	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تنظیم تفاهمنامه همکاری با استان قدس رضوی

۳- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۴- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۵- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۶- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۷- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۸- راه اندازی مرکز مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۸۰ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر مشهد) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در شهرهای مشهد، نیشابور و چناران

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

خوزستان*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۳	۲۶	۲۱	۳	۳	۶	۱۳	۲۱	۱	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۸۱ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر اهواز) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در اهواز و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

زنجان*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۱۴	۲۸	۱۱	۲۴	۲۹	۲۹	۲۵	۱۲	۱۲	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۸۲ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر زنجان) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در زنجان و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

سمنان*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۳۰	۵	۲۷	۳۱	۱۱	۱۵	۲۳	۷	۱۶	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۸۳ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر سمنان) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در سمنان و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

سیستان و بلوچستان*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۲۹	۱۴	۳۱	۹	۲	۲	۱	۲	۷	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۸۴ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر زاهدان) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در زاهدان و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

فارس*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۱۰	۴	۲۴	۱۰	۵	۱	۱۲	۱۱	۵	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پوشش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

۸- امضای تفاهم نامه با استان مقدس شاه چراغ

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۸۵ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر شیراز) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در شیراز و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

قزوین*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۲۵	۱۱	۱۳	۲۰	۱۰	۹	۱۷	۴	۱۸	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۸۶ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر قزوین) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در قزوین و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

قم*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۳۱	۶	۷	۲۲	۱۸	۲۵	۲۰	۱۷	۲۷	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان

۲- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۳- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۴- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۵- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۶- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۷- تنظیم تفاهم نامه با تولیت حرم حضرت معصومه (ع) و تولیت مسجد مقدس جمکران

۸- راه اندازی مرکز مهارت آموزی ر قم

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۸۷ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر قم) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در شهر قم

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

کردستان*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۸	۳۰	۵	۸	۱۹	۲۲	۳۰	۳۱	۱۴	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۸۸ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر سنندج) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در سنندج و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

کرمان*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۱۸	۲	۲۶	۱۳	۲۰	۱۳	۳	۱۰	۶	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۸۹ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر کرمان) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در کرمان و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

کرمانشاه*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۱	۱۹	۲	۶	-	۳۰	۴	۱۳	۸	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۹۰ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر کرمانشاه) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در کرمانشاه و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

کمیسیون و بورا احمد
*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۵	۱۰	۱۲	۲۶	۱۶	۲۴	۱۶	۳	۲۳	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۹۱ این سند

**- مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر یاسوج) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

***- از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در سایوج و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

گلستان*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۱۲	۲۱	۲۰	۲۱	۱۳	۱۴	۷	۱۸	۲	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پوش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۹۲ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر گرگان) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در گرگان و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

کیلان*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۴	۱۲	۳	۱۹	۹	۱۱	۱۱	۱۶	۱۷	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۹۳ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر رشت) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در رشت و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

لرستان*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۶	۱۷	۱۷	۱۲	۸	۳	۵	۳۰	۱۰	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۹۴ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر خرم آباد) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در خرم آباد و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

مازندران *

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۱۱	۲۲	۹	۱۱	۲۴	۲۶	۲۸	۱۴	۲۴	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۹۵

**-* - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر اراک) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

**-* - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در ساری و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

مرکزی*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۲۲	۸	۸	۱۵	۲۱	۱۸	۱۰	۵	۹	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۹۶ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر اراک) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در اراک و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

هر مرکز *
*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۲۴	۳	۲۲	۲۶	۱۷	۴	۱۵	۲۳	۱۱	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پوش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۹۷ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر بندرعباس) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در بندرعباس و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

همدان*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۱۵	۷	۶	۱۴	-	-	۲۱	۱۹	۲۲	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۹۸ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر همدان) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ در همدان و ۲ شهر دیگر

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

یزد*

موقعیت در جدول آسیب‌های اجتماعی

تحصیل کرده بیکار	تعداد زندانیان	میزان طلاق	جمعیت سکونت‌گاه غیررسمی	مصرف حشیش کارکنان	مصرف شیشه کارکنان	مصرف اپیوئید کارکنان	شیوع مصرف دانشجویان	شیوع مصرف خانوار	رتبه کشوری
۲۸	۱۳	۲۹	۱۶	۲۶	۲۸	۲۶	۲۰	۳۰	

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۱۹۹ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر مشهد) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ در یزد و ۲ شهر دیگر

کیش*

شرح وظایف در راستای طرح اقدام یاریگران زندگی به عنوان مبنای تنظیم تفاهم نامه‌های سال ۱۴۰۰

فعالیت‌های مورد نظر در راستای طرح یاریگران زندگی

۱- برگزاری نشست های فصلی با حضور خیرین و سمنهای برتر استان در حوزه پیشگیری

۲- تهیه نقشه راه استان طی ۳ سال آینده

۳- برگزاری نشستهای فصلی با حضور مراجع اثرگذار اجتماعی در سطح استان

۴- راه اندازی و برگزاری جلسات ماهیانه شبکه نظارت هوشمند استانی**

۵- اجرای پویش تبلیغات محیطی یاریگران زندگی در سطح استان***

۶- برگزاری نشست های فصلی با حضور مدیران مدارس مستقر در مناطق پرخطر

۷- راه اندازی مجموعه مهارت آموزی در مرکز استان

*- با توجه به مندرجات صفحه ۲۰۰ این سند

** - مبتنی بر ۴ کارگروه تخصصی آموزش و پرورش (شامل مدیران و معلمان بازنشسته استان)، محیط‌های کاری (نمایندگان اصناف و بازنشستگان کارخانجات و ادارت)، محلات (شامل بسیجیان و ائمه جماعات فعال ویژه شهر مشهد) و آموزش عالی (شامل اعضای هیئت علمی استان)

*** - از ابتدای زمستان ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ و در شهر

بخش نهم - منابع و اعتبارات

منابع لازم برای اجرای برنامه‌های مذکور به صورت ۷۰٪ سهم ستاد و ۳۰٪ سهم دستگاه اجرایی خواهد بود.

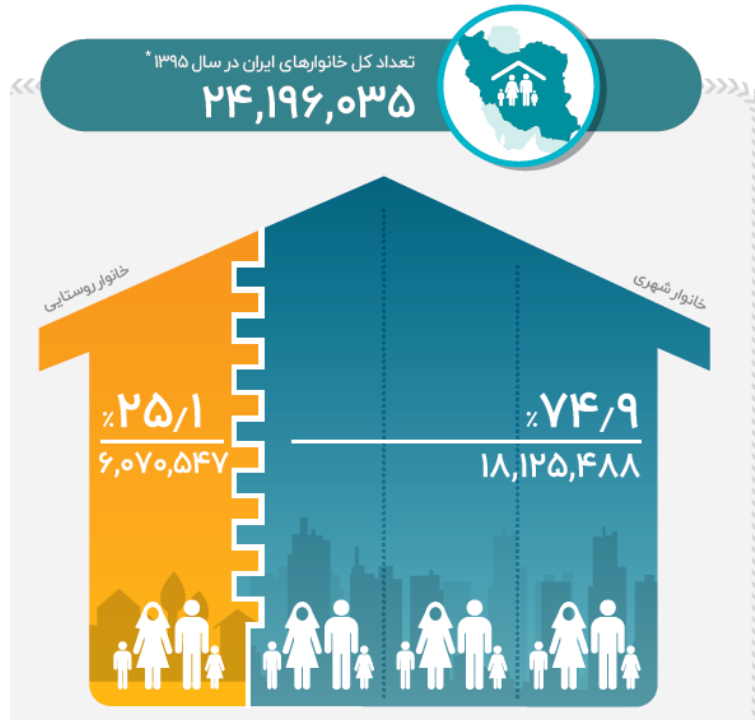
بخش دهم - نظارت ارزیابی

فرایند نظارت بر حسن انجام اقدامات هر یک از دستگاه‌های عضو ستاد مطابق الگوریتم زیر خواهد بود:

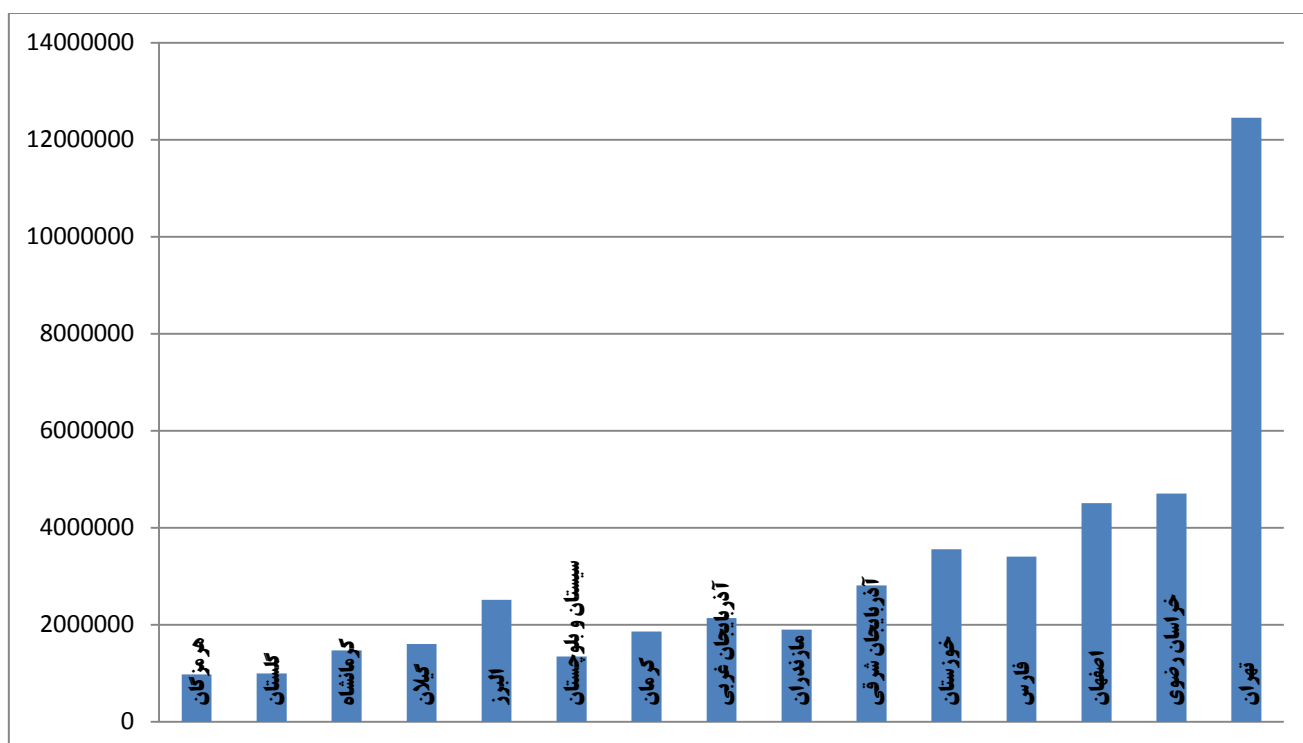
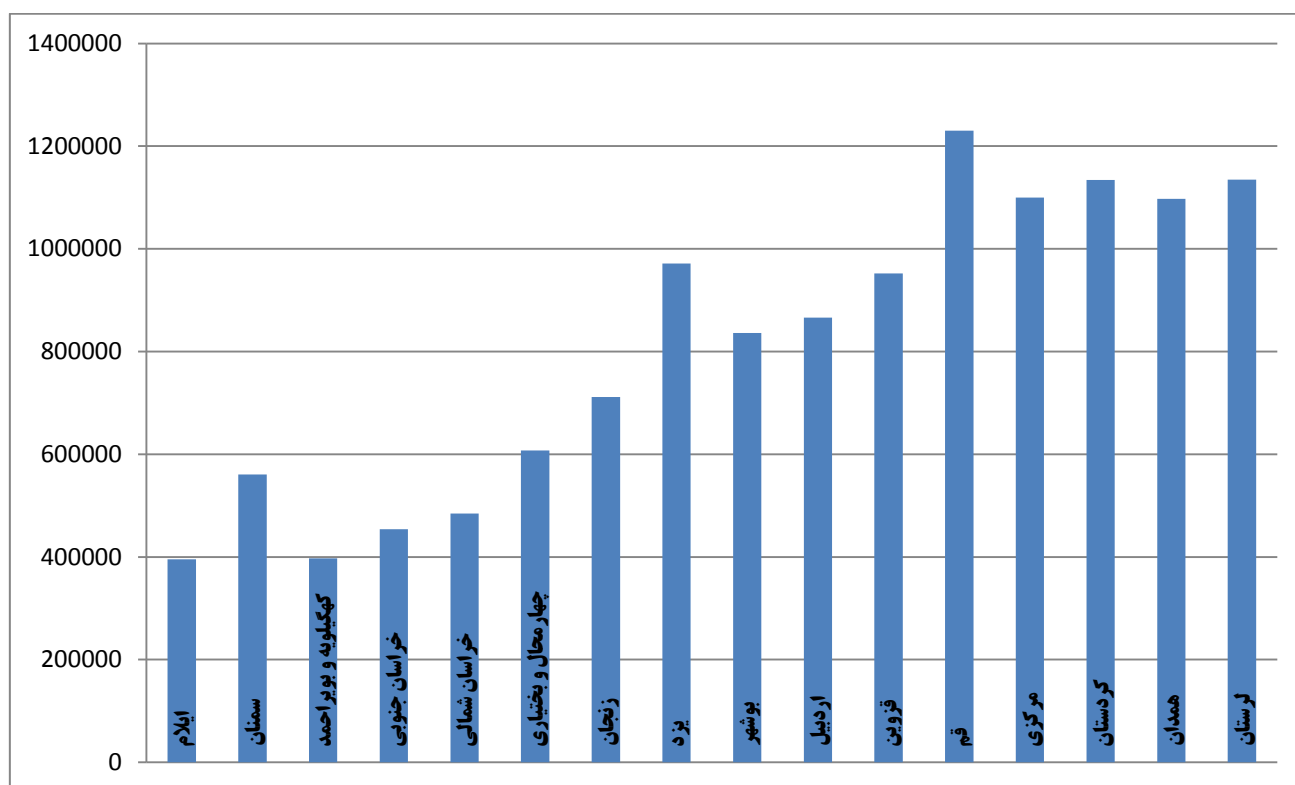

پیوست ۱ - اطلاعات عمومی جمعیت

و همچنین تعداد خانوارهای شهری و روستایی ایرانی مطابق شکل زیر می‌باشند:

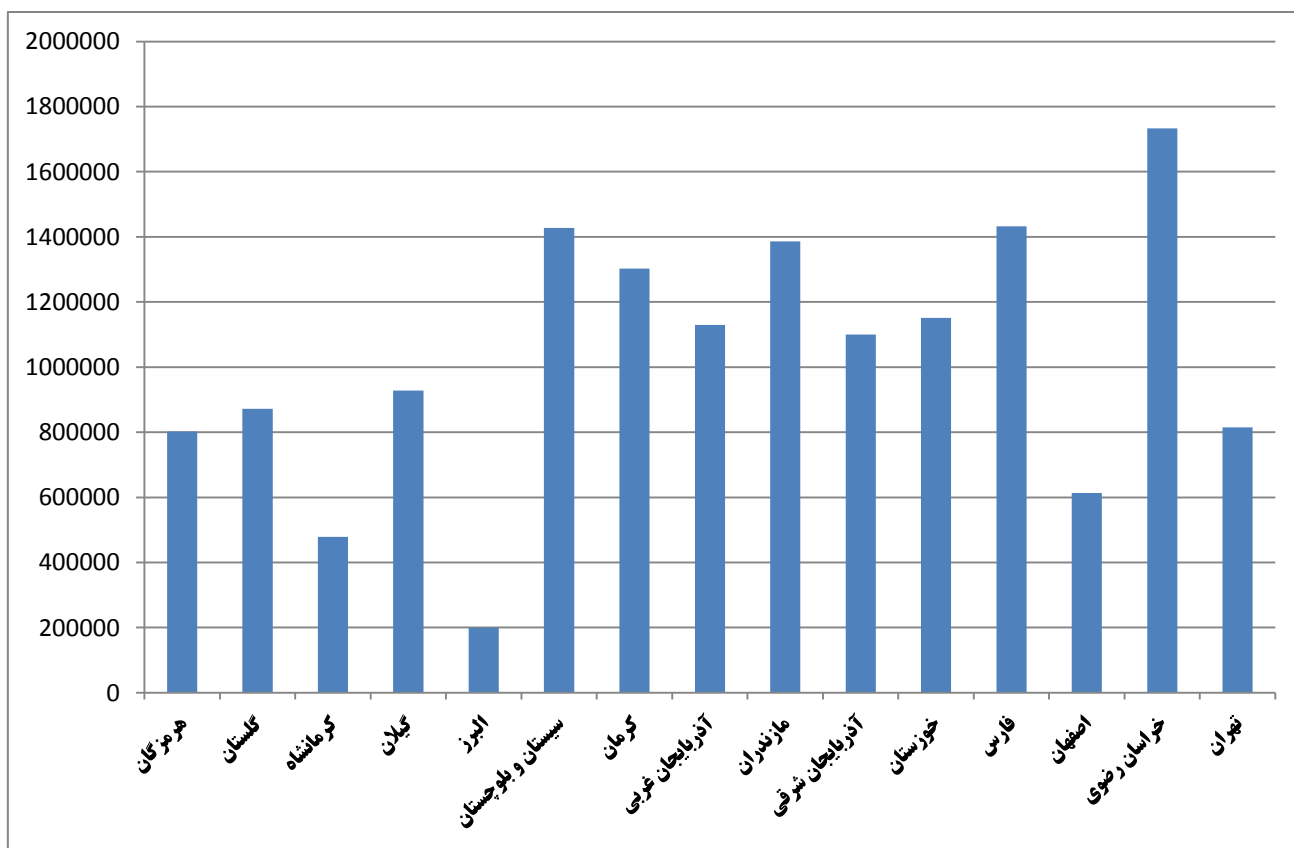
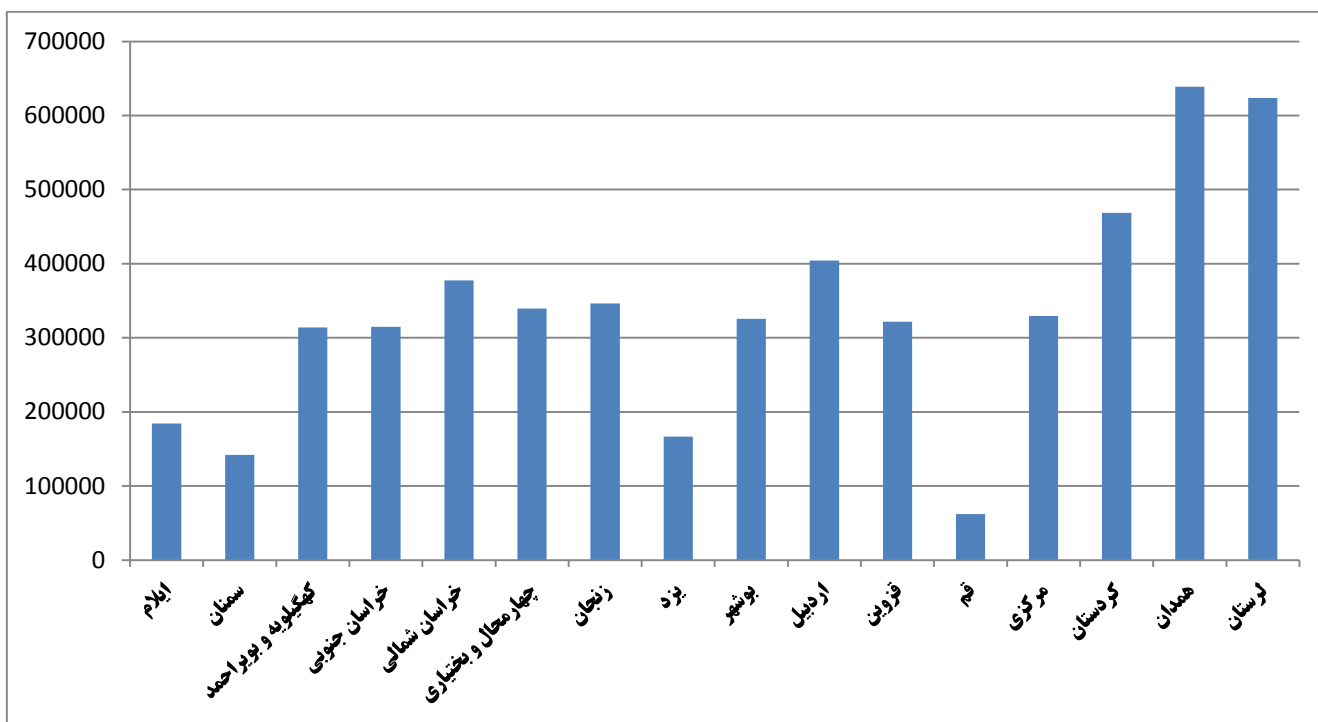

۲-۱-۱- جمعیت شهرنشین کشور به تفکیک استانی ۵۴

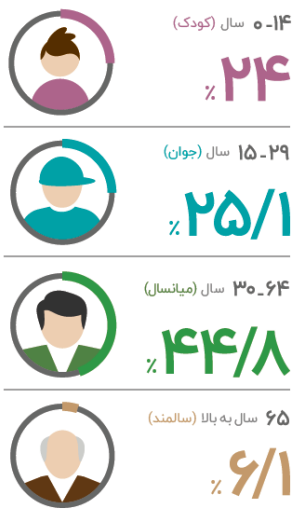
۵۴- براساس سرشماری سال ۱۳۹۵ و برگرفته از درگاه مرکز آمار ایران

۳-۱-۱- جمعیت روستایی کشور به تفکیک استانی ۵۵

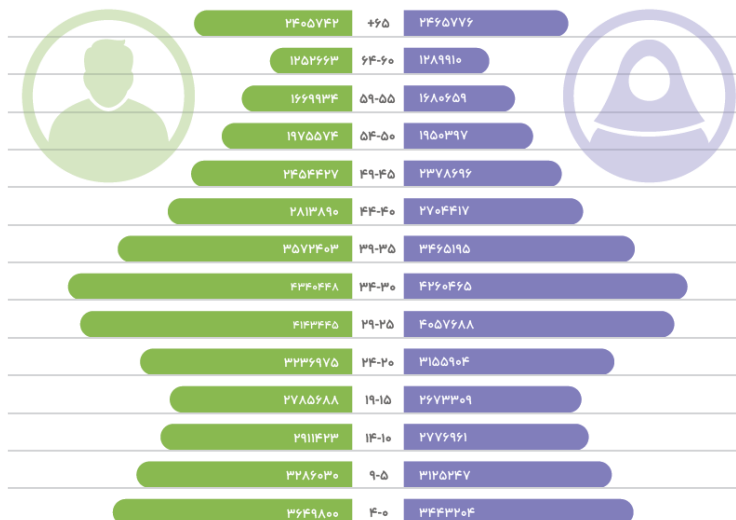

۵۵- براساس سرشماری سال ۱۳۹۵ و برگرفته از درگاه مرکز آمار ایران

ساختار بینی (گروه‌های عمده بینی)

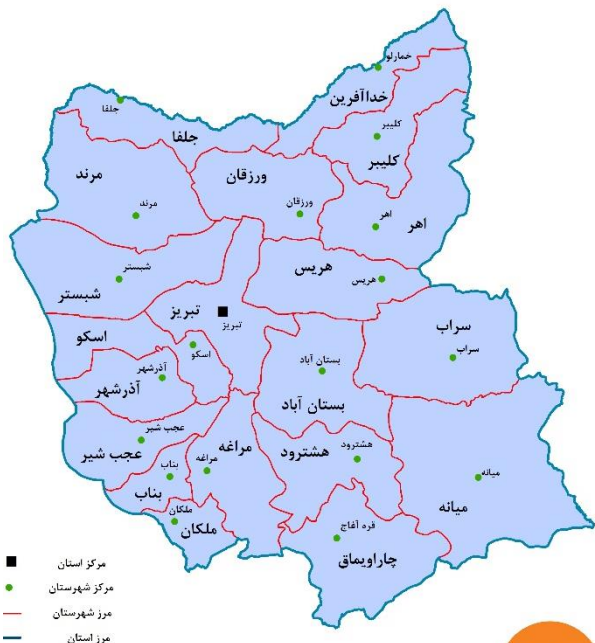

هرم سنی - جنسی جمعیت کل کشور در سال ۱۳۹۵

پیوست ۲ - وضعیت آمار به تفکیک استان‌ها

۱- استان آذربایجان شرقی

۱۹۴۰۸۶	تعداد کودکان زیر ۳ سال
۱۸۹۴۱۸	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
۱۵۲۱۰	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۱۰۰	تعداد مهدهای کودک
۱۲۰	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۴۶۲۰۰	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
۲۵۰۳	تعداد مراکز پیش دبستانی
۶۸۸۴۱	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
۳۷۶	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۰۴۰۰	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۸۱۳	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان
۱۵۵۸	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۹۹۶	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲
۴۶۹	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۴۰۴۷۰۳	نوجوانان ۶-۱۲ سال
۱۵۸۶۲۸	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۸۰۸۵۴	پسر ۱۶-۱۸ سال
۷۴۲۱۴	دختر ۱۶-۱۸ سال
۱۸۰۳۰	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۷۰۳۷	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۷۹۳۵	معلمان شاغل در مدارس
۹۶۹۴	مدیران شاغل در مدارس
۹۶۰۱	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۴۶۹	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۷۵۹۱۱	پسران ۱۹-۲۴ ساله
۱۶۴۳۷۰	دختران ۱۹-۲۴ ساله
۲۸ هزارم	افراد ۱۹-۲۴ بیگار
---	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
---	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۳۱۰۵۲	پسران ۲۵-۳۰ ساله
۲۱۹۸۲۰	دختران ۲۵-۳۰ ساله
%۲۶	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیگار
---	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
---	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۱۸۹۱	دانشجویان در مقطع کاردانی
۹۴۲۵۷	دانشجویان در مقطع کارشناسی
۳۲۶۵۲	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد
۵۳۱۹	دانشجویان در مقطع دکترا
۴۳۳۵۶	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم
۹۵۶۰	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت
۵۷۳۴۶	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد
۷۴۲۴	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی
۲۲۳۲۸	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور
۸	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم
۱	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت
۴۸	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد
۳۷	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی

۲۶	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور
۷۳۰۹۸۸	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله
۵۲۹۰۴۵	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله
۳۶۶۹۲۰	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله
۴۱۶۰۳۰	افراد بالای ۶۰ سال
۱۰۸۵۷۶۷	زنان خانه دار
۹۰۵۸	پرسنل اداری
۲۷۷۴۰۰	مشاغل آزاد
۴۱۲۶۰۰	تعداد کارگران
---	پرسنل نظامی
---	تعداد سربازان
۴	رتبه در جمعیت سکونت‌گاه‌های غیررسمی
برنامه خانواده	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار
آغشاملار	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی
سرخاب- عصر آزادی	پر مخاطب ترین نشریه استانی
بابک- نهرین- رنجی پور	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی
تبریز من- تبریز خبر لوری	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی
۵۰۰۰۰۰	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
%۰/۴۴	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
%۲۵	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
%۱/۶	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
%۱/۲۲	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
۱۸	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
۳۱	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان

۲- استان آذربایجان غربی

تعداد کودکان زیر ۳ سال	۱۲۵۹۳۲
تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۲۹۵۷۲۷
کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	--
تعداد مهدهای کودک	۶۱۵
تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۷۰
کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک	۲۳۶۲۲
تعداد مراکز پیش دبستانی	--
تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	--
مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	--
کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	--
تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۳۲۳۳
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	۱۰۲۶
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	۶۶۵
مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	--
نوجوانان ۶-۱۲ سال	۳۹۸۰۱۷
نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	۱۴۳۳۹۴
پسر ۱۶-۱۸ سال	۳۵۸۷۳
دختر ۱۶-۱۸ سال	۳۹۳۲۳
دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	--
پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	--
معلمان شاغل در مدارس	۲۱۱۶۲
مدیران شاغل در مدارس	۲۰۶۷
معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	--
مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	--
پسران ۱۹-۲۴ ساله	۱۶۹۳۷۱
دختران ۱۹-۲۴ ساله	۱۶۳۲۶۷
افراد ۱۹-۲۴ ساله	۳۴۵۸۸
پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	--
دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	--
پسران ۲۵-۳۰ ساله	۲۰۳۷۸۰
دختران ۲۵-۳۰ ساله	۱۹۵۴۹۳
جوانان ۲۵-۳۰ ساله	۳۸۳۳۱
پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	--
دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	--
دانشجویان در مقطع کاردانی	۱۵۰۰۶
دانشجویان در مقطع کارشناسی	۶۰۹۴۳
دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۱۲۴۹۱
دانشجویان در مقطع دکترا	۵۱۶۷
دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۱۷۶۳۸
دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۴۴۸۸
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۲۹۹۱۲
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۶۱۰۹
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۲۲۰۵۳
واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	--
واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	--
واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	--
واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	--
تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	--
افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	۵۷۱۵۲۸
افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	۴۰۰۹۸۳
افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	۲۷۳۴۲۸
افراد بالای ۶۰ سال	۲۵۷۱۱۰
زنان خانه دار	۸۹۲۰۵۷
پرسنل اداری	۳۹۷۳۹
مشاغل آزاد	--
تعداد کارگران	--
پرسنل نظامی	--
تعداد سربازان	--
رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۷
برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	--
پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	--
پر مخاطب ترین نشریه استانی	--
پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	--
پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	--
تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	--
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	۶۱۰۹
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	۲۲۰۵۳
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	--
رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	--
رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۱۷
رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۱۵

۳- استان اردبیل

مرکز استان
مرکز شهرستان
موز شهرستان
موز استان

۶۴۸۰۰	تعداد کودکان زیر ۳ سال	۹۸۲۰۰	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
۱۶۰۰۰	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳۸۵	تعداد مهدهای کودک
۴۹	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۱۸۰۹	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
۶۸۲	تعداد مراکز پیش دبستانی	۱۹۱۳۶	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
۱۸۹	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۵۷۰۰	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۴۸۰	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۵۵۴	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۴۰۰	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	۴۹۷	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۱۸۵۷۶	نوجوانان ۶-۱۲ سال	۵۳۲۷۳	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۲۷۰۵۰	پسر ۱۶-۱۸ سال	۲۵۳۲۸	دختر ۱۶-۱۸ سال
۵۱۰۰	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۵۰۰۰	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۷۴۷۹	معلمان شاغل در مدارس	۵۲۶۰	مدیران شاغل در مدارس
۵۲۰۰	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۷۴۵	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۰۱۶۴۹	پسران ۱۹-۲۴ ساله	۹۴۸۹۶	دختران ۱۹-۲۴ ساله
۲۰۵۰۰	افراد ۱۹-۲۴ ساله	-	افراد ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
-	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۶۸۸۳۸	پسران ۲۵-۳۰ ساله	۶۲۶۶۵	دختران ۲۵-۳۰ ساله
-	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
-	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-	دانشجویان در مقطع کاردانی
۳۰۷۴۳	دانشجویان در مقطع کارشناسی	۶۵۸۶	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد
۳۲۱۱	دانشجویان در مقطع دکترا	۱۹۰۳	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم
۶۶۲	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۴۳۷۵	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد
۳۳۵۱	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۱۵۴۴	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور
۲	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	۱	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت
۵	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	۱۳	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی
۱۳	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	۲۳۹۷۴۷	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله
۲۳۹۷۴۷	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	۱۷۰۵۷۶	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله
۱۷۰۵۷۶	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	۱۱۲۸۰۱	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله
۱۱۲۸۰۱	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	۱۱۹۰۴۷	افراد بالای ۶۰ سال
۱۱۹۰۴۷	افراد بالای ۶۰ سال	-	زنان خانه دار
-	زنان خانه دار	۳۹۳۱۱	پرستل اداری
۳۹۳۱۱	پرستل اداری	-	مشاغل آزاد
-	مشاغل آزاد	۱۱۰۰۰۰	تعداد کارگران
۱۱۰۰۰۰	تعداد کارگران	-	پرستل نظامی
-	پرستل نظامی	-	تعداد سربازان
-	تعداد سربازان	۱۸	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۸	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	خانواده، انویم اوجاقیم	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار
خانواده، انویم اوجاقیم	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	انویم قراریم، سلام رادیو	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی
انویم قراریم، سلام رادیو	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	پیام اردبیل، اردبیل فردا	پر مخاطب ترین نشریه استانی
پیام اردبیل، اردبیل فردا	پر مخاطب ترین نشریه استانی	اردبیل آذ، اردبیل تودی	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی
اردبیل آذ، اردبیل تودی	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	اردبیل آذ، اردبیل تودی	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی
اردبیل آذ، اردبیل تودی	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	-	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
-	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	۳۷۰۰۰	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
۳۷۰۰۰	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	۱۲٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
۱۲٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	۱/۳٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
۱/۳٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	۰.۹۶٪	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
۰.۹۶٪	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	۱۳	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
۱۳	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۲۷	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان
۲۷	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان		

۱۴ منطقه آلوده در مرکز و ۱۳ منطقه در شهرستان‌های استان

۴- استان اصفهان

تعداد کودکان زیر ۳ سال	۱۶۰۹
تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۶۴۶۵۳
کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳۰۳۴
تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۴۱۱
کودکان تحت پوشش در مهدکودک	۱۱۲۹
تعداد مراکز پیش دبستانی	۴۶۶۹۴۳
تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۱۹۹۱۰۵
مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۸۴۳۲۵
کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۸۶۸۳۴
تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	
مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
نوجوانان ۶-۱۲ سال	
نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	
پسر ۱۶-۱۸ سال	
دختر ۱۶-۱۸ سال	
دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
معلمان شاغل در مدارس	۴۸۷۸۱
مدیران شاغل در مدارس	۵۵۷۰
معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسران ۱۹-۲۴ ساله	
دختران ۱۹-۲۴ ساله	
افراد ۱۹-۲۴ ساله بیگار	
پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسران ۲۵-۳۰ ساله	
دختران ۲۵-۳۰ ساله	
جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیگار	
پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دانشجویان در مقطع کاردانی	۳۲۰۹۳
دانشجویان در مقطع کارشناسی	۱۴۰۸۲۷
دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۴۲۵۷۹
دانشجویان در مقطع دکترا	۱۲۲۹۴
دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۳۸۹۶۶
دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۱۱۹۹۰
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۸۲۴۳۱
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۱۷۸۱۰
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۳۹۳۱۱
واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	
واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	
واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	
واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	
تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	
افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	
افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	
افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	
افراد بالای ۶۰ سال	
زنان خانه دار	
پرستل اداری	
مشاغل آزاد	
تعداد کارگران	
پرستل نظامی	
تعداد سربازان	
رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۵
برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	
پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	
پر مخاطب ترین نشریه استانی	
پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	
پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	
تعداد کل جمعیت ساکن در مناطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	
رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	
رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۱۹
رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۱۷

۵- استان البرز

تعداد کودکان زیر ۳ سال	۶۷۰
تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۱۸۲۷۳
کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۰۴۴
تعداد مهدهای کودک	۵۴۱
تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۴۲۲
کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک	۲۵۰۲۲۸
تعداد مراکز پیش دبستانی	۱۱۰۴۵
تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۴۵۴۲۶
مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۴۴۲۸۵
کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۱۰۱۹
تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۲۰۰۷
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	
مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
نوجوانان ۶-۱۲ سال	
نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	
پسر ۱۶-۱۸ سال	
دختر ۱۶-۱۸ سال	
دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
معلمان شاغل در مدارس	
مدیران شاغل در مدارس	
معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	
افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	
افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	
افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	
افراد بالای ۶۰ سال	
زنان خانه دار	
پرستل اداری	
مشاغل آزاد	
تعداد کارگران	
پرستل نظامی	
تعداد سربازان	
رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۷
برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	۱۸۹۲۱
پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	۵۸۸۲۸
پر مخاطب ترین نشریه استانی	۱۳۷۰۶
پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	۴۴۵۷
پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	۱۶۳۱۷
تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	۲۵۴۲
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	۳۸۲۷۴
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	۱۹۰۷۱
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	۱۴۷۰۲
رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	
رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۴
رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۱۸
دانشجویان در مقطع کاردانی	
دانشجویان در مقطع کارشناسی	
دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	
دانشجویان در مقطع دکترا	
دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	
دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	
واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	
واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	
واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	
واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	

۶- استان ایلام

	تعداد کودکان زیر ۳ سال
	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	تعداد مهدهای کودک
	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
۴۶۲	تعداد مراکز پیش دبستانی
۱۸۰۷۴	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان
۷۷۳	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۲۷۰	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲
۲۳۸	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۵۴۷۱۹	نوجوانان ۶-۱۲ سال
۲۴۵۸۵	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۱۰۴۱۱	پسر ۱۶-۱۸ سال
۹۶۳۵	دختر ۱۶-۱۸ سال
	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۰۱۲۱	معلمان شاغل در مدارس
۱۲۸۱	مدیران شاغل در مدارس
	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	پسران ۱۹-۲۴ ساله
	دختران ۱۹-۲۴ ساله
	افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار
	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	پسران ۲۵-۳۰ ساله
	دختران ۲۵-۳۰ ساله
	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار
	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	دانشجویان در مقطع کاردانی
۴۳۵۹	دانشجویان در مقطع کارشناسی
۱۷۴۶۸	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد
۳۷۴۹	دانشجویان در مقطع دکترا
۳۹۱	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم
۶۶۴۳	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت
۲۴۵۹	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد
۵۳۸۹	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی
۴۱۴۱	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور
۵۰۷۵	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم
	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت
	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد
	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی
	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور
	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله
	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله
	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله
	افراد بالای ۶۰ سال
	زنان خانه دار
	پرستل اداری
	مشاغل آزاد
	تعداد کارگران
	پرستل نظامی
	تعداد سربازان
۲۸	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار
	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی
	پر مخاطب ترین نشریه استانی
	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی
	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی
	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
۳۰	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
۲۵	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان

۷- استان بوشهر

	تعداد کودکان زیر ۳ سال	
	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	
	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	تعداد مهدهای کودک	
	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک	
	تعداد مراکز پیش دبستانی	۶۴۷
	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۱۸۰۷۴
	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۱۰۰۱
	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	۴۸۵
	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	۳۵۹
	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	نوجوانان ۶-۱۲ سال	۱۲۳۸۱۴
	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	۴۹۰۵۰
	پسر ۱۶-۱۸ سال	۱۹۱۱۳
	دختر ۱۶-۱۸ سال	۱۸۳۰۲
	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	معلمان شاغل در مدارس	۱۲۶۵۹
	مدیران شاغل در مدارس	۱۸۴۵
	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	پسران ۱۹-۲۴ ساله	
	دختران ۱۹-۲۴ ساله	
	افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار	
	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	پسران ۲۵-۳۰ ساله	
	دختران ۲۵-۳۰ ساله	
	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار	
	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	دانشجویان در مقطع کاردانی	۱۰۵۹۰
	دانشجویان در مقطع کارشناسی	۲۹۶۸۹
	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۶۶۸۰
	دانشجویان در مقطع دکترا	۶۰۰
	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۷۳۴۲
	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۲۲۵۸
	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۱۵۰۴۱
	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۱۰۰۰۳
	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۸۸۵۶
	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	
	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	
	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	
	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	
	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	
	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	
	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	
	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	
	افراد بالای ۶۰ سال	
	زنان خانه دار	
	پرستل اداری	
	مشاغل آزاد	
	تعداد کارگران	
	پرستل نظامی	
	تعداد سربازان	
۲۹	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	
	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	
	پر مخاطب ترین نشریه استانی	
	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	
	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	
	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	
	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	
	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	
	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	
	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	
۲۳	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	
۲۳	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	

۸- استان تهران

۹۶۶۹۷۳	تعداد کودکان زیر ۳ سال
۸۹۳۳۶۲	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۸۵۳	تعداد مهدهای کودک
۶	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۵۷۸۷۴	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
۲۶۲۹	تعداد مراکز پیش دبستانی
۷۹۴۸۷	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
۲۱۱	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۷۵۷۷	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۸۷۱	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان
۲۱۹۱	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۲۳۰۵	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲
۹۸۰	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۸۹۳۳۶۲	نوجوانان ۶-۱۲ سال
۸۲۲۲۱۶	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۴۱۷۹۸۲	پسر ۱۶-۱۸ سال
۴۰۲۹۰۸	دختر ۱۶-۱۸ سال
۲۴۴۷۸	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۰۴۵۶	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۷۷۸۳۶	معلمان شاغل در مدارس
۶۶۶۸	مدیران شاغل در مدارس
۱۱۷۴۴	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۹۸۰	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۵۴۷	پسران ۱۹-۲۴ ساله
۷۶۴۰	دختران ۱۹-۲۴ ساله
	افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار
	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۵۷	پسران ۲۵-۳۰ ساله
۵۹۲۰	دختران ۲۵-۳۰ ساله
	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار
	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۹۲۲۵۸	دانشجویان در مقطع کاردانی
۴۰۳۳۳۵	دانشجویان در مقطع کارشناسی
۵۴۱۱۸	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد
۲۳۷۵	دانشجویان در مقطع دکترا
۲۵۴۹۶	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم
۷۰۸۸	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت
۶۲۰۸۵	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد
۳۰۲۸۲	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی
۸۹۱۶	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور
۲۹	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم
۹۰	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت
۴۸	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد
۱۸۸	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی
۱۷	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور
۲,۱۴۹,۹۷۴	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله
۱,۳۲۲,۴۵۳	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله
۸۲۰,۵۸۵	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله
	افراد بالای ۶۰ سال
۵۶۸۴۰	زنان خانه دار
	پرستل اداری
۱۶۷۲۰۰	مشاغل آزاد
۳۲۹۲۳۸۴	تعداد کارگران
	پرستل نظامی
	تعداد سربازان
۲	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار
	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی
	پر مخاطب ترین نشریه استانی
	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی
	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی
	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
۱۰	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
۲۰	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان

۹- استان چهارمحال و بختیاری

۲۸۴۳۰	تعداد کودکان زیر ۳ سال
۶۷۲۵۰	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
۳۸۷۰	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۳۷	تعداد مهدهای کودک
۴۵	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۰۳۶۰	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
۸۲۴	تعداد مراکز پیش دبستانی
۱۶۵۴۴	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
۱۴	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۹۲	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۰۵۰	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان
۴۵۵	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۳۶۸	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲
۱۷	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۹۰۸۶۱	نوجوانان ۶-۱۲ سال
۴۰۲۸۶	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۱۶۱۰۶	پسر ۱۶-۱۸ سال
۱۶۲۶۴	دختر ۱۶-۱۸ سال
۵۹۶	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۶۱۳	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۹۲۷۸	معلمان شاغل در مدارس
۴۰۵۰	مدیران شاغل در مدارس
۱۰۴	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۷	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۴۰۲۱۶	پسران ۱۹-۲۴ ساله
۳۹۵۴۷	دختران ۱۹-۲۴ ساله
۱۸۲۰۰	افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار
۱۲۰۸	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۹۰۹	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۵۱۶۷۱	پسران ۲۵-۳۰ ساله
۴۸۷۷۶	دختران ۲۵-۳۰ ساله
۱۱۸۰۰	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار
۸۷۷	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۷۴۲	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۷۷۴	دانشجویان در مقطع کاردانی
۲۱۰۱۴	دانشجویان در مقطع کارشناسی
۳۷۳۱	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد
۲۸۷۱	دانشجویان در مقطع دکترا
۷۲۵۰	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم
۲۶۹۶	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت
۱۰۸۹۳	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد
۲۰۷۴	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی
۷۵۱۷	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور
۲	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم
۱	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت
۵	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد
۱۰	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی

۱۱	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور
۱۷۷۴۷۰	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله
۱۱۶۹۸۴	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله
۷۷۵۳۲	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله
۸۲۳۷۴	افراد بالای ۶۰ سال
۲۳۸۰۴۱	زنان خانه دار
۳۳۴۲۶	پرسنل اداری
۳۳۸۵۰	مشاغل آزاد
۱۱۳۴۷۹	تعداد کارگران
---	پرسنل نظامی
---	تعداد سربازان
۳۰	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
برنامه شبانه و خانواده	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار
صبح زندگی - زندگی جاریست	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی
عصر قلم - دیدبان زاگرس	پر مخاطب ترین نشریه استانی
چهارمحال مدیا - دهگرد آنلاین	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی
شهر کرد ما - شهر کرد آنلاین	پر مخاطب ترین کانالها در فضای مجازی
۱۳۸۵۰	تعداد کل جمعیت ساکن در مناطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
٪۱/۱	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
٪۱۴	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
٪۶,۴۰	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
٪۱۰,۴۶	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
۲۸	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
۲۹	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان

۱۱- استان خراسان رضوی

۶۵۱۴۳۲	تعداد کودکان زیر ۳ سال
۵۵۳۲۹۲	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
۳۲۱۲۵	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۴۰۰	تعداد مهدهای کودک
۳۲۰	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۹۸۰۰۰	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
۳۳۲۵	تعداد مراکز پیش دبستانی
۷۵۰۰۰	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
۷۱۰	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۷۵۰	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۵۱۳۲	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان
۲۲۰۷	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۱۴۳۱	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲
۱۵۰۰	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۵۵۳۲۹۲	نوجوانان ۶-۱۲ سال
۳۸۹۸۶۰	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۴۸۵۲۶۴	پسر ۱۶-۱۸ سال
۴۸۳۹۱۰	دختر ۱۶-۱۸ سال
۱۶۱۳۰۰	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۶۱۲۷۹	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۸۰۰۰۰	معلمان شاغل در مدارس
۱۰۰۰۰	مدیران شاغل در مدارس
۲۶۰۰۰	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۳۵۰	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۴۸۵۲۶۴	پسران ۱۹-۲۴ ساله
۴۸۳۹۱۰	دختران ۱۹-۲۴ ساله
۷۲۲۰۰	افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار
۱۶۱۳۰۰	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۶۱۲۹۸	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۷۰۰۲۱۱	پسران ۲۵-۳۰ ساله
۹۹۹۱۲۱	دختران ۲۵-۳۰ ساله
۱۲۸۳۲۴	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار
۵۶۶۷۳۷	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۳۳۰۰۰	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۴۲۲۰	دانشجویان در مقطع کاردانی
۱۳۸۷۲۸	دانشجویان در مقطع کارشناسی
۳۸۲۷۰	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد
۵۳۷۱	دانشجویان در مقطع دکترا
۲۲۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم
۱۲۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت
۷۰۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد
۴۷۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی
۵۱۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور
۷۴	واحد‌های دانشگاهی وزارت علوم
۱۵	واحد‌های دانشگاهی وزارت بهداشت
۱۶	واحد‌های دانشگاهی دانشگاه آزاد
۲۶	واحد‌های دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی
۲۲	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور
۶۷۲۲۳۸	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله
۳۵۵۹۳۹	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله
۲۵۵۸۰۱	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله
۲۴۳۳۹۱	افراد بالای ۶۰ سال
	زنان خانه دار
۱۵۲۰۰۰	پرستل اداری
۲۱۰۰۰۰	مشاغل آزاد
۸۵۰۰۰۰	تعداد کارگران
	پرستل نظامی
	تعداد سربازان
۱	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
خانواده- صبح خراسانی	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار
گرمانچی- شادومحله	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی
خراسان- قدس	پر مخاطب ترین نشریه استانی
	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی
	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی
۱۳۰۰۰۰۰	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
۲/۲ درصد	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
۳۴,۷	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
۵,۶	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
۲,۷۶	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
۱	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
۹	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان

۱۲- استان خراسان شمالی

	تعداد کودکان زیر ۳ سال	۵۳۴۸۲
	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۵۰۲۱۳
	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	تقریباً ۱۰۳۰۰
	تعداد مهدهای کودک	۲۲۳
	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک	۴۲۸۲
	تعداد مراکز پیش دبستانی	۲۲۳
	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۴۴۹۴
	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۹۱۳
	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	۴۶۶
	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	۲۸۳
	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	نوجوانان ۶-۱۲ سال	۱۰۶۲۸۸
	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	۳۸۶۱۹
	پسر ۱۶-۱۸ سال	۲۰۷۹۳
	دختر ۱۶-۱۸ سال	۲۰۲۲۵
	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۰۷۰
	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۰۲۰
	معلمان شاغل در مدارس	
	مدیران شاغل در مدارس	
	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
۸	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	
۱۴۶۳۸۰	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	۴۴۵۰۵
۹۸۰۸۳	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	۴۳۱۲۳
۷۲۵۵۳	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	۲۰,۳
۶۶۹۷۸	افراد بالای ۶۰ سال	تقریباً ۴۴۰۰
۲۰۹۷۷۱	زنان خانه دار	تقریباً ۴۳۰۰
۳۸۰۰۰	پرسنل اداری	۵۱۴۰۲
۱۵۵۰۰۰	مشاغل آزاد	۵۰۴۴۸
۲۲۱۴۶	تعداد کارگران	۲۱,۱
	پرسنل نظامی	تقریباً ۵۱۴۰
	تعداد سربازان	تقریباً ۵۰۴۰
۲۳	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۶۴۰۶
شبهای اتوک، خانه مهر	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	۲۳۴۳۶
زبان محلی - دنگ	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	۳۹۱۳
کرمانج، ترنم شبانه	پر مخاطب ترین نشریه استانی	۶۰۷
خراسان شمالی	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	۱۶۵۴۹
Bojnord.e.mankhorasan	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	۱۸۲۱
BojnordzibaShirvan	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	۹۰۰۰
۹۵۰۰۰	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	۲۹۲۷
۱,۷۲	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	۴۰۶۵
۳۳,۳	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	۱۲
۵,۵	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	۲
۷,۲۱	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۶
۱۲	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۸
۲۴		

۱۳- استان خوزستان

تعداد کودکان زیر ۳ سال	۲۹۷,۲۳۴
تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۲۷۳,۵۶۲
کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	---
تعداد مهدهای کودک	۷۹۳
تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	---
کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک	۳۰,۵۷۲
تعداد مراکز پیش دبستانی	۴۷۵
تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۷۱,۲۹۲
مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۴۰
کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	---
تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۴,۲۷۶
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	۱,۷۵۸
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	۱,۶۵۰
مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۹۸۹
نوجوانان ۶-۱۲ سال	۵۷۰,۸۲۴
نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	۲۱۱,۴۲۹
پسر ۱۶-۱۸ سال	۱۰۶,۰۴۹
دختر ۱۶-۱۸ سال	۱۰۱,۵۵۲
دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	---
پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	---
معلمان شاغل در مدارس	۴۸,۰۰۰
مدیران شاغل در مدارس	۶,۸۰۰
معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۷,۳۰۰
مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۴۲۰
پسران ۱۹-۲۴ ساله	۲۴۵,۸۱۸
دختران ۱۹-۲۴ ساله	۲۴۴,۲۳۶
افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار	---
پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	---
دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	---
پسران ۲۵-۳۰ ساله	۳۰۹,۷۱۱
دختران ۲۵-۳۰ ساله	۳۰۹,۲۴۹
جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار	---
پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	---
دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	---
دانشجویان در مقطع کاردانی	۴۲,۴۲۶
دانشجویان در مقطع کارشناسی	۱۱۵,۴۹۴
دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۲۵,۵۶۵
دانشجویان در مقطع دکترا	۸,۵۰۳
دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۶,۲۴۷
دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۲,۴۷۱
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۱۷,۵۵۹
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۹,۸۲۴
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۷,۴۳۹
واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	۱۳
واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	۴
واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	۱۶
واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	۲۰
تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	۳۰
افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	۸۵۵,۷۱۷
افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	۵۳۰,۴۸۳
افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	۳۴۸,۳۰۰
افراد بالای ۶۰ سال	۱۴۹,۱۴۵
زنان خانه دار	---
پرستل اداری	۸,۸۷۶
مشاغل آزاد	---
تعداد کارگران	۱۴۷,۶۱۸
پرستل نظامی	---
تعداد سربازان	---
رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳
برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	گلخونه
پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	شب‌های کارون-خیزران
پر مخاطب ترین نشریه استانی	نور خوزستان
پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	کانال القبا
پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	---
تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	---
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	---
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	---
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	---
رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	---
رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۲۰
رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۲۶

۱۴- استان زنجان

تعداد کودکان زیر ۳ سال	۶۷۶۵۸
تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۵۷۹۹۳
کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۴۳۹۷۷
تعداد مهدهای کودک	۱۵۹
تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳۸
کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک	۵۰۰۰
تعداد مراکز پیش دبستانی	۵۷۲
تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۱۲۱۸۴
مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۷۰
کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳۶۵۵
تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۱۰۸۰
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	۴۲۳
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	۲۴۱
مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۷۵
نوجوانان ۶-۱۲ سال	۱۰۵۳۷۳
نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	۴۳۸۹۲
پسر ۱۶-۱۸ سال	۱۸۲۹۰
دختر ۱۶-۱۸ سال	۱۵۴۷۹
دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۸۰۰
پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۵۳۰
معلمان شاغل در مدارس	۸۳۳۷
مدیران شاغل در مدارس	۱۷۴۴
معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۸۷۵
مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۷۵
پسران ۱۹-۲۴ ساله	۴۴۵۰۹
دختران ۱۹-۲۴ ساله	۴۳۳۲۴
افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار	۲۶۳۴۹
پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۵۵۷۸
دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۵۱۶۳
پسران ۲۵-۳۰ ساله	۵۷۱۵۰
دختران ۲۵-۳۰ ساله	۵۵۰۸۰
جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار	۳۳۶۶۹
پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۰۰۰۲
دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۹۲۷۸
دانشجویان در مقطع کاردانی	۱۰۲۹۵
دانشجویان در مقطع کارشناسی	۱۳۳۴۵
دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۱۱۴۳۹
دانشجویان در مقطع دکترا	۳۰۵۰
دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۱۲۴۲۶
دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۴۰۰۰
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۱۳۰۰۰
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۲۷۰۳
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۶۰۰۰
واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	۱۲ واحد
واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	۱۵ واحد
واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	۱۲ واحد
واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	۲۰ واحد
تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	۸ واحد
افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	۲۰۲۶۱۶
افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	۱۳۸۸۷۰
افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	۹۰۵۲۹
افراد بالای ۶۰ سال	۱۰۳۴۵۱
زنان خانه دار	۲۸۳۸۶۸
پرستل اداری	۴۲۲۹۸
مشاغل آزاد	۲۷۵۳۴۳
تعداد کارگران	۱۸۱۰۰۰
پرستل نظامی	
تعداد سربازان	
رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۴
برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	کجه لو-آلاچیق
پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	یاشایش
پر مخاطب ترین نشریه استانی	مردم نو
پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	اینجا زنجان است
پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	پویش مردمی زنجان- توسعه زنجان
تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	۳۷۰۱۱۱
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	۱,۳
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	۱۹ درصد
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	۲,۱
رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	۱,۸
رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۱۱
رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۲۸

۱۵- استان سمنان

تعداد کودکان زیر ۳ سال	۳۳۰۴۷
تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۳۱۶۲۱
کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
تعداد مهدهای کودک	۱۳۱
تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک	۶۶۶۲
تعداد مراکز پیش دبستانی	۲۹۹
تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۱۰۱۶۶
مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۴۳۹
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	۲۴۳
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	۲۴۱
مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
نوجوانان ۶-۱۲ سال	۵۸۸۸۸
نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	۲۶۸۵۳
پسر ۱۶-۱۸ سال	۱۳۸۹۱
دختر ۱۶-۱۸ سال	۱۳۰۳۵
دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
معلمان شاغل در مدارس	۴۹۰۶
مدیران شاغل در مدارس	۵۶۰
معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
پسران ۱۹-۲۴ ساله	۳۸۸۸۰
دختران ۱۹-۲۴ ساله	۳۶۶۳۰
افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار	۶۹۶۰
پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
پسران ۲۵-۳۰ ساله	۴۶۲۳۴
دختران ۲۵-۳۰ ساله	۴۴۷۲۷
جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار	۸۹۰۰
پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
دانشجویان در مقطع کاردانی	۷۳۵۹
دانشجویان در مقطع کارشناسی	۴۱۴۴۲
دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۱۵۱۳۱
دانشجویان در مقطع دکترا	۶۷۳۲
دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۲۶۹۷۶
دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۴۶۴۷
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۱۶۴۹۱
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۲۸۱۹
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۶۴۲۷
واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	۷
واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	۲
واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	۶
واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	۱۳

تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	۵
افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	۱۳۴۳۴۰
افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	۸۸۱۵۷
افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	۶۵۹۷۹
افراد بالای ۶۰ سال	۷۰۰۷۸
زنان خانه دار	۱۸۹۰۹۷
پرسنل اداری	۳۹۴۸
مشاغل آزاد	۴۴۰۲۳
تعداد کارگران	حدود ۱۱۰۰۰۰
پرسنل نظامی	-
تعداد سربازان	۳۱
رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	رتبه در جمعیت ساکن در مناطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	زیر یک سقف
پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	زندگی سلام
پر مخاطب ترین نشریه استانی	روزنامه پیام استان
پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	مرآت، نیازگرام
پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	آژانس تبلیغاتی سمنان، آخرین خبر
تعداد کل جمعیت ساکن در مناطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	۳/۱۳
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	۲/۱۸
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	۶
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	۳/۳۷
رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	۲۶
رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۵
رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	-

۱۶- استان سیستان و بلوچستان

تعداد کودکان زیر ۳ سال	۹۲۵
تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۶۷۹۲۵
کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳۹۲۱
تعداد مهدکودک	۱۱۲۸
تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۸۱۹
کودکان تحت پوشش در مهدکودک	۴۷۰۳۱۴
تعداد مراکز پیش دبستانی	۱۴۰۶۸۷
تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۵۰۳۷۹
مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳۷۵۹۹
کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳۴۱۴۳
تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۵۸۶۰
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	
مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
نوجوانان ۱۲-۱۳ سال	
نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	
پسر ۱۶-۱۸ سال	
دختر ۱۶-۱۸ سال	
دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
معلمان شاغل در مدارس	
مدیران شاغل در مدارس	
معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسران ۱۹-۲۴ ساله	
دختران ۱۹-۲۴ ساله	
افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار	
پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسران ۲۵-۳۰ ساله	
دختران ۲۵-۳۰ ساله	
جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار	
پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دانشجویان در مقطع کاردانی	۱۵۱۳۱
دانشجویان در مقطع کارشناسی	۵۲۶۳۰
دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۸۳۹۳
دانشجویان در مقطع دکترا	۱۵۶۳
دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۲۶۷۷۴
دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۷۳۴۵
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۲۲۷۵۲
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۷۰۷۰
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۹۷۸۶
واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	
واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	
واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	
واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	
تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	
افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	
افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	
افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	
افراد بالای ۶۰ سال	
زنان خانه دار	
پرستل اداری	
مشاغل آزاد	
تعداد کارگران	
پرستل نظامی	
تعداد سربازان	
رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۹
برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	
پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	
پر مخاطب ترین نشریه استانی	
پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	
پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	
تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	
رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	
رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۳۱
رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۱۴

۱۷- استان فارس

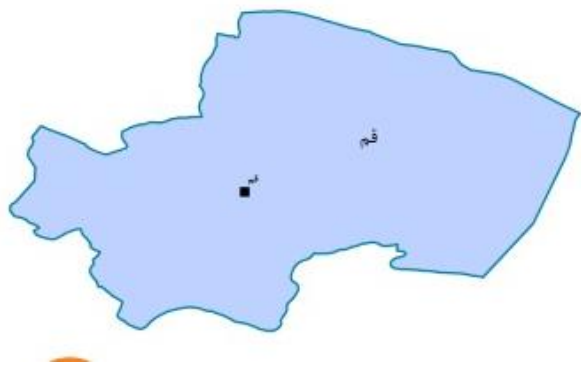
۳۲۳۶۱۳	تعداد کودکان زیر ۳ سال
۳۱۲۴۲۱	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
-	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۱۱۴	تعداد مهدهای کودک
-	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۹۶۱۱	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
-	تعداد مراکز پیش دبستانی
۳۴۱۸۶	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
-	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
-	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۴۱۷۴	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان
۱۶۱۹	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۱۳۵۱	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲
-	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۵۰۵۶۷۸	نوجوانان ۶-۱۲ سال
۱۹۲۱۱۲	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۹۸۳۳۹	پسر ۱۶-۱۸ سال
۹۳۱۰۵	دختر ۱۶-۱۸ سال
-	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
-	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۴۰۰۰۰	معلمان شاغل در مدارس
۵۲۰۰	مدیران شاغل در مدارس
-	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
-	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۹	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور
۸۴۹۱۴۲	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله
۵۹۹۵۹۵	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله
۳۸۸۴۵۷	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله
۴۵۸۷۵۶	افراد بالای ۶۰ سال
-	زنان خانه دار
۱۳۷۶۲۸	پرستل اداری
-	مشاغل آزاد
-	تعداد کارگران
-	پرستل نظامی
-	تعداد سربازان
۱۰	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
بازتاب، نگاه روز	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار
عبور از غبار، زنگ زندگی	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی
روزنامه خبر جنوب	پر مخاطب ترین نشریه استانی
شیرازه، خوشا شیراز	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی
شیرازه، خوشا شیراز	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی
-	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
۳,۲۹	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
۴۰,۱	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
۴,۶	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
۷,۶۹	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
۲۴	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
۴	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان
۲۲۸۶۸۱	پسران ۱۹-۲۴ ساله
۲۱۶۳۸۵	دختران ۱۹-۲۴ ساله
۳۱,۷۰٪	افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار
-	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
-	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۲۵۶۷۱	پسران ۲۵-۳۰ ساله
۳۱۴۷۲۳	دختران ۲۵-۳۰ ساله
۲۴,۶۰٪	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار
-	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
-	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۷۲۲۴	دانشجویان در مقطع کاردانی
۱۱۰۹۲۰	دانشجویان در مقطع کارشناسی
۲۸۲۰۰	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد
۱۱۶۵۶	دانشجویان در مقطع دکترا
۲۷۶۶۲	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم
۱۳۳۶۴	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت
۷۲۴۷۵	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد
۱۲۰۶۹	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی
۲۹۵۹۱	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور
۱۴	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم
۵	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت
۴۸	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد
۴۰	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی

۱۸- استان قزوین

	تعداد کودکان زیر ۳ سال	۶۶۷۹۰
	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۸۲۴۲۴
	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
	تعداد مهدهای کودک	۱۰۹
	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۶
	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک	۵۵۵۸
	تعداد مراکز پیش دبستانی	۴۱۵
	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۲۰۵۰۷
	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۶۷
	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۶۸۰
	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۹۷۳
	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	۳۸۷
	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	۲۸۶
	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۳۲
	نوجوانان ۱۲-۱۳ سال	۱۳۲۲۶۸
	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	۵۱۰۱۱
	پسر ۱۶-۱۸ سال	۲۴۴۴۳
	دختر ۱۶-۱۸ سال	۲۳۵۵۹
	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
	معلمان شاغل در مدارس	۷۸۵۵
	مدیران شاغل در مدارس	۹۴۴
	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳۶۱۸
	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۶۴
	پسران ۱۹-۲۴ ساله	۵۸۰۲۹
	دختران ۱۹-۲۴ ساله	۵۸۵۰۹
	افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار	۱۱۵۵۲
	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۸۴۰۶۷
	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
	پسران ۲۵-۳۰ ساله	۸۴۰۶۷
	دختران ۲۵-۳۰ ساله	۸۰۶۴۵
	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار	۱۶۴۸۱
	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-
	دانشجویان در مقطع کاردانی	۹۵۲۴
	دانشجویان در مقطع کارشناسی	۴۳۵۸۴
	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۱۳۹۹۲
	دانشجویان در مقطع دکترا	۲۵۹۸
	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۱۳۳۵۶
	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۲۶۹۴
	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۲۱۰۹۷
	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۳۷۵۹
	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۷۲۱۲
	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	۲
	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	۱
	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	۹
	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	۱۴
تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	۸	
افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	۲	
افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	۲	
افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	۲۰	
افراد بالای ۶۰ سال	۲۴۹۳۷۵	
زنان خانه دار	۱۶۷۳۳۰	
پرستل اداری	۱۰۸۶۵۲	
مشاغل آزاد	۱۰۵۷۱۵	
تعداد کارگران	۳۴۵۳۰۰	
پرستل نظامی	-	
تعداد سربازان	-	
رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۰	
برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار		
پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی		
پر مخاطب ترین نشریه استانی		
پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	قزوین نیوز-	
پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	قزوین نت	
تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر		
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی		
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری		
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی		
رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار		
رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۱۴	
رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۱۱	

۱۹- استان قم

۷۹۳۶۹	تعداد کودکان زیر ۳ سال
۶۹۸۳۹	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
۴۴۷۶۲	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۷۰	تعداد مهدهای کودک
۲۱	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۹۸۰۳	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
۳۰۰	تعداد مراکز پیش دبستانی
۹۷۳۴	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
۱۱۰	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۸۹۰	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۶۳۸	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان
۲۶۶	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۲۰۶	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲
۴۴۰	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۴۵۹۲۰	نوجوانان ۶-۱۲ سال
۵۴۳۰۰	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۲۷۶۲۷	پسر ۱۶-۱۸ سال
۲۷۲۵۹	دختر ۱۶-۱۸ سال
	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۲۵۷۳	معلمان شاغل در مدارس
۱۰۹۵	مدیران شاغل در مدارس
۵۰۷۰	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۴۰	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۶۱۵۱۰	پسران ۱۹-۲۴ ساله
۶۳۲۹۹	دختران ۱۹-۲۴ ساله
	افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار
	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۸۵۳۹۴	پسران ۲۵-۳۰ ساله
۸۳۵۷۹	دختران ۲۵-۳۰ ساله
	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار
۲۵۶۱۸	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۵۰۷۳	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۵۷۳۹	دانشجویان در مقطع کاردانی
۳۹۱۴۲	دانشجویان در مقطع کارشناسی
۱۴۴۵۹	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد
۳۸۶۴	دانشجویان در مقطع دکترا
۱۸۹۳۷	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم
۲۱۱۷	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت
۱۲۴۱۴	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد
۴۳۴۴	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی
۶۶۸۷	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور
۳۱	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم
۱	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت
۱	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد
۸	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی
۳	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور
۲۴۳۲۴۲	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله
۸۷۱۴۹	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله
۱۰۱۷۵۵	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله
۹۰۱۴۵	افراد بالای ۶۰ سال
آمار موجود نیست	زنان خانه دار
۲۷۰۴۸	پرستل اداری
۱۴۰۰۰	مشاغل آزاد
۲۴۷۵۰۰	تعداد کارگران
حدود ۴۰۰۰	پرستل نظامی
حدود ۲۰۰۰	تعداد سربازان
۲۲	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
برنامه مهربانو	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار
برنامه کاشانه	پر مخاطب ترین برنامه خبری صدای استانی
ایمان ، شاخه سبز و اقتصاد	پر مخاطب ترین نشریه استانی
قم زیبا ، خبر قم ، قم فوری	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی
صفائیه ، خبر قم ، قم فوری	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی
۳۸۷۶۸۵	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
۱,۹	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
۱۳,۵	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
۴۰,۲	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
۲,۰۱	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
۹	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
۶	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان

۲۰- استان کردستان

۸۷۶۱۱	تعداد کودکان زیر ۳ سال
۷۸۶۳۹	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
۴۳۷۲۵	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۸۸	تعداد مهدهای کودک
۲۱۵	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۷۷۶۰	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
۷۳۷	تعداد مراکز پیش دبستانی
۲۶۳۰۸	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
۲۲۱	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۷۸۶۲	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۹۱۱	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان
۶۹۵	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۳۹۵	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲
۱۱۱۰	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۴۵۶۶۸	نوجوانان ۶-۱۲ سال
۶۴۲۹۴	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۳۱۶۳۷	پسر ۱۶-۱۸ سال
۳۱۰۱۱	دختر ۱۶-۱۸ سال
۱۶۳۷۵	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۵۲۲۶	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۹۴۵۸	معلمان شاغل در مدارس
۳۹۱۱	مدیران شاغل در مدارس
۵۸۳۷	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۱۷۳	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۸۲۵۹۰	پسران ۱۹-۲۴ ساله
۸۰۷۱۱	دختران ۱۹-۲۴ ساله
۳۲۵۰۰	افراد ۱۹-۲۴ بیکار
۳۸۵۹۶	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۹۸۰۰	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۰۸۶۸۹	پسران ۲۵-۳۰ ساله
۱۰۵۷۴۱	دختران ۲۵-۳۰ ساله
۹۷۳۵۰	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار
۴۸۳۵۲	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۴۵۳۷۸	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۰۷۶۱	دانشجویان در مقطع کاردانی
۲۱۵۳۰	دانشجویان در مقطع کارشناسی
۱۸۵۰	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد
۲۵۶	دانشجویان در مقطع دکترا
۱۵۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم
۲۶۰۰	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت
۱۴۳۰۶	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد
۳۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی
۹۵۰۰	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور
۴	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم
۱	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت
۷	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد
۱۲	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی

۸	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور
۲۹۱۳۳۹	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله
۲۰۱۵۴۰	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله
۱۲۸۰۶۲	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله
۱۳۷۴۸۶	افراد بالای ۶۰ سال
۱۸۶۷۲۳	زنان خانه دار
۳۵۳۰۰	پرستل اداری
۲۸۳۵۰۰	مشاغل آزاد
۱۸۵۹۵۲	تعداد کارگران
حدود ۲۳۰۰۰	پرستل نظامی
حدود ۱۱۰۰۰	تعداد سربازان
۸	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
زین و نه وین - چوارباخ	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار
هه تا یک - نقل کوردی	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی
سیروان - ئاوات - ئالا	پر مخاطب ترین نشریه استانی
دوبله کوردی - شهر سنندج	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی
شهر سنندج - ساکوپرس	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی
۸۰۲۷۵۳	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
۰,۱۳٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
۱۳٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
۲,۶۰٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
۲,۹۰٪	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
۵	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
۳۰	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان

۲۱- استان کرمان

تعداد کودکان زیر ۳ سال	۲۱۸۸
تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۵۵۹۶۴
کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳۳۷۳
تعداد مهدکودک	۱۲۴۱
تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۹۹۲
کودکان تحت پوشش در مهدکودک	۳۳۶۴۸۰
تعداد مراکز پیش دبستانی	۱۳۲۱۲۳
تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۵۴۵۳۹
مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۵۳۳۲۴
کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳۹۷۶۱
تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۵۵۹۸
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	
مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
نوجوانان ۶-۱۲ سال	
نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	
پسر ۱۶-۱۸ سال	
دختر ۱۶-۱۸ سال	
دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
معلمان شاغل در مدارس	
مدیران شاغل در مدارس	
معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسران ۱۹-۲۴ ساله	
دختران ۱۹-۲۴ ساله	
افراد ۱۹-۲۴ ساله	
پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسران ۲۵-۳۰ ساله	
دختران ۲۵-۳۰ ساله	
جوانان ۲۵-۳۰ ساله	
پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دانشجویان در مقطع کاردانی	۱۹۴۰۶
دانشجویان در مقطع کارشناسی	۶۹۹۴۵
دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۱۶۰۲۴
دانشجویان در مقطع دکترا	۲۹۵۷
دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۲۸۶۳۸
دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۱۰۳۲۴
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۳۰۶۶۹
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۷۶۹۹
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۱۷۶۹۲
واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	
واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	
واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	
واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	
رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۳
برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	
پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	
پر مخاطب ترین نشریه استانی	
پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	
پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	
تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	
رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	
رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۲۷
رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۲

۲۲- استان کرمانشاه

۹۳۱۸۱	تعداد کودکان زیر ۳ سال	۹۳۱۸۱	تعداد کودکان زیر ۳ سال
۸۸۰۸۴	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۸۸۰۸۴	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
-	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۴۰۲	تعداد مهدهای کودک	۴۰۲	تعداد مهدهای کودک
۵۱	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۵۱	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۲۱۵۷	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک	۱۲۱۵۷	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
۶۷۹	تعداد مراکز پیش دبستانی	۶۷۹	تعداد مراکز پیش دبستانی
۳۱۵۷۸	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۳۱۵۷۸	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
۹۰	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۹۰	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۳۴۹	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳۳۴۹	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۴۱۲	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۲۴۱۲	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان
۶۴۴	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	۶۴۴	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۵۹۶	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	۵۹۶	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲
۱۹۸	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۹۸	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۹۶۴۴۴	نوجوانان ۶-۱۲ سال	۱۹۶۴۴۴	نوجوانان ۶-۱۲ سال
۲۴۶۱۸	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	۲۴۶۱۸	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۳۹۹۸۲	پسر ۱۶-۱۸ سال	۳۹۹۸۲	پسر ۱۶-۱۸ سال
۳۶۶۵۲	دختر ۱۶-۱۸ سال	۳۶۶۵۲	دختر ۱۶-۱۸ سال
-	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
-	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۶۰۰۰	معلمان شاغل در مدارس	۱۶۰۰۰	معلمان شاغل در مدارس
۴۲۰۰	مدیران شاغل در مدارس	۴۲۰۰	مدیران شاغل در مدارس
۱۲۰۰	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۲۰۰	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۰۰	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۰۰	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۰۲۰۱۰	پسران ۱۹-۲۴ ساله	۱۰۲۰۱۰	پسران ۱۹-۲۴ ساله
۹۴۳۵۲	دختران ۱۹-۲۴ ساله	۹۴۳۵۲	دختران ۱۹-۲۴ ساله
۲۶۶۶۴	افراد ۱۹-۲۴ ساله	۲۶۶۶۴	افراد ۱۹-۲۴ ساله
-	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
-	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۳۰۴۲۸	پسران ۲۵-۳۰ ساله	۱۳۰۴۲۸	پسران ۲۵-۳۰ ساله
۱۲۵۷۴۸	دختران ۲۵-۳۰ ساله	۱۲۵۷۴۸	دختران ۲۵-۳۰ ساله
-	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار	-	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار
-	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
-	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	-	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۰۰۳۳	دانشجویان در مقطع کاردانی	۱۰۰۳۳	دانشجویان در مقطع کاردانی
۴۰۲۰۶	دانشجویان در مقطع کارشناسی	۴۰۲۰۶	دانشجویان در مقطع کارشناسی
۸۳۹۴	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۸۳۹۴	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد
۴۲۸۵	دانشجویان در مقطع دکترا	۴۲۸۵	دانشجویان در مقطع دکترا
۱۴۰۱۰	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۱۴۰۱۰	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم
۴۹۶۸	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۴۹۶۸	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت
۱۷۷۴۱	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۱۷۷۴۱	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد
۴۸۸۵	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۴۸۸۵	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی
۱۱۹۷۳	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۱۱۹۷۳	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور
۴	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	۴	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم
۱	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	۱	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت
۱۱	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	۱۱	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد
۸	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	۸	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی
۱۴	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	۱۴	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور
۳۵۵۱۷۳	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	۳۵۵۱۷۳	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله
۲۵۵۲۹۸	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	۲۵۵۲۹۸	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله
۱۸۲۸۶۱	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	۱۸۲۸۶۱	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله
۱۷۹۸۰۳	افراد بالای ۶۰ سال	۱۷۹۸۰۳	افراد بالای ۶۰ سال
۵۲۲۳۳۳	زنان خانه دار	۵۲۲۳۳۳	زنان خانه دار
۶۲۱۸۸	پرسنل اداری	۶۲۱۸۸	پرسنل اداری
۶۵۹۶۷	مشاغل آزاد	۶۵۹۶۷	مشاغل آزاد
۱۴۵۲۹۰	تعداد کارگران	۱۴۵۲۹۰	تعداد کارگران
-	پرسنل نظامی	-	پرسنل نظامی
-	تعداد سربازان	-	تعداد سربازان
۶	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۶	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
خانواده	برنامه پرمخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	خانواده	برنامه پرمخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار
ایوارانه	پر مخاطب ترین برنامه خبری صدای استانی	ایوارانه	پر مخاطب ترین برنامه خبری صدای استانی
روزنامه باختر	پر مخاطب ترین نشریه استانی	روزنامه باختر	پر مخاطب ترین نشریه استانی
نقد حال- کرمانشاه امروز	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	نقد حال- کرمانشاه امروز	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی
نقد حال- کرمانشاه امروز	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	نقد حال- کرمانشاه امروز	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی
-	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	-	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
۲,۷۰٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	۲,۷۰٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
۲۸,۸۰٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	۲۸,۸۰٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
۴,۳۰٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	۴,۳۰٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
۵,۹۰٪	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	۵,۹۰٪	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
۲	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۲	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
۱۹	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۱۹	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان

۲۳- استان کهگیلویه و بویر احمد

۸۵۷۳۸	تعداد کودکان زیر ۳ سال
۵۹۴۸۰	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
۴۳۵۶۵	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۵۰	تعداد مهدهای کودک
۳۰	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۵۳۷۶	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
۶۸۰	تعداد مراکز پیش دبستانی
۱۳۲۷۰	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
۷۵	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۹۵۷	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۷۴۱	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان
۴۴۲	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۴۲۰	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲
۴۷۱	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۸۵۸۵۶	نوجوانان ۶-۱۲ سال
۳۴۱۹۶	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۱۷۹۴۶	پسر ۱۶-۱۸ سال
۱۵۵۸۱	دختر ۱۶-۱۸ سال
۸۹۷۳	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۷۷۰۲	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۹۰۶۱	معلمان شاغل در مدارس
۸۸۸	مدیران شاغل در مدارس
۵۰۲۱	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۴۷۱	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۵۴۲۹۰	پسران ۱۹-۲۴ ساله
۵۰۹۳۸	دختران ۱۹-۲۴ ساله
۱۱۰۵۰	افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار
۵۹۷۲	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۵۶۰۳	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۷۲۶۱۲	پسران ۲۵-۳۰ ساله
۶۹۱۶۹	دختران ۲۵-۳۰ ساله
۱۴۸۸۷	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار
۲۱۷۸۳	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۰۷۵۱	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۶۷۳۷	دانشجویان در مقطع کاردانی
۱۹۹۴۴	دانشجویان در مقطع کارشناسی
۴۲۱۵	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد
۱۵۱۷	دانشجویان در مقطع دکترا
۵۶۶۲	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم
۲۰۲۴	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت
۹۸۸۸	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد
۶۷۲۴	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی
۵۵۲۰	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور
۱	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم
۱	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت
۳	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد
۳	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی

۷	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور
۱۸۵۷۲۴	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله
۱۱۷۹۷۹	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله
۷۳۶۶۶	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله
۷۹۲۹۹	افراد بالای ۶۰ سال
۱۸۹۸۹۹	زنان خانه دار
۵۹۵۵۰	پرستل اداری
۳۰۱۲	مشاغل آزاد
۷۰۰۰۰	تعداد کارگران
	پرستل نظامی
	تعداد سربازان
۲۶	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
بهون مهر- شویل دنا	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار
پسیناپسین- بهون مهر	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی
ابنگار جنوب	پر مخاطب ترین نشریه استانی
لبیل دنا- کبنا نیوز- ایسنا	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی
صبح زاگرس- آفتاب جنوب- عصر دنا	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی
۷۷۰۰۰	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
۱.۰۱٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
۱۸٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
۵٪	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
۲.۳۰٪	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
۱۵	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
۱۰	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان

۲۴- استان گلستان

تعداد کودکان زیر ۳ سال	۱۴۵۴۳۱
تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۱۵۷۰۵۳
کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۷۴۸۷
تعداد مهدهای کودک	۲۴۵
تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۴۷
کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک	۸۹۴۳
تعداد مراکز پیش دبستانی	۵۵۷
تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۲۸۹۵۲
مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۱۴۲۳
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	۶۹۲
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	۴۶۳
مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۷۴
نوجوانان ۶-۱۲ سال	۲۴۳۹۲۲
نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	۸۷۷۹۱
پسر ۱۶-۱۸ سال	۳۷۶۹۵
دختر ۱۶-۱۸ سال	۳۶۹۴۰
دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۹۹۸
پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۰۹۸
معلمان شاغل در مدارس	۱۴۰۴۶
مدیران شاغل در مدارس	۱۶۴۰
معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۴۲۲۱
مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۷۴
پسران ۱۹-۲۴ ساله	۶۸۴۲۴
دختران ۱۹-۲۴ ساله	۶۶۵۶۴
افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار	۱۸۱۶۵
پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۶۹۵
دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۰۲۴
پسران ۲۵-۳۰ ساله	۹۳۰۸۱
دختران ۲۵-۳۰ ساله	۹۱۶۱۳
جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار	۳۷۱۲۲
پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۶۶۲
دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۷۸۹
دانشجویان در مقطع کاردانی	۱۱۴۵۷
دانشجویان در مقطع کارشناسی	۳۷۹۷۳
دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۹۱۴۰
دانشجویان در مقطع دکترا	۳۷۵۹
دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۱۱۴۱۹
دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۳۱۵۹
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۲۳۲۰۲
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۴۷۲۴
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۷۴۵۸
واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	۳
واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	۱
واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	۹
واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	۱۶
تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	۱۲
افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	۳۴۱۶۰۵
افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	۲۲۹۰۱۰
افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	۱۴۰۷۱۹
افراد بالای ۶۰ سال	۱۳۸۶۷۹
زنان خانه دار	۴۳۶۶۷۷
پرستل اداری	۱۲۵۰۰
مشاغل آزاد	
تعداد کارگران	۲۵۵۱۹۶
پرستل نظامی	
تعداد سربازان	
رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۱
برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	خانه محبت، پزشک شما، ورزش گلستان
پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	روزنه، خانه ما
پر مخاطب ترین نشریه استانی	گلشن مهر، پژواک سخن
پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	
پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	خبرهای مهم گلستان
تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای یا پر خطر	۵۰۵۹۵
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	۰٫۹۵٪
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	۳۰٫۱۰٪
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	۴٪
رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	۱۳٫۸۱٪
رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۲۱
رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۲۱

۲۵- استان گیلان

تعداد کودکان زیر ۳ سال	۸۶۰۲۵
تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۱۲۰۴۲۳
کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۴۹۷
تعداد مهدهای کودک	۱۷
تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۵۳۱۶
کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک	۱۵۳۳
تعداد مراکز پیش دبستانی	۲۶۱۷۷
تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۱۷
مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۴۵۲
کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۱۰۸
تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۹۲۰
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	۷۲۸
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	۱۵۸
مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۱۱۴۷۱
نوجوانان ۱۲-۱۶ سال	۹۴۱۴۱
نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	۴۹۷۷۱
پسر ۱۶-۱۸ سال	۴۷۶۳۵
دختر ۱۶-۱۸ سال	
تعداد ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
معلمان شاغل در مدارس	۲۸۰۰۰
مدیران شاغل در مدارس	۵۹۶۵
معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسران ۱۹-۲۴ ساله	۱۱۰۷۹۸
دختران ۱۹-۲۴ ساله	۱۰۸۵۴۹
افراد ۱۹-۲۴ ساله	۲۷۸۹۱
پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسران ۲۵-۳۰ ساله	۱۴۱۹۴۸
دختران ۲۵-۳۰ ساله	۱۳۷۲۵۶
جوانان ۲۵-۳۰ ساله	حدود ۱۴۹۰۰۰
پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دانشجویان در مقطع کاردانی	۱۷۵۲۲
دانشجویان در مقطع کارشناسی	۶۴۶۷۲
دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۱۴۸۶۵
دانشجویان در مقطع دکترا	۵۱۰۶
دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۱۶۸۰۷
دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۵۲۱۶
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۳۶۴۹۳
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۷۴۵۸
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۱۶۲۴۴
واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	۲۱
واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	۸
واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	۱۵
واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	۱

تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	۱
افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	۴۶۱۱۹۲
افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	۳۸۲۶۵۱
افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	۲۹۸۰۴۹
افراد بالای ۶۰ سال	۳۱۱۰۸۱
زنان خانه دار	۶۸۶۶۲۴
پرسنل اداری	
مشاغل آزاد	
تعداد کارگران	۳۸۰۰۰۰
پرسنل نظامی	
تعداد سربازان	
رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۹
برنامه پرمخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	خانه مهر
پرمخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	آیین زندگی
پرمخاطب ترین نشریه استانی	نسیم شمال-معین
پرمخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	Guilan.rcs.javanan-dyarmirza
پرمخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	
تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پرخطر	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	۲۳٪
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	۲/۴٪
رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	
رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۳
رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۱۲

۲۶- استان لرستان

۹۵۴۲۷	تعداد کودکان زیر ۳ سال	۹۵۴۲۷	تعداد کودکان زیر ۳ سال
۱۵۱۴۲۱	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۱۵۱۴۲۱	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
۱۱۴۰	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۱۴۰	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۴۶۲	تعداد مهدهای کودک	۴۶۲	تعداد مهدهای کودک
۲۰	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۰	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۵۱۴۲	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک	۱۵۱۴۲	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
۳۶۲	تعداد مراکز پیش دبستانی	۳۶۲	تعداد مراکز پیش دبستانی
۲۸۹۷۸	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۲۸۹۷۸	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
۲۸۱	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۸۱	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۸۶۹۳	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۸۶۹۳	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۷۰۱	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۲۷۰۱	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان
۷۶۸	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	۷۶۸	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۵۷۶	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	۵۷۶	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲
۱۲۱۴	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۲۱۴	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۹۱۶۹۷	نوجوانان ۶-۱۲ سال	۱۹۱۶۹۷	نوجوانان ۶-۱۲ سال
۷۳۰۳۷	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	۷۳۰۳۷	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۳۶۸۸۴	پسر ۱۶-۱۸ سال	۳۶۸۸۴	پسر ۱۶-۱۸ سال
۳۵۱۰۷	دختر ۱۶-۱۸ سال	۳۵۱۰۷	دختر ۱۶-۱۸ سال
	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی		دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی		پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۶۶۴۲	معلمان شاغل در مدارس	۲۶۶۴۲	معلمان شاغل در مدارس
۱۹۳۷	مدیران شاغل در مدارس	۱۹۳۷	مدیران شاغل در مدارس
۶۶۱۵	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۶۶۱۵	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۵۸۱	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۵۸۱	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۹۳۶۳۸	پسران ۱۹-۲۴ ساله	۹۳۶۳۸	پسران ۱۹-۲۴ ساله
۸۷۰۵۷	دختران ۱۹-۲۴ ساله	۸۷۰۵۷	دختران ۱۹-۲۴ ساله
۲۰۸۶۰	افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار	۲۰۸۶۰	افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار
	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی		پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی		دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۱۵۷۵۴	پسران ۲۵-۳۰ ساله	۱۱۵۷۵۴	پسران ۲۵-۳۰ ساله
۱۱۰۷۸	دختران ۲۵-۳۰ ساله	۱۱۰۷۸	دختران ۲۵-۳۰ ساله
۲۷۰۹۸	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار	۲۷۰۹۸	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار
	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی		پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی		دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۰۹۳۹	دانشجویان در مقطع کاردانی	۱۰۹۳۹	دانشجویان در مقطع کاردانی
۴۲۰۱۸	دانشجویان در مقطع کارشناسی	۴۲۰۱۸	دانشجویان در مقطع کارشناسی
۶۸۹۹	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۶۸۹۹	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد
۳۰۶۶	دانشجویان در مقطع دکترا	۳۰۶۶	دانشجویان در مقطع دکترا
۱۲۴۴۲	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۱۲۴۴۲	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم
۳۸۳۴	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۳۸۳۴	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت
۲۲۳۶۷	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۲۲۳۶۷	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد
۸۱۲۶	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۸۱۲۶	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی
۱۰۶۸۶	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۱۰۶۸۶	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور
۵	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	۵	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم
۱	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	۱	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت
۴	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	۴	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد
۱۱	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	۱۱	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی
۱۱	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	۱۱	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور
۳۲۱۲۷۲	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	۳۲۱۲۷۲	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله
۲۱۶۷۱۶	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	۲۱۶۷۱۶	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله
۱۴۳۷۶۴	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله	۱۴۳۷۶۴	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله
۱۵۵۴۷۱	افراد بالای ۶۰ سال	۱۵۵۴۷۱	افراد بالای ۶۰ سال
۴۵۵۵۰۹	زنان خانه دار	۴۵۵۵۰۹	زنان خانه دار
۶۳۰۲۷	پرستل اداری	۶۳۰۲۷	پرستل اداری
-	مشاغل آزاد	-	مشاغل آزاد
۵۶۷۱	تعداد کارگران	۵۶۷۱	تعداد کارگران
	پرستل نظامی		پرستل نظامی
	تعداد سربازان		تعداد سربازان
۱۲	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۲	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
خانه امید	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	خانه امید	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار
دولتسرا	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	دولتسرا	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی
صدای ملت	پر مخاطب ترین نشریه استانی	صدای ملت	پر مخاطب ترین نشریه استانی
	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی		پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی
نالار خبری، نالار روابط عمومی، زاگرس نیوز	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	نالار خبری، نالار روابط عمومی، زاگرس نیوز	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی
	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر		تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
۰٫۹۳	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	۰٫۹۳	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
۲۹٫۷	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	۲۹٫۷	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
۰٫۶	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	۰٫۶	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
۴٫۷۶	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	۴٫۷۶	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
۱۶	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۱۶	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
۱۶	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۱۶	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان

۲۷- استان مازندران

۲۱۷۵۹۰	تعداد کودکان زیر ۳ سال
۲۱۶۲۴۴	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
۹۰۰	تعداد مهدهای کودک
۲۰	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۶۰۰۰	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
۴۴۶	تعداد مراکز پیش دبستانی
۴۳۶۲۱	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
۳۵	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۰۵۰	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۱۲۲	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان
۱۰۷۶	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۷۹۳	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲
۴۵۰	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۰۶۸۳۷	نوجوانان ۱۲-۱۳ سال
۲۰۶۲۸۶	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۱۰۵۰۱۶	پسر ۱۶-۱۸ سال
۱۰۱۲۷۰	دختر ۱۶-۱۸ سال
	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۵۲۷۶	معلمان شاغل در مدارس
۲۳۹۱	مدیران شاغل در مدارس
۲۲۵۰	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۴۵۰	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۲۸۵۷۸	پسران ۱۹-۲۴ ساله
۱۲۲۲۳۷	دختران ۱۹-۲۴ ساله
۱۷۳۶۹۸	افراد ۱۹-۲۴ ساله
	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۶۴۱۱۶	پسران ۲۵-۳۰ ساله
۱۷۹۳۰۰	دختران ۲۵-۳۰ ساله
	جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار
۲۲۳۵۰	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۲۳۵۰	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۲۷۲۷۷	دانشجویان در مقطع کاردانی
۹۸۷۰۸	دانشجویان در مقطع کارشناسی
۳۱۵۹۵	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد
۷۲۷۳	دانشجویان در مقطع دکترا
۲۲۲۰۳۳	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم
۶۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت
۷۲۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد
	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی
۳۰۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور
۷۷	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم
۲	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت
۱۴	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد
۱۷	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی
۱۸	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور
۲۴۶۶۰۰	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله
۲۳۲۴۴۶	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله
۳۸۷۰۴۵	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله
۴۰۳۶۰۱	افراد بالای ۶۰ سال
۱۶۲۹۷۷۰	زنان خانه دار
	پرستل اداری
	مشاغل آزاد
۶۴۷۰۰۰	تعداد کارگران
	پرستل نظامی
	تعداد سربازان
۱۱	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
دوباره زندگی	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار
افق روشن	پر مخاطب ترین برنامه خبری صدای استانی
وارش، خیرشمال	پر مخاطب ترین نشریه استانی
	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی
شمال تراول، ساری نیوز، مازندران آندرلاین	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی
۴۴۶۹۱	تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
۲,۱	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
۱۳,۷	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
۲,۲	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
۲,۶	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
۸	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
۲۲	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان

۲۸- استان مرکزی

تعداد کودکان زیر ۳ سال	۵۸۱
تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۱۶۲۰۵
کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۱۶۲
تعداد مهدهای کودک	۴۵۰
تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳۶۲
کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک	۱۲۷۲۶۵
تعداد مراکز پیش دبستانی	۵۶۵۸۱
تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۲۳۰۷۳
مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۲۴۶۳
کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۳۵۳۶
تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۱۹۷۴
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	
مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
نوجوانان ۶-۱۲ سال	
نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	
پسر ۱۶-۱۸ سال	
دختر ۱۶-۱۸ سال	
دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
معلمان شاغل در مدارس	
مدیران شاغل در مدارس	
معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسران ۱۹-۲۴ ساله	
دختران ۱۹-۲۴ ساله	
افراد ۱۹-۲۴ ساله	
پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسران ۲۵-۳۰ ساله	
دختران ۲۵-۳۰ ساله	
جوانان ۲۵-۳۰ ساله	
پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دانشجویان در مقطع کاردانی	۹۶۶۴
دانشجویان در مقطع کارشناسی	۳۸۰۴۷
دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۱۱۳۶۷
دانشجویان در مقطع دکترا	۲۲۹۱
دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۱۱۱۷۱
دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۴۱۳۵
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۲۵۹۱۴
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۴۲۱۹
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۱۰۴۸۳
واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	
واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	
واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	
واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	
رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۵
برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	
پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	
پر مخاطب ترین نشریه استانی	
پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	
پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	
تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	
رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	
رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۷
رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۸

۲۹- استان هرمزگان

تعداد کودکان زیر ۳ سال	۱۲۱۸
تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال	۳۳۸۴۰
کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۱۴۷
تعداد مهدکودک	۸۵۹
تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۵۹۸
کودکان تحت پوشش در مهدکودک	۲۱۷۳۲
تعداد مراکز پیش دبستانی	۸۳۹۷۹
تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی	۳۲۹۲۶
مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۳۰۶۸۶
کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۳۶۷۲
تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۳۶۰۰
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱	
تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	
مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
نوجوانان ۶-۱۲ سال	
نوجوانان ۱۳-۱۵ سال	
پسر ۱۶-۱۸ سال	
دختر ۱۶-۱۸ سال	
دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
معلمان شاغل در مدارس	
مدیران شاغل در مدارس	
معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسران ۱۹-۲۴ ساله	
دختران ۱۹-۲۴ ساله	
افراد ۱۹-۲۴ ساله بیکار	
پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
پسران ۲۵-۳۰ ساله	
دختران ۲۵-۳۰ ساله	
جوانان ۲۵-۳۰ ساله بیکار	
پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	
دانشجویان در مقطع کاردانی	۱۲۶۶۴
دانشجویان در مقطع کارشناسی	۲۱۳۷۱
دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۷۲۷۳
دانشجویان در مقطع دکترا	۳۴۰۵
دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۷۸۵۴
دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت	۳۳۹۴
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۲۳۴۷۹
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی	۶۶۰۹
دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۱۰۴۸۴
واحدهای دانشگاهی وزارت علوم	
واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	
واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد	
واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی	
رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۵
برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار	
پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی	
پر مخاطب ترین نشریه استانی	
پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی	
پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی	
تعداد کل جمعیت ساکن در منطق حاشیه‌ای و یا پر خطر	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری	
رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی	
رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار	
رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت	۲۲
رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان	۳

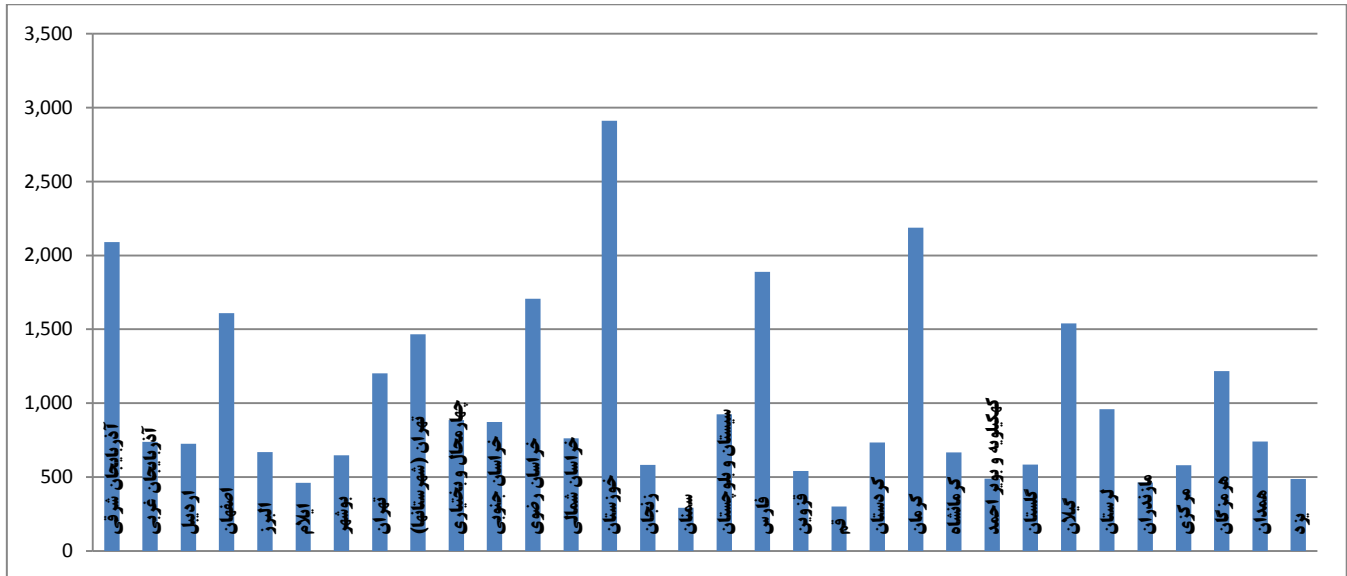
۳۰- استان همدان

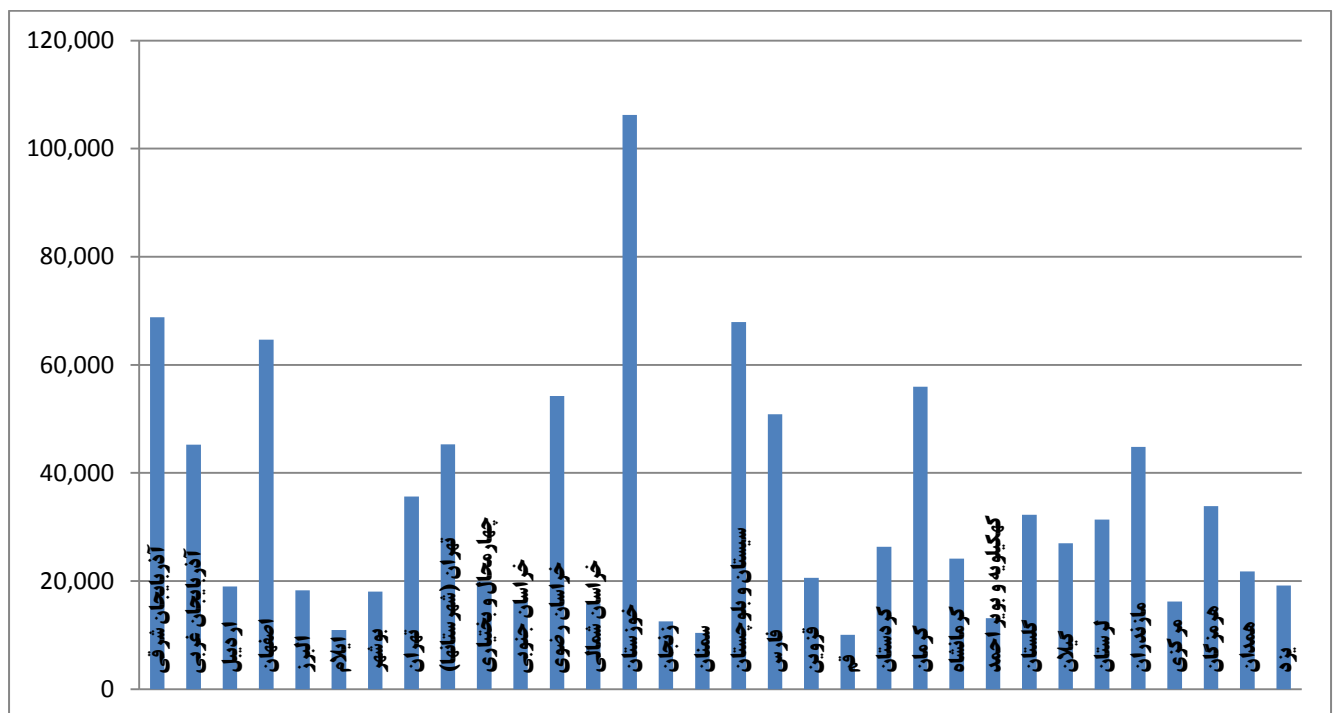
۸۵۰۰	تعداد کودکان زیر ۳ سال	۱۰۰۰۰	تعداد کودکان ۳ تا ۶ سال
۲۰۰۰	کودکان زیر ۶ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۵۰	تعداد مهدهای کودک
۸۰	تعداد مهدکودک در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۷۵۰	کودکان تحت پوشش در مهدهای کودک
۳۵۰	تعداد مراکز پیش دبستانی	۱۷۸۲۲	تعداد کودکان حاضر در پیش دبستانی
۵۰	مراکز پیش دبستانی در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۵۰۰	کودکان در پیش دبستانی سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۵۳۳	تعداد واحد آموزشی مقطع دبستان	۵۸۳	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۱
۳۴۷	تعداد واحد آموزشی مقطع دبیرستان ۲	۱۰۰	مدارس مستقر در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۱۷۶۹۵	نوجوانان ۶-۱۲ سال	۱۸۷۵۰	نوجوانان ۱۳-۱۵ سال
۲۲۷۹۴	پسر ۱۶-۱۸ سال	۱۹۷۶۵	دختر ۱۶-۱۸ سال
۲۱۴۰۰	دختر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۲۵۰۰	پسر ۱۶-۱۸ سال در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۳۰۰۰۰	معلمان شاغل در مدارس	۲۵۰۰	مدیران شاغل در مدارس
۷۵۰	معلمان شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۱۰۰	مدیران شاغل در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۷۱۰۳۱	پسران ۱۹-۲۴ ساله	۶۸۴۶۰	دختران ۱۹-۲۴ ساله
۲۵۰۳۱	پسران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۲۴۶۰	دختران ۱۹-۲۴ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۹۱۱۲۲	پسران ۲۵-۳۰ ساله	۸۷۳۳۹	دختران ۲۵-۳۰ ساله
۳۱۲۲۵	پسران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی	۲۹۲۸۰	دختران ۲۵-۳۰ ساله در سکونت‌گاه‌های غیررسمی
۵۰۰۰	دانشجویان در مقطع کاردانی	۸۰۰۰۰	دانشجویان در مقطع کارشناسی
۳۵۰۰	دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد	۱۵۰	دانشجویان در مقطع دکترا
۲۵۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش وزارت علوم	۲۲۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش وزارت بهداشت
۱۸۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه آزاد	۵۲۰۰	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه علمی و کاربردی
۱۵۰۰۰	دانشجویان تحت پوشش دانشگاه پیام نور	۲۰	واحدهای دانشگاهی وزارت علوم
۵	واحدهای دانشگاهی وزارت بهداشت	۲۵	واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد
۵	واحدهای دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی		
۱۵	تعداد واحد دانشگاهی متعلق به پیام نور	۱۲۶۸۰۸	افراد بالای ۶۰ سال
۱۴۸۵۴۵	افراد ۳۱ الی ۴۰ ساله	۵۰۰۰۰	زنان خانه دار
۱۰۷۵۱۵	افراد ۴۱ الی ۵۰ ساله	۱۲۰۰۰۰	پرستل اداری
۷۵۹۴۹	افراد ۵۱ الی ۶۰ ساله		مشاغل آزاد
	تعداد کارگران		پرستل نظامی
	تعداد سربازان		تعداد سربازان
۱۴	رتبه در جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی		رتبه در جمعیت ساکن در مناطق حاشیه‌ای و یا پر خطر
	برنامه پر مخاطب سیمای استان برای زنان خانه دار		رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی
	پر مخاطب ترین برنامه غیر خبری صدای استانی		رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری
	پر مخاطب ترین نشریه استانی		رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی
	پر مخاطب ترین صفحات اینستاگرامی		رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار
	پر مخاطب ترین کانال‌ها در فضای مجازی		رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت
	تعداد کل جمعیت ساکن در مناطق حاشیه‌ای و یا پر خطر		رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان
	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانش آموزی		
	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری		
	رتبه و نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت دانشجویی		
	رتبه و نرخ متوسط شیوع اعتیاد در خانوار		
	رتبه کشوری در میزان طلاق به نسبت جمعیت		
	رتبه کشوری در تعداد زندانیان نسبت به جمعیت استان		

پیوست ۳- اطلاعات تکمیلی حوزه دانش آموزی

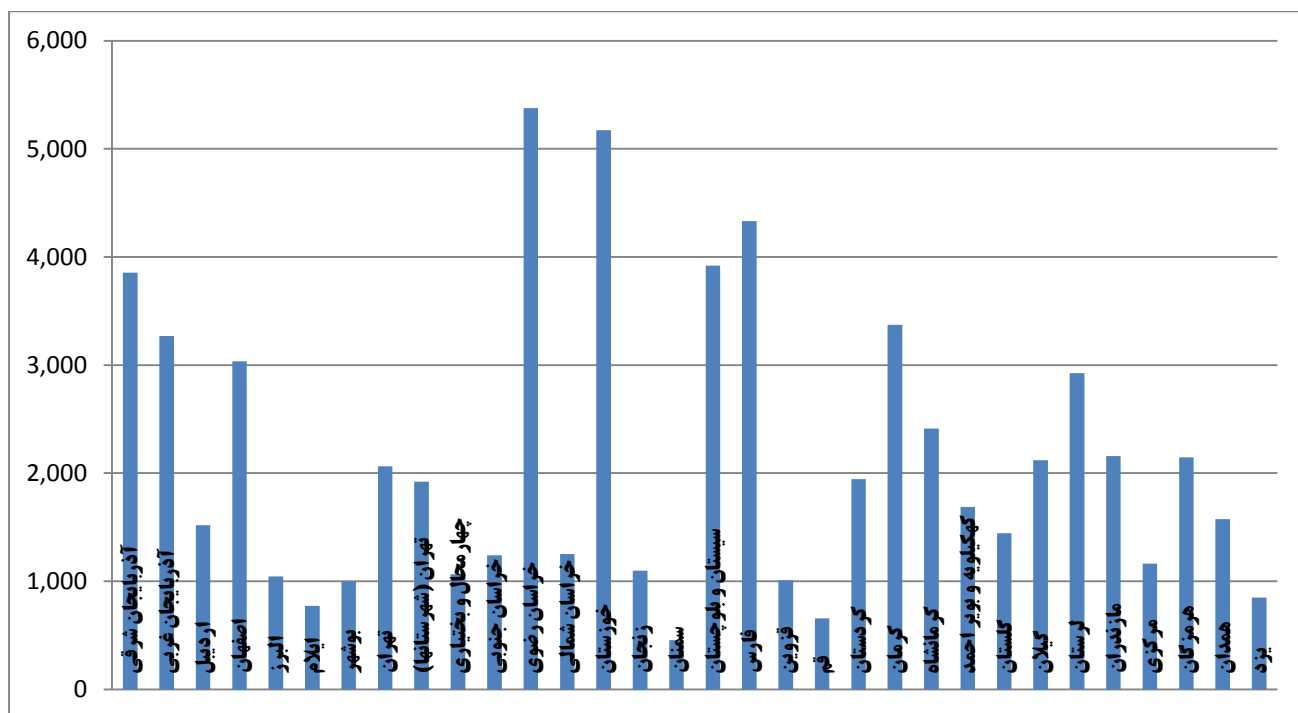
در کل کشور حدود ۳۲۰۰۰ مرکز پیش دبستانی فعال هستند که توزیع استانی آنها مطابق نمودار زیر است.

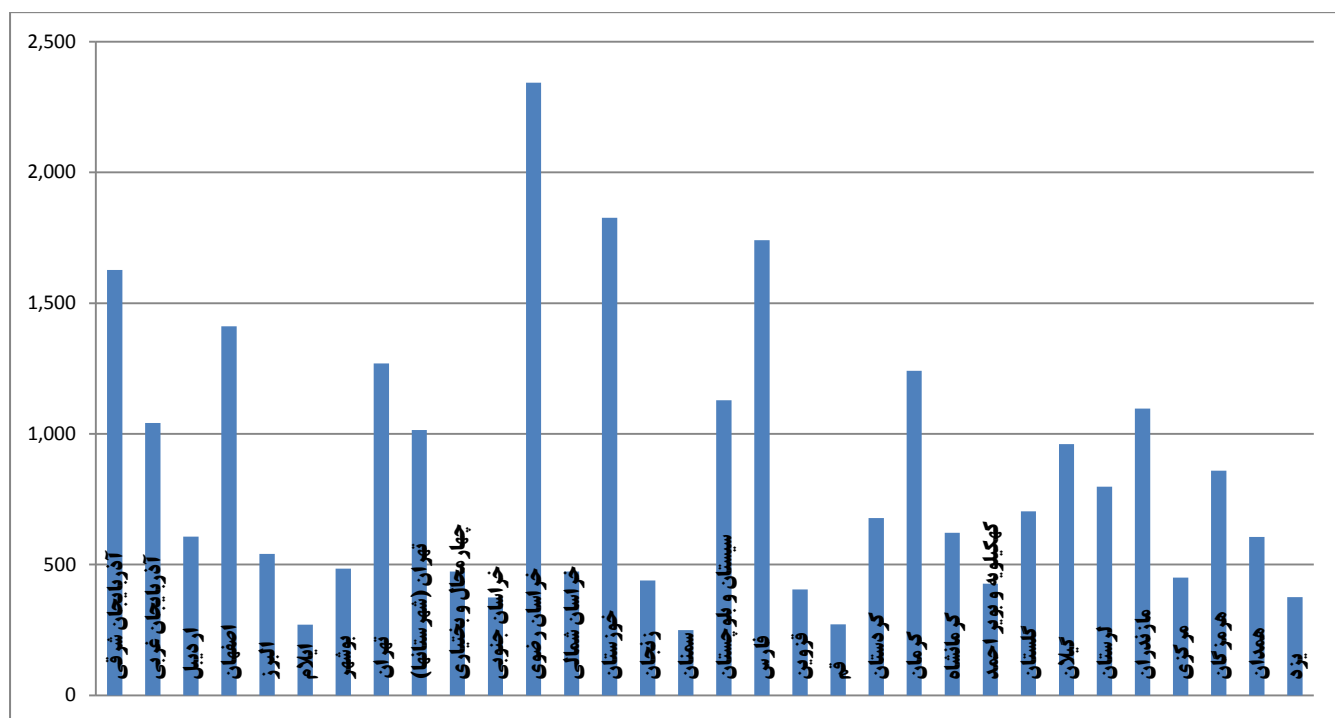
در کل کشور حدود یک میلیون دانش‌آموز در مراکز پیش دبستانی مشغول به تحصیل هستند که توزیع استانی آنها مطابق نمودار زیر است.

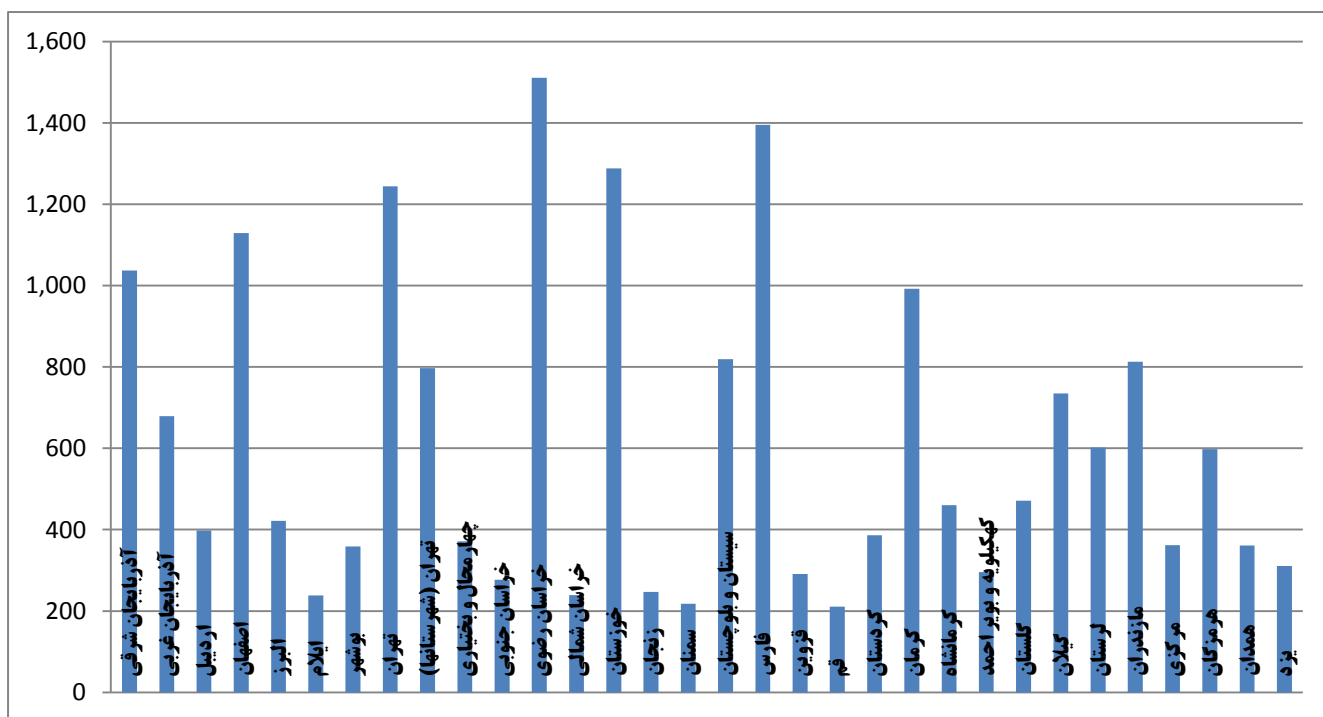
در کل کشور حدود ۶۸۰۰۰ مدرسه دبستان وجود دارد که توزیع استانی آنها مطابق نمودار زیر است.

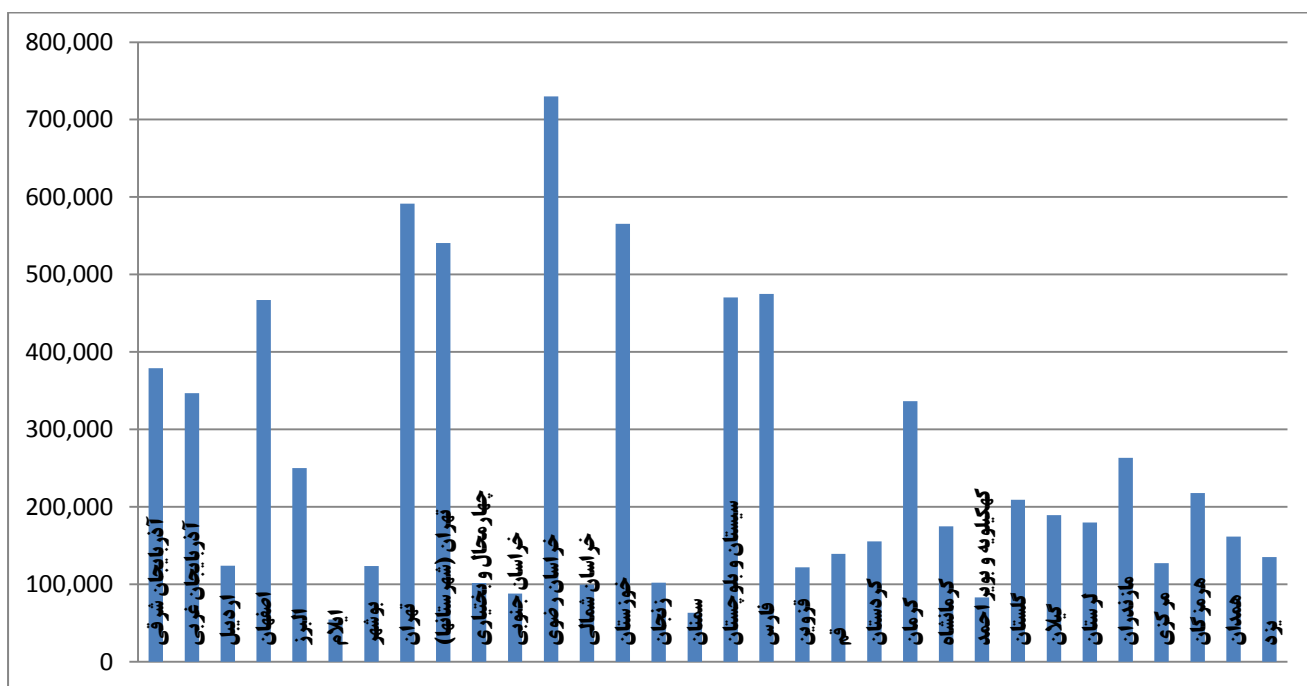
در کل کشور ۲۷۰۰۰ مدرسه متوسطه اول وجود دارد که توزیع استانی آنها مطابق نمودار زیر است.

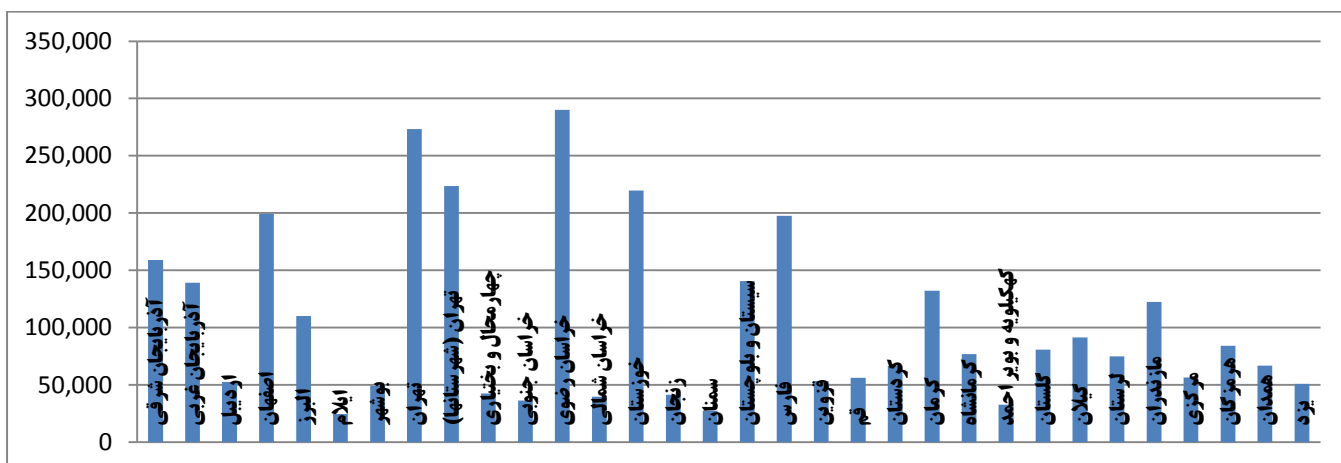
در کل کشور حدود ۲۰۰۰۰ مدرسه متوسطه دوم وجود دارد که توزیع استانی آنها مطابق نمودار زیر است.

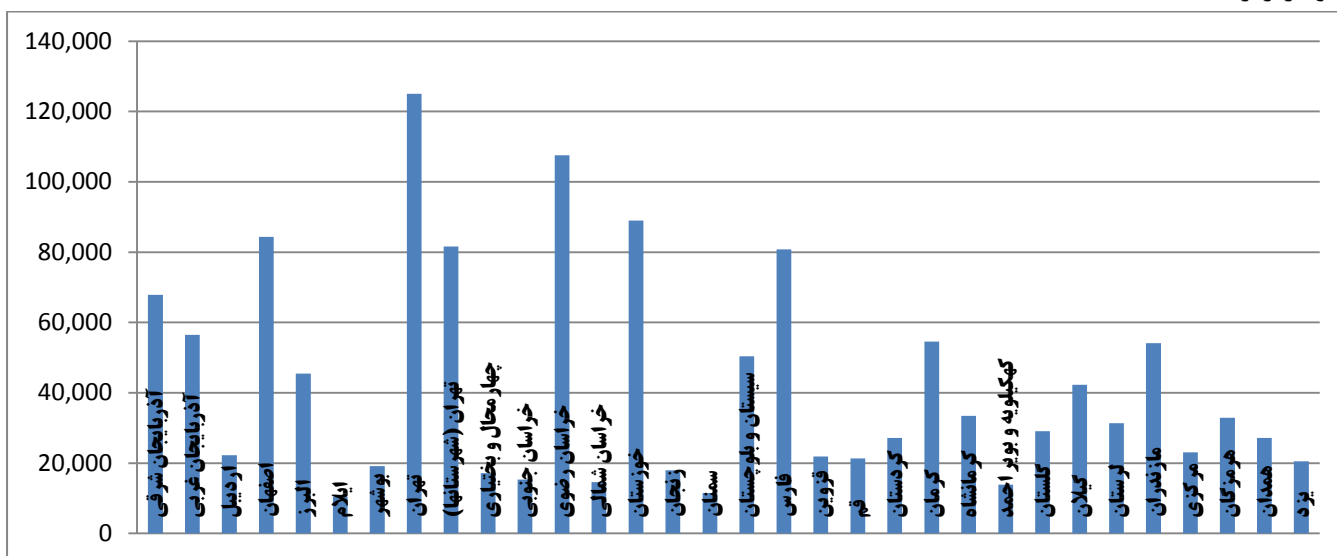
در کل کشور ۸/۰۶۹/۴۲۷ نوجوان ۶ الی ۱۲ ساله (دبستانی) حضور دارند که توزیع استانی ایشان مطابق نمودار زیر است.

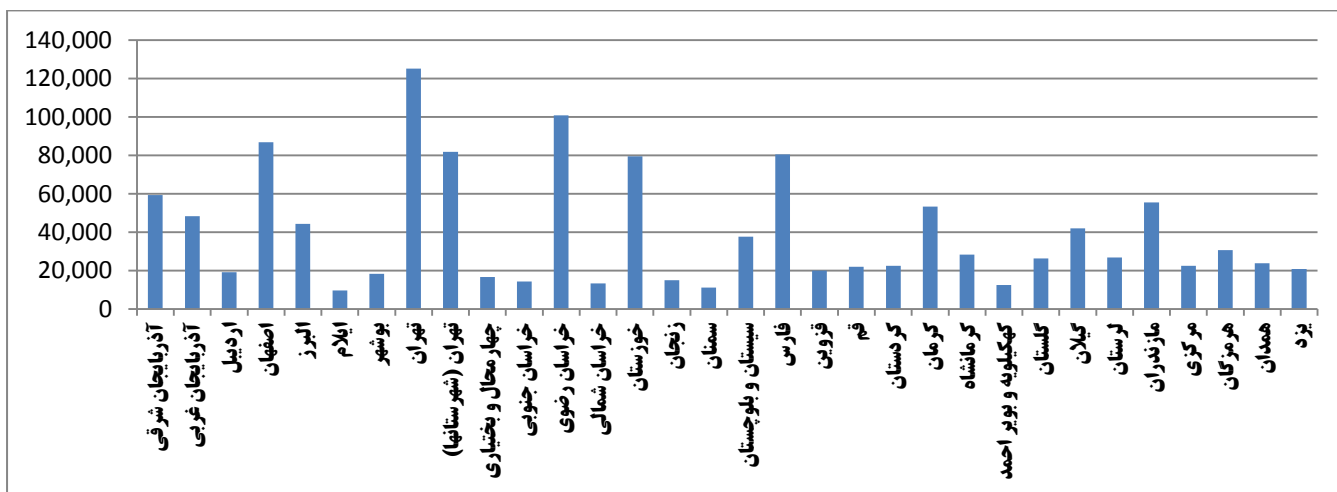
در کل کشور حدود ۳ میلیون نوجوان ۱۳ الی ۱۵ ساله (دبیرستان ۱) حضور دارند که توزیع استانی ایشان مطابق نمودار زیر است.

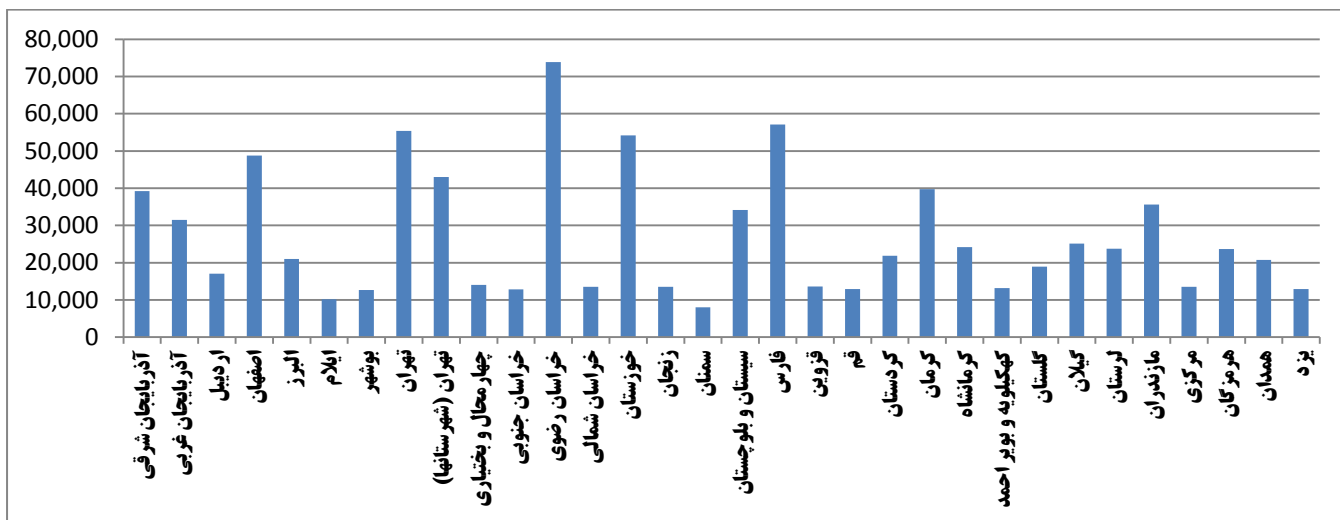
در کل کشور ۱ میلیون و ۳۰۰ هزار نوجوان ۱۶ الی ۱۸ ساله پسر (دبیرستان ۲) حضور دارند که توزیع استانی ایشان مطابق نمودار زیر است.

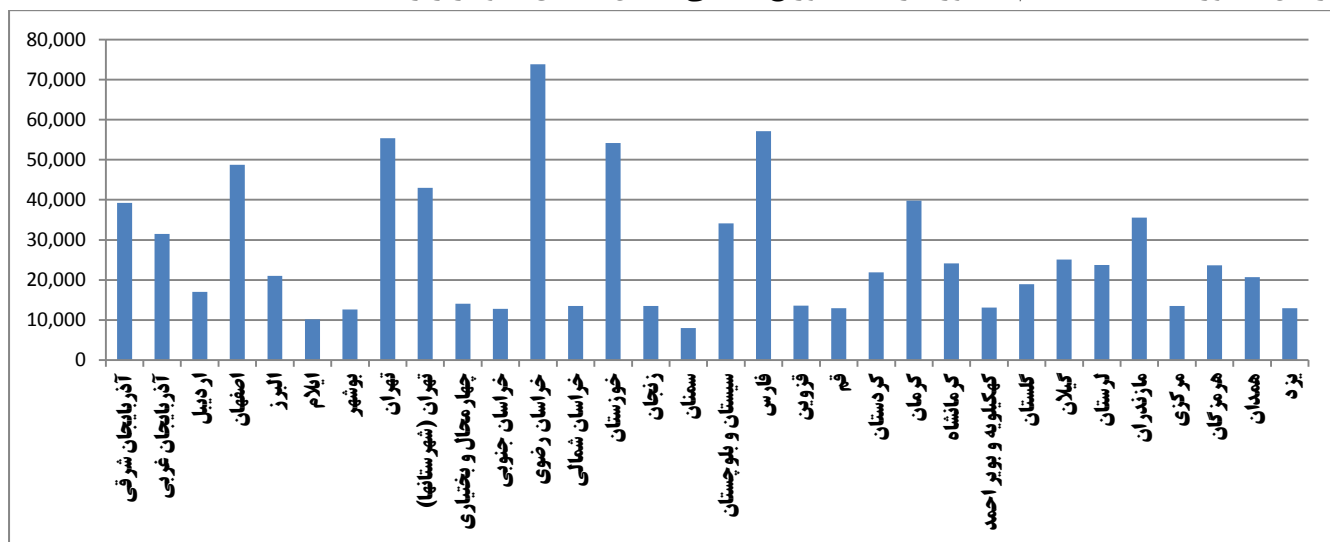
نزدیک به همنی میزان هم نوجوان ۱۶ الی ۱۸ ساله دختر (دبیرستان ۲) حضور دارند که توزیع استانی ایشان مطابق نمودار زیر است.

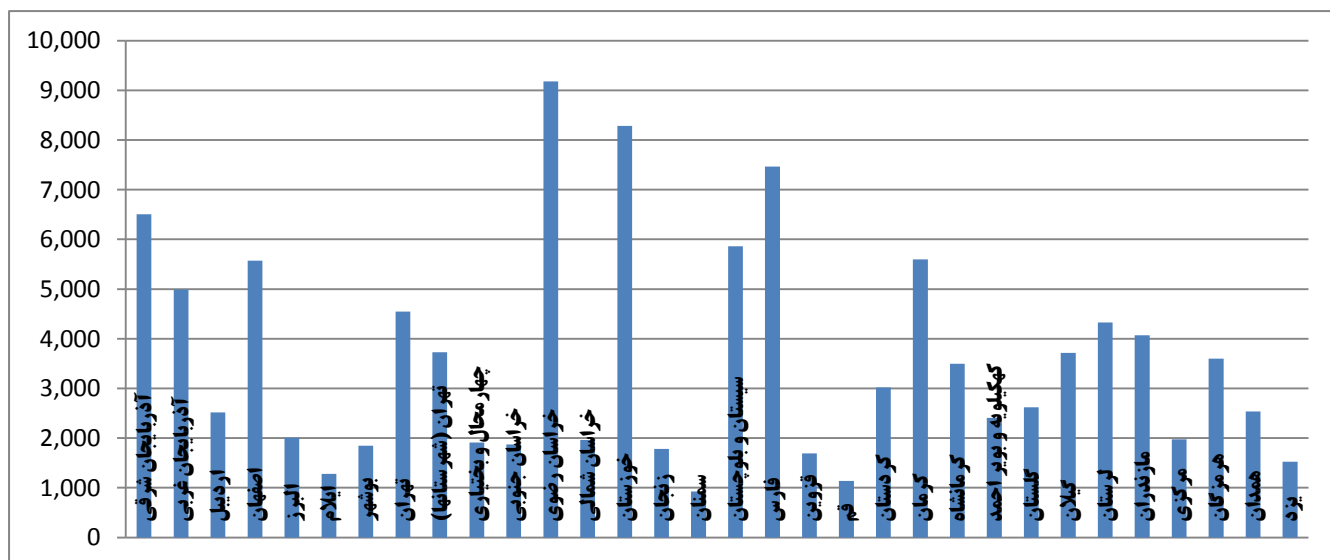
در کل کشور ۱/۲۶۸/۲۹۹ نوجوان ۱۶ الی ۱۸ ساله دختر (دبیرستان ۲) حضور دارند که توزیع استانی ایشان مطابق نمودار زیر است.

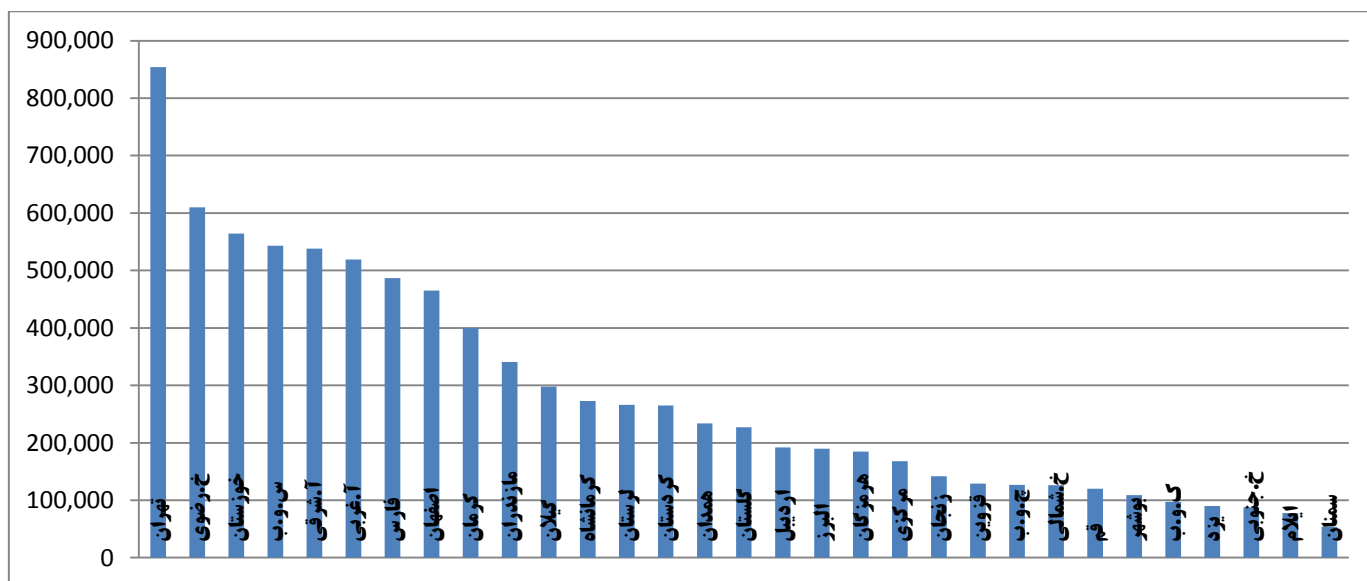
در کل کشور ۸۵۹/۷۴۴ معلم حضور دارند که توزیع استانی ایشان مطابق نمودار زیر است.

در کل کشور ۱۱۳/۹۳۴ مدیر مدرسه (پیش دبستانی، دبستان و دبیرستان) حضور دارند که توزیع استانی ایشان مطابق نمودار زیر است.

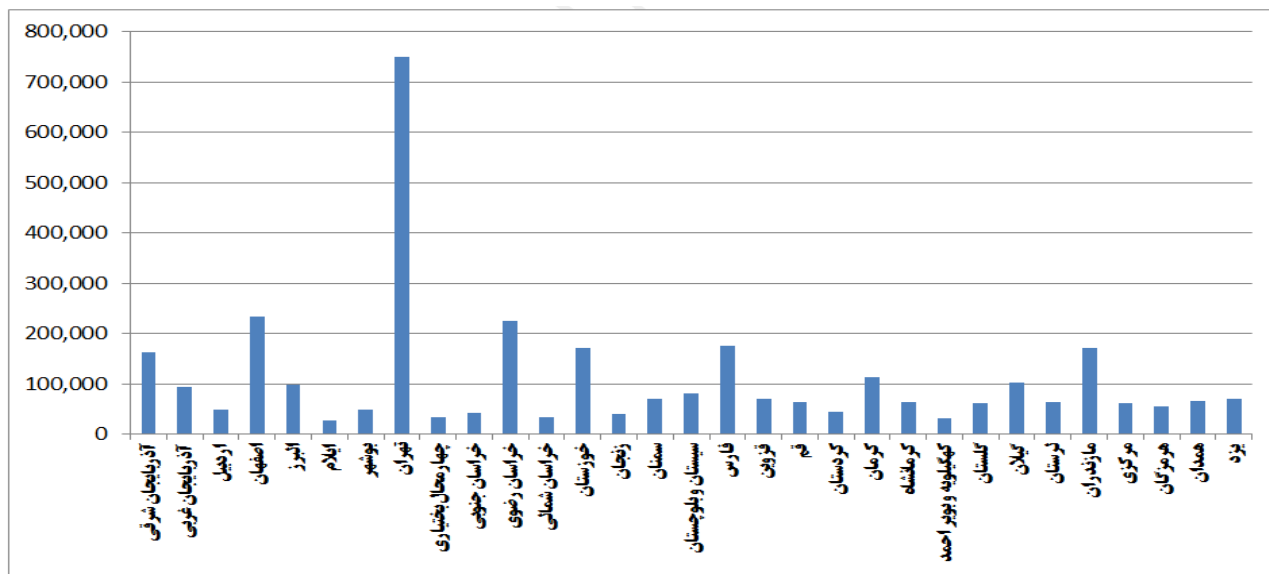

آخرین نمودار این بخش به تعداد افراد بی‌سواد اختصاص دارد:

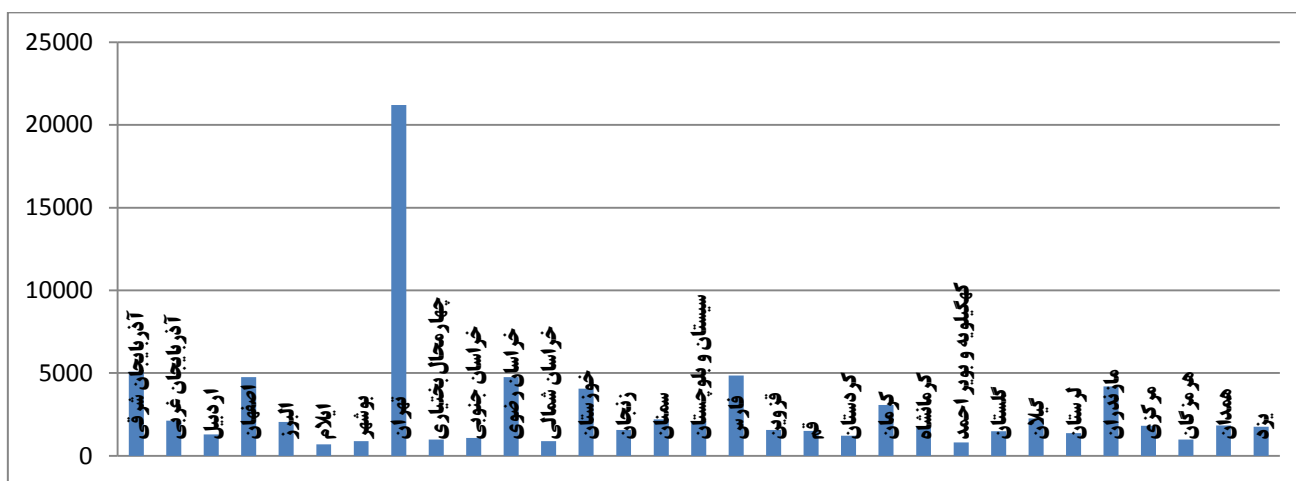

پیوست ۴- اطلاعات تکمیلی حوزه دانشجویی

تعداد دانشجویان موسسات آموزش عالی به تفکیک استان مطابق نمودار زیر می‌باشند:

و توزیع استانی کادر آموزشی در مراکز آموزش عالی چنین می‌باشد:

پیوست ۵ - صفحات اینستاگرام با بیشترین دنبال کننده

رتبه	نام	نام کاربری	فالوور
۱	حسن ریوندی	hassan_reyvandi	۱۴,۴ میلیون
۲	مهناز افشار	mahnaz_afshar	۱۲,۳ میلیون
۳	رامبد جوان	rambodjavan ^۱	۱۰,۹ میلیون
۴	گلشیفته فراهانی	golfarahani	۹,۵ میلیون
۵	دنیا جهانبخت	donya	۹,۲ میلیون
۶	محمد رضا گلزار	rezagolzar	۹,۱ میلیون
۷	بهنوش بختیاری	behnoosh_bakhtiari	۸,۹ میلیون
۸	الناز شاکردوست	elnazshakerdoost	۸,۴ میلیون
۹	سحر قریشی	saharghoreyshiofficialpage	۸,۴ میلیون
۱۰	بهنوش طباطبایی	behnoushtabatabai	۷,۷ میلیون
۱۱	آرمین ۲ AFM	armintwoafm	۷,۵ میلیون
۱۲	ابی	ebi	۷,۴ میلیون
۱۳	امین حیایی	amin.hayai	۶,۸ میلیون
۱۴	ترانه علیدوستی	taraneh_alidoosti	۶,۶ میلیون
۱۵	علی کریمی	aliiiiiiikarimi ^۸	۶,۶ میلیون
۱۶	نگین میرصالحی	negin_mirsalehi	۶,۱ میلیون
۱۷	شادمهر عقیلی	realshadmehr	۶,۰ میلیون
۱۸	یاس	yastunes	۶,۰ میلیون
۱۹	پرویز پرستویی	parvizparastouei	۵,۹ میلیون
۲۰	بهرام رادان	bahramradan	۵,۸ میلیون
۲۱	علی دایی	alidaei	۵,۸ میلیون

رتبه	نام	نام کاربری	فالوور
۲۲	مهرآهه شریفی نیا	mehraveee	۵,۷ میلیون
۲۳	رضا عطاران	rezaattaran	۵,۴ میلیون
۲۴	تهی	tohi	۵,۴ میلیون
۲۵	شهاب حسینی	shahaab_hosseini	۵,۳ میلیون
۲۶	نسرین مقالو	nasrinmoghanloo	۵,۰ میلیون
۲۷	نوید محمدزاده	navidmohammadzadeh	۵,۰ میلیون
۲۸	محمد امین کریم پور	mohamadaminakarimpor	۴,۸ میلیون
۲۹	بهاره رهنما	b.rahnama	۴,۶ میلیون
۳۰	محسن تنابنده	mohsen.tanabandeh	۴,۶ میلیون
۳۱	پرسپولیس	perspolis	۴,۳ میلیون
۳۲	آرات حسینی	arat.gym	۴,۲ میلیون
۳۳	میلاد خواه	milad_khahhh	۴,۰ میلیون
۳۴	ساسی	sasy	۳,۹ میلیون
۳۵	جواد رضویان	sj_razavian	۳,۸ میلیون
۳۶	عرفان علیرضایی	erfanalirezai	۳,۶ میلیون
۳۷	بابک جهانبخش	babakjahanbakhshoriginal	۳,۶ میلیون
۳۸	سردار آزمون	sardar_azmoun	۳,۴ میلیون
۳۹	گوگوش	googoosh	۳,۳ میلیون
۴۰	احسان علیخانی	ehsanalikhani	۳,۳ میلیون
۴۱	نیکی کریمی	nikkarimi	۳,۲ میلیون
۴۲	پریناز ایزدیار	parinazizadyar	۳,۲ میلیون
۴۳	کامبیز دیرباز	dirbaz_kambiz	۳,۲ میلیون

رتبه	نام	نام کاربری	فالوور
۴۴	محسن ایزی	iz.mohsen	۳,۱ میلیون
۴۵	حسن آقامیری	hasanaghamirii	۳,۱ میلیون
۴۶	سوریلند	sooriland	۳,۰ میلیون
۴۶	بهرام افشاری	bahramafshariofficial	۳,۰ میلیون
۴۶	سحر مقدس	saharmusic	۳,۰ میلیون
۴۷	محسن ابراهیم زاده	mohsenebrahimzadeh	۲,۹ میلیون
۴۸	الناز گلرخ	elnaz_golrokh	۲,۹ میلیون
۴۹	صدف بیوتی	sadaf_beauty	۲,۹ میلیون
۵۰	علیرضا بیرانوند	alirezabeyranvand.official	۲,۹ میلیون

پیوست ۶- بازی‌های رایانه‌ای ایرانی با بیشترین تعداد نصب

تولیدکنندگان بازی ایرانی تا به حال هزاران بازی ساخته‌اند که در گوگل پلی یا بازار در دسترس است و به گفته بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای حالا هر ماه از یک بازی ایرانی رونمایی می‌شود. اما در این میان تعدادی از بازی‌ها بوده‌اند که میان کاربران ایرانی معروف شده‌اند و بیشترین دانلودها را داشته‌اند. بازی آمیرزا با ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار نصب بیشترین طرفداران را دارد. بازی‌های ایرانی از نظر تنوع نیز قابل تامل هستند و از بازی‌های استراتژیک گرفته تا جدول و بازی با کلمات را در بر می‌گیرند.

آمیرزا

تعداد نصب: ۲ میلیون نصب بازار / ۵۰۰ هزار نصب گوگل پلی

هدف بازی: پیدا کردن کلمات مورد نظر از بین حروف به هم ریخته شده است. در این بین شما باید هوش و ذکاوت خود را در بین بزرگان و میرزاهای عرصه کلمات محک بزنید و اعتبار خود را افزایش دهید. این بازی ۸۰۰ مرحله جذاب و متنوع دارد و عنوان برتر بازی در سال ۹۶ را کسب کرده است.

Quiz of kings

تعداد نصب: ۵۰۰ هزار نصب بازار / یک میلیون نصب گوگل پلی

هدف بازی: بیش از یک میلیون سؤال متنوع در موضوعات اطلاعات عمومی، ورزشی، سینما، ریاضی و هوش که به شکل آنلاین با دیگران مسابقه می‌دهید. تولیدکنندگان این بازی می‌گویند ۱۵ میلیون کاربر ثبت‌نام شده دارند؛ و البته به‌عنوان بازی برتر سال ۹۷ از نگاه مخاطبان در جشنواره بازی‌های ویدئویی ایران شناخته شده است.

فندق

تعداد نصب: ۵۰۰ هزار نصب بازار / یک میلیون نصب گوگل پلی

هدف بازی: فقط با کشیدن دست روی حروف، کلمات بامعنی بسازید و به استاد واژگان تبدیل شوید. بیش از ۹۰۰ مرحله و هزاران کلمه مخفی در این بازی منتظر شماست. این اپلیکیشن برای همه نوع گوشی آی‌اواس و اندروید در دسترس است.

کلمراد

تعداد نصب: ۲۰۰ هزار نصب بازار / ۵۰ هزار نصب گوگل پلی

هدف بازی: باید به گلمراد کمک کرد که خانه قدیمی کودکی‌هایش را به مدرن‌ترین خانه شهر تبدیل کند. گلمراد بعد از ازدواجش با الهام تصمیم می‌گیرد که به خانه دوران بچگی برگردد، اما درست کردن این خانه ساده نیست و با چالش‌های مختلفی روبه‌رو می‌شود.

منچرز

تعداد نصب: ۲۰۰ هزار نصب بازار / ۵۰ هزار نصب گوگل پلی

هدف بازی: بازی آنلاین منچ که به همراه ۳ نفر به بازی می‌پیوندد و در صورت برنده شدن، سکه‌هایتان افزایش می‌یابد. حتی اگر به اینترنت دسترسی نداشته باشید می‌توانید به صورت آفلاین با روبات نیز بازی کنید.

پارکینگ حرفه‌ای ۲

تعداد نصب: ۲۰۰ هزار نصب بازار

هدف بازی: رانندگی آزاد در شهر که با انجام مراحل و ماموریت‌ها پول و تجربه به دست می‌آورد. در این بازی انواع ماشین ایرانی و خارجی را دارید. ترافیک خیابان‌ها، پمپ بنزین و سوخت‌گیری و... از امکانات این بازی است.

جدولانه

تعداد نصب: ۲۰۰ هزار نصب بازار

هدف بازی: برنامه جدول شرح در متن با هزار جدول متنوع. هم سرگرمی است و هم اطلاعات را افزایش می‌دهد. کار کردن با این برنامه ساده است. برای حل جدول‌ها کافی است خانه‌های جدول را با هم جا به جا کرد و نیازی به تایپ کردن هم ندارد.

تور کلمات: بازی حدس کلمه

تعداد نصب: ۲۰۰ هزار نصب بازار

هدف بازی: سر نخ رو ببینید و کلمات متناسب با سر نخ را پیدا کنید. هر پازل با حدس زدن جابه‌جا می‌شود. بیش از ۵۵۰ مرحله دارد و باید کلمات مخفی را پیدا کرد.

گشت پلیس ۲

تعداد نصب: ۲۰۰ هزار نصب بازار

هدف بازی: رانندگی مهیج با انواع ماشین پلیس، گشتزنی آزادانه در نقشه واقعی شهر تهران، انجام ماموریت‌های واقعی و نفس‌گیر، تیراندازی و درگیری با سارقین همگی در کنار موارد جذابی مثل بخش سؤالات چهارگزینه‌ای اطلاعات عمومی و ارتقای ماشین‌ها از ویژگی‌های این بازی است. داستان این بازی از این قرار است: از وقتی آرش به یگان خودروبی نیروی انتظامی پیوسته، فرهاد که تیراندازی حرفه‌ای است همواره در کنارش حضور داشته است. حالا نوبت دستگیری اعضای باند خطرناکی است که آرامش شهر را مختل کرده‌اند.

هی تاکسی

تعداد نصب: ۲۰۰ هزار نصب بازار

هدف بازی: باید مسافر سوار کنید و به مقصد برسانید. البته داستان به این سادگی نیست. باید مواظب باشید جریمه نشوید، تصادف نکنید و با مسافران چک و چانه بزنید و پول جمع کنید. با پیشرفت در بازی امکانات بهتری نصیبتان می‌شود. می‌توانید ماشین خود را ارتقا دهید و راننده‌ها را عوض کنید.

باقلوا

تعداد نصب: ۵۰۰ هزار نصب بازار

هدف بازی: هدف این بازی حل جدول‌هایی نامرتب است که باید در آن کلمه مورد نظر را پیدا کنید و بیش از ۸۰۰ مرحله مختلف دارد. در طول حل جدول‌ها با مناظر و زیبایی‌های ایران بیشتر آشنا خواهید شد و سفری خواهید داشت به شهرهای مختلف. بازی دارای ۳۲ کاراکتر است که هر کدام بیانگر میزان هوش شماست.

پسر خوانده

تعداد نصب: ۱۰۰ هزار نصب بازار

هدف بازی: خانواده مافیایی خودت را بساز و حرفه‌ای‌ترین آدم‌ها را استخدام کن. قبل از اینکه خیلی دیر بشود باید ثابت کنی که قوی‌ترین فرزند خوانده هستی. بازی پسرخوانده در سبک استراتژی، راوی مبارزات گروه‌های خلافکار مافیایی است که در طول یک قرن گذشته شهرهای مختلف جهان را کنترل می‌کردند. در این بازی علاوه بر گرافیک خوب از صدپیشگان حرفه‌ای ایرانی نیز استفاده شده است. این بازی به‌عنوان بهترین بازی از دیدگاه هنری دومین جشنواره بین‌المللی IMGA حوزه خاورمیانه شناخته شده است.

سفره‌چی

تعداد نصب: ۲۰۰ هزار نصب بازار

هدف بازی: یک بازی آشنایی که شما را صاحب یک مجموعه از رستوران‌های مختلف می‌کند. در هر کدام از این رستوران‌ها باید هر روز غذاهای مختلف آماده و به مشتری‌ها تحویل داده شود. با کسب درآمد، رستوران‌ها بزرگ‌تر و چالش‌ها بیشتر می‌شود.

پیوست ۷- الگوی نقشه راه استانی

هزینه	دستگاه مجری	برنامه مورد نظر برای نیل به هدف	شاخص کمی			تعداد مورد نظر در برنامه	تعداد کل در استان	مخاطب
			هدف	مقدار ابتدایی	تعریف			
								محیط کار
							مراکز اداری	
							مراکز نظامی	
							مراکز صنعتی اصناف	
								محیط خانواده
							زنان خانه دار	
							کودکان	
							مراکز تفریحی	
							مراکز زیارتی	
							معابر پر تردد	
							آرایشگاه مراکز ورزشی	
								محلات
							محلات پر خطر	
							قهوه خانه	
							مساجد پایگاه بسیج	
								محیط آموزشی
							مهد کودک	
							دبستان	
							دبیرستان ۱	
							دبیرستان ۲	
							هنرستان	
							دان. وزارت علوم دان. وزارت بهداشت دانشگاه آزاد	